Nr. 39 (1771) din 28 septembrie 1991

întîmplări adevărate

Dragostea — mai puternică decît moartea

O femeie îmbătrînită de așteptare (stînga) și cuplul fericit în urmă cu 8 ani (jos).

Priviți fotografia acestei femei îmbătrînite, care nu are decît 39 de ani. Acasă pe biroul ei se găsește începută a cincizecea scrisoare (care nu va primi nici un răpuns) și o veche tăietură din ziar care amintește o catastrofă aeriană. O poveste de dragoste care ascunde o dramă. În 1981 cînd l-a întîlnit pe Jacques, Madelaine Chavrier avea 29 de ani. A fost o iubire fulgerătoare. Ea era secretară medicală în La Rochelle, iar el, din păcate, lucra pe niște platforme de forare din America de Sud, nu departe de coastele Argentinei. Despărțirile, care durau uneori luni, nu reușesc însă să stingă pasiunea celor doi tineri. „În doi ani, îi promitea Jacques, ne vom căsători. Urma să primească un post fix lîngă Paris. În sfîrșit a sosit și ziua dorită : Jacques venea definitiv în Franța. Era anul 1983. În patru săptămîni urma nunta. Madelaine a început pregătirile : invitații, publicitate în ziare. Și-a cumpărat o superbă rochie albă de mireasă. În febra pregătirilor n-a trecut peste nici un amănunt. Se și vedea la brațul lui Jacques, în biserică, spunînd „da" și începînd adevărata sa viață de femeie. Dar... Rochia de mireasă a rămas în dulap fără a mai fi purtată vreodată. În locul ei, rochia de doliu cu care a intrat în biserică. În sicriul acoperit de flori se afla Jacques. O dramă îi spulbera fericirea. Avionul particular al companiei petroliere, cu care se întorcea Jacques din Argentina, s-a prăbușit. În aeroportul din La Rochelle, Madelaine a așteptat două ore vestea tragică : nici un supraviețuitor. Ei bine, de atunci femeia trăiește cu impresia că logodnicul ei trăiește... Și atunci Madelaine ia o decizie care dă sens vieții ei sfîșiate de o absență. Cum să perpetueze pasiunea și dragostea pentru cel dispărut decît unindu-se cu el și purtîndu-i astfel numele. Părinții, prietenii încearcă să o convingă : „Nu-ți dai seama că acest lucru îți va face și mai rău, îți va distruge viața ?". Dar femeia nu vrea să audă nimic. Se lovește însă de primărie. O căsătorie postumă nu poate avea loc decît în condiții excepționale, cum ar fi de pildă dacă este însărcinată. Nu este. Este totuși încăpățînată, ideea căsătoriei nu-i iese din cap. Cineva îi spune să scrie Procurorului Republicii. Și de atunci tot scrie și răspunsul este mereu același : căsătoria nu poate avea loc. De ce ? se întreabă femeia. În fond nu este vorba decît de o umilă satisfacție pe care o poate primi. Au trecut 8 ani și Madelaine nu s-a resemnat. „Vreau să-i port numele în schimbul iubirii pe care mi-a dat-o. Și pentru că i-am promis că-i voi fi soție. Pentru totdeauna". Patetică și fără speranță continuă să trimită scrisori. Așa cum ai arunca sticle în Ocean.

Sătenii i-au redat viața

Într-un sat (Autretot) din apropiere de Caen din Franța, solidaritatea oamenilor a dus la salvarea unei vieți. Cîteva luni la rînd, zilnic, ei au donat voluntar sînge necesar tratamentului unei tinere fete, Sandrine, în vîrstă de 17 ani. Totul a început în urma unei oboseli prelungite și a unor hematoame care i-au invadat picioarele. Puțin îngrijorați, părinții au dus-o la medic. O analiză a sîngelui avea să pună în evidență cu acest prilej un diagnostic deosebit de grav : aplazie medulară, deci măduva osoasă era incapabilă să mai producă globule necesare regenerării sîngelui. Pentru a evita sfîrșitul fatal era nevoie de transfuzii sanguine de trei ori pe săptămînă, deci de cantități mari de sînge. Nefericirea ce a pus stăpînire pe familia Sandrinei s-a răspîndit repede în întreg satul. Două persoane cu inițiativă au organizat imediat o mobilizare generală și au fost astfel alertate 140 de familii. În fiecare zi, ca urmare a acestei acțiuni, membrii a 100 de familii, a căror grupă sanguină s-a dovedit compatibilă cu a Sandrinei, au donat sînge. Viața tinerei fete se menține, dat fiind că prin venele sale curge sîngele a peste 100 de prieteni.

În culisele faptului criminal

● Reinhold Fischer, un austriac de 27 de ani își ucide mama, Maria Reinhold (58 de ani) și tatăl, Ernst-Peter Reinhold (59 de ani) pentru a-i scuti de „durerea și rușinea sinuciderii" pe care fiul lor o plănuise. Constatînd cît de cumplit se moare, n-a mai avut curajul să apese a treia oară pe trăgaci.

● **«Se caută un tînăr șomer....** Un șomer cu cazier judiciar, doritor să facă o situație în Germania de Vest». Anunțul, apărut la 19 martie 1991, fusese prezentat de o femeie de 46 de ani din Frankfurt. Cel care se oferă, un tînăr originar din fostul R D G (Erfurt) află că ar urma să primească 5000 de mărci dacă acceptă să o lichideze pe rivala celei care prezentase anunțul. Avertizată, poliția o arestează pe comanditară, chiar înaintea execuției, dar nu are destule probe să o condamne penal...

...nașină

...ată a făcut imposibilă deschiderea ușilor. Timp de 30 de minute, Laurence a încercat să reziste în lupta cu panica, lipsa de oxigen și apa care o acoperea treptat. Între timp, cei care asistaseră la drama petrecută pe șosea anunțaseră însă poliția și ceruseră ajutor pompierilor. Laurence simțea cum își pierde cunoștința, cînd, deodată, geamul mașinii a fost spart și mîinile unor salvatori s-au întins spre ea.

Doi pompieri, Andre Mortier și Jean Piroelle, deschideau mormîntul tinerei femei, eliberînd-o.

...cădea de la etaj

...povestește, cu emoție, M. Kenneth Manigault, un muncitor din New York.

Copilul astfel salvat era o fetiță de un an și jumătate, pe care mama sa a scăpat-o din brațe de la etajul patru. Salvat în mod miraculos de la moarte, copilul a fost dus imediat la spital pentru a fi consultat și tratat, în cazul că ar fi prezentat leziuni grave. Dar nu s-a constatat nici măcar vreo zgîrietură.

Lunga spovedanie a unui criminal

Se numește Henry Lee Lucas. De opt ani așteaptă executarea pedepsei cu moartea. De ce ? Pentru că mereu își mai amintește de cîte o victimă. O îndelungă și macabră spovedanie în care s-a ajuns la 250 de crime... Deși Lucas, probabil cel mai mare criminal din istoria Statelor Unite, crede că numărul lor ar atinge 600. Nu-și amintește exact și, de fapt, nu prea știe să numere...

Totul începe în 1936 cînd Lucas se naște ca fiu al unei prostituate de 50 de ani și al unui tată despre care nu se știe nimic altceva decît că avea amîndouă picioarele amputate. A crescut într-un mediu social în care viața și demnitatea omului nu aveau nici o însemnătate. Poate de aceea nici nu frapează că prima sa victimă a fost propria mamă : a ucis-o cu un cuțit cînd avea 24 de ani...

A fost condamnat la 20 de ani închisoare, dar pus în libertate condiționată după doar zece ani. Reintegrarea socială nu reușește însă, și după cinci ani revine în spatele gratiilor. Iese din închisoare din nou în 1975. Plin de ură, fără principii, fără obstacole morale, intransigent. Imediat după aceea începe să ucidă.

La început au fost doar femei singure. Apoi nu și-a mai ales victimele. Copii, femei, bărbați, orice cunoștință întîmplătoare. Cadavrele le îngropa, adesea le ciopîrțea. Pe femei le viola înainte sau după crimă. Nu tăgăduiește chiar că ar fi mîncat carne de om. Începînd din 1976 a avut un complice, la fel ca și el o pleavă socială. Uniți amîndoi prin aceeași ură față de oameni.

Din 1980, locuiește împreună cu o nepoată de 13 ani și o văduvă de 80 de ani. Aparența este cea a unei vieți normale. Și așa și era, dacă facem abstracție de faptele criminale ale celor doi complici, despre care de altfel locatarele casei nici nu aveau habar. Dar în 1982 se întîmplă ceva. Dispare mai întîi bătrîna, apoi fetița, apoi cei doi. Șeriful intră la bănuieli. O cercetare minuțioasă a locuinței descoperă scheletele celor două femei.

Poliția deținea însă acum portretul robot. Lucas a fost arestat imediat. S-a pronunțat prima sentință de condamnare la moarte. A fost însă întrebat cu acest prilej dacă nu are vreo legătură și cu celelalte crime neelucidate...

De atunci au trecut opt ani. Primește vizite în celula morții și recunoaște mereu noi și noi victime. A ajuns la 250. Pretinde că ar fi 600. În 215 cazuri poliția are îndoieli. Echipa care analizează datele furnizate de el numără 100 de persoane. Nimeni nu e în stare să prevadă cînd își va încheia Lucas macabra lui spovedanie și va ajunge să primească injecția otrăvită.

verificati-vă cunostintele

RĂSPUNSURI LA ÎNTREBĂRILE PUBLICATE ÎN NUMĂRUL TRECUT

Alchimia și știința

1. Djafar, numit și Geber, a preparat pentru prima oară, prin cupelare, procedeu imaginat de el, separarea aurului și argintului din aliajele lor cu plumb. Tot el a produs acidul azotic și apa regală, azotatul de argint (piatra iadului), sublimatul coroziv (clorura mercurică, puternic dezinfectant dar și otravă). A perfecționat distilarea și s-a ocupat și de coagulare imaginînd ulterior și noțiunea de „flogistic", un gen de energie generată de foc, ce a durat pînă pe vremea lui Lavoisier, în sec. 18 și chiar și puțin în secolul 19, constituind de fapt o eroare.

2. Al Rhazes, a obținut primul, acidul sulfuric concentrat (oleum) obținut azi cu totul prin alte procedee.

3. Albert cel Mare, a obținut acidul azotic și apa regală, ca și alte substanțe.

4. Roger Bacon, a preparat, printre altele, diferite pulberi explozive, în special pentru tunuri, precum și alte substanțe.

5. Basilius Valentinus, a fost descoperitorul acidului clorhidric, a clorurii de stibiu și a aurului exploziv, pe lîngă alte substanțe chimice.

Regretăm că nu ne putem extinde mai mult, din lipsă de spațiu grafic, deoarece realizările concrete ale alchimiștilor sînt mult mai numeroase, în domeniul științei. Poate, cîndva, vom relua acest subiect, dotat cu mult mai multe detalii.

Ing. LIVIU MACOVEANU

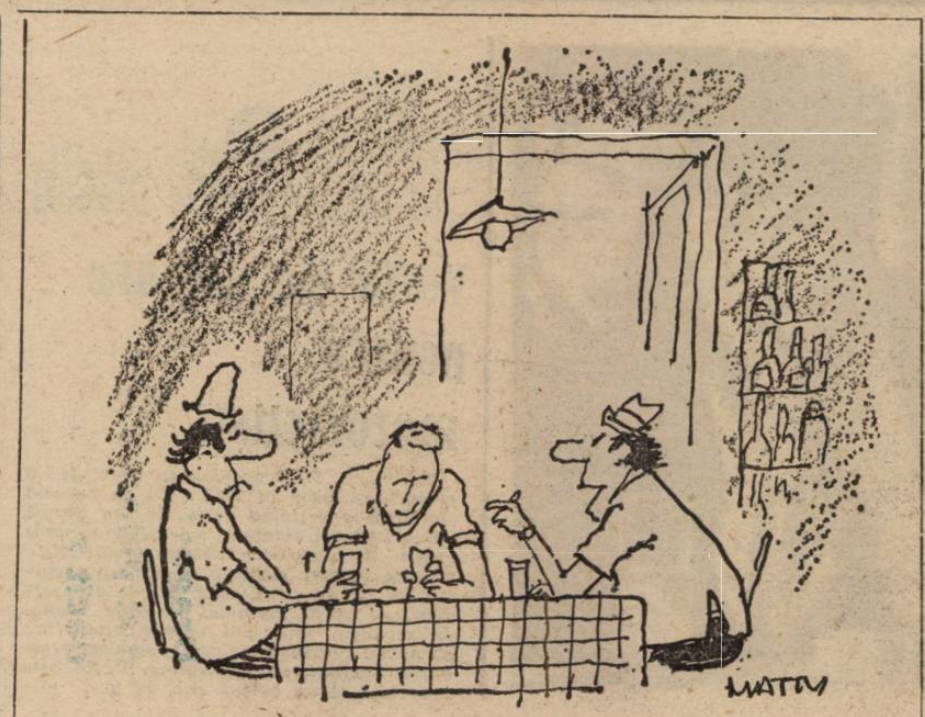

— Chiar în ziua cînd îmi iau pămîntul, bag adînc plugul în el, apoi îl netezesc pun asfalt și fac un ring de dans pentru tot satul cu intrare, la început, modestă...

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

NUMERE CURIOASE

Două exemple :

$888 + 88 + 8 + 8 = 1\,000$;
$8 \times (8 \times 8 + 8 \times 8) - 8 - 8 - 8 = 1\,000$

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL 37 (1769)

ÎNCERCARE

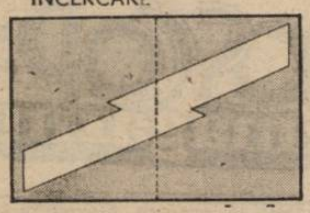

Îndoiți exact la mijloc desenul (după modelul alăturat) și veți obține rezultatul dorit.

PERSPICACITATE

Cercul buclucaș

Luați o bandă de hîrtie, colorată în două culori pe lungime. Lipiți-o la capete și veți obține un cerc. Luați o foarfecă și tăiați banda de hîrtie pe linia de demarcație a celor două culori. Veți obține două cercuri, unul de o culoare, celălalt de altă culoare. Problema este însă alta : Ca tăind cercul inițial să obțineți un singur cerc care să conțină ambele culori. Știți cum ?

(Soluția în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Unde a dispărut un leu ?

Leul e căutat zadarnic. Cei trei prieteni au plătit 27 de lei (3×9), adică atît cît trebuia : 25 de lei consumația plus 2 lei oferiți ospătarului.

FEL DE FEL

● În S.U.A. se bucură de un mare succes vînzarea unor casete (unele cu o durată de peste patru ore) care au înregistrate textele întregi ale unor cărți citite chiar de autorii lor. Un best-seller este caseta intitulată „Memoria mea" (cu o durată de trei ore) cititâ de autoarea sa, actrița Nancy Reagan.

● Membrii unui echipaj al unei nave de pescuit engleze, au avut o mare surpriză găsind în mijlocul plasei un... tun vechi datat din anul 1805. Operația de recuperare a solicitat mari eforturi, dar ea a fost dusă la bun sfîrșit. În țeava tunului, lungă de 1.5 metri, s-au găsit și obuze. Tunul va fi „restaurat" și expus la un muzeu militar.

● Conform unor date statistice, în U.R.S.S. există 4.3 milioane de analfabeți, adică doi la sută din populația țării care are peste 15 ani.

Dialogurile Laurei

■ Îți mărturisesc, draga mea **MARIA (B...)**, că mi-ai răscolit sufletul prin cele ce mi-ai scris... Ți-am recitit scrisoarea de cîteva ori și de fiecare dată încercam aceleași sentimente — de frustrare, mîhnire, amestecate cu durere și revoltă, dar și de admirație — care mă împiedicau să mă apropii de coala albă de hîrtie pentru a-ți răspunde... Mă obsedează tot timpul întrebarea pentru ce, Dumnezeule mare, doi tineri sînt nevoiți să-și clădească iubirea luptînd, amîndoi, fiecare pentru sine, dar și pentru celălalt, cu suferințele pricinuite de boli ?... Într-o vreme cînd atîția tineri — și, din păcate, și atîția mai puțin tineri — urîvesc lumea, viața, dragostea, căsnicia prin ochelarii de cal ai egoismului sterp, punînd „plăcerea" mai presus de înțelepciune și „capriciul" (moșturile, adică) ținîndu-le loc de bun simț și filosofie a vieții, e de admirat că te străduiești să-ți stăpînești fragilitatea nervoasă și sănătatea precară, iar el — răul trupesc de care nu-i vinovat, datorat accidentului de circulație... „Mi-am propus să fiu tare, să-i ascund de-acum încolo problemele sănătății mele, să mergem la ce medici putem, să încercăm tot ce e posibil. M-am rugat să vină boala lui asupra mea — ca măcar unul din noi să fie sănătos și să biruim cumva în lumea asta...", îmi scrii din zbuciumul gîndurilor și sufletului tău curat dar atît de chinuit.

Însă ce-i de făcut în problema gravă — de viață și de moarte aș fi scris, dacă nu mi-ar fi teamă de cuvintele „mari" — pe care mi-ai dezvăluit-o ?... Greu de răspuns — și-ți înțeleg tot zbuciumul — pentru că și într-un caz, și în celălalt, „cîștigurile" (diferite) vor fi anulate — sau poate chiar depășite ?! — de „pierderi" (la fel de diferite). Într-o asemenea problemă foarte serioasă, cum este căsătoria, care vă angajează în egală măsură, întotdeauna soluția optimă este numai aceea pe care **o veți afla împreună, voi doi și numai voi !** Sigur, în situația voastră mai sînt și o seamă de alte aspecte care fac ca dragostea să fie condiția obligatorie, esențială dar nu și suficientă, din păcate... Și pentru a deveni suficientă, este nevoie, în primul și ultimul rînd, de tăria și luciditatea necesare unei clipe de limpezire în care sinceritatea și realismul, curajul amîndorura de a privi lucrurile în față, bune sau rele, așa cum sînt, vă vor supune la o nouă încercare dureroasă gîndirea voastră de **oameni.** Oameni **întregi,** maturi la suflet și la minte, care caută să înfrunte cu demnitate, **verticali,** durerile condiției umane. Cred în tine, la fel de mult cum cred și în el, cred în voi amîndoi. Și tocmai de aceea sînt convinsă că, indiferent care va fi răspunsul vostru la această problemă, el va fi dat de comun acord, în deplinul respect al fiecăruia față de sine și față de celălalt. Și așa cum nici unul dintre voi nu poate, **nu are dreptul,** să hotărască de unul singur, tot astfel, dincolo de acest răspuns comun, în rest nu mai există loc decît pentru respectul și tăcerea lumii... Să nu uitați că, totuși, karma ne-o făurim, întotdeauna, singuri ! Vă doresc mult curaj, înțelepciune și, mai ales, sănătate ! Aștept să-mi mai scrii.

LAURA

CRONICA modei

FAST VESTIMENTAR

O seară petrecută între prieteni poate fi un prilej de ușor fast vestimentar și etalare a imaginației. Pe un ten strălucind de prospețime, negrul rămîne o culoare „șocantă", mai ales dacă este folosit la o ținută tinerească. O primă variantă poate fi un pantalon și o bluză, realizate dintr-o țesătură foarte elastică, care „aderă" bine pe corp. Se poartă cu o pelerină croșetată în ochiuri largi, stil plasă, ce dă fast și originalitate ansamblului. O altă variantă : o rochie strech în jurul căreia se răsucește un șal cu franjuri lungi. Pantofii și ciorapii sînt obligatoriu negri. (A. P.)

GEOGRAFIE

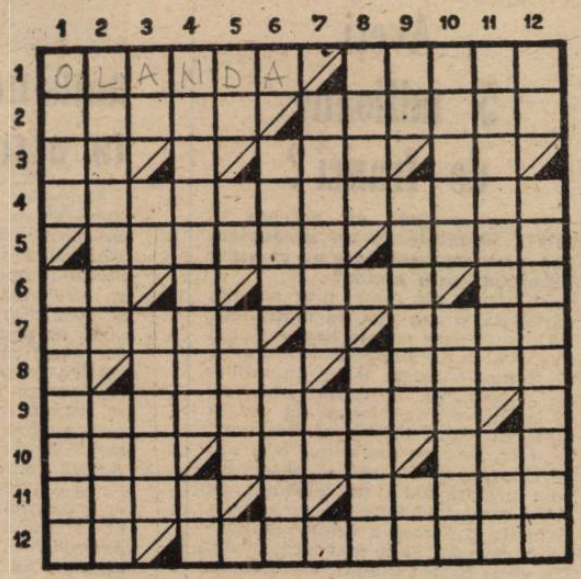

ORIZONTAL : 1) Stat situat în nord-vestul Europei supranumit „Țara lalelelor și a canalelor" cu capitala la Amsterdam (Sediul guvernului și reședința Curții se află la Haga). — Stat situat în partea de sud a Asiei, în peninsula omonimă, cu capitala la New Delhi. 2) Stat situat în sudul Americii de Nord, cu largă ieșire la Oceanul Atlantic și Oceanul Pacific — Principat situat pe versantul sudic al munților Pirinei, între Franța și Spania. 3) Campion — Pronume posesiv — Poftim. 4) Stat insular situat în sudul Oceanului Pacific la sud-est de Australia, cu capitala la Wellington. 5) Stat situat în partea de sud-est a Europei și în partea de sud-vest a Asiei, cu capitala la Ankara — Muzicută în Bucovina. 6) Elena Horia — Localitate în Germania — Aflate în Senegal! 7) Stat situat în partea centrală a Africii, cu capitala la Brazzaville — Munte în Italia. 8) Om schiop (pop.) — Prenume masculin francez. 9) Stat situat în partea central-sudică a Asiei, în regiunea munților Hindukush, cu capitala la Kabul. 10) Dreapta, stînga ! — Munte în Turcia — În acest loc (pop.). 11) Pasăre de curte — Stat situat în partea central-nord-estică a Africii tropicale, cu capitala la Khartoum. 12) Raluca Manea — Stat situat în extremitatea de nord a Americii Centrale istmice, cu capitala în orașul omonim.

VERTICAL : 1) Stat situat în Asia de sud-vest în peninsula Arabia, cu capitala la Mascat — Stat situat în partea de nord-vest a Americii de Sud în regiunea munților Anzi cu ieșire la Oceanul Pacific, cu capitala la Villa del San Francisco del Quito. 2) Stat în zona de sud a Africii meridionale, formînd o enclavă pe teritoriul Africii de Sud, cu capitala la Maseru — Ursul polar dintr-o cunoscută poveste. 3) Osie — Udre Untaru — Stat situat în partea central-nordică tropicală a Africii, cu capitala la Niamey. 4) Stat situat în America Centrală cu ieșire la Oceanele Atlantic și Pacific, cu capitala la Managua — Simbolul argintului. 5) Dan Creimerman — Zoe Comșa — A împodobi. 6) Tip de silogism simplu — Odihnă. 7) Iubită (fig.) — Stancu Teodor. 8) Podoabă pe deget — Merg pe lîngă motocicletă. 9) Nae Dumitriu — Stat situat în partea sud-vestică a Africii cu ieșire la Oceanul Atlantic, cu capitala la Luanda — Udrea Marin. 10) Poezie lirică, specifică folclorului românesc — Stat situat în partea septembrională a continentului american, cu capitala la Ottawa. 11) Tratamente cu raze — Animal de tracțiune. 12) Ana Aslan — Stat situat în partea de sud-est a Americii de Sud, cu capitala la Buenos Aires.

RAB ARPAD
Brașov

Dicționar : NAIR ; OSIG ; OCRE ; IURT ; ALAIN ; AHTA ; FRAM ; AEIC.

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

PE MERIDIANELE TERREI

Orizontal : Atlanta — Oman — Pa — Maine — Ata — Estuar — Rabat — Mur — America — Man — Aniva — Al — Onix — Alabama — Nis — U — Anina — Ga — Iran — Ad — S — O — Sv — Ron — Omu — Latina — Ohrid — Ilia — Amudaria — Algeria — Main.

Vestă de salvare pentru motocicliști

862 morți, 5.790 accidentați grav, 14.916 accidentați ușor în 1988. De la această statistică aparținînd țării lor, au pornit cîțiva ingineri elvețieni la realizarea unui sistem de securitate pentru motocicliști, atît de expuși pericolelor. Ei au imaginat un fel de vestă care, în caz de accident, se umflă automat în două zecimi de secundă, protejînd părțile vitale ale corpului: coloana cervicală, coloana vertebrală, bazinul, ficatul, splina. Vesta este conectată la un cartuș mic, cu gaz.

ORA OFICIALĂ DE IARNĂ

Începînd de duminică 29 septembrie a.c. se revine la ora oficială a Europei răsăritene, adică la ora oficială de iarnă. Astfel, în noaptea de 28 spre 29 septembrie ora unu devine ora zero.

Programul tuturor activităților social-culturale din întreaga țară va rămîne neschimbat.

Toamna, atunci cînd pasiunile trec...

În opinia dv., ce anume favorizează aventurile amoroase estivale: timpul liber ? ținuta vestimentară lejeră ? cheful de libertate ? senzualitatea căldurii și a brizei? existența unui spațiu și a unui context în care „ieșirile în lume" sînt mult mai numeroase ?

33 la sută din răspunsuri au indicat prompt „timpul liber"; 19 la sută — „vestimentația foarte sumară" ; 18 la sută — absența oricăror obligații, sau, dacă vreți, „libertatea"...

Doamne, ce bine le-ai rînduit, cu anotimpul ploios și anotimpul rece, după cel călduros, cu hainele noastre groase de toamnă și de iarnă pe care le vom purta în curînd și cu criza noastră de timp din toate celelalte 11 luni ale anului. Și cu criza de bani.... Doamne, ne-ai salvat de ispită !

Aveți 5 milioane de franci ?

Pentru ce sumă ați accepta să faceți dragoste cu un necunoscut sau o necunoscută, care nu vă atrag altminteri prin nimic ?

59 la sută din femei n-ar accepta **niciodată și sub nici un motiv**, dar 29 la sută n-ar rezista la pressingul moral al unei sume de 5 milioane de franci francezi (spre un milion de dolari). Și, în egală măsură, 42 la sută dintre bărbați nu vor să audă de bani, indiferent de sumă, cînd vorbesc cu ziariștii... Nici ei ! În timp ce 27 la sută — observați, cam același ordin de mărime cu cel constatat la femei — ar accepta seducția pasageră a celor 5 milioane de franci... Și ce mai pică, poate. Un virus SIDA, drăgut, o frumoasă boală de piele...

(Dintr-un sondaj estival publicat de revista „Paris Match").

de

CALEIDOSCOP magazin

Rolls-Royce în acțiune

Motoarele Rolls-Royce/SNECMA „Olympus" au permis avionului Concorde să zboare cu o viteză de peste două ori mai ridicată decît cea a sunetului. De multă vreme se plănuiește înlocuirea sa cu alte modele, mai silențioase, care să se încadreze în limitele internaționale admise în privința zgomotului motoarelor. Cu toate că previziunile în domeniul aviației, ca și cele economice de altfel, înregistrează deseori insuccese răsunătoare, există în prezent un puternic curent care susține crearea unei „a doua generații" de avioane supersonice Concorde. Aceste aparate de zbor ar urma să zboare cu o viteză de croazieră de 3 200 km/h, la o înălțime de 21 300 m, și ar transporta cel puțin 200 de pasageri. Pentru a exemplifica, avionul noii generații ar fi capabil să străbată traseul Londra — Hong Kong fără escală, în numai trei ore și jumătate.

În scopul prospectării posibilităților construirii unei noi generații Concorde, firma britanică Rolls-Royce și cea franceză SNECMA s-au asociat din nou, iar Japonia și Uniunea Sovietică s-au anunțat ca posibili co-parteneri la studiile ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea motorului ideal. Binecunoscută pe plan mondial grație realizărilor sale deosebite în avioane, elicoptere, nave, submarine, platforme marine și stații de pompare a țițeiului, firma Rolls-Royce și-a dovedit de nenumărate ori pînă în prezent capacitatea creativă, precum și pe cea de aliniere rapidă la cerințele pieții. Cîteva din principiile care se află în permanență la baza muncii designer-urilor, oamenilor de știință a inginerilor acestei renumite firme sînt : folosirea tehnologiilor de avangardă, consumul redus de combustibili, eficiența deosebită a motoarelor, lunga perioadă de întrebuințare a acestora, costul de achiziție avantajos. Rolls-Royce are, în consecință, motive serioase să privească cu încredere spre secolul care bate la ușă. (Ș. F.).

Asteroidul excentric

Peisajul astronomic înregistrează o nouă bizarerie. Cel puțin aceasta este ipoteza australianului Duncan Steel, în ceea ce privește descoperirea sa : un asteroid cu un diametru de 5 km. Majoritatea asteroizilor din sistemul nostru solar sînt situați pe o orbită aproape circulară între Marte și Jupiter. Micuțul asteroid nou descoperit, ce se află în prezent la 300 milioane de kilometri distanță de Terra și se deplasează cu o viteză de 60 000 km/h, descrie o orbită eliptică între Marte și Uranus în 41 de ani. El se îndepărtează de cel puțin două ori față de Soare, în comparație cu cel mai îndepărtat asteroid cunoscut pînă în prezent, iar orbita sa

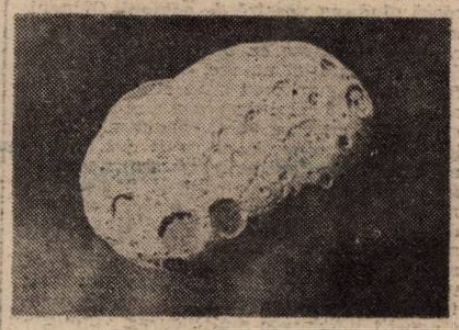

seamănă mai mult cu a unei comete. După părerea astronomului australian, corpul recent descoperit este tînăr, avînd între 10 000 și 100 000 ani, ceea ce ar însemna mult prea puțin pentru o cometă. De unde vine el ? Se poate trage concluzia că și alți asteroizi circulă printre giganți gazoși ai sistemului solar ? Întrebările rămîn deocamdată fără răspuns.

TELEGRAME

■ **Programul electro-nuclear al Franței a fost lansat în 1973, în urma primului șoc petrolier mondial și confirmat în 1979—1980, o dată cu survenirea celui de-al doilea șoc în sfera energiei. Prevăzători și serioși în tot ce au întreprins, francezii au cîștigat bătălia cu „atomul pașnic", ca mai multă lumină, pe care o exportă și în țările limitrofe.**

■ **În 1973, procentul de independență energetică a Franței era de 23 la sută. În 1991, el a ajuns la peste 50 la sută.**

■ **Japonia depinde în întregime de energia importată. Dintre toate țările industrializate, ea a lansat cel mai sănătos program electronuclear.**

■ **Țara Soarelui Răsare mizează cel mai mult pe energia nucleară. A lansat programe de cercetare și dezvoltare asupra suprageneratoarelor, retratării și îmbogățirii.**

■ **Energia pe care o produce Franța este foarte competitivă. Este cea mai ieftină din Europa, dacă se face abstracție de unele țări scandinave, privilegiate de pe urma unei relative abundențe de hidroelectricitate.**

■ **Franța este primul exportator european de electricitate, furnizînd circa 15 la sută din producție și obținînd circa 11—12 miliarde de franci anual.**

■ **Tratativele 7+1 de la Londra (cele șapte state occidentale superindustrializate și U.R.S.S.) ar avea darul să impulsioneze tratativele privind armele chimice, nemilitarizarea Cosmosului, creînd și premisele interzicerii totale a experiențelor nucleare, astfel apreciază analiștii politici. Să-i audă cine trebuie.**

■ **Chiar și în condițiile reducerii cu o treime a armamentelor strategice, SUA și URSS vor continua să dețină mijloacele care pot distruge de cîteva ori „tot ce e viu pe planeta Pămînt".**

■ **Există deosebiri esențiale între structurile forțelor strategice sovietice și americane. Cele mai multe ogive nucleare ale SUA se află pe submarine atomice, în timp ce URSS le are instalate pe rachete balistice intercontinentale amplasate în subteran.**

■ **În Africa subsahariană, 35 din cele 39 de țări au zăcăminte de minereuri aurifere.**

Sahalinul, un nou Hawaii?

„Insula-pește", cum este numit Sahalinul, va putea primi zilnic 500 de turiști, aceasta în eventualitatea că se va adopta proiectul privind înființarea pe această insulă a corporației turistice și de transport propuse de dr. Yazdi din orașul Atlanta, (S.U.A.). În acest sens, dr. Yazdi a înființat o companie numită „United persons incorporated". După cum aflăm de la Agenția „Novosti", corporația se angajează să construiască hoteluri, campinguri, drumuri și aeroporturi. Într-o primă etapă, proiectul prevede folosirea aerodromului militar din localitatea Sokol — la 30 km de Iujno-Sahalinsk. Autorii proiectului sînt convinși că natura unică a Sahalinului îi va interesa pe mulți amatori de călătorii. Iar după ce vor fi create aici toate condițiile necesare pentru primirea și servirea turiștilor, insula va putea concura cu cele mai prestigioase centre ale turismului internațional.

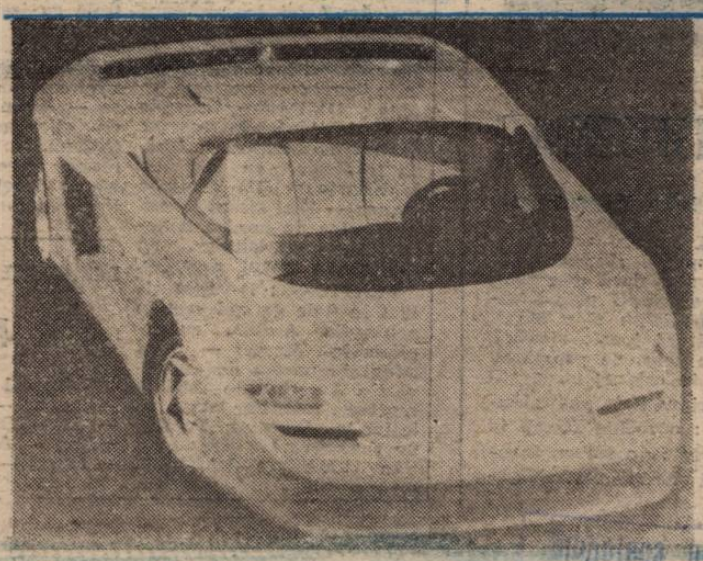

De la vis la... „Mythos"

Impresionantă prin eleganță și forță, această creație de excepție a celebrului designer italian Sergio Pininfarina este dotată cu un motor Ferrari model Testa Rossa (12 cilindri, 4 942 cm³, 48 de supape, 390 CP — DIN). Viteza, consumul și... prețul sînt de prisos să le mai amintim, pe de o parte ca să nu ne amărîm, iar pe de alta, pentru că „Mythos" va rămîne un model unic... Desigur însă că elemente și inovații de avangardă pe care le conține acest bolid se vor regăsi într-un viitor apropiat în automobilele de serie mare. Priviți-o cu atenție, nu-i așa că are un aer familiar nouă, asemănător automobilelor „de vis" pe care le fabricăm la Pitești?...

(Amănunte în numărul viitor).

MUREȘ

globmagazin

- Colecții și colecționari
- David... fără Maddie

- Ipoteză îndrăzneață
- Misterios obiect cosmic ?
- Cum s-a născut „Mythos" ?...
- Un medic mai puțin obișnuit

(Pginile a 8–9)

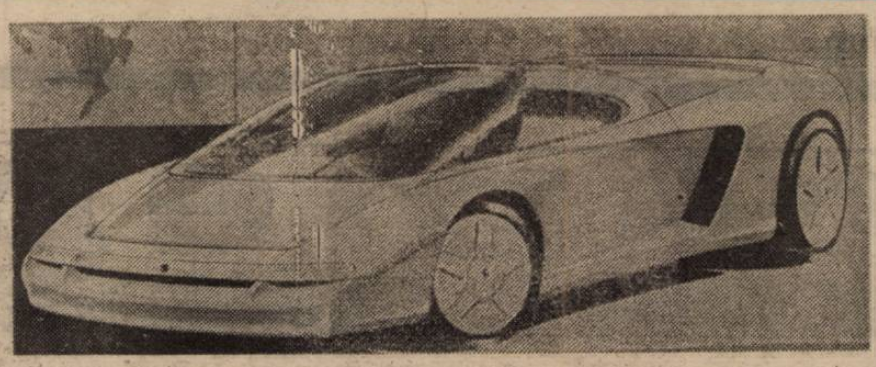

magazin

ANUL XXXIV ● Nr. 40 (1772 SERIE NOUĂ – 22 SÎMBĂTĂ 5 OCTOMBRIE 1991 16 PAGINI 10 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

E SEMN CĂ SE APROPIE... IARNA

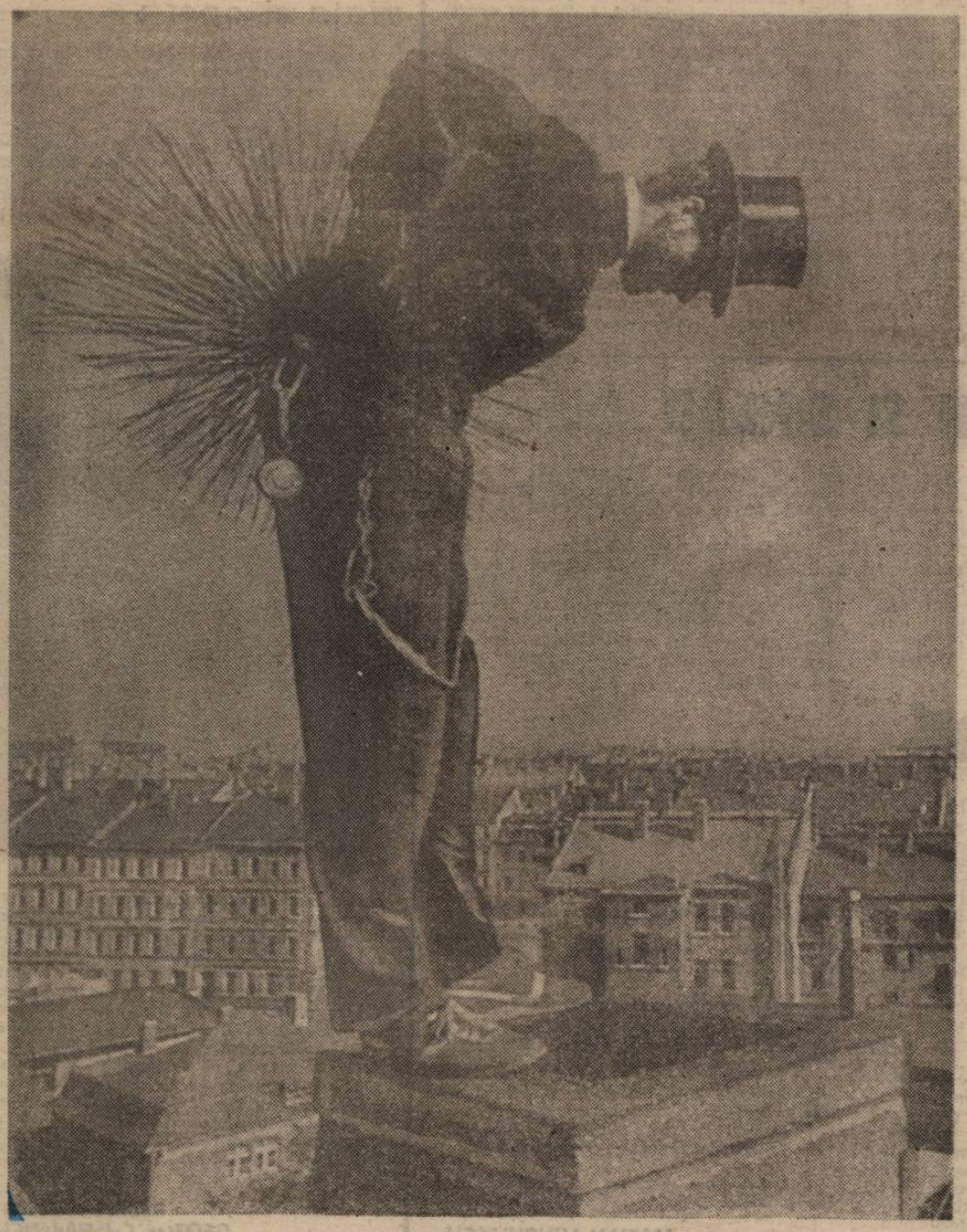

magazin Femina Club

(Pagina a 6-a)

o posibilă descoperire a secolului

CEA MAI VECHE MOLECULĂ A UNIVERSULUI

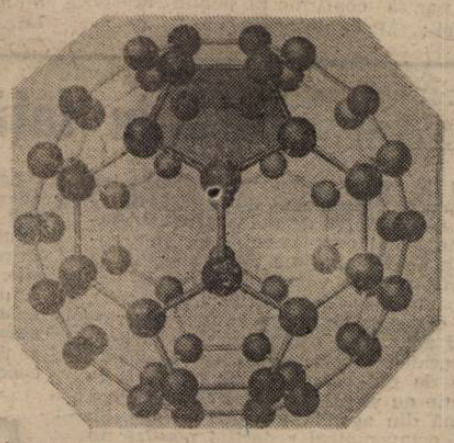

(Pagina a 3-a)

incursiune în paranormal

LEGĂTURA CU „LUMEA DE DINCOLO"

(Pagina a 4-a)

VOR PUTEA CURENȚII CEREBRALI SĂ NE „CITEASCĂ" SENTIMENTELE ?

● Corespund oare emoțiile unor sisteme fundamentale comune tuturor ființelor umane ? ● În această ipoteză se pot oare identifica emoțiile fundamentale, grație unor instrumente de măsură ? ● Iată două întrebări la care psihologii încearcă să dea un răspuns, de mai bine de un secol.

(Pagina a 13-a)

O lume nebună, nebună... De ce?

?!

(Pagina a 5-a)

Biblioteca Județeană

oameni...

■ „Cazul Umberto Eco" — profesorul de semiotică „umbrit" de romancier: peste 40 de milioane de cititori în lumea întreagă! ■ Primul său roman, „Numele trandafirului", s-a vindut, în mai puțin de zece ani, începînd din octombrie 1980, data apariției în Italia, în peste 10.240.000 de exemplare! ■ Romanul a fost tradus în 27 de limbi, fiind socotit best sellerul anilor '80 și unul din cele mai senzaționale succese de librărie din acest secol!

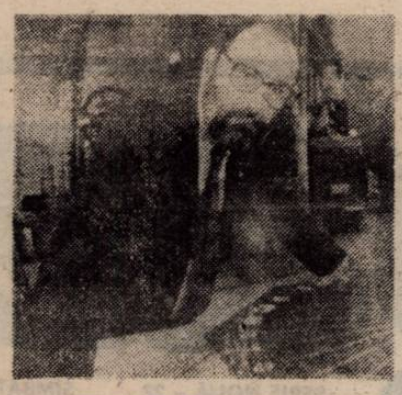

Umberto Eco la Conservatorul de arte și meserii din Paris, în fața pendulului lui Foucault.

UMBERTO ECO sau SAVANTUL CU CEI MAI MULȚI CITITORI DIN LUME!

„Cam asta e, în linii mari, „fișa cazului" Umberto Eco, 59 de ani, profesor de semiotică la Universitatea din Bologna, Italia, și romancier, autorul celor două cărți care s-au bucurat de un uimitor succes mondial — „Numele trandafirului" și „Pendulul lui Foucault". Primul a fost considerat „accident de notorietate". Iată însă că, nouă ani mai tîrziu, o dată cu apariția „Pendulului lui Foucault", roman de dimensiuni sensibil mai mari, mult mai complex și mai „aproape" de întîmplările vieții autorului, succesul este reeditat, spre stupefacția celor ce știu că teoriile științifice ale profesorului pot fi citite doar de cel mult cîteva mii de persoane... „Dimensiunea succesului său nu are termen de comparație — constată Carla Tauzi, agenta lui de la casa editorială italiană Bompiani. Pentru orice autor există o țară în care vînzările înregistrează un eșec... El însă este un best seller pretutindeni!" Și realitățile par să confirme pe deplin aceste aprecieri: „Pendulul" ține capul de afiș al vînzărilor în Brazilia, în Germania se înregistrează recordul de 300 000 de exemplare vîndute în doar șase săptămîni, trei ediții catalane sînt epuizate succesiv, peste un milion de dolari drepturi de autor de pe urma vînzărilor unei ediții populare în SUA, peste 22 de traduceri negociate într-un singur an, din Republica Coreea pînă în Bulgaria, comenzi ferme (neobișnuite!) de cîte 1 000 de exemplare din partea unor modeste librării din întreaga Franță — și cifrele contoarelor se învîrt cu iuțeală mai departe! „Cifrele, iată ce uimesc la Eco!", avea să exclame Jean-François Fogel, în articolul consacrat lui Eco, apărut în revista „Le Point" cu prilejul lansării versiunii franceze a „Pendulului". Însă adaugă imediat: „Dar de admirat este însuși Eco, omul de litere, „soarecele de bibliotecă", după cum se spunea odinioară". Între admirația fără margini („Dacă ar trebui neapărat să-i găsim un defect — avea să spună prietenul său, nu mai puțin celebrul istoric Jacques Le Goff —, atunci acesta ar fi împrăștierea lui, dar în final el îmbină strălucita personalitate de cercetător cu darul de a comunica cu publicul larg") și suspiciuni sau contestări la fel de nemărginite (însuși papa Ioan Paul al II-lea a intervenit — greu de bănuit că în „scopuri publicitare"! — pentru a condamna în public cel de-al doilea roman, susținînd că „istoria omenirii nu este un labirint absurd..."), Umberto Eco își rămîne sieși credincios, într-un echilibru constant, netulburat de „cifre", „imagini" sau orice alte „semne", ținîndu-și, acasă, în Bologna, ori în lumea largă, cursurile și conferințele, ocupîndu-se de emisiunile de popularizare a științei, organizate de RAI, de activitatea de consilier editorial, acordînd săptămînal consultații studenților săi și exprimîndu-se cu maliție, în termeni de fină ironie, despre „romancierul Eco". „Am scris primul meu roman pentru o mie de cititori; am hotărît însă ca al doilea să fie doar pentru cinci sute...", declară Eco în fața unui auditoriu alcătuit din peste o mie de librari nord-americani reuniți la Washington cu prilejul unui congres. Însă care dintre ei n-ar zîmbi și ar face cumva greșeala să-l creadă, cînd fiecare știe prea bine „cum merg vînzările"! Sau, cu alt prilej, la o serată literară, în fața a 565 de persoane care plătiseră fiecare cîte un bilet de 12 dolari pentru a-l asculta citind din ultima sa operă, mimează — cu flerul oratorului! — autopersiflarea: „Nădăjduiesc că nimeni nu mi-a deschis romanul! S-ar cuveni ca o carte să fie citită mult timp mai tîrziu după ce a apărut. E ceea ce facem noi azi cu Homer: astfel, lectura e sigură și ne-am putea gîndi, astfel, la toți poeții evitați grație acestei metode! (...). Vă rog să mă credeți, semnificația nu e foarte importantă. Ascultați opera ca pe un exercițiu de muzică al unui membru aparținînd unei îndepărtate și exotice societăți". Și totuși... Pentru a oferi autenticitate atmosferei ultimului său roman, Eco a parcurs 1 500 de lucrări și a creat în „Pendul" o pseudolectură a istoriei ocultismului și a societăților secrete, prin intermediul romanului dînd un răspuns derivei în care e antrenată critica literară în facultățile de litere din Statele Unite. Original răspuns!

ADRIAN HOAJĂ

(Va urma)

Față în față — MARIAH ȘI SINEAD

Titlul de mai sus nu arată rivalitatea (inexistentă) dintre ele... Această „bijuterie" în vîrstă de 20 de ani a aruncat mănușa mult mai experimentatelor sale colege, încă de la prima apariție a ei în show business, în vara anului trecut, dovedind un glas extraordinar de școlit, pentru crearea căruia ar fi fost necesari vreo 20 ani! Încă o dată vîrsta ei... Ziariștii occidentali sînt de părere că glasul ei este de opt octave — pentru a scrie opt game nu vă va ajunge, dragi prieteni o pagină din agenda voastră! — dar, din păcate, octavometrul redacției noastre nu funcționează bine și nu putem verifica aceasta. Oricum, Mariah este o fată frumoasă cu glas frumos. Ce-i mai trebuie din moment ce cîntecele ei sînt minunate și în plus, scrise de ea însăși?... Toate acestea au făcut critica de peste Atlantic să o declare pe Mariah „glasul anilor'90". Este comparată cu Whitney Houston dar diversitatea stilurilor albumului său de debut „Vision Of Love" (balade, rock, funk) arată că ea încearcă să atingă granițe necunoscute lui Whitney. Fiica unei cîntărețe de operă, Mariah începe să cînte de la vîrsta de patru ani. La 20 ani este prima cîntăreață care, de trei decenii încoace, a reușit să plaseze în Billboard, pentru mai mult de trei săptămîni pe prima poziție, ambele single-uri de debut, „I've Got A Picture" și „Love Takes Time". Popularitatea ei a depășit de mult granițele Statelor Unite (disc de platină în Canada, discuri de aur în Anglia, Japonia (!) și Australia, a vîndut peste o jumătate de milion de discuri în Europa de Vest și, ne întoarcem peste Atlantic, a cucerit un dublu disc de platină în SUA, toate acestea într-un singur an... Să așteptăm, deci, următorul album!

Lansată tot anul trecut (mă refer la adevărata lansare...) Sinead O'Connor a fost una din revelațiile acestuia, melodia „Nothing Compares 2 U" (compusă de Prince) fiind Number One în toate topurile. Am văzut-o de curînd pe Sinead acordînd un interviu unui reporter al canalului MTV și îndrăznesc să spun că aceasta nu mai este „acea" Sinead! Ea se află într-o perioadă de pauză, de după concerte, cunoscută și firească tuturor vedetelor, în special celor aflate în avangardă. „M-am săturat de presa «negativă». Ea este făcută doar pentru a-mi răni sentimentele. Pentru mine este foarte important ca oamenii să nu creadă că sînt așa cum mă înfățișează reporterii, deoarece asta înseamnă că vor avea o impresie proastă despre mine". Este clar că Lady O'Connor este obosită de turnee, presă și de glorie... „Mă bucură faptul că oamenilor le place muzica mea și cumpără discurile mele dar nu-mi place faptul că sînt atît de cunoscută". Sînt de acord cu ea, mai ales că toți vor să afle cît mai multe despre viața ei intimă... „Aceasta este doar treaba mea. Toți bîrfesc dar nimeni nu știe cît de mult mă doare asta. Imaginați-vă că la un concert urc pe scenă și încep să povestesc despre mine dar apoi va apărea imediat în ziare! Presa britanică este groaznică, își bagă nasul peste tot și în special acolo unde îi este cel mai puțin locul" (oare la ce s-o fi gîndit Sinead spunînd aceasta?!). Un lucru bun este faptul că Sinead s-a întors la vechii prieteni înțelegînd că „prietenii sînt mai importanți decît o duzină de amanți, amanții nu se interesează decît de banii mei".

Fără îndoială, Sinead a fost cea mai bună cîntăreață a anului trecut. Fără îndoială, albumul „I Do Not Want What I Haven't Got" (Nu vreau ceea ce n-am) va rămîne în istoria muzicii dar, la fel de sigur stă în fața ei întrebarea: Încotro, spre o și mai mare glorie sau spre căminul de acasă?

music box

După o întrerupere cam lungă iată TOP MAGAZIN

1. Everything I Do — Brian Adams
2. Bow Down Mister — Jesus Loves You
3. Rush Rush — Paula Abdul
4. Romantic World — Dana Dawson
5. I Wanna Sex You Up — Color Me Badd
6. Wind of Change — Scorpions
7. Fading Plays The Fool — Aaron Neville
9. Love Is A Wonderful Thing — Michael Bolton
10. Hotel California — Gipsy Kings

Topul a fost realizat pe baza scrisorilor primite.

MARIAN MINCULESCU

FLASH

Antenne 2 are farmec

Incontestabil, canalul francez de televiziune Antenne 2 *a căpătat un plus de farmec prin angajarea, la jurnalul de actualități, a ziaristei* Claire Chazal *(motivul pentru care o pomenesc în cadrul*

acestei rubrici este pentru că o vedem și noi, cei care recepționăm în București emisiunile postului de televiziune TV 5 Europe, în fiecare seară). Inteligentă fermecătoare, spontană, Claire Chazal a venit la televiziune din presa scrisă, apreciindu-i-se competența și... farmecul deosebit, lucru care ar trebui să dea de gîndit și televiziunii noastre. Întrebată de ce nu a cedat atracției canalelor particulare de televiziune, Claire Chazal a mărturisit: „Sînt foarte atașată de Antenne 2 și mai ales de multele talente care se exprimă aici". Frumoasă declarație.

Josephine, viața și opera

În continuare, mă opresc tot la o reprezentantă a „sexului slab", de data aceasta pentru a vorbi despre o personalitate a altor decenii: Josephine Baker. *Pentru că înainte de Madonna, înainte de Marilyn Monroe a fost, fără îndoială, Josephine Baker, aceea care era adusă de celebrul nostru Tănase la București, cu aproape jumătate de secol în urmă. În Ungaria, la Budapesta, cu cîtva timp în*

urmă, s-a început turnarea unui serial televizat despre viața celebrei cîntărețe, pornindu-se de la copilăria americană și primele reviste ale artiștilor negri, pînă în momentul loviturii pe care a dat-o la Paris (bineînțeles, e vorba de o lovitură artistică, nu de alt gen). Interesant este faptul că doar cu cîțiva ani în urmă, o altă cîntăreață, Diana Ross, urma să o încarneze pe Josephine Baker, dar pînă la urmă proiectul a căzut. În noul serial, Lynn Whitfield *deține acest rol, e vorba de o tînără actriță, pe care o vedeți și în reproducerea noastră, care s-a remarcat într-un alt serial în S.U.A., în care producătorii au mare încredere.*

Rubrică realizată de GEORGE CUȘNARENCU

CM SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. 1787 din 29 mai 1991.

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR: Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția: Piața Presei Libere, nr. 1, telefon: 17.60.10/17.60.20. Tiparul: Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Presa Liberă"

Redactor șef: DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție: GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA: Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612); Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630); Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282); Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE: Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659); Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

O POSIBILĂ DESCOPERIRE A SECOLULUI

CEA MAI VECHE MOLECULĂ A UNIVERSULUI

● Sub formă de combinații chimice carbonul este cel mai răspîndit element din natură. În materia organică este prezent de la bobul de grîu pînă la corpul elefanților. În stare pură este un element rar căruia i se cunoșteau două forme : diamantul și grafitul. Recent s-a descoperit o a treia, carbonul cu 60 de atomi, care are aspectul zmeurei.

Dar să descifrăm cîteva elemente din culisele descoperirii. Era în 1985. Chimistul englez Harold Krato îl vizitează pe unul din confrații săi, americanul Richard Smalley. Împreună fac mai multe experiențe de laborator. Una dintre ele, banală prin frecventa repetabilitate în toate laboratoarele lumii, urmărea studierea fenomenelor ce se produc prin încălzirea carbonului pînă în jurul a 8 000 de grade C. În atenția cercetătorilor au fost proprietățile optice, termice, electrice. Dar lucrul la care nu se așteptau a fost determinarea unei noi forme, misterioase, a carbonului. Urmărirea experimentului arată că această curioasă moleculă de carbon are 60 de atomi. Cei doi cercetători au ajuns la concluzia că noua moleculă trebuie să aibă forma și aspectul unui balon de fotbal. Altfel spus este vorba de un ansamblu de piese elementare avînd conturul fie al unui hexagon fie al unui pentagon. Legile care descriu aranjamentele rețelei cristaline sînt suficient de precise pentru a susține ipoteza dar sînt foarte greu de demonstrat. Oamenii de știință știau că există o a treia formă a carbonului, dar evidențierea ei a fost foarte dificilă. S-au făcut încercări aproape cinci ani cu ajutorul unei aparaturi speciale. Anul trecut însă germanul Krätschmer, de la Universitatea din Heidelberg și americanul Huffman, de la Universitatea din Arizona, lucrînd la vaporizarea grafitului într-o atmosferă de heliu, privind la microscop au văzut un cîmp de puncte strălucitoare pe un fond negru, care semănau cu stele de pe bolta cerească într-o frumoasă noapte de iarnă. În acel moment ei știau că au în fața ochilor ceea ce nimeni nu a mai văzut niciodată, a treia formă alotropică a carbonului. Pentru chimie este o descoperire esențială. Să nu uităm, cu aproximativ un secol în urmă, Mendeleev a ordonat în celebrul său tablou, toate elementele, toți atomii.

Să vedem însă prin ce se deosebește noua varietate de carbon, recent descoperită de celelalte. Diamantul, cu o rețea cristalină cubică, este dur, izolant, transparent. Grafitul, hexagonal, este moale, bun conducător, opac. În diamant atomii sînt mai apropiați decît în grafit. Noua varietate de carbon, cea cu 60 de atomi, este mult mai complexă. Cu ajutorul unui clieșeu al difracției razelor X specialiștii au descifrat structura sa cristalină și au confirmat previziunile potrivit cărora aceasta ar reproduce foarte precis desenul unei mingi de fotbal. Lucrul cel mai senzațional însă este precizat de fizicieni. Ei constată că această moleculă este cea mai veche din Univers. Și tocmai rezistența datorată structurii atomice trebuie să-i fi permis să supraviețuiască încă de la formarea Universului. Nu au întîrziat însă nici cercetările vizînd aplicațiile potențiale care ar părea că pot fi extrem de numeroase. Molecula pare să posede o mare rezistență chimică și o duritate excepțională. Spre deosebire de celelalte două forme de carbon pur, grafitul și diamantul, molecula „zmeură" se dizolvă în diverși solvenți. Să nu uităm însă, cercetătorii sînt încă sub imperiul uimirii produsă de senzaționala lor descoperire și nu au conturat nici pe departe zonele de aplicabilitate a ei...

ECATERINA BĂTRINEANU

Enigma unei tragedii aeriene

Cine nu-și aduce aminte de tragedia zborului KAL-007, doborît (din greșeală?!) la 1 septembrie 1983 ? Am văzut chiar și un film la televizor și, dintr-o recentă știre de presă aflăm din declarația unui general sovietic în retragere, care dorește să-și păstreze anonimatul, că mareșalul Ahromeev a ordonat pur și simplu doborîrea avionului, fără alte verificări. De ce revenim deci la acest subiect ? Motivul îl constituie ipoteza senzațională relatată de „Kurier Polski", conform căreia Lt. col. Osipovici ar fi doborît de fapt... alt avion. Ipoteza aparține unui celebru pilot și expert în aviație francez, Michel Bran. Ea a fost reluată de publicația poloneză tocmai pentru că tot ea publicase un interviu cu Osipovici, pilotul avionului sovietic de vînătoare care prespune că a doborît avionul sud-coreean. Cu cei 269 de pasageri ai săi, el efectua cursa Anchorage (Alaska) — Seul. Ei bine, în interviu, Osipovici relata că în timpul acțiunii a observat nu doar Boeing-ul 747 care efectua zborul KAL-007 (cărula după cum se vede, „numărul" celebrului „agent 007", alias James Bond, nu i-a purtat noroc !), ci și alte avioane. Și aici intervine ipoteza lui Michel Bran : Osipovici nu ar fi doborît deasupra Sahalinului avionul sud-coreean, ci un avion american de recunoaștere. Iar avionul coreean nu ar fi căzut lîngă Sahalin, mai precis lîngă mica insulă Moneron, ci mult mai la Sud, lîngă insulele japoneze Kuirokushima și Sado.

PE CE ȘI BAZEAZĂ BRAN ACEASTĂ SENZAȚIONALĂ IPOTEZĂ ?

Mai întîi pe absența oricăror urme aparținînd victimelor și avionului în zona insulei Sahalin. Apoi mai sînt și alte elemente. Se poate începe de la îndoiala lui Osipovici asupra numărului avioanelor pe care le-a observat. În plus, conform înregistrărilor radio japoneze, Boeing-ul sud-coreean s-a mai aflat încă în aer și după ce, conform datelor sovietice, el fusese atins de două rachete și avea să cadă în mare. Mai mult, la 50 de minute după așa-zisa doborîre, magnetofoanele aeroportului Narita, de lîngă Tokyo, înregistrau vocea comandantului zborului KAL-007. Fragmente din avionul doborît au fost purtate de curenții marini pînă în preajma insulelor japoneze — și totuși în apele Sahalinului nu existau curenți orientați de la Nord la Sud, adică dinspre Sahalin spre Japonia, ci numai în sens invers !

Expertul francez analizează, de asemenea, în detaliu toate zborurile avioanelor de vînătoare sovietice deasupra Sahalinului și ajunge la concluzia că... a fost vorba de o „pradă" cu adevărat specială : două avioane americane de recunoaștere ! Cum se explică însă fragmentele de avion găsite lîngă insula Moneron ? Aici intervine faptul că este vorba de un avion de spionaj, și nu de un obișnuit avion de pasageri. O mărturie în plus de altfel este că obiectele găsite nu seamănă cu cele aflate în mod obișnuit la bordul avioanelor de pasageri.

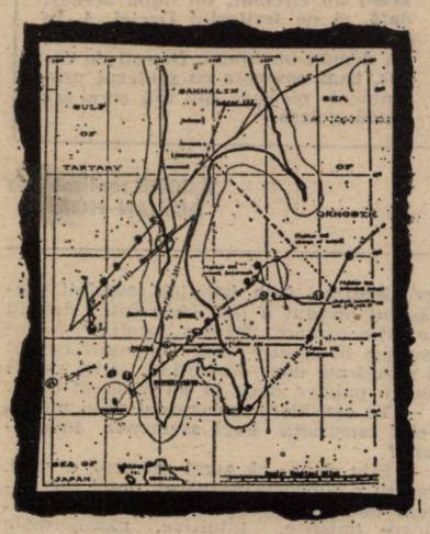

Harta zborurilor avioanelor sovietice de vînătoare deasupra insulei Sahalin în noaptea de 1 septembrie 1983.

Dar îndoielile cele mai mari privind avionul doborît lîngă insula Moneron provin de la absența oricărui fragment de corp uman sau de obiecte personale aparținînd pasagerilor. Bran consideră că toate acestea sînt consecința unei înțelegeri secrete, de fapt o mistificare, hotărîtă de comun acord de serviciile secrete americane și sovietice, în scopuri care încă rămîn neclare.

Ce s-a întîmplat însă cu avionul sud-coreean ? Și aici Bran are un răspuns : fie a fost atins accidental de tirul intens al sovieticilor, prăbușindu-se apoi în cu totul alt loc decît cel menționat... fie a fost ținta nefericită a unei rachete americane !

Cît de plauzibilă este o asemenea ipoteză ?

Ea contrazice tot ce s-a știut pînă acum, toate concluziile în problema evenimentelor care au însîngerat cerul Orientului îndepărtat în acea noapte de 1 septembrie 1983. La prima vedere, această ipoteză pare neverosimilă. Mai există încă multe semne de întrebare în legătură cu tragedia zborului KAL-007. Ar exista, evident, o cale simplă de a-l verifica pe Michel Bran : este suficient să cauți în locul indicat de către el. Așa că — iată o întrebare în plus : de ce nimeni nu s-a grăbit pînă acum să o facă ?

MIHAELA DOROBANȚU

CERNOBÎL,

un coșmar încă viu

Au trecut mai bine de cinci ani de la catastrofa declanșată în noaptea de 25 spre 26 aprilie 1986 prin explozia reactorului nr. 4 al centralei nucleare ucrainiene de la Cernobîl. De-a lungul acestui timp, populația din U.R.S.S., dar și din întreaga lume, a înțeles că accidentul nuclear avea să fie sinonimul unui coșmar cu urmări mult mai tragice decît s-a spus ori s-a apreciat la început. Dincolo de dezastrul resimțit imediat în plan economic sau al sănătății publice, un fenomen deloc neglijabil a fost constatat în rîndul populației îndeosebi ucrainiene și bieloruse, o adevărată fobie nucleară ce pune în dificultate deciziile autorităților în privința producției de energie electrică în viitor.

După cum știm, inițial puține au fost informațiile legate de tragicul accident pe care autoritățile le-au furnizat opiniei publice. Au trecut luni, apoi ani, pentru ca detaliile să fie puse în circulație și astfel lumea să-și poată face o imagine mai completă asupra dezastrului. Măsurile luate pe parcurs de autorități, viața însăși în derularea ei au adus un plus de lumină în ceea ce privește dimensiunile catastrofei și consecințele ei. Imediat după accident s-au anunțat în mod oficial 32 de morți, dar personalul medical a înregistrat în timpul celor cinci ani ciți au trecut de la cruntul eveniment numeroase alte decese în rîndul angajaților la centrala nucleară. Desigur, cauza care a provocat moartea a fost cea cu care oamenii sînt obișnuiți : infarct, ulcer etc. Dar de fiecare dată medicii și restul salariaților și-au pus întrebarea : nu este o consecință directă a fenomenului Cernobîl ?

În prezent, peste 250 000 persoane din zona afectată se află în evidență și supraveghere medicală : doza de radioactivitate primită de fiecare individ în timp de cinci ani este de 3,5 remi, echivalentul a 12 radiografii pulmonare. În ceea ce privește voluntarii care au participat direct la acțiunile de decontaminare, se constată că au absorbit peste 25 remi, doză considerată pericol mare pentru sănătate. Deși mortalitatea nu a crescut încă semnificativ în zonele afectate, rapoartele medicale indică o creștere a tulburărilor psihosomatice : hipertensiuni, boli ale sistemului nervos, tulburări digestive, ulcere, atacuri cardiace... Deloc neglijabil este faptul că populația pune orice îmbolnăvire pe seama accidentului de la Cernobîl. Un raport al Organizației Mondiale a Sănătății, publicat în iunie 1989, sublinia că această tendință de a atribui catastrofei din 1986 un rol direct în orice tip de îmbolnăvire indică un grad de stres foarte accentuat în rîndul populației. Anxietatea este firească, dacă ne gîndim doar la miile de persoane care au fost evacuate, în majoritate agricultori obligați să-și abandoneze propriile gospodării și să se supună restricțiilor legate de cultivarea pămîntului și comercializarea produselor. Vînzarea legumelor pe piață, de exemplu, nu se poate face decît însoțind marfa de un certificat de non-contaminare. „Radiopsihoza", cum i se mai spune acestui coșmar prelungit al oamenilor, se manifestă adesea prin situații paradoxale : persoanele vîrstnice se reinstalează în zonele interzise, în timp ce alții, cuprinși de o panică întîrziată, părăsesc spontan teritorii relativ îndepărtate de locul sinistrului, oricum puțin afectate de radiații.

Visul rău, de-a dreptul ucigător, a fost prelungit și de situația politică instabilă din Ucraina și Bielorusia. Autoritățile politice, pentru a evita nemulțumirile crescute ale populației, au decis evacuări succesive care au avut însă darul de a întreține o panică aproape continuă. Imediat după accident, 116 000 persoane din 186 orașe și sate au fost evacuate într-o zonă situată la 30 km depărtare de centrală. În 1989, alte 14 sate au fost evacuate, iar anul trecut 50 000 persoane și-au părăsit de asemenea casele...

Nu întîmplător, pe acest fond de psihoză colectivă s-a născut o ostilitate generală față de investițiile nucleare. Republica Rusă nu-și mai dorește centrala de la Rostov, a cărei construcție e pe cale de a fi încheiată, iar Ucraina preconizează închiderea centralei de la Cernobîl pînă în anul 1995. În fața acestei reacții negative în masă, U.R.S.S. apreciază că în următorii zece ani va dispune numai de un sfert din puterea electrică nucleară prevăzută inițial, situație îngrijorătoare avînd în vedere penuria de energie electrică cu care statul se confruntă. Cît timp va mai dura coșmarul ? Autoritățile politice speră ca oamenii să-și recapete încrederea în fiabilitatea construcțiilor nucleare, să înțeleagă că este nevoie de energie electrică și că o soluție mai bună pentru obținerea ei nu există. Din nefericire, urmele catastrofei se șterg greu din mintea oamenilor.

AURORA POPESCU

Lumea magiei şi a ocultismului

Un orizont foarte îndepărtat

■ Orientul antic... Mai precis, ţărmurile răsăritene ale bazinului Mării Mediterane care au reprezentat spaţiul cultural unde preistoria şi-a aflat una din punţile ce i-au înlesnit trecerea spre istorie. Este mirificul tărîm al Asiei Mici, doldora de legende, credinţe, meşteşuguri, artă şi istorie, făurite de seminţii şi civilizaţii strălucite de la care, uneori, nu ne-au mai rămas decît numele, cîteva cuvinte, ceva obiecte sau ruine... Iar alteori nici atît. Este Orientul de acum cinci mii de ani, locul unde practicile magice şi oculte vor fi cunoscut epoci de puternică înflorire ce vor influenţa mult civilizaţiile mediteraneene ulterioare, îndeosebi greacă şi latină. Şi prin intermediul acestora din urmă — întreaga cultură şi civilizaţie europeană... ■ Însăşi originea cuvîntului **magie**, circulaţia lui în feluritele graiuri ale antichităţii bazinului mediteraneean, precum şi evoluţia semnificaţiilor termenului sînt deosebit de relevante pentru istoria lumii magiei şi ocultismului. La origine, cuvîntul **imga**, în limba akkadiană, semnifica **preot**; împrumutat de asirieni îl aflăm atestat sub forma **maga—sacerdot**. A fost, de aici, preluat mai tîrziu de

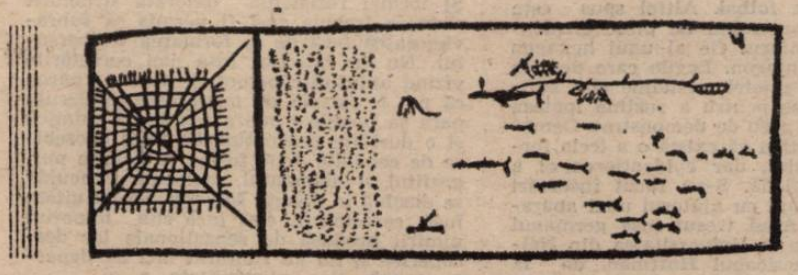

Desen magic la ciucci, populaţie de pescari din Siberia orientală.

greci sub forma **mageia**, avînd de astă dată înţelesul de **farmece, vrăjitorie**. Apoi romanii, la rîndu-le, l-au cunoscut, utilizîndu-l sub forma de **magus** şi dîndu-i înţelesul de **preot persan**. ■ S-a manifestat, prin urmare, o interesantă suprapunere de sensuri **(mag / magician — preot — sacerdot)**, fapt ce exprimă o realitate de necontestat, potrivit căreia în Orientul antic — în Egipt, în Chaldeea ori în Persia, în Grecia sau la Roma — hotarele dintre religie, ştiinţă şi magie au fost, timp de peste trei mii de ani înainte de era creştinătăţii, extrem de fluide. Deseori chiar inexistente şi din această pricină astăzi ne este dificil să distingem, spre exemplu, magia chaldeeană a Mesopotamiei de religia animistă sumeriană şi de religia astrală de origine semită... ■ Şi în antichitate, în continuarea practicilor magice ale omului primitiv, acţiunile de acest gen erau aplicate cu precădere în domeniul tămăduirii bolilor (care erau socotite manifestări ale duhurilor ce sălăşluiau în trupul omenesc), domeniu din care, cu trecerea timpului, se va naşte medicina populară, în domeniul relaţiilor erotice, îndeosebi pentru captarea şi dirijarea pasiunilor trupeşti şi sufleteşti (farmecele şi descîntecele de dragoste), în domeniul acţiunilor războinice, pentru asigurarea biruinţei asupra duşmanilor, în domeniul astrologiei, sora bună, însă mult mai vîrstnică, a astronomiei... ■ De la descîntece, farmece, invocaţii şi incantaţii şi pînă la agresivitatea vrăjilor de „omorîre a duşmanilor" (de exemplu, prin străpungerea imaginii plastice — păpuşi confecţionate din lut sau ceară, ori prin arderea unui obiect ce a aparţinut acestuia), trecînd prin spaţiul extrem de vast al interdicţiilor **(tabu)** şi al purificărilor, practicile magice şi oculte ale Orientului antic au stabilit o primă delimitare — respectată pînă în zilele noastre — între **magia albă** şi **magia neagră**. ■ Prima, comună, ademonică, „diurnă", se rezuma doar la forţa sonoră a rostirii Cuvîntului (nume, invocaţii formule magice obscure de genul **abracadabra**, blesteme etc.), precum şi la puterea de expresie a Imaginii, prin simboluri şi reprezentări plastice. Realitatea era, deci, controlată şi influenţată de magi prin Cuvînt şi Imagine, sub forma **exorcismelor** — practici prin care demonii erau alungaţi din trupul unui posedat, dintr-o locuinţă, dintr-un animal sau obiect, colectivităţile fiind totodată protejate de năvala cohortelor răului. Magia albă este specifică sub forma magiei medicale (taumaturgice). ■ Cea de-a doua era domeniul maleficiilor, tenebrelor „nocturne", invocaţia magică avînd rostul de a pune la dispoziţia magului forţele supranaturale ale demonilor care erau obligaţi astfel să acţioneze, după placul acestuia, fie în favoarea, fie împotriva omului.

Dicţionarul rubricii:

A

ABRACADABRA: Cuvînt magic, utilizat de magii persani şi syrieni pentru presupusele lui virtuţi tămăduitoare, îndeosebi în bolile intestinale, ale sistemului digestiv în general,şi în combaterea febrei. Era înscris pe bucăţi de pergament sau plăcuţe metalice, purtate la gît ca talismane. Potrivit altor opinii **A.** e un cuvînt cabalistic creat de gnosticii greci pornind de la una din formele (v.) ABRAKAX, ABRAXAS sau ABRASAX, toate exprimînd numele mistic al unuia şi aceluiaşi zeu.

ABRAKAX: 1. În credinţele perşilor şi syrienilor, cel mai vechi dintre zei, stăpînul celor 365 de duhuri cu felurite însuşiri care reprezentau zilele anului. 2. Sub **forma de Abrasax** este cunoscut ca fiind numele mistic al sectei gnostice a lui Basilides, filozof creştin, eretic, din Syria secolului al-II-lea e.n. Pentru fidelii acestei secte, **A.** era şeful suprem al cerurilor şi al eonilor. Literele numelui, însumate ca valori cifrice, au drept rezultat cifra 365 (1+2+100+1+60+1+200). 3. În sens larg, **A.** semnifică o piatră gravată, purtată ca amuletă în Orientul antic, începînd din secolul al-II-lea e.n. Un gen de amulete greceşti, numite **geme (lat. gemmae abraxeae)** au circulat, tot după aceeaşi dată, şi pe teritoriul Daciei. 4. În demonologie, **A.** era reprezentat ca un demon încoronat, cu cap de cocoş, trup omenesc cu pîntecul proeminent, picioare din doi şerpi şi o coadă golaşă.

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Anul Oii de Metal a intrat deja în cea de-a doua jumătate a sa. Acest an a început la 12.02.1991 şi se va încheia la 3.02.1992.

O primă observaţie calendaristică, cu importante semnificaţii în fizionomia desfăşurării evenimentelor, este absenţa datei de 4 sau 5 februarie, adică **începutul primăverii chineze**şti — **numită LAP CHUN. Absenţa acestei date dintr-un an chinezesc sugerează, conform tradiţiei, un AN ORB.** Anul orb este anul tuturor posibilităţilor negative, începînd cu fenomenele naturale nefavorabile şi terminînd cu cele sociale de natură să tulbure mersul echilibrat al societăţilor şi al indivizilor. Deja putem afirma că anul orb a confirmat, din păcate, toate aceste aspecte. Natura s-a dezlănţuit în multe colţuri ale lumii : inundaţii în Bangladesh, în China, în România etc. Dezlănţuirea focarelor vulcanice din Pacific — în Japonia, Filipine. În ţara noastră s-a reactivat zona seismică din Banat. Pe plan social, acest an orb a debutat cu drama kurzilor. Au urmat asasinarea lui Rajif Ghandi şi apoi tentativa de lovitură de stat de la Moscova. În prezent se desfăşoară cel mai periculos conflict european de la cel de-al doilea război mondial, cel din Iugoslavia.

Toate aceste fenomene negative stau sub semnul lui Yin. Dar principiul lui Yang, cel pozitiv, acţionează la rîndul lui pentru armonizarea situaţiei. Să amintim numai legătura din ce în ce mai puternică dintre vest şi est după eşuarea puci-ului de la Moscova şi şansele unei Conferinţe asupra situaţiei din Orientul Mijlociu.

Oaia este un animal pasiv, dominat de blîndeţe şi feminitate. Dar **Metalul este un element al intransigenţei, perseverenţei şi singurătăţii.** Este anul discrepanţelor între bogaţi şi săraci. Metalul Yang îa forma aurului iar Mealul Yin devine o tinichea, o tablă oarecare.

Anul Oii este favorabil celor născuţi în anii Mistreţului şi Iepurelui (şi celor născuţi în anii Oii). Dar pe de altă parte, Metalul din acest an are un conflict major cu cei născuţi în ani de Foc. Printre altele, comunismul s-a născut într-un an de Foc, şi anume : Şarpele: 23.01.1917 — 10.02.1918.

Anul Oii este nefavorabil celor născuţi în anii Boului, Dragonului şi Ciinelui. Pentru cei născuţi într-un an al Oii, lunile cele mai nefavorabile vor fi cele ale Boului (Capricorn), Dragonului (Berbec) şi Ciinelui (Balanţă). Cele mai favorabile luni ale acestui an vor fi cele ale Mistreţului (Scorpion) şi Iepurelui (Peşti).

Oaia este un animal sudic (mai precis, ea se află la sud — sud-vest pe cercul necuvîntătoarelor), anotimpul dominant este vara, semnul ei distinctiv este focul, organul guvernat este inima, iar perioada zilei cea mai favorabilă este între orele 9—15. Observăm imediat că întîlnirea Foc-Metal din acest an este nefavorabilă, iar inima sugerează un exces de sensibilitate şi variaţii de temperament. Coroborînd cu faptul că anul este orb, rezultă că nu sînt indicate căsătoriile şi afacerile ale căror premise nu sînt suficient de certe.

O menţiune pentru Mihail Gorbaciov : el s-a născut în anul Oii de Metal (3.03. 1931) ,acum 60 de ani, deci un ciclu complet chinezesc. După puci-ul de la Moscova, eşuat, s-a spus că a devenit alt om. Să fie o simplă coincidenţă ?

P.I.

ANUL OII DE METAL

incursiune în paranormal

LEGĂTURA CU „LUMEA DE DINCOLO"

Ni se oferă prilejul de a extinde incursiunile în paranormal, de la fenomenele parapsihologice, la experimente aparent bizare şi, în cele din urmă, în convorbirea de faţă, la „un mod superior" de a trăi revelaţiile tainice ale condiţiei noastre de muritori născuind cu speranţa nostalgică de mii şi mii de ani că, totuşi, am putea avea parte de nemurire ! De data aceasta incursiunea are un caracter mai puţin spontan şi mai puţin accesibil, dar nu mai puţin senzaţional. Cu atît mai mult, cu cît interlocutorul meu, MARIUS GABRIEL TANASIE, s-a născut la 19 august 1967, este ofiţer în marina comercială şi la această vîrstă fragedă, un iniţiat. Drept motto al discuţiei noastre îndelungate, aş putea transcrie mărturisirea sa :

„După liceul de marină şi după Institutul de marină, după 15 ani de pregătire în spirit ateu (materialist ştiinţific şi dialectic), în timpul unui voiaj pe mare realizez „fisura în raţionament".

— După cunoştinţa noastră, o „fisură în raţionament" urmează unor dezbateri interioare, iar clipa unei certitudini poate fi la fel de vulnerabilă ca şi ataşamentul brusc de un element subiectiv. De unde ai pornit, totuşi...

— De la faptul că există în noi „un loc" în care conştiinţa cere clarificări, iar cunoaşterea ştiinţifică nu poate face faţă întrebărilor. La vîrsta de 21 de ani începe pentru mine seria de „coincidenţe" care îmi scot în cale o mulţime de cărţi cu caracter iniţiatic. Începe să se clatine în sinea mea exclusivismul ateu. Iar în iarna lui 1988 „primeam" cele 5 principii transcendente : **1. Unicitatea, 2. Nemişcata-Armonie, 3. Eternul prezent, 4. Alegitatea, 5. Ciclicitatea.** Trebuie să mărturisesc că la început nu am înţeles nimic din aceste principii. Abia după un an le conştientizam...

— Ce înseamnă, în cazul unei revelaţii cu suport de altfel foarte ştiinţific, a conştientiza substratul mistic ?

— Ştiam pur şi simplu cum arată „lumea de dincolo", cunoşteam răspunsurile la modul cum se face trecerea în lumea ideilor, dar nu mai înţelegeam cît de reală este „creaţia", această lume de vis atît de frumoasă, totuşi...

— Ne putem amăgi cu ipoteza că aţi aruncat un procent de privire în Paradis?

— Vrînd să aflu care este **sensul meu**, am primit următorul răspuns : **Tu vei face legătura între cunoaşterea ştiinţifică şi cea mistică.** Abia doi ani mai tîrziu am înţeles răspunsul, împlineam 24 de ani...

— Ce înseamnă, în cadrul răspunsului citat, ştiinţific şi ce mistic ?

— **Adevărul,** dacă este esenţial, înseamnă că a existat dintotdeauna şi peste tot. El trebuie căutat deci în interior. Ne-am întîlnit cu el în mod sigur, dar nu l-am conştientizat. Arta (ştiinţa) revelării **adevărului** absolut a fost cunoscută demult de către oameni, dar s-a „ocultat", a fost ascunsă în spatele unor simboluri ce pot fi descifrate doar de iniţiaţi, şi nu pot fi făcute publice decît la un moment dat.

— Te consideri desemnatul unui mesaj, porţi conştiinţa unei asemenea investituri ?

— Ştiu doar că acest moment a sosit. Pentru a cunoaşte **adevărul,** omul are nevoie de două tipuri de experienţe : interioare (mistice, intuitive, paranormale etc.) şi exterioare (cunoaşterea ştiinţifică, raţională etc.). Nici una din aceste căi nu este suficientă singură. Cunoaşterea ştiinţifică „taie" bucăţi din infinit şi le analizează separat (fenomenal, superficial) dînd naştere la modele. Modelul este un raţionament, o comparaţie, un sistem sau orice altă încercare de a sugera un atribut, o calitate etc. a **adevărului** (definiţie prin convenţie între noi). Cunoaşterea mistică încearcă să însumeze toate modelele cunoscute de o anumită persoană şi să le completeze pînă la „infinit" prin intuiţie (sau înţelepciune).

— Dar o funcţie importantă în cunoaşterea ştiinţifică o deţine după cum bine ştim, chiar intuiţia ? De ce o scoateţi din „domeniul" ei ?

— Deoarece mistica „operează" cu stări (senzaţii) ce depăşesc nivelul raţional, experimentele de acest tip nu pot fi puse în cuvinte. Pentru aceasta voi face o serie de convenţii. Voi sublinia cuvîntul **adevăr** cînd voi încerca să sugerez prin el **adevărul absolut** sau esenţial, Dumnezeul sau cea mai înaltă stare de conştiinţă a omului, şi vom putea vedea că ele sînt echivalente.

— Îngăduie-mi să evoc starea de spirit a cititorilor : vreau ca lucrurile să fie accesibile !

— Deoarece nu există un limbaj deja stabilit pentru domeniul cunoaşterii mistice, voi folosi termenii ştiinţifici cei mai apropiaţi fără ca prin aceasta să reduc ideea, pe care încerc să o sugerez, la sensul de dicţionar sau la contextul ştiinţific din care a fost luat un anumit cuvînt. Trecerea de la cunoaşterea ştiinţifică la cea mistică se face cu ajutorul intuiţiei dublată de aceste coduri sub formă de simboluri. Voi folosi termenul de **hermetică** pentru aceste simboluri, fără a avea în vedere contextul strict din care acesta a provenit. Eu nu sînt iniţiat în hermetică, ci în mistică. Totuşi pentru a nu da naştere unui nou cuvînt, îl voi folosi pe acesta pentru a defini graniţa dintre ştiinţă şi mistică.

ION ŢUGUI

(Va urma)

Teama noastră cea de toate zilele

Teama—teama de singurătate şi teama de moarte ; teama de ceilalţi şi teama de noi înşine ; teama de agresiunile urii şi teama de laşităţile grave care se nasc din teamă... Nu nu exagerăm !

Alături de criminalitate, teama — tot cortegiul ei de psihoze şi de infirmizări — se află, parcă tot mai acut şi tot mai insistent, în atenţia mass-mediei internaţionale. Ziare şi reviste de indiscutabil prestigiu, emisiuni de radio şi televiziune, retransmise prin satelit pe mai toate meridianele lumii, analizează fără nici un fel de menajamente manifestările şi consecinţele acestei stări de teamă pe care o instituie, însumat, inechităţile sociale, şomajul şi bolile, terorismul şi fanatizările parcă tot mai frecvente, criminalitatea şi macrocriminalitatea.

Dar nu numai mass-media se ocupă de teamă. Edituri de bună tradiţie, ca şi numeroase case de filme (Festivalul Cannes'91 a confirmat-o şi el) lansează sau relansează cărţi, producţii documentare şi lung metraje artistice care disecă această disperare şi decădere a condiţiei umane pe care le declanşează lunga suită de spaime, mereu sporite ca număr şi tot mai contagioase în acest sfîrşit de mileniu.

Sub fotografia lui Urzidil, un bun scriitor de limbă germană, reeditat recent la Paris, revista Télérama în locul oricărei alte explicaţii, înscrie un citat : **„Teama este punctul de declanşare a nebuniei".**

Prezentarea operelor autobiografice ale lui August Strindberg are şi ea ca titlu : **„Catastrofa de a exista".** Filmul lui Maroun Bagdadi, modest, avînd ca temă calvarul unui fotograf luat ostatec în Liban, (ca şi calvarul celor care, fanatizaţi, îl răpesc) are ca supratemă şi metaforă o dramatică para-existenţă. De unde poartă şi titlul : „În afara vieţii".

Teama, cea de sorginte socială se armonizează cu străvechea teamă de foame, boli fără scăpare, de bătrîneţea neajutorată care precede moartea.

Eliberarea, „evadarea din teamă" rămîne marea speranţă. Şi poate n-am fi scris despre acest flagel — cu variatele sale perioade de incubare, care devin tot mai scurte, şi cu multiplele căi de contagiune, fie şi, mai ales prin cuvînt — dacă n-am fi trăit în zilele săptămînii trecute întreaga suită de stări de la îngrijorare şi teamă pînă la acele înfricoşări, de sine şi de alţii, care preludiază demenţa şi abandonul, moral.

Teama... Nu întrebăm „de cine" şi „de ce". Răspunsurile ar putea diferi foarte mult. Cu resuscitată speranţă, întrebăm — şi, poate, nu inutil — „pînă cînd" ?

• GRATIILE ÎNSINGURĂRII

Dacă n-ar fi fost arta fotografului, nu am fi avut sugestia celulei, a unei închisori ultramoderne şi a unei ultramoderne însingurări. Deţinuţii se bucură de un tot mai mare confort. Studiază, fac sport, unii încearcă să uite de anii lungi de detenţie şi de teama acelei zile cînd, eliberaţi fiind, confruntaţi cu dificultăţile reinserţiei în viaţă şi în normal, vor regreta, cine ştie, anii de închisoare.

O LUME NEBUNĂ, NEBUNĂ... DE CE?

Rubrică realizată de
DOREL DORIAN

• ÎN AFARA VIEŢII

Lui Patrick Perrault, ostatec în Liban (interpretat în film de Hippolyte Girardot) i s-a luat tot. Libertatea. Demnitatea. Orgoliul... A ajuns să nu mai ştie nimic, să nu mai simtă nimic. La propriu — dar mai ales în sufletul său — el nu mai întrevede nimic. Îi este teamă doar...

• FOAMEA ŞI... FOAMEA DE LINIŞTE

Fetiţa din fotografie nu înţelege încă prea multe. Îi este foame şi cineva îi mai poate oferi, azi, o bucată de pîine. Dar titlul întregului reportaj moscovit din care am desprins fotografia, nu lasă loc de speranţă : Haos social şi dificultăţi de aprovizionare, conjugate cu un troc şi un trafic ilicit... Să fie oare, se întreabă autorul reportajului, începutul unei înfometări de proporţii, nu fără precedent ?

Dacă citim reportajul, vom înţelege însă că în spatele oricărei înfometări **subzistă** o a doua, mai gravă: Foamea de liniştе...

• ŞI TOTUŞI...

Sub fotografia scriitorului Urzidil, spre deosebire de editorii francezi vom înscrie motto-ul (atribuit lui La Fayette) de pe pagina de gardă a romanului **„Das grosse Hallelujah"**, scris de Urzidil în 1959: „Cel liber nu vorbeşte cu cei liberi nici despre libertate — pe care o reprezintă chiar ei — nici despre robie, aceasta fiind lăsată în urmă, ci despre lucrurile importante ale vieţii de zi cu zi. De aceea vă urez **recoltă bună, somn paşnic şi copii voioşi".**

O lume eliberată de teamă.

Se vor impune centralele solare terestre şi spaţiale? (II)

Deşi energia produsă cu ajutorul astrului zilei este mai scumpă (de peste zece ori decît cea obţinută din sursele tradiţionale), ea cîştigă teren. În Germania, de pildă, statul a acceptat să subvenţioneze această sursă de energie inepuizabilă şi nepoluantă. Chiar şi beneficiarii, persoane particulare, sînt dispuşi să plătească mai mult pentru kilowatt-ul oră solar (70 de pfenningi în loc de 20). Cel 50 de pfenningi suportaţi în plus, din bugetul familiei, sînt cheltuiţi însă cu bună ştiinţă, pentru prezervarea mediului înconjurător. O taxă benevolă în beneficiul ecologiei. Omenirea este tot mai îngrijorată faţă de infestarea atmosferei şi doreşte să-şi protejeze viaţa, să nu mai fie vulnerabilă la emisiile nocive ale termocentralelor pe cărbune sau a celor de la centralele atomoelectrice.

Soarele va putea deveni energia viitorului graţie creativităţii umane. Sînt aşteptate noi tehnologii, performante, capabile a permite scăderea preţului sistemului energetic solar. La Wachersdorf (Germania) începe să prindă viaţă cea mai mare uzină de module solare din lume. Producţia sa anuală va fi, în prima etapă, în jur de 400 000 m² suprafaţă de moduli. Capacitatea energetică a acestor moduli este apreciată la 30 MW, adică echivalentul a peste jumătate din producţia mondială pe care o furnizează în prezent Soarele cu ajutorul celulelor fotovoltaice aflate în exploatare. Tehnica de producţie a noilor moduli solari este bine pusă la punct. Ea se experimentează de doi

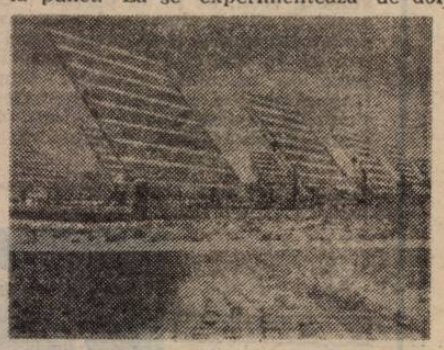

ani în Germania şi California. Cei mai îndreptăţiţi beneficiari ai produselor realizate la Wachersdorf ar putea fi statele din vecinătatea celui mai întins pustiu al Terrei. În regiunile sahariene sau subsahariene radiaţiile solare sînt de două ori mai dense, preţul energiei furnizate de sistemele solare putînd fi diminuat pînă la 40 pfenningi pentru kilowatt/oră solar. Dar nu numai în Africa, ci şi în alte regiuni ale globului, precum America latină, Asia şi Oceania. „Lumea a treia" are şansa de a deveni cea mai importantă piaţă de desfacere a modulilor solari. Această piaţă poate fi creată numai printr-o susţinere financiară importantă a statelor occidentale industrializate. Se apreciază, potrivit prognozelor, că energia solară ar putea să ajungă la cîteva sute de megawaţi pînă la mijlocul actualului deceniu. Chiar şi regiunile cu climă temperată şi septentrionale (acestea din urmă cu mai puţine zile însorite pe parcursul anului) ar putea beneficia de pe urma energiei solare.

Radiaţia solară care ajunge la suprafaţa pămîntului este atenuată de materiile pe care le întîlneşte în drumul parcurs. Este vorba de praf, ozon, gazul carbonic şi vaporii de apă şi astfel, radiaţia solară este în parte reflectată, în parte absorbită şi în parte dispersată. Pe suprafaţa „planetei albastre" ajunge, deci, mai puţin de jumătate din energia solară care pătrunde la limita superioară a atmosferei. Terra primeşte doar o fracţiune a giganticei energii emise de Soare — a doua miliarda parte. Ea este însă suficientă pentru perpetuarea vieţii oriunde în lume.

Şi dacă Soarele este mai puternic în Cosmos decît pe Pămînt, nu ar fi mai nimerit să se treacă la amplasarea de centrale solare spaţiale, cu randamente energetice sporite ? Această întrebare i-a frămîntat pe energeticieni şi răspunsul la care au ajuns a fost pozitiv. Centralele energetice spaţiale sînt un vis îndrăzneţ, dar realizabil în zilele noastre. Mai ales de către puterile spaţiale, care ar putea amplasa în spaţiul extraatmosferic uriaşe panouri fotovoltaice în suprafaţă de zeci de kilometri pătraţi. Se va putea transporta pe Pămînt curentul produs în Cosmos ? Desigur ! cu ajutorul microundelor. Tehnologia transportului energiei în spaţiu cu ajutorul laserilor s-a dovedit ineficientă.

Graţie acestor proiecte îndrăzneţe, care nu mai sînt acum la sfîrşit de secol şi început de mileniu, de domeniul literaturii ştiinţifico-fantastice, omenirea îşi va putea asigura mult mai bine în viitor nevoile energetice. Numai atunci se va putea vorbi de „gratuitate" pentru energia solară. Afirmaţia nu este hazardată, deoarece bilanţul energetic solar incident este de o valoare colosală. Şi încă un ultim amănunt de-a dreptul tulburător : fluxul total al energiei emise de Soare este de 3,8 × 10^{26} W.

D. FILIP

O sofisticată chimie, cea a DORINŢEI

De unde vine acea atracţie care aruncă două fiinţe una în braţele celeilalte ? Cum se poate naşte dorinţa, pornind de la o privire, de la o inflexiune a vocii, de la un parfum ? Oamenii de ştiinţă elucidează acest comportament aparte şi răspund : totul se petrece în creier, cel care secretă o gamă de substanţe chimice, neurotransmiţători şi hormoni care nasc în simţurile noastre emoţia, dorinţa, plăcerea. Flacăra vieţii, dorinţa, atît de fragilă, de silenţioasă, este cea care cristalizează senzaţiile şi emoţiile cele mai complexe, cea care ne poate arunca în extaz sau în furia nebuniei. Cum apare, cum poate fi întreţinută, de ce se schimbă ? Pentru oamenii de ştiinţă este o citadelă dificil de investigat. Dar, din aproape în aproape, s-a început descifrarea chimiei acestui surprinzător comportament şi cercetătorii au început să înţeleagă cum creierul uman captează şi apoi triază senzaţiile pentru a secreta... iubirea. Pentru că în centrul dorinţei, plăcerii, iubirii este creierul. El este cel care comandă şi dirijează comportamentul nostru. Cel care „secretă" particule ce întreţin fantasme şi sentimente amoroase. Cu ajutorul lui se imprimă în memorie şi la el duc toate traseele ce conduc la dorinţă : o privire, un parfum, o voce, un zîmbet, un gest. Cu ajutorul neurotransmiţătorilor, moleculе deversate de miliardele de celule ale sale, el este capabil să ordone hormonilor să transforme inima într-una îndrăgostită, să facă organele să vibreze de emoţie. În acest joc intră şi un „etaj" inferior al creierului, cel al reflexelor şi comportamentelor, dar şi unul superior, neocortexul, cel mai evoluat, considerat sediu al „inteligenţei". La această sofisticată chimie participă şi hipotalamusul, o minusculă regiune care constituie împreună cu alte mici nuclee, „creierul limbic". El este sediul motivaţiilor, al emoţiilor şi marilor funcţii vitale : foamea, setea, agresivitatea, sexualitatea.

Experienţe efectuate pe animale au demonstrat importanţa sa în naşterea dorinţei. Evident lucrurile nu sînt atît de simple. Diferitele „etaje" ale creierului comunică între ele şi deci nu se poate vorbi de un anumit centru al plăcerii. Cum pot fi elucidate funcţiile subtile care se declanşează ? Biochimia şi neurofarmacologia au permis cercetătorilor să descopere substanţele chimice fabricate de neuroni şi care permit comunicarea între ei. „Codurile", greu de stabilit, au început a fi precizate. Aceste molecule, neurotransmiţătorii, o dată produse sub influenţa stimulilor proveniţi din mediul exterior dar şi de la memorie, declanşează cascade de reacţii subtile care guvernează comportamentul. S-au identificat deja un număr de mediatori. Exploratorii dorinţei şi-au îndreptat atenţia spre aceste mici substanţe. Barry Averitt, neuroendocrinolog de la Universitatea Cambridge le cercetează de mulţi ani. Împreună cu John Bancroft, unul din cei mai buni specialişti în fiziologia sexuală umană, au publicat recent rezultatele cercetărilor. Ei cred că au identificat un „mecanism cognitiv important al motivaţiei sexuale şi al inhibiţiei sale". Născută în creier dorinţa străbate venele noastre „transportată" în principal de hormoni. Dar, despre cercetările care au reliefat acest „joc" al hormonilor altădată.

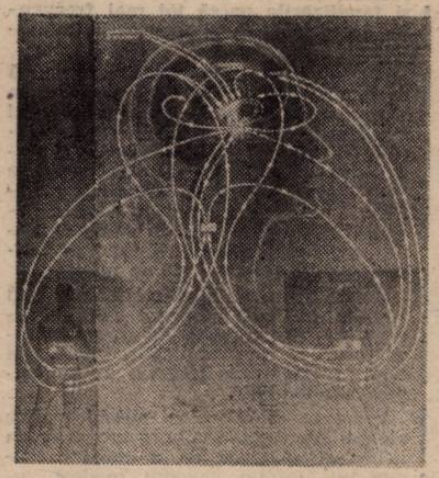

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

ORIGINALITATE ŞI RAFINAMENT

De această dată un super pulover-tunică. Într-o nuanţă caldă, modelul pe care vi-l sugerăm este foarte potrivit tinerelor cu o siluetă suplă. Original, deosebit de rafinat, puloverul are tricotate mînecile şi gluga într-un punct ajurat, iar spatele şi faţa sînt tricotate bob de orez.

Frumuseţea dinţilor se întreţine...

... printr-o igienă atentă a danturii şi o alimentaţie diversificată. Placa dentară formată din depuneri de fragmente alimentare şi bacterii se formează continuu, fiind cauza principală a cariilor. Un periaj corect este unul din elementele ce îi pot contracara efectele.

■ Pentru a avea dinţi solizi, esenţial este calciul. Alimentele bogate în calciu sînt lactatele. Deci, să nu le evităm.

■ Fluorul este un oligoelement cu rol important împotriva cariilor. El măreşte rezistenţa dinţilor şi opreşte dezvoltarea germenilor plăcii dentare. Ceaiul şi unii peşti conţin fluor. Folosirea pastei cu fluor completează necesarul.

■ Carenţa în vitamina C poate provoca gingivite. Gingiile se umflă şi singerează.

■ Zahărul de asemenea, joacă un rol important în formarea plăcii dentare.

■ Pentru a avea o dentiţie sănătoasă nu trebuie ignorat nici rolul mecanic al masticaţiei. Ea asigură curăţarea superficială a dinţilor dar şi irigarea mai bună a gingiilor şi masajul lor. Pentru a face dinţii „să lucreze" ni se recomandă să consumăm legume şi fructe crude. Mîncînd cu regularitate un măr înainte de culcare asigurăm sănătate dinţilor şi gingiilor.

Lecţia de gimnastică

Iată patru exerciţii uşoare care ne pot ajuta să avem un spate drept, o ţinută elegantă. Specialiştii recomandă executarea lor într-un ritm lent pentru a nu face rău coloanei vertebrale. Aşezate în poziţia din foto. 1, cu mîinile pe ceafă, inspiraţi profund şi întoarceţi-vă spre stînga, cu spatele bine întins. Rămîneţi astfel două secunde apoi expirînd aerul reveniţi în poziţia iniţială. Acum întoarceţi-vă spre dreapta. Repetaţi exerciţiul de zece ori.

1 — 2

Exerciţiul doi : cu spatele bine întins, ridicaţi braţele deasupra capului (foto. 2). Inspiraţi profund, număraţi încet pînă la trei şi coboriţi braţele expirînd. Repetaţi de zece ori. Exerciţiul trei : întinse pe burtă, cu braţele înainte, ridicaţi picioarele şi pieptul cît mai mult (foto. 3). Inspiraţi cînd vă desprindeţi de sol şi expiraţi cînd reveniţi. Se repetă de zece

3 — 4

ori. Fiţi însă prudente : nu ridicaţi bustul brusc pentru a nu face rău coloanei vertebrale şi rinichilor.

Exerciţiul patru (foto. 4) : Întinse pe spate prindeţi genunchii cu braţele. Inspiraţi profund apoi ridicaţi capul păstrînd în echilibru corpul. Expiraţi şi sprijiniţi uşor capul pe sol. Repetaţi de zece ori, cu o mică pauză între „reprize".

Starea de veghe

SCARA, UTOPIA ŞI ULTIMUL MESAJ

În toate lucrările lui Mihail Dorohov, un artist plastic rus care a cucerit Occidentul — în tulburătoarele ilustrații la Walt Whitman, la Blok sau la Ahmatova, ca și în lucrările sale care vin să ne dezvăluie disperări și speranțe, dar, mai ales, căile interioare ale unei adevărate „ieșiri din gulag" — subzistă aproape totdeauna, văzută și nevăzută parcă, o SCARĂ. Sau o amalgamare de scări, de trepte care duc spre „ceva", de eșafodaje care stratifică, organizează planuri și nivele distincte. Mihail Dorohov susține că această scară, ca o nevoie de comunicare, ar irumpe din el, așa cum în viața tahitiană a lui Gauguin, vom regăsi, indiferent de lucrare, însemnul unei alte lumi ; iar în autoportretele succesive ale unor mari creatori, dincolo de vîrstele proprii, vîrstele și etapele maturizării lor.

Laconic spus, scările lui Dorohov sînt mărturia unei ascensiuni și a unei eliberări ; un simbol al unei neobosite căutări de sine și al unei aspirații ; al unui drum spre ceea ce ni se pare inaccesibil. Scări peste scări... Slaba calitate a hîrtiei de ziar va irosi din păcate această poezie a ascensiunilor interioare fără de care omenirea n-ar fi.

■

Nu, nu am fi întîrziat asupra acestor ascensiuni teribil de abrupte, ori obositor de spiralate, dacă n-am fi citit ciudata Utopie a lui Daniil Andreev, fiul celebrului scriitor rus, alb, refugiat în Occident în ceasul revoluției din Octombrie, Leonid Andreev.

Daniil Andreev nu și-a însoțit tatăl în exil. A crezut în revoluție, a luptat în cel de-al doilea război mondial, a fost un neînfricat luptător, ca să cunoască pe urmă o foarte lungă detenție siberiană, răstimp, din (ne)fericire în care avea să-și redacteze „Utopia". Eliberat la cinci ani abia după moartea lui Stalin, Andreev avea să mai trăiască doar cîteva luni, timpul necesar, foarte scurt, al redactării finale, al ultimei finisări a mesajului său peste timp. Odată cu cuvîntul „sfîrșit" de pe ultima pagină a lucrării, Andreev moare, ca pentru a verifica existența celor trei lumi distincte și intercomunicante ale utopiei pe care o imaginase.

Cartea avea să apară, desigur, abia în zilele noastre, incitîndu-ne trist asupra **revelărilor** grave pe care le instituie **existența reală, mediană** (lumea dintîi), **universul iluminărilor,** ca o lume superioară a aspirațiilor și, în sfîrșit, **universul ispășirii,** ca un purgatoriu, o a treia lume în care pedeapsa, înainte de a fi suferință, este măsura culpabilității.

Întreaga utopie e structurată ca o confruntare continuă — profund poetică — între Lumină și Tenebre, în care marile valori ale unei comunități, definitorii pentru Sufletul Comunitar, au o existență eternă. Utopia își are, se înțelege, eroii săi, urmărindu-ne mult peste timp, chipul frumoasei Eventa-Sventana, fiica lui Iarosvet și a Navnei, din universul integrator al Marelui Hadanakar. Între cele trei substructuri componente există o circulație a speranței, coborîri și urcușuri, scări care sînt și care nu se văd. Oamenii care mor, știind pentru ceea ce mor — și pentru ceea ce au trăit — rămîn în viață, URCĂ...

Și iarăși nu ne-ar fi obsedat Hadanakarul lui Daniil Andreev, dacă n-ar fi fost, în îndepărtata capitală a Letoniei, Riga, doi soți care se iubeau foarte mult...

■

Nu mai erau foarte tineri — trecuseră amîndoi de 40 de ani — se înțelegeau din tăceri, abia așteptau să se revadă după lungile lui călătorii peste mări (el era navigator) și nimeni n-ar fi crezut vreodată că ei, soții-model, vor ajunge să se sinucidă, nu dintr-o disperare morbidă, ci ca un protest și **un refuz al disperării care ar fi putut să-i ajungă din urmă.** Într-un „rămas bun" succint, și fără o adresă anume, ea, soția, Elena, scria : **„E clar, soarta a vrut așa... Trăiți în locul nostru, și după noi, mult timp, cît mai mult timp cu putință...".** Într-un al doilea mesaj, vizibil testamentar, soțul a precizat numele moștenitorilor săi.

Și iată cronica ultimelor zile ale celor doi soți, evident fragmentar, așa cum a fost relatată de Karen Markarian, un foarte bun publicist.

Luni... De la policlinica portuară din Riga se transmite telefonic, soției, că Vladimir, soțul ei, supus unor analize medicale după o lungă călătorie pe mare, fără a fi încă bolnav de SIDA e totuși . seropozitiv. **Marți.** Elena și Vladimir se supun voluntar unor complicate testări sanguine, sperînd ca diagnosticul inițial să n-aibă acoperire. Se dovedește însă că amîndoi sînt seropozitivi. **Miercuri.** Cei doi nu se privesc unul pe altul cu ură și nu se învinovățesc reciproc, aberant : din vina cui ? de ce ? Sau care dintre ei, cei dintîi, ar fi contractat acest virus al morții. Nu există logică în moarte, iar ideea stării de așteptare a unui sfîrșit inevitabil i-ar distruge, fie chiar și trăind... Hotărăsc, deci, împreună, să nu aștepte sfîrșitul... **Joi.** Pregătesc totul, vor să lase totul în ordine, se duc să scoată televizorul color de la atelierul de reparații... **Vineri.** Discret, fără să dea nimic de bănuit, nimănui, își iau rămas bun, într-un fel, din priviri, de la cei apropiați. **Sîmbătă.** Aranjează frumos apartamentul, ca înaintea unei plecări într-o lungă călătorie, trag perdelele, sting lumina și... totul se stinge.

■

Să se afle oare, astăzi, cei doi letonieni, cum ar fi presupus Daniil Andreev, în acea zonă rezervată celor care au cunoscut iluminarea prin însuși refuzul unor condiționări degradante, prin disperare și moarte chinuitoare ? Să fi urcat cei doi lunga Scară a lui Mihail Dorohov și în acea ultimă clipă a existenței lor să fi întrezărit zona de inaccesibil a lumii ? Ori, poate, asemeni lui, Dorohov și Andreev răsucind comutatorul luminii, erau profund convinși că ei transmit, că au de transmis omenirii un important mesaj ?

Mesajul esențial, într-un fel, din ceasul iluminării : Nu fiți sclavii închisorilor dinlăuntrul și dinafara voastră. Nu vă lăsați pradă lașității, disperării și unei supraviețuiri în mizerie fizică și morală. Cînd nu se mai poate face nimic, tot ne mai rămîne un semnal de alarmă, l-am tras, și un mesaj pentru posteritate...

DOREL DORIAN

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

● **„BORIS ELȚÎN:** Drumul unui om incomod", astfel se intitulează pelicula documentară realizată de firma germană „Genesis". Filmările s-au făcut în satul Butka, unde a văzut lumina zilei Boris. Filmul reprezintă o ecranizare a cărții lui Elțin intitulată „Destăinuire pe o temă dată".

● **DEPENDENȚĂ.** Economia SUA va depinde tot mai mult în viitor de importurile de petrol. Dacă în prezent necesarul energetic este asigurat, într-o proporție de 40 la sută, din țițeiul adus din alte țări, peste 20 de ani, ponderea petrolului importat va ajunge să fie de 70 la sută. „Fără o descoperire majoră, sau o schimbare politică" în direcția economiei de energie și a producției interne, această dependență în continuă creștere nu va putea fi evitată de către SUA, a precizat Calvin Kent, directorul Agenției americane de informații în domeniul energiei.

● **PENTRU INDUSTRIA NUCLEARĂ.** În scopul cercetării la fața locului a centralelor atomoelectrice și fără a fi infestați radioactiv, oamenii de știință japonezi au realizat un „robot alpinist", care, grație celor 36 de ventuze cu vid, este în măsură să se deplaseze de-a lungul zidurilor și platformelor. Zidurile sînt cercetate minuțios cu ajutorul unei camere video cu care este dotat robotul, putîndu-se descoperi astfel eventuale fisuri sau spărturi survenite.

● **ASIGURĂRI.** Lucrătorilor din organele de interne ale Rusiei a început să li se facă asigurări de persoane pentru cazuri de moarte, rănire sau îmbolnăvire în exercițiul funcțiunii. Pentru deces, urmași vor primi 25 000 ruble. În cazul invalidității, cei asigurați vor primi următoarele : 15 000, 10 000 sau 5 000 ruble, pentru cele trei grade prevăzute. Pentru rănire gravă se acordă 1 000 ruble, iar pentru una ușoară 500 ruble.

● **INTERVENȚII ONU.** Bundeswehrul va participa în viitor cu forțe militare în cadrul forțelor de pace ale ONU. Pentru participarea trupelor germane la misiunile de intervenție a „căștilor albastre" se pronunță reprezentanții marilor partide. În rîndul populației, părerile în această problemă sînt împărțite. Și atunci aleșii poporului pe cine mai reprezintă. Nu voința alegătorilor ?

● **PROPUNERE.** SUA a invitat URSS să adere la proiectul american „Super collider". Este vorba de construcția celui mai mare accelerator din lume, în lungime de 86 km. URSS este prima țară care a primit o astfel de invitație extrem de tentantă, senzațională am putea spune, cu drepturi egale la fascinantul proiect științific. Specialiștii sovietici vor avea marea șansă de a participa la proiectarea și livrarea unui utilaj de înaltă tehnicitate, precum și la lucrări de cercetare comună. Oamenii de știință sovietici vor avea posibilitatea să stabilească direcția experiențelor ce vor să le întreprindă.

● **BANI IROSIȚI.** De multe ori poluarea tropicală a fost distrusă fără ca oamenii să obțină ceva de pe urma ei. Așa s-a întîmplat și cu unele proiecte hidroenergetice în Brazilia. Un exemplu elocvent îl constituie barajul „Samuel". La mai bine de doi ani de la inundarea „pădurii amazoniene" (o suprafață de 518 kilometri pătrați) în scopul dării în exploatare a barajului, există zile în care nu se produce nici cantitatea de energie electrică necesară birourilor pe care le adăpostește.

UN SUPRAVIEȚUITOR AL ATLANTIDEI (II)

Este extrem de puternică tentația de a identifica unele personaje mitologice de prim rang — precum zeul sapiențial Thot — cu misionari ai unor civilizații dispărute. În cazul nostru, referitor la enigmatica și controversata Atlantidă, obîrșia obscură a lui Thot lasă loc celor mai fanteziste interpretări. Din această cauză, cei mai înfocați susținători ai existenței istorice a Atlantidei au sintetizat un fel de legendă în jurul acestui caz. Din multele surse pe care le-am avut la dispoziție — orice carte care se ocupă de protoistorie nu poate evita Atlantida —, voi reține selectiv cîteva idei avansate de N. F. Jirov în tratatul său dedicat misteriosului continent.

Faptul că zeul Thot era considerat ca venind de undeva dinspre apusul Egiptului predinastic și că el ar fi fost nu un personaj mitologic ci chiar unul dintre cei mai vechi regi ai Egiptului, asta pare să fie convingerea multor cercetători și egiptologi. Ba mai mult, în scrierile preotului egiptean Manethon (care a trăit în secolele IV—III înainte de Christos) se vorbește chiar despre o dinastie Thot, cuprinzînd trei regi. Ca despre orice personaj cu o impresionantă personalitate, și despre Thot se vorbea ca despre „un nenăscut", „un rege al veacurilor" sau, mai ambiguu, care „s-a născut pe sine însuși".

Faimoasa **„Carte a morților"** (nume dat în epoca modernă de egiptologi unor ample culegeri de ritualuri ce însoțeau morții pe ultimul lor drum, cuprinzînd

și așa-numitele „Texte ale Sarcofagelor") pomenește de mai multe ori despre Thot. Acesta are un rol esențial : cîntărește inima mortului pe o balanță, comparînd-o cu o pană sau un ochi (simboluri ale lui ma'at, adică dreptatea și adevărul).

Cel mai fascinant aspect al prestigiului de care se bucură acest zeu civilizator al egiptenilor este următorul : deși nu este decît un zeu „de rangul doi" (după unele versiuni), Thot a salvat cîndva pe zei de la pieire. Cataclismul petrecut undeva, la apus de Egipt, s-a datorat „îmbolnăvirii Soarelui" (sau, cum se spune în „Cartea Morților", cineva „scuipase Soarele", fapt ce a declanșat o catastrofă cosmică). Se poate întrevedea aici o formă metaforică de a pune în evidență un diluviu. Dar modalitatea respectivei salvări este deosebit de interesantă. Conform mitului prezent în opera citată, Thot transportă pe zei pe calea aerului, folosindu-se de aripi — legenda lui Dedal și Icar nu este departe ! Direcția acestui transport de urgență efectuat de Thot a fost răsăritul, posibil să fi fost Egiptul sau altă zonă a nordului Africii.

Ceea ce este cu certitudine demn de reținut din mitul ce înconjoară personalitatea (istorică ?) a zeului Thot este proveniența lui dintr-o regiune vulcanică. Toate inscripțiile referitoare la locul nașterii lui sugerează fenomene specifice vulcanismului, fenomene necunoscute doar indirect de către egipteni. Preotul egiptean Manethon vorbește despre misterioasa **țară Siriat,** scufundată de diluviu în vremea lui Thot. Aici s-ar fi aflat inscripții despre cultura și civilizația unui popor foarte evoluat, inscripții elaborate de Thot într-o „limbă sfîntă". Acele informații prețioase ar fi preluate și ascunse în templele egiptene. Despre o astfel de țară cu înaltă civilizație a scris și Flavius Iosephus (37—95 După Christos), fără să precizeze zona geografică. Oricum, mitologia egipteană amintește despre insula **apuseană Aaru,** identificabilă poate cu Madeira sau Malta, sau, de ce nu, cu Atlantida.

PAUL IOAN

CUM S-A NĂSCUT „MYTHOS“?...

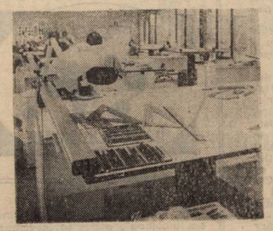

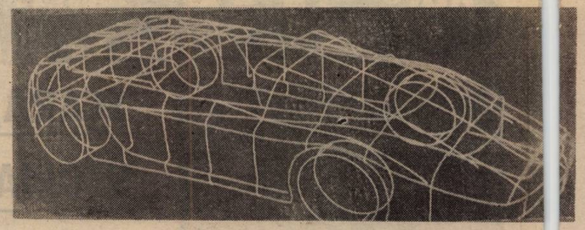

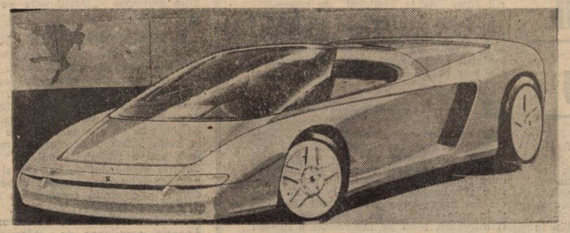

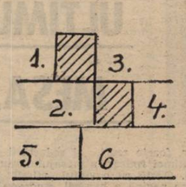

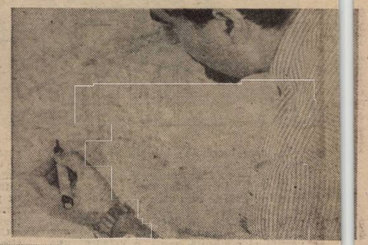

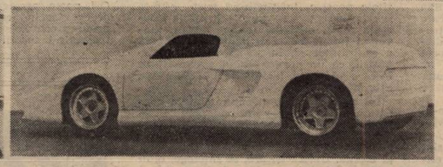

... adică mașina care a constituit evenimentul „number one“ de la Tokyo Motor Show. Conceput ca un exercițiu de stil, „Mythos“ se vrea un laborator pentru mașinile viitorului, ale căror linii, forme și volume vor domina producția și autostrăzile de mâine (la concurență oare cu „Dacilie“ noastre?!)... **Mai intîi a fost ideea!** În acest centru de studii ideile designerilor se nasc în voie (foto 1 și 2), idei ce vor sfîrși prin a deveni „figurini“ — machete la scara 1/10. Schițele țin seama cu multă scrupulozitate de rigorile tehnice și estetice, astfel încît ele nu vor suporta mai mult decît cîteva retușuri minore atunci cînd se va trece la realizarea proiectului. Ideea este urmată de **antreproiect**; este prima fază în care echipa face trecerea de la scara 1/10 la scara 1/1 (sau cea ce tehnicienii numesc „planul formei). Acest plan al formei include toate indicațiile necesare computerului pentru realizarea trecerii desenului „bidimensional“ în faza de „obiect tridimensional“ (foto 3). Aici, în Centrul de calcul, de desen și sufierie, în cadrul unor decoruri demne de un film S.F., designerii se apleacă asupra prototipului. Abia acum începe **desenul**. Pornind de la fiecare trăsătură, sînt realizate nenumărate funcțiuni ale automobilului, în ce'e mai mici detalii — structură, mecanică și caroserie (foto 4). În ateliere, avînd ca reper machetele la scară 1/1, sînt fabricate echipamentele ce vor alcătui interiorul mașinii, inclusiv — ce cuvînt barbar! — „habitabilitatea“ acesteia. Habitacurile sînt completate cu aparatură, fotolii, cuplarea bordului, planșeelor și panourilor portierelor. Pieind de la datele furnizate de computer, începe în sfîrșit **execuția proiectului**. Două machete sînt necesare: una din polistiren (foto 5), și alta din epowood (un amestec de rășină, fibre de sticlă și lemn) (foto 6). Prima, mai ușor de modelat, e folosită la cercetările privind volumetria, iar a doua e destinată să confere vehiculului silueta finală așa cum ați putut să o admirați în numărul trecut al revistei noastre... Iar în numărul viitor, cîteva amănunte despre părintele acestui vis, Sergio Pininfarina.

ADRIAN HOAJĂ

Un medic mai puțin obișnuit

În lumea medicală Roger Pelli este un caz mai rar. El a reușit să-i facă să-i plătească studiile pe viitorii săi clienți! Acest rar privilegiu el îl datorează riguroaselor condițiilor climaterice specifice ale regiunii unde el profesează. Este vorba de localitatea Ashland unde iarna este lungă și aspră. Imediat după instalare, cei cîtiva medici veniți din diferite orașe au părăsit mica localitate lăsîndu-și bolnavii în grija lui Roger Pelli asistent medical. Pasionat de medicină dar lipsit de posibilități materiale Roger a avut ideea cu studiile sale să fie suportate de viitorii săi pacienți.

Dezbaterile în consiliul municipal din Ashland nu au fost contradictorii, cei trei mii de locuitori fiind în unanimitate de acord să plătească un impozit suplimentar de 5,50 dolari pe an cu care să se acopere taxele universitare. Pe toată durata studiilor sale, Roger a ținut permanent legătura cu concetățenii săi pe care îi informa cu regularitate asupra rezultatelor sale. De un an tînărul absolvent a devenit medicul de neînlocuit al îndepărtatei localități nord americane, cabinetului său fiind mereu plin de pacienți.

MISTERIOS OBIECT COSMIC?

● Gaură neagră uriașă? ● Rămășiță a unui quasar din epoca de început a Universului ● Sau un „pachet“ extrem de dens de stele obișnuite foarte puțin strălucitoare?

Ce corp ceresc poate fi complet întunecat, mai masiv decît întreaga noastră Cale Lactee, și totuși să ocupe doar a zecea mia parte din volumul său?

Iată o nouă enigmă pe care astronomii au... primit-o în dar de la Joss Bland-Hawthorne (Universitatea Rice) și R. Brent Tully (Universitatea Maryland). Ei au descoperit misteriosul obiect cosmic în galaxia numită NGC 6240, la o distanță de aproximativ 3 milioane ani-lumină de noi. Observarea nu a fost directă, ci mai curînd „dedusă“ din consecințele detectabile ale imensei sale atracții gravitaționale exercitate asupra stelelor din jur.

Ar putea fi o gaură neagră. Uriașă însă, căci masa sa, aproximativ de o sută de miliarde de ori mai mare decît cea a Soarelui, depășește de zece ori sau chiar de o sută de ori masa oricărei găuri negre despre care s-a vorbit pînă acum. Și astfel se pune o problemă extraordinară: dacă teoriile faimosului cosmolog britanic Stephen Hawking sînt corecte, atunci... pur și simplu Universul nostru nu este „suficient de bătrîn“ pentru ca o gaură neagră cu o asemenea masă să se fi putut forma...

Există însă și două explicații alternative. Una care îi aparține unuia din descoperitori (Bland — Hawthorne), presupune că ar fi vorba de o rămășiță a unuia din strălucitorii quasari (obiecte cu aparență stelară, dar cu o puternică emisie radio) care au populat Universul în epoca de început a existenței sale. Alta, avansată de un alt cunoscut teoretician în Cambridge, Martin Ress, presupune că ar fi vorba de un... „pachet“, extrem de dens de stele obișnuite foarte puțin strălucitoare.

Așa că un întreg arsenal de instrumente de observare este îndreptat acum spre misteriosul obiect cosmic, de la Observatorul de raze Gamma, lansat anul acesta, la 13 aprilie, și asa-numita mare rețea de telescoape, la Telescopul spațial Hubble, în a cărui reparare definitivă se pun în continuare multe speranțe.

MIHAELA DOROBANȚU

GLOB magazin

SUPLIMENT PENTRU TOATE VÎRSTELE

TELEX • TELEX

■ **Terenurile cultivate de-a lungul țărmurilor mărilor și oceanelor nu prea beneficiază în perioade de secetă, cînd nevoia este vitală, de apa ariata din belșug în apropiere. Cauza? Ea este sărată și nu poate fi folosită la irigarea culturilor. Un colectiv de cercetători din Arizona a experimentat în deșertul Sonora, timp de șase ani, cultivarea unei plante care tolerează medii sărate (halofilă): „Salicornia bigelovii“. Ce au relevat experimentele? Că producția de ulei (cuprinzînd în special acizi grași nesaturați) și proteine a acestei plante, irigată cu apă sărată a egalat sau chiar a depășit pe aceea a fasolei soia și a florii—soarelui irigate în mod normal, cu apă dulce.**

■ **Utilizarea laserului pentru a distruge gazele clorofluorocarbonice înainte ca o cantitate și mai mare din aceasta să ajungă în pătura de ozon ce înconjoară Terra este o idee care-i preocupă și nu-i dă pace fizicianului Thomas Stix, de la Universitatea din Princeton. El a calculat că un laser puternic cu infraroșii, instalat pe versantul unui munte înalt de 4200 m și ricoșind între niște oglinzi instalate la o distanță de 4827 m, ar putea distruge cea mai mare parte a gazelor clorofluorocarbonice aduse de vînt.**

Se apreciază că circa «150 de instalații cu laser ar putea prelucra 10 la sută din cantitatea anuală de gaze clorofluorocarbonice din atmosferă, disociindu-le în molecule ce s-ar dizolva în picături de ploaie. O atare sarcină ar fi „superherculeană“, apreciază Thomas Stix, ar însemna un efort financiar anual de 10 miliarde de dolari.

Sudură la rece

Francezii consideră că prin punerea la punct a unui nou produs — Turbometall — sudura între diferite tipuri de materiale devine posibilă și ușor de executat. Marmura se poate suda cu fierul, cuprul de aluminiu, sticla de inox... Turbometall permite orice fel de reparație fără încălzirea materialelor. Noul produs este rodul cercetării aeronautice și spațiale și constă într-o formulă complexă pe bază de oțel, aluminiu și titan. Prin amestecarea bazei cu un activator se obține un produs inalterabil ce poate fi prelucrat, șlefuit, găurit, vopsit. Cu acest produs, orice piesă spartă sau fisurată a unui motor de exemplu poate fi reparată pe drum, acolo unde se constată defecțiunea.

Colecții și colecționari

INTRE ARTĂ ȘI CURIOZITĂȚI

Cu puțin timp înainte de moarte, Balzac își sfătuia contemporanii: **„Voi toți, cei ce nu mai sînteți în stare să gustați ceea ce, în toate vremurile, s-a numit cupa plăcerilor, deveniți colecționari, indiferent de ce anume: și veți descoperi astfel lingoul de aur al fericirii în monedă mărunță...“** Îndemnul părintelui „Comediei umane“ a fost urmat, chiar și fără să-l știe, de tot mai mulți oameni din toate colțurile planetei, care și-au ales drept obiect al încîntării, al fericirii și, uneori, chiar al excentricității avare, deprinderea de a colecționa, la frontierele dintre artă și curiozitate, păpuși, mașini de epocă, afișe, cărți poștale ilustrate, timbre, opere de artă, autografe — pentru a nu cita decît pe cele mai nobile „specii“ de colecții. Dar în aceeași măsură și fiare de călcat, chei, capace de la radiatoarele automobilelor, etichete de brînză sau de cutii de chibrituri, pachete de țigări, capace sau cutii de bere etc., etc. Practic domeniul „colecționabilului“ este aproape infinit, cu condiția ca pasiunea unui colecționar să nu fie exersată în solitudine, ci alături de alți colecționari specializați în aceeași „ramură“.

Cum devin oare obiecte de colecție o pendulă sau o rîndea de tîmplărie? Simplu! Pierzîndu-și valoarea lor inițială de folosință. Pendulele nu mai măsoară timpul, nici rindeaua nu mai netezește lemnul. Aceste obiecte, odinioară utile, devin comori a căror cotă — în primul rînd sentimentală, dar nu numai — sporește neîncetat sub loviturile ciocănelului de adjudecare la licitații purtînd de acum înainte straiul nou al **documentelor** asupra unor epoci apuse... În această lume mistuită de patimi secrete, de satisfacții exotice și chiar de încrîncenări financiare, lumea colecțiilor și colecționarilor, vom poposi, din cînd în cînd, în acest colț de pagină. O nouă rubrică, deci, pentru colecționari! Și chiar dacă încă nu sînteți colecționari, cu timpul poate... cine știe?!...

DANIEL VERBINA

Păpușă din anul 1910, „de colecție“. Prețurile acestor delicate amintiri ale fericitelor clipe ale copilăriei, oscilează între 500 și 200.000 FF, în cadrul licitațiilor...

DAVID... fără MADDIE

Cunoscutul actor american Bruce Willis s-a născut la 19 martie 1955 într-o familie de muncitori din Penns Grove, statul New Jersey. Lansarea sa a avut loc cu prilejul serialului „Moonlighting“ pe canalul M6. Alegerea celui care avea să interpreteze rolul detectivului privat David Addison din cei 3000 de candidați prezenți la probe nu a fost dificil de făcut avînd în vedere talentul înnăscut al lui Willis pentru actorie. A interpretat apoi rolul principal din filmul „Crystal Trap“, cel care l-au urmărit evoluînd în această peliculă realizînd pe loc că Bruce este la fel de potrivit într-o distribuție a unei pelicule de acțiune după cum fusese în comediile anterioare acesteia. Rețeta filmului a depășit 100 de milioane de dolari numai în Statele Unite.

Bruce Willis a încasat în Franța peste 10 milioane de dolari numai pentru faptul că vocea sa a dat culoare peliculei „Hello, Mum, there's Baby“, fără a apărea practic pe ecran. Anul trecut, a obținut 9,8 milioane de dolari pentru rolul interpretat în filmul „53 Minutes to live“, o continuare a lui „Crystal Trap“, în regia prietenului său **Joel Silver**. A urmat însă un insucces, cu prilejul lansării pe piață a filmului „Hudson Hawk“, al cărui buget inițial de 35 de milioane de dolari s-a cifrat în final la 60 de milioane. „Hudson Hawk“ este un vis mai vechi de-al lui Bruce, intrucît el dorea de mult timp să interpreteze cîntecul cu același titlu, compus de Robert Kraft, de preferință în cadrul unui film. Și-a revenit în trei noi filme: „Mortal Thoughts“, „Billy Bathgate“ și „The Last Boy Scout“. Numai după „The Last Boy Scout“, Bruce Willis a intrat în posesia a nu mai puțin de 15 milioane de dolari! Visează să trăiască măcar un an în liniște.

Asta pentru a se putea consacra și familiei — soției, Demi Moore, și copiilor, Rumer și mezina Scout La Rue.

ȘERBAN FILIP

TERRA ESTE O PLANETĂ VIE?

Ipoteză îndrăzneață

În inima colinelor verzi din Anglia corul pare același ca în vremea lui Shakespeare. Există însă aici o clădire adăpostește un laborator ultramodern plin de ordinatoare, cromatografe, material electronic și chimic etc. Și totuși locul este James Lovelock, într-o epocă în care majoritatea oamenilor de știință se specializează sau crează în cadrul unor mari organisme. Lovelock, cercetător în vîrstă de 68 ani își exercită curiozitatea în domeniile cele mai diverse. Din micul său laborator Lovelock a dezvoltat o teorie care ar dori să revolutioneze mentalitatea savanții consideră viața pe Pămînt.

Lovelock a propus o teorie provocatoare: dacă planeta noastră era un gigantic organism în sinul căruia toate organismele vii interacționau pentru a menține un anumit echilibru? Ansamblul indivizilor și speciilor participau la acest proces, așa cum se întîmplă în corpul nostru cu globulele roșii, care au o viață independentă, dar în asociație cu alte elemente contribuie la menținerea vieții. William Golding, laureat al Premiului Nobel pentru literatură și vecinul lui Lovelock i-a sugerat să numească aceasta „Gaia“, după vechea denumire dată de greci zeiței Pămîntului.

Lovelock a adoptat acest nume și a expus teoria pentru prima dată la un congres științific în 1969. De atunci ipoteza Gaia susciță dezbateri serioase și pasionante pentru oamenii de știință din lumea întreagă. Chiar dacă pare simplă, această teorie este revoluționară: ea sugerează că materia vie nu este o victimă pasivă a mediului, ci că poate chiar acționa asupra lui. Ipoteza Gaia este pentru mulți savanți o erezie. Biologul britanic Richard Dawkins apreciază că e imposibil să considerăm Terra ca un gigantic organism viu pentru că, între altele, nu se reproduce. Această ipoteză continuă să preocupe pe unii biologi, geochimiști, specialiști în atmosfera etc., pentru a smulge noi secrete asupra interacțiunilor dintre materia vie și planeta noastră.

Lovelock a avut prima sa viziune Gaia în timp ce căuta, în zadar, viața pe Marte. Cercetări mai recente au arătat că „planeta roșie primește destulă lumină solară pentru întreținerea formelor de viață“. Lovelock și unul dintre colaboratorii săi, Michael Allaby, au propus o perspectivă futuristă foarte îndrăzneață: pentru ca planeta să se încălzească și apa să înceapă să curgă, ei sugerează inundarea atmosferei mărtiene cu clorofluorocarbonț, adică faimosul CFC, care face atît de rău stratului de ozon terestru. Acest gaz ar putea să declanșeze un proces de efect de seră. Apoi ar trebui implantate microorganisme foarte rezistente provenite din văile aride ale Antarcticii. Datorită fotosintezei, aceste minuscule creaturi vor transforma gazul carbonic și apa în oxigen. Fără concurenți sau fără a fi prădate, acestea se vor reproduce rapid și vor acoperi în scurt timp suprafața planetei. Coloniile umane s-ar putea stabili atunci pe Marte.

În 1992, pentru sărbătorirea a 500 de ani de la descoperirea Lumii Noi de către Cristofor Columb, NASA intenționează să plaseze un satelit observator în jurul planetei Marte. Oamenii de știință de la „Ames Research Center de Mountain View“ (California) studiază posibilitatea introducerii clorofluorocarbonului în atmosfera martiană, ceea ce corespunde previziunilor lui Lovelock. Cercetătorii sînt de părere că în acest fel peste un secol, Marte s-ar putea încălzi suficient pentru ca apa să poată apărea și ea microorganismele obținute prin manipulare genetică să dea naștere unei atmosfere respirabile. Și astfel pelerinii terestri ai secolului XXI s-ar putea aventura.

MANUELA SPĂTARU

Biblioteca magazin de proză scurtă

ORAŞUL

— după o idee din „TUNELUL DE SUB LUME" de Frederik Pohl —

POVESTIRE

— Domnul meu, mă bucur că pînă la urmă am reuşit să ajungem la o înţelegere. Îmi lăsaţi adresa şi mîine vă voi livra armele. Există o singură problemă...

— Vă ascult !

— Noi primim numai bani gheaţă.

— Minunat. Am totul asupra mea.

Bag mîna în geantă şi scot încet pistolul. Îi expediez două gloanţe în piept. E suficient.

Pe toţii dracii ! N-aş zice că sînt un actor prost.

Îmi pun mănuşile şi caut în geantă un sac mai mare. Tipul ăsta e cît un bivol. Închid fereasta, îi iau trabucul căzut pe covor şi îl sting, opresc ventilatorul. Îl împing cu greu în sac şi îl tîrăsc pînă în stradă. Îl arunc pe platforma camionetei. Pornesc. Destul pentru astăzi. Sînt epuizat.

Ajung la ieşire, Pinky mă ia în primire :

— Bună Stupper. Cîţi saci ai ?

— Şase.

— Numai şase ? Înseamnă că stăm bine. Sînt tot mai puţini... Pari cam obosit.

— Am alergat cîteva ore după o ţigancă. Cunoştea bine oraşul şi credeam că o să-mi scape. Am golit trei încărcătoare pînă am doborît-o.

Pinky rîde. Eu n-am chef de rîs. Mi-e foame. Pinky ia sacii, le controlează conţinutul şi le pune numere de ordine.

— Bullit s-a întors ? îl întreb.

— Da, a plecat deja. Şeful a zis să treci pe la el.

— Bine. Salut.

Ce mai vrea şi Rosenberg la ora asta? Urc la el în birou şi intru fără să bat la uşă. Asta ca să nu uite că sînt un dur.

— Intră, Stupper, intră. Ei, cum ţi-a mers astăzi ?

— Şase saci.

— Minunat, minunat. Uite de ce te-am chemat. În încăierarea cu tipii ăia doi de la „Mont-Blanc Hotel" ai făcut praf un etaj întreg. Doar ţi-am mai spus..

— Şefule, erau înarmaţi.

— În regulă, dar ştii că nu mai avem timp. Comisia guvernamentală vine peste două zile şi Z.U. abia reuşeşte să repare ce stricaţi voi. Trebuie să terminaţi cît mai repede. Oraşul nu-i chiar atît de mare.

— Bine. Vreau să te-ntreb ceva. De ce ai băgat un computer în afacerea asta ? Doar toţi oamenii sînt greşelile lui. Şi mai este şi altceva. La „Mont-Blanc-Hotel" cînd m-am rezemat de un perete am trecut, pur şi simplu, prin el. M-am trezit dintr-o dată în camera alăturată, iar peretele a rămas neatins. Se întîmplă lucruri ciudate în oraş, ştii bine. Aminteşte-ţi că la început eram douăzeci şi acum am rămas numai eu cu Bullit. În fiecare dimineaţă cînd intru în oraş mă gîndesc că s-ar putea să nu mă mai întorc...

— Gata, Stupper, ajunge. Sînt de acord cu tine. Tu îţi rişti pielea dar eu plătesc. Iar Z.U. e unul dintre cele mai perfecţionate computere. Va repara totul. Nu-ţi face griji.

Rosenberg scoate un teanc de bancnote şi mi-l aruncă.

— E-n regulă ?

— Da, şefule. Aşa mai merge. Eu o şterg.

— Nu uita că eu aici fac artă pură, înţelegi ? Aşa că de acum încolo să lucrezi curat. Doar eşti profesionist, ce dracu ! Şi în două zile oraşul să fie curat ! E clar, Stupper ?

Ies fără să răspund. Iar de mîine va trebui să lucrez curat, doar el aici face artă. Maniacul dracului ! Totuşi, cît timp plăteşte e un maniac suportabil.

de gloanţe scot fum şi sînt grei parcă ar fi de plumb. Şi de ce vrea Rosenberg oraşul fără oameni ?

— E tîrziu, Stupper. Eu zic să ne culcăm.

Ne băgăm în paturi. Un sfert de oră îl ascult pe Bullit cum sforăie.

Dimineaţă Rosenberg ne anunţă prin telefon că începem numai seara la ora şase, dar că rămînem în oraş pînă în zori. O noapte în oraş ! Urîtă treabă.

Toată ziua mă uit împreună cu Bullit la televizor. La şase fix sîntem la intrarea în oraş. Pinky ne dă saci şi umple rezervoarele camionetelor.

— Noroc, băieţi ! ne strigă el.

Bullit alege jumătatea sudică, eu pe cea nordică. Ne despărţim.

Merg încet pe şosea, cercetez cu privirea fiecare colţişor. În mîna dreaptă ţin pistolul-mitralieră cu piedica trasă.

La fereastra unei clădiri de pe o stradă laterală : lumină. Opresc. Îmi pun mănuşile, iau geanta şi mă strecor pe lîngă ziduri. Negrul clădirilor mă înfioară. De la fereastra luminată se aud voci. Mă ridic în vîrfurile picioarelor ca

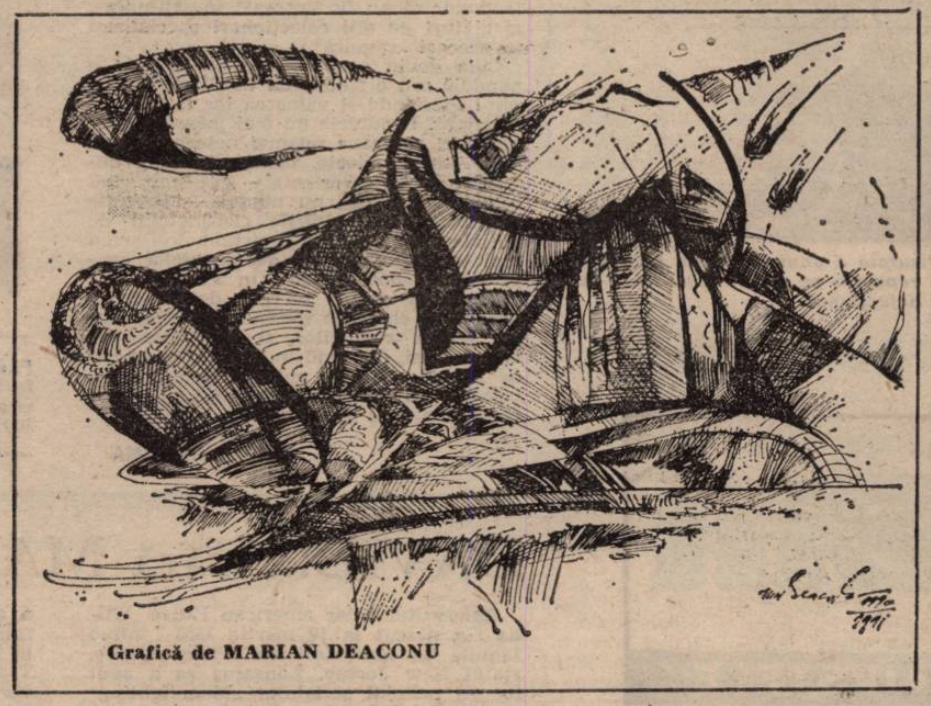

Grafică de MARIAN DEACONU

să văd mai bine şi spionez. Camera e mobilată într-un stil nu ştiu cît de vechi, dar vechi. Două bătrînele şi doi bătrîni îmbrăcaţi aiurea, adică foarte elegant, cu peruci ondulate pe cap, joacă un joc de cărţi la o masă. Se distrează de minune. Ce chestii îi pot trece prin circuite lui Z.U. !

Deci am nevoie de patru saci. Intru fără zgomot pe poartă, ajung la uşa încăperii. Acopăr pistolul-mitralieră cu un sac şi intru brusc.

— Bună ziua, doamnelor. Bună ziua, domnilor.

Par surprinşi. E normal să fie surprinşi. Unul dintre bătrîni mă întreabă mirat :

— Cu cine avem onoarea ?

— Sînt căpitan în armata majestăţii-sale. (Nu mi-a venit ceva mai interesant în minte).

— Şi ce căutaţi la ora aceasta înaintată în casa unui nobil cinstit ? Ce fel de haine sînt acestea de pe dumneavoastră ?

Îmi privesc salopeta. Nu prea se încadrează în decor.

— Domnule..., nobil, îţi spun, am misiunea de a vă aduce la cunoştinţă că jocurile de cărţi au fost interzise de către majestatea-sa şi pentru această ofensă adusă conducerii imperiului veţi fi pedepsiţi !

(Va urma)

Ajung la cabană. Lumina e aprinsă. Bullit nu s-a culcat încă. Mă primeşte cu entuziasm.

— Ia te uită, e Stupper ! Bătrîne, credeam că ţi-ai găsit o iubită în oraş şi ai rămas să faci dragoste.

— Hai, lasă trăncăneala. Mor de foame.

Bullit pune pe masă tot felul de bunătăţi şi mîncăm ca nişte animale înfometate. Desfac două cutii de bere. Am chef de vorbă.

— Bullit, ce ai de gînd să faci după ce terminăm aici ?

— Nu ştiu. Întîi să terminăm. Citeodată mă gîndesc că lui Rosenberg i-ar plăcea să scape de noi după ce îi curăţim oraşul.

— Tu crezi că guvernul o să-i aprobe chestia asta ? Eu mă cam îndoiesc. El zice că face artă dar (tu n-ai observat?) oraşul ăsta e un oraş ca toate oraşele. N-are nimic deosebit. Dimpotrivă, străzile şi clădirile sînt aranjate monoton, fără inspiraţie. Aşa mi se pare.

— Poate Rosenberg habar n-are ce-i aia artă. El a cumpărat terenul ăsta, l-a cumpărat pe Z.U., i-a introdus în memorie cîteva planuri de oraşe, l-a pus la treabă şi aşa a apărut oraşul.

— Să zicem că e aşa. Spune-mi atunci din ce sînt construiţi oamenii din oraş. Roboţi nu sînt dar prin rănile făcute

SPORT UNIVERS

CINE VA BEA DIN CUPĂ? Nu este vorba de Cupa campionilor europeni la fotbal, lucrurile aici de-abia au pornit la drum, ci e vorba despre Cupa Davis. Tenisul de cîmp şi-a anunţat echipele finaliste în această competiţie de tradiţie. Echipa Germaniei, cu Stebb şi Stich nu a rezistat în faţa celei americane, în care au evoluat Agassi şi Courier. Este drept că şi tribunele au fost tot timpul inflamate, ceva în genul galeriei lui Rapid sau Steaua, ceea ce a făcut ca germanii să fie tot timpul sub un puternic stress. Dar nimeni n-a spus nimic, toată lumea mulţumită. Mă gîndesc însă cu o oarecare tristeţe la aprecierile observatorilor străini care au fost pe Arena Progresul la primul open al României, cum au strîmbat ei din nas referindu-se la publicul nostru, care atunci, cînd n-a fost n-a fost bine, iar atunci cînd a fost nu s-a comportat prea elegant. Ca şi cum spectatorii români descopereau pentru prima oară acest sport cu nasturi. Dar probabil că suflarea ostentativă a nasului sau o rigiială exact în momentul serviciu'ui lui Stebb e o dovadă de balet şi bune maniere, pe care noi încă n-am apucat să le învăţăm. Acum, după aceste gînduri amare, S.U.A. va juca finala Cupei Davis cu Franţa şi în mod normal americanii vor bea din Salatiera de argint puţin whiskey scoţian.

ÎN SPORT, BALONUL POATE FI ŞI OVAL. Şi lucrurile pot merge la fel de bine ca atunci cînd balonul e rotund. De pildă, la a doua ediţie a mondialelor de rugby, 16 echipe au fost împărţite în patru grupe. Din grupa a IVa face parte şi echipa noastră care va evolua alături de echipele Franţei, Canadei şi a Insulelor Fidji. Avînd în vedere că primele două clasate se califică într-o fază superioară, să sperăm că acestea, în grupa care ne interesează, vor fi echipele României şi Franţei. Doar dacă nu cumva...

LA FOTBAL STĂM BINE. Prima partidă retur, în ceea ce ne priveşte, a fost cea care a opus Steaua lui Anorthosis Famagusta, sau pe Jenei lui Iordănescu. Deşi se părea că va fi un galop de sănătate al steliştilor pe Ghencea, într-o splendidă nocturnă, după numai 90 de minute de joc... conduceau oaspeţii! Foarte interesant. De la un coleg de comentariu al lui Ionel Stoica am înţeles că oaspeţii au fost „mai bine organizaţi" dar nu ştiu ce să mai înţeleg din asta acum, după atîtea evenimente. Pînă la urmă Ilie Dumitrescu a reuşit egalarea care a adus calificarea în turul II. Este şi ăsta un paradox oriental: **să alergi după egalare pentru a cîştiga.**

CÎT DE GREA E O HALTERĂ ? E foarte grea mai ales atunci cînd trebuie să o ridici cinstit, fără ajutorul dopajului. După o absenţă de doi ani, fostul halterofil bulgar Şalamanov, devenit turc sub numele de Suleimanoglu a revenit pe podiumul de concurs al Campionatelor Mondiale de haltere de la Donaueschingen din Germania. El a cîştigat medalia de aur la categoria 60 kg., ridicînd un total de 310 kg, mai puţin însă cu 32,5 kg decît propriul record mondial (!)

O SEMIFINALĂ S-A JUCAT ÎN TURUL I. Toată lumea este de acord că întîlnirea dintre Dinamo şi Sporting Lisabona era o partidă pentru semifinalele Cupei UEFA. Cu atît mai valoroasă este performanţa echipei antrenată de Halagian, care a reuşit eliminarea unei echipe puternice, în condiţiile unei mize uriaşe şi a unei partide care nu se recomanda celor bolnavi de inimă. Eroul meciului a fost indiscutabil Gerstenmaier, cel care a marcat ambele goluri şi ambele cu capul. Dar echipa în întregime a mers bine, a avut ocazii mai multe de gol şi... trei bare (!). Nu am reuşit să vorbesc decît cu antrenorul naţionalei, şi el în tribună, dl. Mircea Rădulescu. Înainte de începerea prelungirilor îmi spunea : „Dinamo a dominat, mai mult în repriza I decît în a doua, şi a avut cîteva neşanse dacă ne aducem aminte de bare. Arbitrajul este destul de curios, defavorizînd echipa noastră. Cred însă că băieţii lui Halagian se vor califica". Aşa a fost. Să nu-l uităm nici pe Stelea care şi-a răscumpărat greşeala de la Lisabona prin cel puţin două intervenţii excelente. Cineva spunea în tribune că Moga trebuie înlocuit pentru că se vedea că „nu mai poate", altcineva spunea că Halagian are darul de a nu vedea ceea ce vede toată lumea, referindu-se tot la necesitatea înlocuirii lui Moga, dar, pînă la urmă, specialistul a văzut mai bine, Moga a alergat după o minge, a centrat şi acelaşi Gerstenmaier a marcat golul calificării, cu doar cîteva minute înainte de... penaltiuri. Toată lumea a răsuflat uşurată, pînă şi spectatorii din balcoanele Spitalului de Urgenţă, lumea a plecat acasă mulţumită.

CUM INTUIAM ÎNCĂ DE SĂPTĂMÎNA TRECUTĂ. Universitatea Craiova se află în derută, după înfrîngerea suferită la Craiova în faţa echipei Dinamo, craiovenii au capotat şi în faţa campioanei Ciprului, echipa fiind eliminată destul de uşor. Vineri, tragerea la sorţi va afecta doar două echipe româneşti, nu întîmplător echipele-fanion, Steaua şi Dinamo.

Rubrică realizată de
GEORGE CUŞNARENCU

Fascinaţia diamantului negru

Povestea a început cu 13 ani în urmă, într-o seară friguroasă de iarnă, la Schoten, aproape de Anvers, în Belgia. Freek Van Nuss, şlefuitor de diamante olandez, tocmai era pe punctul de a merge la culcare, cînd un prieten sună la uşă şi scoase din buzunar un bloc brut de diamant negru de 121 de carate. Îi spuse că l-a cumpărat ieftin, dar are impresia că închide în el un diamant de o valoare fantastică şi îl rugă să lucreze la el şi să împartă beneficiul.

Van Nuss fu de acord. Piatra se dovedi rezistentă la multe din încercările sale. Pentru o operaţie de simplă rutină la alte pietre, pierdea pentru diamantul negru mai bine de o săptămînă. Curînd, prietenul său pierdu interesul pentru piatră şi îl sfătui să o lase baltă, dar pentru Freek abandonarea nu mai era posibilă. Contrar diamantului obişnuit, acest diamant negru provenea din Zair şi era făcut din minuscule cristale orientate în toate sensurile. Van Nuss petrecea ore întregi în atelier încercînd să găsească mijloacele de luptă cu Nemesisul negru, care era pentru el piatra lunară, era ca şi cum ar fi cucerit Everestul sau ar fi atins fundul oceanului. După ani de muncă îndîrjită şlefuI şi cea de-a 27-a faţetă : apoteoza carierei sale ! Spre marea sa stupefacţie nimeni nu se interesa de piatră, aşa încît o depuse la o bancă, unde se ducea uneori să o mai privească. În ianuarie 1986, la cinci ani după ce pusese pe linie moartă afacerea cu diamantul, prin intermediul unui prieten, Van Nuss îl cunoscu pe Bab Hendriksen, specialist care aprecie la justa valoare cele 42,27 de carate şi munca teribilă depusă pentru finisare. Secretul reuşitei este tenacitatea şi dragostea. Această piesă unică a primit numele de Rembrand în onoarea marelui pictor olandez. Cel mai mare diamant negru din lume a fost prezentat publicului şi presei cu ocazia inaugurării magazinului lui Bab Heendriksen, la 2 iunie 1986. Tronînd maiestuos pe un suport din catifea albă, piatra cu strălucire de tenebre este protejată de un glob de sticlă şi un sistem de alarmă electronic. Această piatră poate fi comparată cu alte două diamante negre : Amsterdam, diamant olandez de 33,74 carate şi River Styx, diamant american de 26,30 carate ,furat de la proprietarul său în 1958 şi care nu a mai fost fost găsit.

MANUELA SPĂTARU

HOROSCOP

Săptămîna 7.10. – 13.10.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni: O migrenă vă urmăreşte din ziua precedentă.
Marţi: Satisfacţie familială deosebită.
Miercuri: Faceţi unele concesii pentru a evita un conflict.
Joi: Semne de agresivitate, irascibilitate crescută.
Vineri: O criză de gelozie, trecătoare, umple paharul instabilităţii psihice.
Sîmbătă: Intervenţie reparatorie din partea soţiei, începe redresarea.
Duminică: Evenimente trepidante vă sustrag şi vă relaxează pe deplin.

TAUR (21.04—21.05)

Luni: Suprasolicitare intelectuală, consum nervos deosebit.
Marţi: O surpriză plăcută din partea unui coleg de breaslă.
Miercuri: Temperamentul dv. se manifestă din plin.
Joi: Întorsătură nefavorabilă a unei afaceri.
Vineri: Schimb aprins de replici cu partenerul de viaţă. Înarmaţi-vă cu mult tact.
Sîmbătă: Ziua veştilor bune.
Duminică: Creativitate şi multe reuşite în activitatea individuală.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni: O călătorie neaşteptată vă strică planurile zilei.
Marţi: Ziua norocoasă, pe plan sentimental.
Miercuri: O nouă provocare vă zdruncină sensibilitatea fragilă.
Joi: Presimţiri mai vechi încep să se adeverească. Deveniţi pesimist(ă).
Vineri: Mici necazuri pe plan profesional, aveţi nevoie de multă luciditate.
Sîmbătă: O petrecere îndelung aşteptată devine certitudine.
Duminică: Tot seninul cerului e în privirea dv.

RAC (22.06—22.07)

Luni: Muzele sînt la picioarele dv.; activitate foarte rodnică.
Marţi: O veste excepţională pluteşte în aer.
Miercuri: Speranţele dv. se confirmă în totalitate.
Joi: O veste bună din partea soţului
Vineri: O legătură amoroasă recentă riscă să se destrame.
Sîmbătă: Vă simţiţi deprimat(ă) pe plan sentimental.
Duminică: Zi de lungi confesiuni şi proiecte de viitor.

LEU (23.07—22.08)

Luni: Toate vă merg din plin, robusteţe sufletească.
Marţi: Sînteţi autoritar şi intransigent, profesional.
Miercuri: Atenţie la capcana întinsă de o femeie Balanţă.
Joi: Vă urmăreşte un ghinion financiar.
Vineri: Sînteţi cooptat într-o nouă afacere.
Sîmbătă: Ghinionul financiar devine realitate.
Duminică: Tăria dv. de caracter se impune într-o situaţie delicată.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni: Se confirmă un cîştig material important.
Marţi: O nouă zi norocoasă, stare de euforie.
Miercuri: Farmecul dv. domină ambianţa, îndeosebi un Capricorn.
Joi: Fantezie şi creativitate; un nou succes profesional.
Vineri: Zi senină, plină de divertisment şi optimism.
Sîmbătă: Incertitudini sentimentale vă blochează elanul erotic.
Duminică: Lungi explicaţii cu persoana iubită, cu deznodămînt fericit.

BALANŢA (22.09—22.10)

Luni: Două motive de satisfacţie puternică.
Marţi: Vizite inoportune, pline de neprevăzut.
Miercuri: O afacere începe să schiopăteze, se impune o decizie rapidă.
Joi: Cădeţi pradă propriului orgoliu, nu intraţi în polemică.
Vineri: Întîlnire intimă cu o persoană extrem de agreabilă.
Sîmbătă: Un mic şoc psihic, peste care treceţi cu destulă uşurinţă.
Duminică: Viaţă amoroasă deosebit de bogată.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni: Steaua afirmării dv. profesionale străluceşte puternic.
Marţi: Muncă extrem de încordată, motivată din toate punctele de vedere.
Miercuri: Surmenajul nervos e compensat de o mare satisfacţie.
Joi: Ciocniri de interese cu un Berbec, dar reuşiţi să vă impuneţi.
Vineri: O surpriză plăcută în familie.
Sîmbătă: Participaţi fără convingere la o petrecere obligatorie.
Duminică: Odrasla vă provoacă mici neplăceri, nu fiţi agresiv(ă).

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni: Zi cenuşie, nu vă implicaţi în nimic.
Marţi: Se întrevăd cîteva reuşite profesionale foarte profitabile.
Miercuri: Tendinţă de agresivitate în relaţii interpersonale.
Joi: Elan profesional sporit, iniţiative valoroase.
Vineri: Vă ademeneşte o Fecioară, atenţie la interesele personale.
Sîmbătă: Dureri de cap prelungite, stare de indispoziţie.
Duminică: Zi monotonă, fără evenimente deosebite.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni: Începe o săptămînă plină de dinamism şi realizări deosebite.
Marţi: Sînteţi plin de afectivitate şi tandreţe.
Miercuri: Mic conflict profesional, de natură strict subiectivă.
Joi: Ziua dv. norocoasă, profitaţi de toate ocaziile.
Vineri: Trecătoare probleme ale sănătăţii vă indispun.
Sîmbătă: Spiritul dv. de independenţă e serios afectat de o persoană de sex opus.
Duminică: Multă inspiraţie şi fecunditate în activitatea personală.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni: Sînteţi foarte sociabil şi comunicativ.
Marţi: Vă remarcaţi printr-o iniţiativă personală deosebită.
Miercuri: Întîlnire profitabilă de afaceri.
Joi: Suprasolicitare şi uşoară instabilitate nervoasă.
Vineri: Curtenitor şi perseverent în relaţiile cu o Balanţă.
Sîmbătă: Vă destindeţi într-un climat familial excelent.
Duminică: Calcule şi proiecte pentru viitorul apropiat.

PEŞTI (19.02—20.03)

Luni: Sînteţi gata să vă asumaţi noi răspunderi profesionale.
Marţi: Relaţiile amoroase suferă o criză de scurtă durată.
Miercuri: Bucurie şi mare satisfacţie în sînul familiei.
Joi: Succes financiar de nivel mediu.
Vineri: Sînteţi gata să reluaţi o veche legătură sentimentală.
Sîmbătă: O stare de agitaţie şi iritare vă blochează unele iniţiative.
Duminică: Concretizaţi cîteva proiecte de interes familial.

cartea RECORDURILOR NAŢIONALE

Prioritate ştiinţifică mondială

În anul 1909, savantul român Constantin I. Parhon a publicat la Paris — împreună cu medicul neurolog Moise A. Goldstein — lucrarea „Les sécrétions internes. Pathologie et psyhologie", primul tratat de endocrinologie din lume, în care aduce foarte importante contribuţii originale în domeniu. Medic neurolog şi endocrinolog, profesor la facultăţile de medicină din Iaşi şi Bucureşti, C.I. Parhon a fost creatorul şcolii endocrinologice din România. Din 1939 a fost membru al Academiei Române. Şcoala sa de geriatrie a avut un eminent continuator în persoana elevei sale, Ana Aslan.

Femei celebre

Hermina Walch-Kaminski (1864—1946) a fost prima femeie care a obţinut titlul de doctor în medicină la facultatea de profil din Bucureşti, în anul 1890. Ea şi-a completat studiile la Londra, apoi, revenind în ţară, a activat la mai multe spitale din Bucureşti. În anul 1916 a devenit medic şef al unui spital militar, conferindu-i-se şi gradul de maior. A fost, deci, şi prima femeie medic militar din România.

Premieră aeronautică

Prima încercare de lansare cu un planor, în ţara noastră, aparţine profesorului de gimnastică ieşean Spizi, în anul 1875. Planorul a fost conceput de Grigore Sturdza, iar tentativa s-a desfăşurat la moşia din satul Cristineşti, judeţul Botoşani, unde era amenajat un foişor.

Primul cinematograf bucureştean

În luna mai a anului 1909 s-a inaugurat la Bucureşti cinematograful „Volta" (pe strada Doamnei de azi), prima sală amenajată special pentru proiecţii cinematografice.

Cei mai roditori peri din lume

Cei mai roditori peri din lume sînt cei din grădina şcolii horticole din Blaj, care deţin recordul de 11 rodiri pe an. Din acestea, cinci ajung la maturitate, obţinîndu-se fructe deosebite prin aspect, gust şi aromă.

Canotaj

Cel mai celebru sportiv al acestui sport nautic, o adevărată legendă vie a sportului românesc, este Ivan Patzaichin (născut la 26.11.1949 la „Mila 23", în Delta Dunării). În vasta sa colecţie se află medalii cucerite la campionate balcanice, europene, mondiale şi olimpice. Vom menţiona titlurile supreme olimpice : la canoe dublu 1000 m (cu Serghei Covaliov) la Jocurile Olimpice Mexico 1968 ; la canoe simplu 1000 m la J.O. München 1972 ; la canoe dublu 500 m (cu Toma Simionov) la J.O. Moscova 1980.

GUINNESS BOOK

MIXAJE

Ne luăm iarăşi libertatea (plăcerea) de a trece de la un subiect la altul, fără să ne pese dacă dv. găsiţi sau nu vreo legătură logică între ele — în afară de apartenenţa lor la Guinness Book.

Ameţitoarea priveliştе a zborului unui plonjor de la mare înălţime a captivat întotdeauna milioane de spectatori. Mulţi dintre aceşti săritori au reclamat diverse recorduri, dar Guinness a oficializat pe următoarele : la femei, americanca Dana Kunze a sărit de la înălţimea de 48 m, pentru televiziunea Fuji din Japonia, la 30 septembrie 1979; la bărbaţi, o săritură cu figuri (rostogoliri şi întoareceri) de la 51,6 metri a efectuat Rick Charles pentru televiziunea americană (ABC), în cadrul programului „Wide World of Sports". Un caz deosebit, dar care trebuie luat în consideraţie din punct de vedere istoric, este uluitoarea întîmplare a cărei eroină a fost tînăra englezoaică Sarah Ann Henley. La data de 8 mai 1885, îmbrăcată cu numeroase fuste largi şi suficient de lungi — cu rol de paraşută, evident —, Sarah a sărit de la înălţimea de 75 de metri, de pe un celebru pod al rîului Avon, din Anglia. Faptul că Sarah a supravieţuit se datorează atît vestimentaţiei, care a atenuat viteza de cădere, cît şi mocirlei în care a aterizat. A fost de urgenţă transportată la spital de patru poliţişti, avînd multe lovituri, de gravitate minoră. Avea pe atunci 24 de ani.

Mult mai simplu — la prima vedere — este ţinerea în echilibru a cît mai multor mingi, fie ele şi mingi de golf. Şi totuşi, singurul om din lume care a reuşit să ţină în echilibru, una peste alta, şapte mingi de golf a fost Lang Martin. Performanţa a realizat-o la 9 februarie 1980, după ce cu trei ani mai devreme ţinuse în echilibru şase mingi de acelaşi tip.

Poate că şi mai simplu pare să fie prinderea în gură a unui bob de strugure, dar depinde de la ce distanţă. Ei bine, în faţa unui întreg stadion, Arden Chapman a prins în gură un bob de strugure aruncat de la 100 de metri, exact lungimea terenului de fotbal. Un mare merit l-a avut şi aruncătorul, Jerry Mercer. Incredibila performanţă a reuşit la a 20-a încercare, la data de 18 iulie 1980.

Există şi concursuri mai puţin... estetice. La un concurs de scuipat ţigări, Harold Fielden a „eşapat" pînă la distanţa de 10,2 metri, la 13 iulie 1973, în statul Colorado, SUA.

Ceea ce trebuie admirat în fotografie este costumaţia şi nu persoana. Cel mai valoros costum, conţinînd piese din aur de 24 de carate şi 6 214 pietre preţioase, a fost estimat la 10.000 dolari şi este creaţia germanului Reinhard Seufert din Stuttgart.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

ADAGRI Rom

ADAGRIROM S.R.L.

MEGAVISION Trade Mark

București Bulevardul Carol I nr. 44-46 (Hotel Modern) Telefon 15 64 70
Bulevardul 1848 nr. 39 (Piața Unirii) Telefon 12 00 99 Fax 15 91 07

VĂ OFERĂ O LARGĂ GAMĂ DE PRODUSE ELECTRONICE DE MARCĂ EN DETAIL PRIN MAGAZINELE SOCIETĂȚII MEGAVISION S.R.L. din BUCUREȘTI:

- Televizoare color SHARP, MEGA-VISION și alte mărci cu diagonala de diferite mărimi;
- Videorecorder SHARP, MEGA-VISION și alte mărci;
- Combine muzicale cu dublu casetofon, radio și pick-up cu telecomandă și două boxe anexe;
- Radioreceptoare, radiocasetofoane portabile, staționare și auto;
- Boxe auto și muzicale;
- Calculatoare, telefoane, aparate foto;
- Parabole cu suport și întreaga gamă de componente pentru recepție antenă satelit;
- O gamă variată de casete audio, video T.D.K., filme foto și casete pentru camere video;
- Frigidere, congelatoare.

ÎNTREAGA GAMĂ DE PRODUSE SE LIVREAZĂ ȘI EN GROS DIN DEPOZIT PRIN SOCIETATEA ADAGRIROM S.R.L. BUCUREȘTI, B-DUL CAROL I nr. 44-46 (HOTEL MODERN) — tel. 156470 și B-DUL 1848 nr. 39 (PIAȚA UNIRII) — tel. 120099.
— În curînd produse electrocasnice și alimentare;

PREȚURI CONVENABILE ȘI
GARANȚIE 6 LUNI
CU SERVICE ASIGURAT
DESFACERILE SE FAC ÎN LEI

MEGAVISION S.R.L.
Societate Comercială Mixtă
Elektro - Hi-Fi-TV-Video,Trading

VIZITAȚI CU ÎNCREDERE

MAGAZINELE NOASTRE DE SPECIALITATE DIN BUCUREȘTI
B-DUL 1848 (PIAȚA UNIRII), TEL. 12.00.99
CALEA VICTORIEI nr. 122, TEL. 50.38.55
ȘOS. ȘTEFAN CEL MARE nr. 2, TEL. 12.36.40

MAGAZINELE NOASTRE SÎNT DESCHISE ZILNIC ÎNTRE ORELE 10—20,
IAR SÎMBĂTA ÎNTRE ORELE 10—16.

SEDIUL SOCIETĂȚII MEGAVISION S.R.L. SE AFLĂ ÎN BUCUREȘTI,
B-DUL 1848 (PIAȚA UNIRII), TEL. 12.00.99.

POSTA by Air Mail

. **GABRIEL RACOVIȚĂ, Galați :** Multumiri pentru cuvintele frumoase care ne măgulesc și ne solicită în plus. În legătură cu dorința exprimată, vom face tot ce ne stă în putință. Deocamdată nu deținem adrese de genul acelora pe care ni le cereți. Dar promitem să publicăm în paginile revistei noastre materiale dedicate astrologiei, pe care le sperăm utile în inițierea dvs. Vă vom comunica și adrese în acest sens, atunci cînd le vom recolta. După cunoștința noastră există actualmente în librării cărți cu tema care vă interesează, deci și posibilități de a vă pune la curent cu domeniul.

MARIUS GHINCEA, str. Șt. O. Iosif nr. 5, Giurgiu, dorește să corespondeze cu alți pasionați pe teme de parapsihologie, OZN, religie și alte subiecte asemănătoare. Noi îi urăm succes și cît mai multe scrisori relevante.

ȘERBAN MILOIU, din Pitești, Argeș ne scrie tot despre OZN-uri, dar ceva mai pe larg și, mai ales, în calitate de martor al descinderii unui OZN la Pitești. Comentariul nostru este în acest caz inutil. Îi reproducem pasagii concludente din scrisoarea pe care ne-a trimis-o :

„De aproape 5 ani de cînd studiez și citesc foarte mult despre OZON-uri, și după un recent caz OZN de la Pitești, la care personal am fost martor și pe care îl voi descrie în finalul acestei scrisori, vreau să vă spun părerea mea personală despre OZN-uri și persoanele care le pilotează extraterestrii. OZN-urile, fără îndoială, există și sînt vehicule de zbor ale unor supercivilizații extraterestre mult mai vechi decît civilizația de pe Terra".

Trecem însă la finalul scrisorii :

„De la început vă spun că ce am văzut corespunde realității și nu putea fi un fenomen de natură terestră. Demult doream să vă scriu dar am tot aminat pînă cînd, în sfîrșit, am hotărît s-o fac. În ziua de 8 septembrie 1991 la ora 17,55 pe cerul Piteștiului a apărut deodată un obiect cilindric, strălucitor, la un capăt fiind mai îngroșat, de culoare argintie, cu lungime aparentă de 10 cm la o înălțime de cca 800—900 m, care se deplasa cu viteză constantă, de 500—600 km pe oră. Mergînd așa cca 13 secunde obiectul a făcut o rotație de 180 grade după care în interval de 2—3 sutimi de secundă a dispărut la orizont. Țin să menționez că OZN-ul a fost exact deasupra mea. Nu am observat nici un fel de substanță vizibilă în urma OZN-ului, și nu făcea zgomot. De asemenea nu s-a observat nici o lumină pe el sau vreo schimbare de culoare, iar traiectoria pe care s-a deplasat a fost nord-estică. Cam așa s-a desfășurat cazul..."

Interesant și nu știm dacă și revelator. Vă credem pe cuvînt de onoare. Oricum publicîndu-vă relatarea, ați devenit un martor nou în enciclopedia deschisă a celor care au văzut OZN-uri. Colaboratorul nostru, dl. dr. Dan Farcaș, vă va deschide o fișă în dosarul domniei sale cu OZN-uri, OZN-iști și martori oculari. Mai scrieți-ne...

Rubrică realizată de ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 7 octombrie. Programul 1: 11,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet USIA 15,40 Copiii noștri — vitori muzicieni 16,00 Cheia succesului 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20, 35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Teatru TV. Adorabila Iulia de Marc Gilbert Sauvajon, după Somerset Maugham și Guy Bolton 23,15 Cronica parlamentului. Actualități 23,50 Repriza a treia. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16.15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi! 20,00 Super Channel 21,00 BBC World Service 21.30 Magazin automoto 22,00 TV 5 Europe 22.35 Studioul muzicii de cameră.

MARȚI, 8 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12,30 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități Meteo 14,20 Muzica pentru părinți 14,50 Tradiții 15,30 Preuniversitaria 16,00 Telescoală: cursuri de limbi străine 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Convietuiri 17,35 Patrimoniu 18,05 Salut, prieteni! 19,05 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20.30 Studioul economic. 20.50 Fotbal: Selecționata Germaniei — Selecționata mondială 22.50 Cronica parlamentului. Actualități 23.25 Jazz-Fan **Programul 2:** 16.00 Actualități 16,10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16,40 Documentar științific 17,10 Studioul de literatură. Literatura în spațiul limbii române. 18,10 Film serial. Veterinarul (Franța, 1986) 19,10 Studioul muzicii contemporane 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20.00 Sport Magazin 20.30 TV 5 Europe 21.00 BBC World Service 21.30 De-ale pieței în economia Capitalei 22,00 TV 5 Europe 22,35 Armonii corale

MIERCURI, 9 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo 10.20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Ultimul meu vis va fi pentru tine! 11,30 Super Channel 12,30 Ora de muzică 13.30 Virsta a treia 14.00 Actualități. Meteo 14,20 Festivalul internațional de folclor „Cîntecele munților", Sibiu '91 14,50 S.O.S. Natura! 15,20 Avanpremieră 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală: Cursuri de limbi străine 16,30 Muzica pentru toți 16,50 Tragerea Pronoexpres 17,00 Știri 17,05 Rezonante românești 17,30: 15, 16, 17, 18 17,55 Rugby: România — Canada 19,35 Desene animate 20,00 Actualități 20.35 Sport 20.45 Studioul economic 21.10 Film serial. La Camorra 22,15 Universul cunoașterii 23,00 Cronica parlamentului. Actualități 23.35 Pro-Muzica. **Programul 2:** 16.00 Actualități 16,10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16.40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Centrul înaintaș moare în zori — de Augustin Cuzzani 20.00 Canal France International 21.00 BBC World Service 21.30 Dialog cu edilii Capitalei 22.00 TV 5 Europe 22,35 Bijuterii muzicale.

JOI, 10 octombrie. Programul 1: 10.00 Actualități. Meteo 10.20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12.30 Ora de muzică 13.30 Oameni de lîngă noi 14.00 Actualități . Meteo 14.20 Teleșcoală 14.55 Fotbal: Rapid — Electroputere Craiova 16.50 Muzica pentru toți 17.00 Știri 17.05 Forum 17,35 Tele-discul muzicii populare 17,55 Virstele peliculei 18,40 Reporter '91. UNESCO 19.05 Serial științific 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Dallas 22,15 În fața națiunii 23,00 Cronica parlamentului. Actualități 23,35 Stadion. **Programul 2:** 16.00 Actualități 16.10 Recomandări din programul zilei 16.15 Desene animate 16,40 Dicționar de personaje 17,10 Emisiune în limba germană 18,10 Video-satelit 18,30 O viață pentru o idee 19,00 Concertul Orchestrei Naționale Radio 21.00 BBC World Service 21,30 Lumea sportului 21,50 Super Channel 22,00 TV 5 Europe. 22,35 Muzica populară în concert.

VINERI, 11 octombrie. Programul 1: 10.00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Fuga cu Cezar (Cehoslovacia, 1990) 12,00 Super Channel 12,30 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți. SIDA 14.00 Actualități. Meteo 14,20 Mondo Muzica 14.45 Mapamond 15.15 Reflecții rutiere 15.30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16.30 Studioul muzicii ușoare 16.50 Tragerea Loto 17.00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19.00 Ecranul 19.30 Desene animate 20.00 Actualități 20,35 Sport 20.45 Viața parlamentară 21.15 Film serial Destinul familiei Howard 22.10 TIR 91 22,40 Simpozion 23.25 Actualități 23.40 Festivalul Danubian Jazz, 1991 0.20 Tele Top. **Programul 2:** 16.00 Actualități 16.10 Recomandări din programul zilei 16.15 Desene animate 16,40 Tradiții... 17.10 Întîlnire cu Cristian Topescu și invitații săi 20.00 Concert de concerte cu : pianistul Dan Grigore 21.00 BBC World Service 21.30 Worldnet USIA 22,00 TV 5 Europe 22,35 O muzică, o țară.

SÎMBĂTĂ, 12 octombrie. Programul 1: 9,00 Bună dimineața! 10,00 Actualități 10,10 Club „Anda" 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30: 7X7 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Tele-Club 16,40 Itinerarii. Drumul mătăsii 17,10 Unul din trei 18.10 Teleenciclopedia. Viața în savană: leopardul (II). Planeta miraculoasă. Universul interior: ficatul (IV) Palatul Cotroceni (V). Enigme 19,00 Actualități 19.40 Melodii îndrăgite 19,55 Rugby: România" — Fiji 21,35 Film serial: Fantomas 23.00 Actualități 23.15 Film artistic. Bila neagră (SUA, 1980) 1,05 Video-discoteca. **Programul 2:** 14,25 Rugby: Scoția — Irlanda 16,05 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17,10 Film artistic de scurt metraj. Richard Diamond (I și II) 18,00 Opera în capodopere 21,00 BBC World Service 21,30 Super Channel 22,00 TV 5 Europe 22,35 Serenada.

DUMINICĂ, 13 octombrie. Programul 1 8,30 Bună dimineața! 9,30 Abracadabra 10,20 Film serial pentru copii. Vizitatorii 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Hora satului 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Atlas 14,30 Video-magazin 18,10 Știință și imaginație 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial, Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic Portretul unui ucigaș (SUA, 1977) 22,10 Show-ul de duminică 23.00 Actualități 23,15 Duminica sportivă 23,40 Maeștrii 0,40 Recomandări din program. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16.10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17,10 Pop-Magazin 17,30 Orase și civilizații 18,00 Divertisment internațional 18,30 Serată muzicală TV 21,00 BBC World Service 21,30 Super Channel 22,00 TV 5 Europe 22,35 Cîntecul inimii mele.

(După „Panoramic TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

Vor putea curenţii cerebrali să ne „citească" sentimentele ?

Aşa s-a făcut că electroencefalograma (EEG) s-a pus la punct în 1929 din dorinţa lui Hans Berger de a dovedi existenţa unei „energii psihice". Dar spre marea lui decepţie el a fost nevoit să constate că EEG nu oferă nici o indicaţie asupra vieţii afective, în schimb s-a dovedit utilă în depistarea unor afecţiuni de tipul epilepsiei sau tumorilor cerebrale. Ce se observă, însă în activitatea electrică a scoarţei cerebrale ? De pildă, curbele ce traduc activitatea centrilor cerebrali sînt foarte diferite între un subiect supus unei mari tensiuni nervoase şi unul care, dimpotrivă, este foarte destins. La un individ obosit, se poate obţine o EEG comparabilă cu cazurile de intoxicare, iar stări de concentrare variabilă pot, de asemenea, aduce unele modificări în EEG.

La capătul a zece ani de cercetări, concluzia este că, în prezent, sentimentele se pot identifica în funcţie de semnalele electrice emise de creier. Concret, potrivit Prof. dr. Machleidt de la Universitatea din Köln, frica sau agresivitatea se traduc prin secvenţe de înregistrare electroencefalografice determinate. Într-un experiment organizat împreună cu un institut de medicină din Hanovra, Prof. Machleidt a urmărit reacţiile emoţionale ale 32 de subiecţi supuşi rememorării a 260 de evenimente din viaţa personală care i-au impresionat sau tulburat cel mai mult. Fiecare şedinţă a fost filmată cu o cameră video, încercînd stabilirea unui raport între EEG, experienţele evocate de subiecţi şi reacţiile lor afective. Rezultatul ? Toţi subiecţii, a explicat prof. Machleidt, el însuşi participînd la experiment în calitate de „cobai" erau capabili să rememoreze unele incidente şi emoţiile aferente. Pe EEG s-au putut identifica cinci emoţii fundamentale : dorinţa (intenţia), frica, agresivitatea, tristeţea şi bucuria. Dar curbele care reflectă activitatea electrică a creierului sînt greu de interpretat. Astfel, agresivitatea nu accelerează numai ritmul cardiac al subiecţilor, ci şi emisiile de unde alfa, beta, teta. Mai mult, s-a ajuns chiar la identificarea sentimentelor de agresivitate refulate. De exemplu, o femeie medic care a încercat să rememoreze unele evenimente din viaţa sa amoroasă cu un partener infidel a încercat doar un sentiment de tristeţe şi teamă. Dar pe EEG s-a putut decela un traseu tipic de agresivitate. Ea a recunoscut apoi, că agresivitatea reprezintă, de fapt, adevărata sa problemă. Această metodă a analizei spectrale permite şi evidenţierea unor manifestări complexe : subiecţii cu trac prezentau simultan dorinţe şi anxietate, traduse printr-o îmbinare a două secvenţe tipice ale EEG.

La întrebarea în ce măsură EEG permite deslusirea anumitor sentimente sau cel puţin fenomene tipice ale vieţii afective, răspunsul este : EEG înregistrează numai impulsurile electrice de pe scoarţa cerebrală, or, emoţiile provin din zonele mai profunde ale creierului, în special din sistemul limbic. „EEG permite măsurarea fenomenelor electrice corespunzătoare emoţiilor prelucrate de cortexul cerebral şi care se manifestă într-un mod conştient", sublinia prof. Machleidt. Rămîne de văzut dacă cercetările la scară mai amplă vor permite confirmarea relaţiilor între emoţiile determinate şi activitatea cerebrală. Dar chiar dorim să ni se citească sentimentele ?

MIHAELA DOROBANŢU

DE CE NE ALBEŞTE PĂRUL?

Ziua fatidică în care se descoperă primul fir de păr alb privind în oglindă, marchează o cotitură în viaţa majorităţii oamenilor. Cu secole în urmă, încărunţirea era semn de înţelepciune. La curtea lui Ludovic XIV fiecare purta perucă „pudrată", în timp ce astăzi se cheltuiesc averi pentru vopsele capilare, care să ascundă părul alb. Deşi asociem prezenţa părului alb cu bătrineţea, primele fire pot apărea către vîrsta de cincisprezece ani. La treizeci de ani cam un sfert dintre bărbaţi şi femei încărunţesc într-o manieră vizibilă. Totuşi, numai douăzeci şi opt la sută vor avea părul în întregime alb, şi puţini vor fi cei care nu au deloc. După aprecierile Dr. Jerome Litt, profesor asistent de dermatologie la Universitatea Case Western Reserve din Cleveland, Statele Unite, albii încep să încărunţească în medie la treizeci şi patru de ani, avînd o şansă de cincizeci la sută de a avea părul complet alb pînă la cincizeci de ani, în timp ce negrii încărunţesc în jurul vîrstei de patruzeci şi patru de ani. Un factor important îl constituie şi ereditatea. Anumite boli cum ar fi tifos, paludism, gripă fac ca organismul să producă păr alb. Există de asemenea şi alte cauze, ca un traumatism important, expunerea la anumite tipuri de radiaţii, hipertiroida, diabetul, malnutriţia, colita ulceroasă şi anemia.

Încărunţirea provocată de boală, de anumite medicamente şi de deficienţe alimentare este adesea reversibilă dacă este tratată, afirmă Dr. Litt. Anumite anti-inflamatorii non-steroide pot declanşa o nouă pigmentaţie a părului. Se întîmplă uneori ca în urma unui tratament prelungit pe bază de vitamina B 12, pacienţi anemici să îşi recapete culoarea părului. „Cam peste zece ani — declară Laszek Wolfram, vicepreşedinte al Societăţii Clairol — sperăm să obţinem un produs capabil să reactiveze celulele care produc pigment". Apoi în anii următori se va comercializa o substanţă capabilă să fabrice chimic pigmenţi naturali care vor impregna firul de păr. Culoarea va fi mult mai naturală decît cea a actualelor vopsele. De altfel, cercetătorii au observat că cei ce rezistă tentaţiei de vopsire a părului se adaptează mai repede cu noua lor culoare naturală. Din ce în ce există mai multe soluţii pentru cei sau cele care doresc să menţină sau să schimbe culoarea părului. Părul alb, nu înseamnă nici o binecuvîntare nici un blestem. Fie că se ascunde, fie că se afişează, trebuie să acceptăm apariţia sa cu seninătate. Cum spune un proverb : „nu din cauză că e zăpadă pe acoperiş, nu încălzeşte soba".

MANUELA SPĂTARU

UNA DIN CELE ŞAPTE „FEŢE" ALE OMULUI

Viaţa, respectiv această mică flacără care se interpune între două mari umbre, una fiind aceea din care provenim, şi alta aceea în care ne ducem, reprezintă, indiscutabil, cea mai mare performanţă a Naturii. Din acest punct de vedere putem afirma, fără nici o teamă de exagerare, că tot aurul pe care l-am putea extrage, să zicem, din subsolul selenar, neexploatat încă, trage indiscutabil mai puţin în balanţa valorilor, decît viaţa care pîlpîie într-un minuscul protozoar, adică în acest microscopic şi inferior animal unicelular, cu cea mai simplă structură anatomică de pe planeta noastră. Dar tot viaţa ne mai impresionează nu numai prin valoarea sa intrinsecă, ci şi prin enorma varietate în care ni se prezintă. Ceea ce trebuie însă reţinut, apropo de această realitate, este că niciunde această uimitoare varietate nu este mai pregnantă ca în **perimetrul speţei umane, speţă în care fiecare individ reprezintă un unicat al Naturii.**

Un prim argument pe care îl putem furniza în sprijinul afirmaţiei de mai sus, ţine de figura umană, pe care Cicero o identifica cu o oglindă a sufletului, iar un scriitor satiric german din secolul al XVIII-lea, şi anume Georg Christoph Lichtemberg, cu suprafaţa cea mai pasionantă a pămîntului. Într-adevăr, pe această arie limitată din organism, însemnele somatice ale individualităţii îşi găsesc un domeniu infinit de realizare. Chiar în cadrul gemenilor, statisticile ne semnalează faptul că nu există nicicînd o asemănare perfectă a figurii acestora. Din acest punct de vedere putem fi absolut siguri, că fiecare din cei peste 5 miliarde de pămînteni, îşi are faţa proprie care îl caracterizează, populaţie care din aceste considerente se reduce la peste 5 miliarde de feţe. Plecînd de la această realitate, putem afirma că faţa reprezintă cea mai mare performanţă a Naturii pe linie de individualizare. Pe bună dreptate se întreba din acest punct de vedere acest genial precursor al iluminismului care a fost Fontenelle, „Care o fi oare secretul Naturii, de poate varia în atîtea feluri un lucru atît de simplu, ca figura umană, ca faţa deci ?"

Într-adevăr, **faţa ne individualizează pînă-ntr-atîta încît aproape că numai ea ne individualizează Eul, identitatea.** La rîndul său, un alt scriitor francez, de data aceasta din secolul nostru, şi anume Francois Mauriac, identifică extraordinara diversitate a figurii umane cu un adevărat miracol. Şi, într-adevăr, aşa este. Căci, pe bună dreptate, subliniază acesta într-o scriere a sa, nici o faţă umană, din toate cîte există şi din toate cîte au existat vreodată, nu reproduc pe o alta. Aşadar, nu numai că nu se găsesc două chipuri, două feţe, absolut identice pe imensa suprafaţă a pămîntului ci, mai mult decît atît, **nu există nici o singură faţă care să reproducă exact, şi trăsătură cu trăsătură, vreunul din miliardele de oameni care ne-au precedat pe acest pămînt.** Astfel stînd lucrurile, nu este nici o exagerare în afirmaţia că, o fiinţă umană este cu adevărat trasă într-un exemplar unic, niciodată reprodus, de cînd lumea este lume. Acest caracter de singularitate ce ne caracterizează din punctul de vedere al feţei pe fiecare dintre noi, ne împiedică să confundăm pe semenii noştri între ei şi, în acelaşi timp, ne ajută să-i recunoaştem pe aceştia, indiferent de cît de mare este lumea, lume pe care scriitorul moralist spaniol din secolul al XVI-lea, şi anume Gracian Y Morales, o identifica cu un mare bal în care fiecare e mascat.

Apropo de singularitatea de care vorbim mai sus în legătură cu figura umană, pe bună dreptate afirma şi biologul Jean Rostand că „orice om este singur ca tip şi deci unic". El va juca, din acest motiv rolul vieţii cu o „carte" care nu a slujit niciodată altuia. Şi chiar dacă ar fi ca specia umană să dureze trilioane de ani-după cum afirmă tot acesta, ea nu ar putea ajunge la repetare genetică". Acelaşi biolog mai susţine că nu vor apare niciodată pe planetă doi indivizi purtători ai aceleiaşi mosteniri genetice. Chiar atunci cînd fiinţa umană nu există decît sub forma unei celule microscopice şi invizibile, ea s-a singularizat deja, aşadar s-a unicizat, fiind în mod ferm stabilite şi în această formă bazele materiale ale Eului, realitate pe care un filosof englez, Th. Carlyle, o identifică cu esenţa fiinţei noastre şi cu misterul din noi. Cum omul dispune, se pare, de şapte feţe, şi cum în articolul prezent nu am vorbit decît de cîte una dintre ele, ne rezervăm ca în articolul următor să vorbim şi despre celelalte şase.

ARCADIE PERCEK

Întîmplări adevărate

Cînd norocul sosește cu poșta

N-am primit niciodată în viața mea o moștenire și nici nu cred că voi intra în posesia uneia, vreodată. Încerc însă să-mi imaginez acest lucru extraordinar și mă bucur pentru alții. Un asemenea noroc a venit și pe capul unei pensionare de 66 de ani, Denise Roux, care locuiește la Bourges. Dar nu oricum, ci într-un mod misterios. Și iată cum :

„Sînteți sigur că acest televizor trebuia să-l montați la mine ?" întreabă cu timiditate Denise Roux. Băiatul care-l montează zîmbește și îi arată bonul de livrare, pe care e trecut numele, adresa etc. Televizorul, dar și alte cadouri au sosit pe adresa ei, dar nu se știe de la cine și de

Vindecătorii indieni dezic verdictul medicilor

Întîmplarea a avut ca personaj principal pe Augusto Rischi, o celebritate a Braziliei pentru studiile întreprinse asupra păsării colibri, precum și pentru acțiunile sale în favoarea pădurilor. Acesta a fost mușcat într-o zi de o broască amazoniană, deținătoare a unui venin extrem de malefic, care a declanșat un proces lent de intoxicare a organismului și hemoragii frecvente. Ficatul urma să fie afectat cel mai mult, așa că medicii, neputincioși în fața acestui caz, au apreciat că distinsul cercetător avea să mai trăiască cel mult doi ani. În fața dramaticei situații, însuși președintele Braziliei, pe atunci Jose Sarney, a apelat la un vrăjitor-vindecător indian, care, spre surprinderea tuturor, i-a redat savantului sănătatea. În cîteva ședințe, compuse din ritualuri, inoantații, masaje, și cataplasme cu plante recunoscute ca avînd virtuți magice, vindecătorul Sapaim din tribul Camaiuras a reușit să scoată veninul mortal din corpul pacientului. În fața acestei întîmplări, medicii au fost nevoiți să-și recunoască neputința.

Un iglu salvator

O frumoasă zi de schi se poate termina uneori cu o dramă. Așa au pățit două perechi de prieteni francezi, Bassard și Disdero. O zi întreagă au schiat pe Val de Marne, în Vercors, fără să le pese că întunericul începe să se lase. La căderea serii, s-au hotărît în sfîrșit să facă ultima coborîre. Din nefericire, Mireille Disdero a alunecat pe o pantă de gheață, făcînd imposibilă, cu tot ajutorul pe care prietenii săi au încercat să i-l dea, revenirea pe drumul de coborîre. Cei patru au fost rapid cuprinși de panică. Întunericul și frigul la —20° puneau stăpînire pe ei. Deodată, Mireille Disdero a avut ideea de a construi un iglu în care să se adăpostească. Au pornit repede la treabă. Folosindu-se de niște spatule pe care le aveau la ei, au decupat blocuri de zăpadă înghețată și au ridicat adăpostul. S-au strecurat în el și au încercat să biruie frigul stringîndu-se unul lîngă altul. De la —20° temperatura din interiorul căsuței improvizate a ajuns la 0°. Deja suportabil ! Totul era să nu adoarmă, să nu cedeze în fața oboselii acumulate peste zi. Trebuia creată o atmosferă antrenantă, așa că s-au gîndit să cînte și să depene povestiri. Noaptea se scurgea însă încet. Dimineața, pilotul unui elicopter care survola masivul a observat igluul. Coșmarul avea să se sfîrșească. Doi dintre cei patru s-au ales cu urechile degerate. Dar au știut, în ultimă instanță, să-și salveze viața.

Medici din tată în fiu, de 12 generații

Corpul medical din Pekin se laudă cu un caz unic : frații Yu.— Zhaoxu de 62 de ani și Zhaoxun de 60 de ani —, ca și strămoșii lor din 12 generații în urmă, sînt medici. Frații Yu au învățat arta lui Esculap încă de la vîrsta de opt ani. Renumele lor nu vine însă numai din această istorie, ci din competența pe care o dovedesc în rezolvarea cazurilor celor mai dificile. Oamenii vin de departe la cei doi medici care consideră profesia lor un fel de apostolat, motiv pentru care acordă îngrijiri medicale gratuit majorității bolnavilor nevoiași. Iar rezultatele sînt spectaculoase.

Reuniune de familie după 52 de ani...

Marcelle Barbier nu avea încă zece ani cînd a părăsit casa părintească din Combe la Ville en Seine et Marne, Franța. A opta din nouă frați și surori, ea s-a născut în prima zi a lunii martie 1930 și a rămas fără mamă cînd avea șase ani. În 1939 a plecat în nordul Franței să îngrijească copiii unei familii. Avea 15 ani, cînd orașul Lille a fost eliberat de hitleriști. În aceste împrejurări, Marcelle l-a cunoscut pe caporalul Waye Mac Millen din armata Statelor Unite, care i-a devenit soț în 1945. Și-a sărbătorit cea de-a șaisprezecea aniversare la bordul vaporului, care o ducea către o lume nouă. La scurt timp familia s-a îmbogățit cu două fetițe, care la rîndul lor i-au dăruit Marcellei de-a lungul anilor șapte nepoți și cinci strănepoți. La Morgantown, în Virginia de Vest, Marcelle „americana" se ocupa de treburile gospodărești ale familiei în timp ce soțul său continua cariera militară. Rămasă văduvă după 21 de ani, s-a recăsătorit în 1967, dar ghinionul a urmărit-o și a rămas văduvă pentru a doua oară. În acest an, fratele ei, Piere, aflînd de existența sa a vizitat-o în Virginia. Ziarul local „Dominion Post" a consacrat evenimentului o pagină întreagă. Vara aceasta, clanul Barbier a invitat-o pe Marcelle în Franța. La 61 de ani, Marcelle a redescoperit, nu fără uimire, gastronomia galică și vinurile franceze și după mai mult de o jumătate de secol de despărțire intercontinentală familia s-a reunit la Courcelles les Semur în jurul „Vedetei americane", depănînd amintiri.

verificati-vă cunoștințele

CAPRICILE DRAGOSTEI

Ca și viața, literatura fără dragoste și-ar pierde unul din sensurile ei majore. Picanteria iubirilor din romane, precum și cea din viețile autorilor înșiși, nu se va ofili niciodată. De aceea, vă propunem azi un test cît se poate de „monden". La fiecare întrebare se dau mai multe variante de răspuns, iar dv. îl veți alege pe cel corect.

1. Prima nevastă a lui Charles Bovary a fost : a) Emma b) Héloise c) Berthe d) Félicité ;

2. Othello o iubea pe : a) Chimene b) Desdemona c) Ofelia

3. Autorul romanului „Viața sexuală a lui Robinson Crusoe" a fost : a) Michel Tournier b) Michel Gall c) Eric Losfeld;

4. A murit virgină : a) Cleopatra b) Esmeralda c) Salammbo d) Anna Karenina

5. Avea nevoie de o prostituată pe zi: a) Jean Paulhan b) Georges Simenon c) Jean-Paul Sartre d) Karl Marx ;

6. Truman Capote a avut relații sexuale cu : a) Alain Delon b) Sylverster Stallone c) Andy Warhol d) John Whayne ;

7. Și-a părăsit nevasta după două zile de la cununie : a) Le grand Meaulnes b) Julien Sorel c) Tom Sawyer d) Dostoievski ;

8. Și-a „cunoscut" îndeaproape sora: a) James Joyce b) Lord Byron c) Kipling d) Dickens

9. Și-a luat o nevastă de 14 ani : a) La Fontaine b) Kafka c) Rimbaud d) Hemingway e) Tolstoi A.N.

10. A inventat termenul de pornografie a) Freud b) Rabelais c) Schopenhauer d) Restif de la Bretonne e) Engels ;

(Răspunsurile în numărul viitor)

Test

AUTOMOBILE ȘI PASAGERI

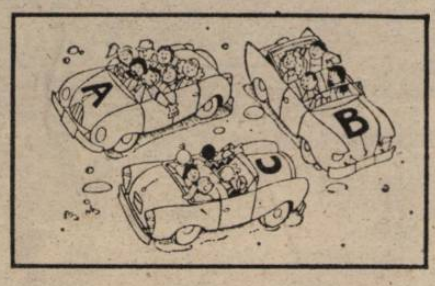

În automobilul A se află 7 persoane, 4 în B și 5 în C. Ținînd seama că C minus B este egal cu A, că doar trei persoane au schimbat locurile și că fiecare auto are un număr divers față de celelalte, cîte persoane se vor afla în fiecare mașină ?

(Soluția în numărul viitor)

Dialogurile Laurei

■ Iaca, na, pocinog ! Nici prin gînd nu mi-a trecut vreodată că aș putea fi acuzată de ... „sexism", așa cum, cu eleganță, o face anonimul **T.M. (Petroșani ?)**, p motivul că „răspundeți numai femeilor (...aici niște „complimente" de nereprodus) și niciodată bărbaților. Dovadă e fotografia din titlu". Uite, îmi fac „autocritica" și m-am grăbit să schimb, cu ajutorul prietenilor din redacția revistei, fotografiile din titlu. Ei bine, ești mulțumit, stimabile ?...

■ Draga mea **OANA G. (Dîmbovița)**, uite că nu-mi place deloc — dar deloc ! — să te știu pradă disperării într-o situație care, dacă stăm să judecăm cum se cuvine, adică serios, nu e nici gravă, nici fără ieșire și nici „situație" nu e, de fapt ! Îmi scrii, deci, că „deși am numai 14 ani, într-un timp record, trei băieți mi-au propus să fim prieteni (bravos ! să vezi ce îmbulzeală o să fie peste cîțiva ani !). I-am refuzat pe toți trei, însă pe unul din ei îl iubeam de mult și îl mai iubesc la fel de mult (deh, așa sîntem noi, „enigmatice"...). Un băiat timid, brunet și cu 1 — 2 cm mai scurt decît mine. Nu pot uita clipa cînd mi-a spus că mă iubește și că vrea să fim prieteni ; atunci eu i-am răspuns scurt și clar „Sînt mai înaltă decît tine". Aceste cuvinte mă obsedează..." Vai, vai, vai ! tu socoți că totul s-a sfîrșit cînd, în realitate, nimic - nici măcar n-a început. Așa încît, dacă tu ai fost aceea care l-ai refuzat pe criteriul atît de „temeinic" al celor 2 (doi) cm în plus care te-au făcut să te simți „superioară" lui, cred că **tot tu** ești în măsură să limpezești lucrurile și să dregi ce-ai stricat. Lasă bocitul, lasă romanul preferat — viața nu-i un roman ! — și du-te **tu** acuma să stai de vorbă cu el, nu mai aștepta. Împăcați-vă, fiți copii cuminți, vedeți-vă de carte iar tu, în plus, învață să prețuiești oamenii nu după înălțime și ferește-te ca pe viitor să le mai măsori mintea și sentimentele cu... metrul, litrul și kilogramul ! Dacă el te iubește, cum îmi scrii, „foarte mult", atunci măsoară i sentimentele numai cu inima ! Asta-i tot!

■ „... Mi-a spus că are multe femei care vin la el la orice oră vrea ; și dacă voi face cu el dragoste, el va fi numai al meu..." Păi, dacă toată iubirea lui pentru tine, toată credința lui, toată bogăția lui sufletească se mărginește doar la liniuțele de pe răbojul femeilor pe care „le-a avut", atunci, dragă **LAVINIA S. (București)**, nu-ți rămîne altceva de făcut decît **să-l uiți**, pur și simplu, să uiți că l-ai cunoscut vreodată. Obsesiile lui sexuale nu pot ține locul afecțiunii, iubirii, respectului, credinței și devotamentului **necondiționat** pe care un bărbat adevărat (fie și de 21 de ani neîmpliniți) le nutrește pentru femeia (fata) inimii lui. Fiindcă veni vorba, dacă numai „patul" ne-ar stăpîni dorințele, gîndurile și sentimentele, prin ce oare atunci ne-am mai deosebi de restul plantelor și animalelor, avînd pe deasupra și obrăznicia să ne mai și socotim ființe „superioare, raționale" ?!... Infantilul tău — cunoscut ? prieten ? — ar face bine, cît mai e timp, să înțeleagă că **femeia este om ca și „domnia sa"**, nicidecum un domestic instrument turcit de „plăceri" (fie ele gratuite, fie în lei sau pe valută) și, prin urmare, nimic nu este, nu poate fi mai jignitor decît ideea pocită, schiloadă că viața, calitățile și desfătăciunea sînt puse în valoare exclusiv prin numărul „izbînzilor" consumate în pat. Așa încît, în ce-l privește — de un lucru poți fi **absolut sigură** : că el, „dăsteptul", te iubește la fel de mult pe cît iubești tu joagărul, tocătorul de vinete și radiotelescopul...

LAURA

CRONICA modei

Negru și galben

Asociate, cele două culori pot conferi vestimentației o notă de sobrietate, dar și de optimism. În plus, se asortează perfect zilelor de toamnă. Asadar : o fustă conică, a cărei margine se oprește deasupra genunchilor sau la mijlocul acestora, o bluză neagră, ușor decoltată în jurul gîtului, un blaser galben, cu revere lungi, închis în doi nasturi, scurt pînă în talie. Bineînțeles, pantofi din piele neagră, eventual cu tocuri înalte, ciorapi negri foarte fini. (A.P.)

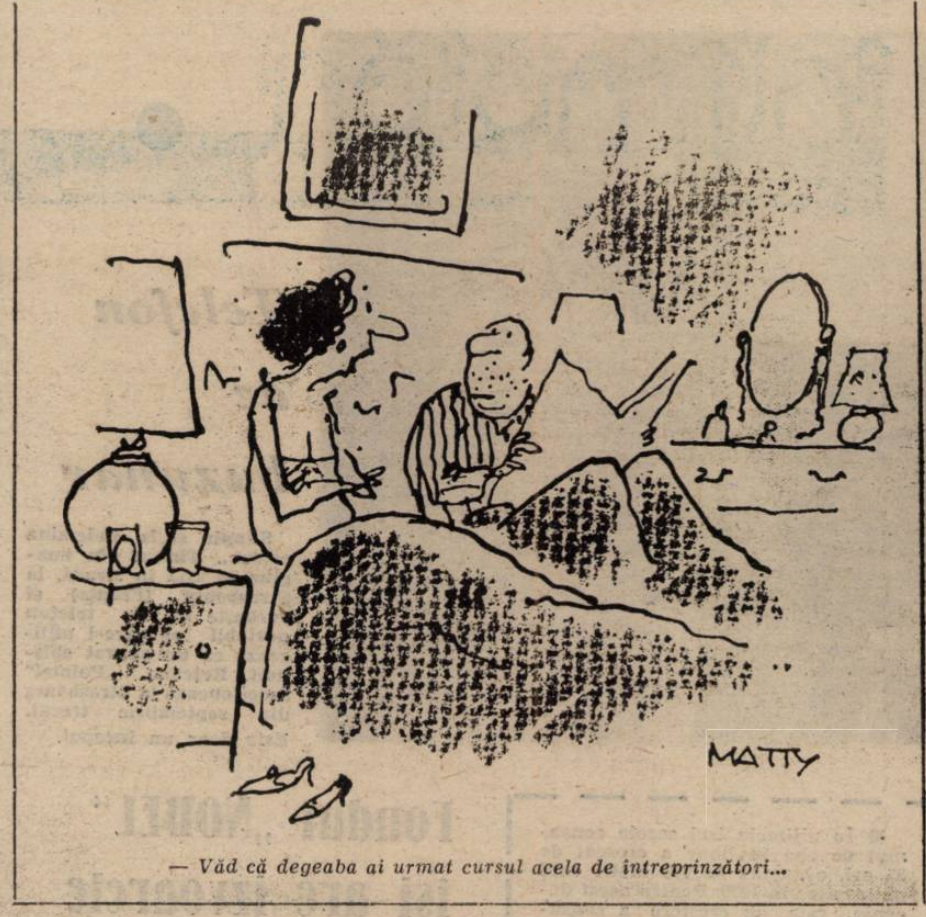

— Văd că degeaba ai urmat cursul acela de întreprinzători...

CRISTALE

Un om cu cap de cal. Și ăsta se credea centaur.

•

Să nu lovim în coloși. Prăbușindu-se s-ar putea să ne strivească.

•

Un Soare însîngerat pe culme nu înseamnă neapărat un răsărit.

•

Ură și uraniu. Uraniu și ură. Uralele morții.

•

Să nu credeți în strălucirea oglinzilor. Așteptați eventual să se însereze.

•

Mult mai multe flori cresc în mărăcini decît la umbra pădurii.

•

Poate că generațiile viitoare vor redescoperi focul găsind o bombă atomică preistorică, neexplodată.

•

Nu voi crede în al doilea Soare pînă nu voi vedea umbra primului.

•

Fierul care ruginește nu se descompune. El se combină.

VALERIU BUTULESCU

MARINĂ

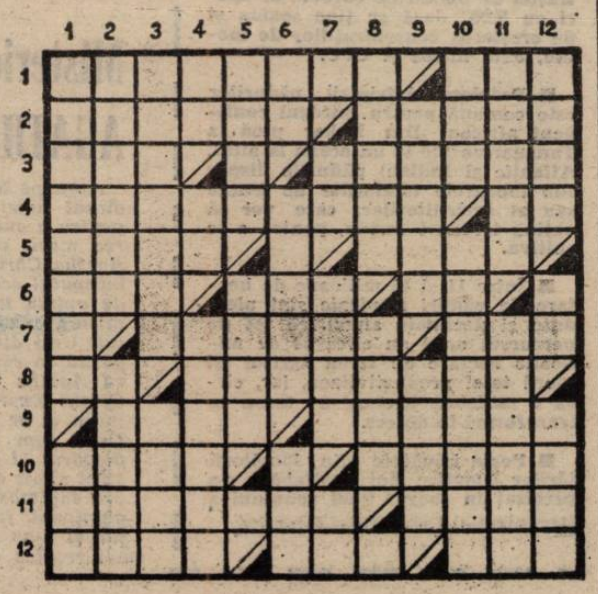

ORIZONTAL : **1) Marinari — Chimist și tehnolog german (1852—1931) 2) Trimis naval — Velier tip caravelă folosit de Cristofor Columb în expediția care i-a prilejuit descoperirea Lumii Noi (Santa...) 3) Navigator care în anii 1846—1854 a explorat coastele borea'e ale Americii — A compus melodia „Pe litoral" (Radu) 4) Afundare parțială sau totală a unui submarin (pl.) — Jean Cristescu 5) A povesti — Către 6) Localitate în India — Fir — Anca Enescu 7) Marea flotă spaniolă trimisă împotriva Angliei, în sec. XVII — Circa (abr.) 8) Poftim — Fixarea unei nave de fundul apei (pl.) 9) Zonă de apă din vecinătatea unei coaste, servind la adăpostirea navelor într un port — Partea corăbiei ce stă cufundată în apă cînd e încărcată 10) Lac situat de-a lungul chiurilor — Ramificații ale cursului principal al unei ape curgătoare 11) Cel mai mare grad din marina militară (pl.) — Plantă alimentară din familia graminaceelor 12) Momeli — Marinar începător — Numele rusesc al fluviului Adige.**

VERTICAL : **1) Mateloți — Autorul volumului de versuri „Simfonia marinarilor" (George) 2) Șef de barcă de pescari — Semnatarul volumului „Marinar de frunte" (Jan) 3) „... mării", nuvelă a scriitorului francez Vercors — Monstru care se prezintă sub forma unei mase informe 4) La intrarea în estuar ! — Radu Antan — Aparat folosit în navigația modernă (pl.) 5) Stat în Asia — Mamă (arh.) 6) Cotă medie — Dormitor — Arbore cu scoarță netedă 7) Sonia Udrescu — Pictor, grafician și sculptor român (Gheorghe) — Ionuț Ulmeanu 8) Mare — Persoană din Orientul Apropiat 9) Velă suplimentară îngustă și prinsă de vîrful verigii velierului aflat în marș — Localitate în Italia 10) Nevăzător — Plimbare cu vaporul, în timpul liber 11) Dire lăsate pe apă de o navă care înaintează — „Pe litoral" de Radu Șerban, de exemplu 12) Vas petrolier — „Catarge.. orizont", roman al scriitorului Ion Aramă — Cîntăreți în Grecia antică.**

DICȚIONAR : OST, ANE, ECI, ANID, IMNA, ADOC, ARRO, AEZI.

DERZSI DANIEL MARIAN, Ploiești

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

GEOGRAFIE

Orizontal : O'anda — India — Mexic — Andora — As — C — Ale — Ia — Noua Zeelandă — Turcia — Nair — Eh — A — Osig — Eg — Congo — A — Ocre — U — Iurt — Alain — Afganistan — T — Dre — Abta — Aci — Oara — N — Sudan — Rm — Guatemala.

Telefon de buzunar

Simplu şi la îndemîna oricui... Tînăra din imagine se află în stradă, la Strasbourg (Franţa) şi vorbeşte la un telefon portabil pe care-l utilizează ca un aparat obişnuit. Reţeaua „Pointel" funcţionează la Strasbourg din septembrie trecut. Este doar un început.

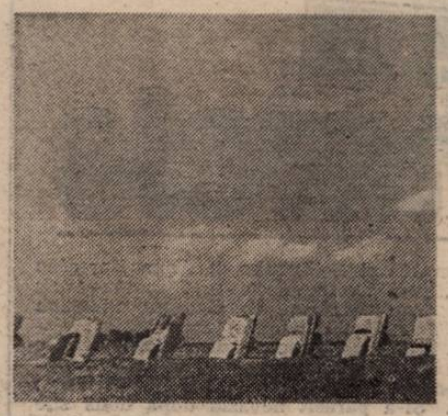

MENHIRII TEXANI AI MILENIULUI TREI

În „ranch-ul său de artă întruvabilă", Stanley March al-III-lea, moştenitor al unei familii de mari industriaşi din Texas, a „creat" o alee de menhiri moderni: Cadillac-uri din anii 1947—1964, înclinate la 60 de grade, aidoma pereţilor Piramidelor din Egipt.

CALEIDOSCOP magazin

O colecţie preţioasă

În fotografie se află primul avion din lume care a fost capabil să decoleze vertical. Proiectat şi construit de firma Short Brothers and Harland din Belfast, în anul 1954, modelul SC1 se află în prezent expus la Folk and Transport Museum din Ulster (Irlanda de Nord). Motorul modelului SC1 a fost special realizat la vremea respectivă de firma Rolls-Royce. Patru dintre turbinele motorului au fost grupate în centrul de gravitaţie al acestuia tocmai pentru a-i conferi decolarea verticală. Odată plasat pe traiectoria normală de zbor, aparatul se menţinea astfel graţie unei alte turbine montate în coadă, celelalte patru fiind decuplate. Modelul SC 1 este doar una din comorile muzeului, ale cărui exponate permanente sînt o oglindă peste timp a diferitelor nivele ale dezvoltării mijloacelor de transport. El mai adăposteşte, printre altele, vehicule tractate de cai, biciclete, maşini de epocă, mici obiecte care fac referire la istoria maritimă şi aviatică.

Printre exponatele „vii" se numără: o moară construită în 1850, o fermă dintr-o zonă deluroasă din aceeaşi perioadă, o biserică romano-catolică din 1783, precum şi Ballyveridagh National School, una dintre cele mai vechi din Irlanda de Nord, inaugurată în 1836 şi care a funcţionat pînă în 1936. Într-o galerie separată se află expuse unele dintre cele mai folosite modele de locomotive şi vagoane, inclusiv unul dintre primele realizări din domeniu, ce datează din 1834.

TELEGRAME

■ **În ultimele trei secole consumul de apă în lume a crescut de 35 ori, ajungînd la 700 metri cubi pe locuitor în 1970. Pentru acest deceniu, rata de creştere a consumului de apă este apreciată la 2-3 la sută.**

■ **Belgia, Olanda, Germania, România, SUA şi Cuba sînt ţările care utilizează cel mai intens cursurile de apă pentru irigaţii şi nevoi energetice.**

■ **Procentul de bioxid de carbon atmosferic creşte cu 0,5 la sută pe an.**

■ **Atmosfera mai conţine şi alte gaze care, la fel ca CO_2, au proprietatea de a absorbi o parte din radiaţia termică emisă de Terra, producînd aşa-numitul efect de seră.**

■ **Temperatura la suprafaţa globului, care ar putea creşte cu 4,2°C ca urmare a dublării concentraţiei de bioxid de carbon, ar spori cu 5,2°C dacă se ţine seama şi de creşterea concentraţiilor de metan, oxid nitros şi CFC.**

■ **Problema defrişării pădurilor este comună pentru întregul continent african. Din Dakar pînă la Tananarive (de la un ocean la altul, Atlantic şi Indian) pădurile dispar sub topoarele tăietorilor de lemne sau al agricultorilor, care vor să obţină terenuri fertile, pentru a le cultiva.**

■ **Între 11 şi 15 milioane de hectare de păduri tropicale sînt pierdute şi decimate anual. Şi tot pe parcursul unui an circa 20 de milioane hectare de teren agricol îşi pierd total productivitaea, iar, circa 6 milioane hectare de teren se transformă în deşert.**

■ **Peste jumătate din locuitorii ţărilor islamice sînt analfabeţi, s-a precizat în cadrul unei reuniuni a Organizaţiei Conferinţei Islamice.**

Fondul „NOBEL" îşi are izvoarele în Rusia

Ziarul „Udmurtskaia pravda" a făcut cunoscut faptul că marinarul suedez E. Nobel, născut în anul 1801, nu departe de Stockholm, a venit la un moment dat la Petersburg ca să-i propună marelui cneaz Mihail Pavlovici mostre de mine de uscat şi marine construite de el. Aşa şi-a cîştigat suedezul primii săi bani. Fiii lui au înmulţit această avere. Ei au ajuns să deţină 50 de vapoare pe Volga, exploatări petroliere la Baku, trusturi în SUA, Germania, Franţa. Fratele mijlociu, Ludwig, a arendat pentru o perioadă de opt ani Uzina de armament Ijevsk — azi Centrala industrială „Ijmaş". În anii respectivi aici s-au fabricat aproximativ o jumătate de milion de puşti. Fondul premiilor Nobel avea să fie instituit pe baza capitalurilor deţinute de unul dintre fraţii amintiţi, anume Alfred Nobel.

Misterioasa AGATHA CHRISTIE

Aproape 300 de fani s-au strîns în grandiosul hotel din Istanbul „Pera Malo" pentru a aniversa 100 de ani de la naşterea marii scriitoare de romane poliţiste Agatha Christie. Întîlnirea, desfăşurată la începutul acestui an, a prilejuit un schimb de opinii, într-o veritabilă atmosferă de mister, creată chiar de personalul hotelului. Unii dintre ei au crezut că o cheie găsită în camera 411, unde se presupune că Agatha Christie a scris „Crima din Orient Express", ar dezlega jurnalul său intim şi ar rezolva scurta ei dispariţie. După cum se ştie, în 1926, autoarea a dispărut 11 zile, perioadă în care nu s-a ştiut nimic despre ea şi despre care celebra englezoaică n-a dezvăluit nimic. Spre ghinionul fanilor, jurnalul s-a pierdut, iar ei s-au găsit în imposibilitatea de a mai rezolva această dilemă.

Biblio[illegible]teca
M.I.S.

Citiţi în numărul viitor:

VARA INIMILOR SFĂRÎMATE

Sculptură de dragul recordului

Admiraţi sculptura cea mai mare şi totodată cea mai costisitoare din lume: bariera din nylon alb cu o înălţime de cinci metri şi o lungime de 40 de kilometri din Christo, la nord de San Francisco.

A costat peste un milion şi jumătate de dolari, 56 de fermieri şi-au dat acordul pentru a le traversa terenurile. De dragul originalităţii sau pentru reclamă?

STRIP-TEASE-ul împarte America în două

După cum afirmă mass-media din Statele Unite ale Americii, americanii sînt în preajma unei decizii foarte importante: să se interzică sau nu strep-tease-ul? Într-o atmosferă care reaminteşte perioada de prohibiţie, nouă judecători de la Curtea Supremă definiţi de presă ca „cei mai mari înţelepţi", s-au întrunit la New York pentru a decide în sus-numita problemă. Este strip-tease-ul o formă de liberă expresie protejat de primul amendament al bicentenarei constituţii americane ca o formă de artă sau trebuie suprimat? Deocamdată şedinţele se desfăşoară periodic fără să se ajungă la o concluzie. Oricare va fi însă răspunsul definitiv, în mod absolut sigur el va împărţi America în două...

magazin

ANUL XXXIV • Nr. 41 (1773) SERIE NOUĂ – 23 SÎMBĂTĂ 12 OCTOMBRIE 1991 16 PAGINI 10 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Scrisoare pentru mileniul III:
În Univers, Pământul = o planetă încă vie

De la „Concorde" la... „Superconcorde"

(Pagina a 3-a)

MAGNOCIDUL PRIN DROG

(Pagina a 4-a)

Caracterul fiecăruia depinde de grupa sanguină?

(Pagina a 13-a)

incursiune în paranormal

(Pagina a 4-a)

• Horoscop săptămînal • Cartea recordurilor naționale • Guinness Book

(Pagina a 11-a)

PROGRAMUL TV.

Săptămîna 14.10 — 20.10

(Pagina a 12-a)

În exclusivitate pentru revista „Magazin"

SALONIC 1991. UN MESAJ EUROPEAN AL FIZICII BALCANICE

(Pagina a 5-a)

Biblioteca județeană ARGEȘ

oameni...

UMBERTO ECO SAU SAVANTUL CU CEI MAI MULŢI CITITORI DIN LUME (II)

Recenta apariţie a versiunii româneşti a acestui roman ne readuce în prim-plan personalitatea de excepţie, atit de controversată şi, în fond, enigmatică, a unui scriitor deghizat în savant (sau invers, dacă doriţi !) care pare să-şi construiască operele ca „aplicaţii practice" după reţeta propriilor sale teorii ştiinţifice. Dincolo de asta, însă, cele două romane rezistă minunat, ca opere literare, prin ele însele, fapt dovedit cu prisosinţă de modul cum au fost primite de publicul cititor în toate limbile şi pe toate meridianele planetei... Dar, orice s-ar mai putea spune, preferăm să-l lăsăm pe însuşi Umberto Eco să se destăinuie, reproducînd în cele ce urmează cîteva fragmente dintr-un interviu acordat revistei „Le Point"...

„AVEAM SENTIMENTUL CĂ SÎNT VICTIMA UNUI ŞANTAJ !..."

— Motto-ul celui de-al doilea roman este în limba ebraică ; în primul, fusese un citat în limba latină... Vă propuneţi mereu să vă descumpăniţi cititorul ?

— Abia după ce-am publicat „Numele trandafirului" mi-a venit ideea că fragmentele citate în limba latină urmăresc să descurajeze lectura, să o facă la fel de anevoioasă ca şi intrarea în abaţia unde se petrece povestea. Dar, sincer să fiu, scriindu-l, nu-mi închipuiam că voi avea milioane de cititori. Acuma am început în ebraică într-adevăr pentru a-l descuraja pe cititor, astfel încît el să nu creadă cumva că după un succes umblu după altul, mai ieftin. Lumea massmediei e copleşită cu daruri — filosofie de-a gata gîndită, plăceri la minut... Însă cititorii vor mai mult : ei vor să fie descurajaţi, pentru a ajunge să poată fi respectaţi !

— Al doilea roman e mult mai dificil pentru un romancier. A-l scrie după un triumf ce pare imposibil de întrecut, trebuie să fie, într-adevăr, tare neplăcut...

— A fost un chin. Aveam sentimentul că sînt victima unui şantaj ! Eram silit să-l scriu oare numai ca să nu am doar un singur roman publicat, ce putea fi considerat simplu accident ?... Elaborarea primului roman, „Numele trandafirului", a fost un amuzament, nu mă simţeam deloc implicat. Pe cită vreme acum intrasem în joc — şi nu numai doar prin elementele autobiografice. De astă dată am avut groaznica senzaţie că risc totul !...

— Vă mai amintiţi cum s-au închegat frămîntările dumneavoastră în legătură cu cel de-al doilea roman ?

— Din 1952 ţin un jurnal în care-mi notez doar evenimentele vieţii mele, nu

Romancierul în camera sa de lucru din apartamentul său milanez.

sentimente sau gînduri. Ştiu, prin urmare, că „Numele trandafirului" a apărut în toamna lui 1980 ; că în '81 am fost impresionat de o carte despre ereticii din vremea Sfîntului Augustin — aceştia se azvîrleau din înălţimile munţilor asupra duşmanilor — şi am avut impresia că s-ar putea scoate o poveste de aici. La începutul lui '82, mi-am trimis soţia la Conservatorul naţional de arte şi meserii din Paris, pentru a revedea pendulul lui Foucault pe care nu-l mai văzusem de vreo douăzeci de ani. În primăvara aceluiaşi an, cumpăr o carte, „Filip cel Frumos şi distrugerea Templierilor". În toamnă intru într-o librărie ocultistă din Milano şi ies de-acolo cu cincisprezece cărţi sub braţ. În august '83 îi spun unei prietene „Vreau să scriu o istorie cu o editură, templieri la început, pendulul lui Foucault la sfîrşit şi între ele — un secret". Am scris primul capitol în '84.

— Cel mai greu lucru trebuie să fi fost „sudura" întregului, templierii, pendulul, toate sectele şi societăţile secrete, pentru că întregul structurează complotul de mai multe veacuri pe care-l descoperă personajele dumneavoastră...

— N-am încetat să şlefuiesc acest complot. Era cu atît mai delicat, cu cît nimic nu este inventat. „Pendulul lui Foucault" e istoria tuturor comploturilor planetare pe care am fi în stare să le imaginăm. E povestea unui cancer ce macină spiritul : o interpretare fără limite făcută de personaje bănuitoare, care suspectează totul, texte, oameni, natură, societate. Este caricatura pentru paranoia interpretării.

— Ce v-a atras spre această lume întunecată ?

— Indignarea. Se manipulează analogii, elemente fără legătură între ele pentru a se scoate din texte sau din fapte un ansamblu semnificant. Asta a dat naştere tuturor relelor, vînătoarea de vrăjitoare, spaima de erezie, paranoia secretului, obsesia comploturilor...

— Romanul dumneavoastră numeşte atîtea „malformaţii" încît nu se mai ştie care anume vă indignează mai mult.

— Adevărata indignare mi-e stîrnită mereu de ultima pe care o întîlnesc. Ştiu că n-ar fi existat ştiinţă fără gîndirea ermetică a Renaşterii sau a barocului — tratatele de alchimie, căutarea sensului ascuns al marilor scrieri — dar, în ultimele două sute de ani, această gîndire s-a transformat în ocultism, ceea ce n-ar fi fost decît o ridicolă bizarerie dacă n-ar fi hrănit deopotrivă şi fascismul, şi renunţarea la orice coerenţă a înţelegerii, şi gîndirea potrivit căreia totul pe lume e bun...

Prezentare, traducere şi adaptare de ADRIAN HOAJĂ

(Va urma)

FLUIDE

Şi femeile cîntă rock

Hard rock-ul este nu doar o specialitate a grupurilor masculine. Şi femeile au început să se ocupe (şi să cînte pe scenă) de acest stil muzical. **Cycle Sluts from Hell**, care se traduce cam prin **Golancele pe Bicicletă din Iad**, este numele ultimului asemenea grup de cîntăreţe care face furori în Statele Unite, unde se putea altundeva ? Cum vedeţi nu numai numele formaţiei este nonconformist, dar şi numele fetelor care compun grupul: ele se numesc Honey 1% (Miere 1 la sută), Queen Vixen (Regina Pieptoasă), Venus Penis Crusher (Venus, sfărîmătoarea de penis) şi She Fire of Ice (Femeia Foc a Gheţii). În ceea ce priveşte titlurile a două dintre cele mai tari melodii ale grupului, ei bine acestea sînt „By the Balls" şi „I Wish You Were a Beer". Vă las plăcerea de a le traduce şi pe acestea.

Cîntecul lupilor

John Barry, fostul soţ al actriţei şi cîntăreţei Jane Birkin (v-o mai amintiţi acum 20 de ani cîntînd prima melodie sexy de mare tiraj numită „Je t'aime, moi non plus"?), a compus muzica din filmul lui Kevin Costner „Dans cu lupii". Dar după film, a apărut şi banda originală a melodiei la casa de discuri Epic Records. Specialiştii spun despre acest cîntec că este o veritabilă simfonie care glorifică Vestul american. Aşa o fi.

„Merci viaţă"

Este suficient să vezi un film de **Bertrand Blier** pentru a descoperi micul magazin de fantasme al regizorului. Găseşti aici orice, de la delincvenţă iconoclastă, la provocarea sexuală (cea verbală e mai şocantă), păpuşi rusesti. Rezistenţa franceză, deportări, SIDA, brutalitatea machistă, feminismul deşănţat, somptuozitate fotografică, decoruri de coşmar, lovituri, ţipete,

ploaie, foc, moarte, totul. Toate acestea şi în filmul „Merci viaţă" în care apar alături Anouk Grinberg, Charlotte Gainsbourg, Michel Blanc, Gérard Depardieu. Dar dincolo de aceste fantasme rămîne adevăratul subiect sfărîmat de fantomele propriei libertăţi: povestea unei iubiri imposibile între un cineast şi realitatea cea mai crudă. În fotografia reprodusă de noi Anouk Grinberg şi Charlotte Gainsbourg în filmul lui Blier.

Legenda lui Jim

Anii 60—70 au fost dominaţi de **Jim Morrison**, bineînţeles în ceea ce priveşte muzica. Figura emblematică a formţiei Doors. Astăzi această aură nu a dispărut, mai

mult, celebrul **Oliver Stone** îi consacră un film. Viaţa şi cariera sa efemeră. Cei care vor vedea acest film, vor avea privilegiul să asculte şi 14 cîntece ale celebrului rock—star.

Rubrică realizată de GEORGE CUŞNARENCU

musicbox

Curiozitatea a ucis pisica

Nu, dragi prieteni, nu este vorba despre titlul unui film poliţist ci despre formaţia engleză Curiosity Killed The Cat, una din reprezentantele de marcă ale stilului new wave. Încă din 1983 ei visau să intre în categoria formaţiilor de elită ale continentului, atunci cînd Ben Volpellier şi Nick Torpe şi-au unit ideile muzicale cu cele ale lui Iulian Brookhouse şi Miguel Drummond. Vor reuşi să tulbure apele abia în februarie 1987 cu single-ul „Down To Earth" (Jos pe pămînt), ajuns pe locul trei în topul britanic, melodie care a devenit primul lor hit european. Pînă de curînd am crezut că cei patru au luat numele formaţiei după proverbul englez „Curiozitatea ucide pisica", dar adevărul este altul. Iată-l : în 1983 (băieţii aveau 18—19 ani) între repetiţii cei patru se relaxau cu jocurile pe computer, verificîndu-şi reacţiile, în special la jocul „Regele inelelor" şi, încercînd să intre în peştera fermecată, pe ecran a apărut afişat proverbul de mai sus... Primul nume al formaţiei a fost Twilight Children, înlocuit imediat de Curiosity Killed The Cat. Prima apariţie live a grupei a fost la Londra, în 1984, la Ambasy Club şi chiar dacă Eric Clapton (prieten cu mama lui Ben) le-a oferit sprijinul, grupul nu a reuşit să se impună, cu toate eforturile disperate ale producătorului Roy Haye (cel care a lucrat şi cu Culture Club). Este drept, despre ei s-a vorbit : „sînt foarte frumoşi", dar nimic mai mult ! Ce le-a mai rămas insularilor decît să privească peste Atlantic şi această privire a fost folositoare : au semnat un contract cu producătorul Steward Divine, la formaţie adăugîndu-se al cincilea membru — Toby Anderson (compozitor şi pianist). Albumul de debut „Keep Your Distance" (Păstraţi distanţa) apărut în mai 1987 a intrat direct pe prima poziţie în topul britanic ! Producătorul a declarat atunci că „eu am hotărît să schimb sunetul lor copilăresc într-o muzică mai distinsă căreia i-am adăugat şi soul". După superhitul „Down To Earth", Curiosity Killed The Cat a reuşit cu „Băiatul obişnuit" (Ordinary Boy) să-şi cimenteze succesul în Regat reluînd single-ul de debut „Misfit" intrat şi el acum în Top Ten. Noul val din muzica pop este ca fusion-ul din jazz, un stil deschis larg, pe care Curiosity Killed The Cat îl foloseşte inteligent. La sfîrşitul lui 1989 a apărut al doilea LP al grupei, intitulat „Getahead", album în care ei au rămas fideli muzicii de dans şi soul-ului, melodia „Trees Don't Grow On Money" (Copacii nu cresc pe bani) dedicată lui Chico Mendez, unul din apărătorii pădurii amazoniene, este incredibil de aproape de blues...

Ultimele informaţii indică faptul că grupa lucrează la un nou LP. Pînă la apariţia acestuia sînt sigur că nu vom muri din cauza curiozităţii !

MARIAN MINCULESCU

P.S. Aştept, pînă la 20 octombrie, scrisorile pentru Concursul Top Ten Nostalgic

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. 1787 din 29 mai 1991.

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANŢU, Paul IOAN (directori).

Redacţia : Piaţa Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" – Bucureşti.

Administraţia „Editura Presa Liberă"

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

MAI MULT „AUR NEGRU" DIN „ÎMPĂRĂȚIA LUI NEPTUN"

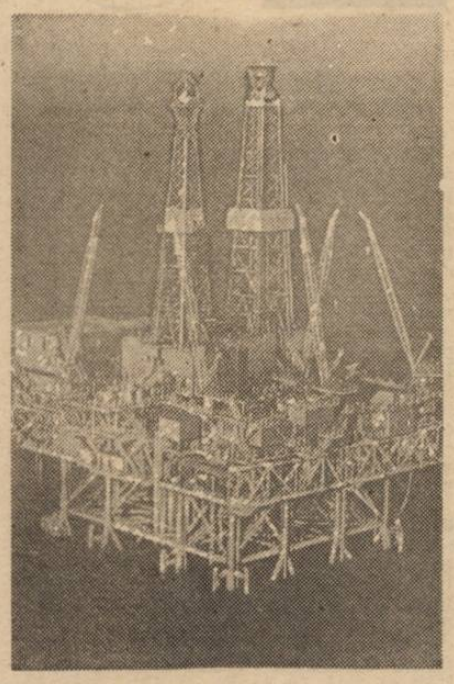

Progresele tehnologice spectaculoase înregistrate în acest sfîrșit de secol permit obținerea de performanțe deosebite în multe domenii de activitate. Printre aceste domenii se numără și cel de extracție a țițeiului. Marile companii transnaționale, în frunte cu Shell, Conoco, Occidental și Texaco, „scot la lumină" țițeiul situat la adîncimi ce depășesc 500 de metri în Golful Mexic. Motivul pentru care marile companii au fost practic nevoite să efectueze forări la adîncimi atît de mari este dat de epuizarea zăcămintelor situate lîngă țărm. Zonele de coastă ale statelor Louisiana și Texas au devenit unele dintre cele mai exploatate regiuni ale Statelor Unite. Atracția irezistibilă exercitată de Golful Mexic asupra marilor companii petroliere se datorează bogatelor zăcăminte de țiței, estimate la 36 de miliarde de barili.

Companiile se află deja în posesia a peste 1 700 de autorizații federale care le permit să execute foraje la adîncimi cuprinse între 370 și 600 de metri. Cursa obținerii de țiței de la mare adîncime a fost inaugurată în 1984 de frații Hunt, care au forat în zona Green Canyon, situată la 240 kilometri nord-vest de New Orleans. Rezultatele nu s-au situat, însă, la nivelul investițiilor făcute. Conoco s-a bucurat de mai mult succes, descoperind zăcăminte însemnate la o adîncime de 535 de metri. Conoco, Occidental și Texaco au cheltuit 400 de milioane de dolari pentru a construi platforma care exploatează petrolul la cea mai mare adîncime din lume.

La rîndul său, corporația Shell a construit platforma Bullwinkle, amplasată la 130 de kilometri în larg față de coasta statului Louisiana. Înălțimea sa de 412 metri reprezintă echivalentul a 162 de etaje. La sud-est de New Orleans se află în construcție o platformă care va echivala în înălțime cu 110 etaje, ea aparținînd firmei Exxon. Nici British Petroleum nu putea rămîne deoparte în această „goană după aurul negru": la cîțiva kilometri depărtare de obiectivul lui Exxon, se află amplasată propria sa platformă, ce va avea în final dimensiunile a 110 etaje de clădire.

Procesul depistării zăcămintelor de petrol la mare adîncime este deosebit de complex. Seismologii de pe nave colectează semnalele de pe fundul mării. Computerele folosesc ecourile acestor semnale pentru a schița urme tridimensionale de formații stîncoase susceptibile de a conține țiței. Pentru a se putea ajunge la zăcămînt, fundul mării trebuie sfredelit pînă la o adîncime de cel puțin trei kilometri. Gaura este întărită, pentru a rezista presiunii și acoperită cu metal de calitate, pentru a nu fi înfundată cu nisip. Sateliții urmează să fie plasați deasupra găurii, ca și nava, de altfel. Ultima creație în materie care ușurează operațiile de rutină la asemenea adîncimi este utilajul care permite instalarea și menținerea armăturilor și platformelor. Un operator manevrează aceste utilaje prin emiterea unor semnale prin intermediul unor fibre optice. Camerele video montate pe utilaje retransmit imaginile către suprafață.

Marile firme simplifică continuu proiectele de realizare a platformelor. Exxon a investit 550 de milioane de dolari într-un sistem elaborat de producție submarină, care va permite o aducere a țițeiului de la 22 de puțuri direct către fundul mării, fapt ce va facilita „scoaterea sa la lumină". Corporația Shell vrea însă să bată toate recordurile, investind 1,3 miliarde de dolari pentru construirea unei platforme care va extrage țițeiul aflat la 872 de metri adîncime. Pe numele său Auger, imensul utilaj va începe să producă în 1993, din 32 de puțuri submarine. Shell mai explorează în prezent și un puț situat la o adîncime de 2 300 de metri, iar firmele Mobil și Chevron fac același lucru la o adîncime de 3 000 de metri.

Exemplele ar putea continua și ele demonstrează că ambiția și inteligența omului sînt practic nelimitate.

ȘERBAN FILIP

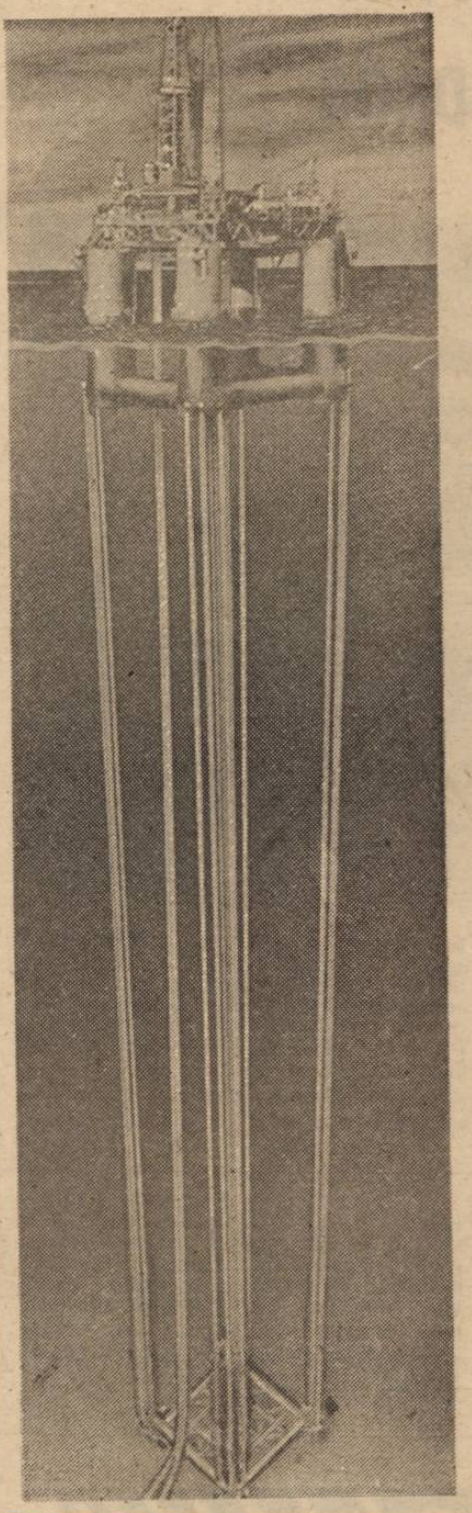

De la „CONCORDE" la „SUPERCONCORDE"

Eșecul comercial al primului supersonic de pasageri, franco-britanicul „Concorde", fiindcă, orice s-ar spune, eșec a fost, încă mai amărăște sufletele în cele două țări. Cu toate astea, societatea franceză „Aérospatiale" și sora ei engleză „British Aerospace" sînt pe punctul de a încheia un nou acord de cooperare privind studierea unui avion supersonic de pasageri din a doua generație. „Gata de zbor" în anul 2005! „SuperConcorde", cum a și fost botezat, va putea transporta 200—300 de pasageri (față de 100, în prezent) pe o distanță de 12 000 km (6 200 km azi). Zboruri de genul Paris — Tokyo sau Londra — Singapore se vor efectua fără nici o escală, cu o viteză de croazieră de ordinul a 2—2,5 Mach (circa 2 500 km/h)! Caracteristici fără îndoială — mai mult decît promițătoare și ambițioase însă... costul noului proiect este estimat între 50 și 80 miliarde FF! Adică tot atîta cît prețul străpungerii tunelului ce subtraversează Canalul Mînecii... Un astfel de program necesită sprijin și contribuții publice substanțiale, precum și o foarte largă colaborare internațională, întrecînd cadrul relațiilor dintre cei doi coautori ai proiectului. Americanii, japonezii și chiar U.R.S.S. se arată sensibil atenți la o astfel de idee însă nici o alianță certă nu e de întrevăzut în viitorul imediat. Sînt binecunoscute ezitările uriașului american „Boeing", obiecțiile ecologice apărute în perioada exploatării primului „Concorde" (poluare, zgomot, atacarea stratului de ozon etc.) care au fost la originea „căderii" comerciale. Încrezători însă în valoarea unică a experienței acumulate în perioada primului program „Concorde", părinții viitorului supersonic sînt hotăriți să profite de tendințele pieței: traficul lung-curier s-a triplat în cincisprezece ani și se va dubla din nou pînă în anul 2000. Studiile arată că viitorul supersonic ar putea fi viabil din punct de vedere economic — spre deosebire de predecesorul lui —, cu o piață potențială de desfacere între 300 și 500 de aparate (între anii 2005—2025), cifre care, comparate cu cele numai 16 exemplare vîndute în cele din urmă din primul „Concorde" (13 fiind încă în exploatare, urmînd să fie treptat retrase de la zbor pînă în anul 2000...), par să prevadă un frumos succes ce-i face încă de pe acum să tresalte furnicați de emoție, deocamdată fie și în vis, pe responsabilii din cele două țări. Dar dacă, și de astă dată, „strugurii" pieței vor fi prea sus — ce vor face cele două.. „vulpi"?

ADRIAN HOAJĂ

„TGV" după zece ani, 300 km/oră

...Cel mai rapid tren din lume are deja un deceniu de funcționare. La 27 septembrie 1981 în Gare de Lyon, Paris, se punea în mișcare prima garnitură a noului tren numit chiar „train à grande vitesse", pentru a face legătura cu marele oraș de la confluența Ronului cu Saonul. A fost o simplă coincidență — dar pentru mine o mare plăcere! — ca tocmai atunci să mă aflu la Paris și să particip la acest moment memorabil din istoria căilor ferate. Firește că imediat am scris despre el, iar cîțiva ani mai tîrziu am avut chiar satisfacția de a călători cu acest „bolid" ce-ți creează senzația că te afli realmente în stare de... imponderabilitate la... sol! Nu este de mirare, la viteza de 260—270 km/h...

Rețeaua de linii pentru noul tren a cuprins mai întîi zona sud-est a Franței, dar linii absolut noi, speciale pentru viteze de peste 250 km/h, au fost construite numai pe distanța Paris—Lyon, 417 km. În rest liniile au fost adaptate circulației cu viteze de sub 200 km/h. Iată cîteva date tehnice ale noului tren: este format din două locomotive și opt vagoane; în anul 1989 erau în serviciu 107 rame; dispune de 368 locuri, 108 la clasa I și 260 la a doua; de-a-lungul liniei absolut noi s-au executat 40 lucrări de artă inginerească și 50 lucrări hidrotehnice.

„TGV" servește azi 48 orașe, respectiv 56 la sută din populația Franței; în ultimii ani trenul parcurge 110 000 km zilnic, fiind transportați 51 000 pasageri; gradul de ocupare este de cca. 76 la sută. În prima fază, construirea și amenajarea infrastructurii au costat 15 miliarde franci.

În momentul de față se lucrează intens și la cea de-a treia mare rețea numită „TGV Nord", care va lega nordul Franței de Marea Britanie, țările Benelux și Germania. Este clar că strategia franceză vizează acoperirea de o manieră optimă a întregii suprafețe a țării. Trenul face deja legătura cu Elveția urmînd a se extinde, pe măsura creării condițiilor tehnice, și la alte țări din centrul Europei. TGV va circula și spre Italia, Spania, Portugalia (probabil că într-o bună zi ne vom „trezi" cu el și în Gara de Nord...) Este aproape sigur că în mai 1993, cînd urmează a se da în exploatare mult așteptatul tunel Transmanche, trenul va ajunge și la Londra. În cele din urmă toate cele trei „rețele" de TGV vor fi interconexate la Paris, unde probabil că se va crea un fel de dispecerat central, pentru dirijarea și controlul întregului ansamblu de rețele. Dacă în 1988 existau doar 2 500 km de linii pe care circulau aceste trenuri, în 1992 lungimea acestora va fi de 4 700 km, iar peste 2—3 ani de 5 800 km.

În perspectiva anului 2015 întreaga rețea europeană de linii apte să primească trenuri de mare viteză (peste 250 km/h) va fi de 30 000 km, dintre care 19 000 km linii noi sau reamenajate. Practic, datorită TGV, distanțele dintre marile orașe europene vor fi parcurse într-un timp aproape înjumătățit; cîteva exemple sînt edificatoare: Paris—Londra în 2 ore și 10 minute; Paris—Barcelona, în 4 ore și 45 minute; Lyon—Torino—Milano, în 3 ore; Milano—Bâle, în 2 ore și 45 minute; Paris—Frankfurt, în 3 ore și Londra—Bruxelles, în 2 ore

Cel mai proaspăt venit în familia trenurilor cu viteze mari — respectiv de 250 km/h, ori mai mult, este un tren german numit Intercity Express (I.C.E.). El funcționează chiar din vara acestui an (2 iunie 1991) și atinge viteza de 250 km/h. Atît ca formă, eleganță, confort cît și ca viteză el este similar cu TGV, iar în scurt timp, în urma unor intervenții și perfecționări, tehnice, va putea atinge viteze de 300 km/h. El leagă cele două mari orașe din nord și din sud (Hamburg și München) în mai puțin de 6 ore.

C. CHIFANE-DRĂGUȘANI

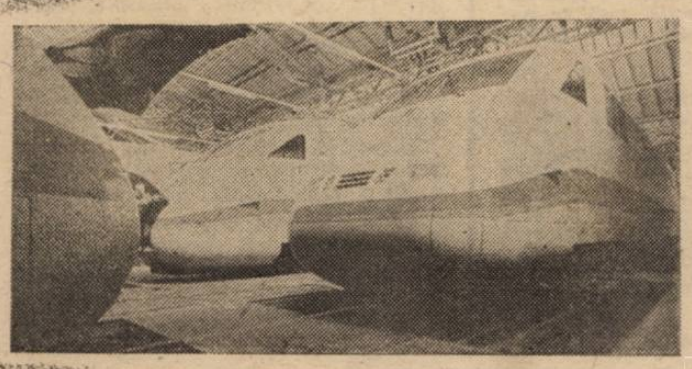

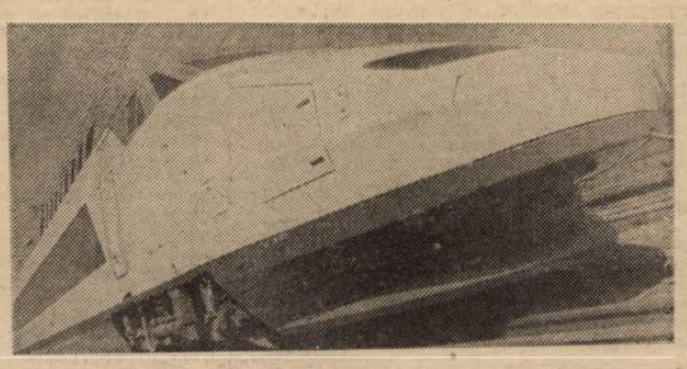

O lume nebună, nebună... De ce?

MAGNOCIDUL PRIN DROG

În voluminosul dosar al marilor flageluri trăite de lumea contemporană, magnocidul prin drog se află înscris — prin periculozitate, proporții și consecințe sociale — ca una din manifestările cele mai flagrante de macrocriminalitate superorganizată.

Un sondaj întreprins de cunoscutele publicații europene „Die Welt" și „Valeurs actuelles", spre sfîrșitul anilor '80, ajungea să concluzioneze, fie și eufemistic, că 13 la sută dintre cei chestionați, **„cunosc printre rudele lor sau printre cei cu care se află în relații curente, cel puțin un caz de drogat, incapabil să mai ducă o viață normală".** În SUA, pe temeiul unor evaluări similare, specialiștii consideră în prezent că numărul consumatorilor de cocaină (și al derivatelor ei) ar fi de circa 5 milioane, cifră la care s-ar adăuga alte 20 milioane de oameni care, fără a fi dependenți de acest drog, ar utiliza curent marijuana. Măsurile de contracarare a flagelului, desigur, nu lipsesc: susținute campanii de presă denunțînd consecințele majore ale intoxicării și ale obișnuinței la drog, cît și veritabile „cruciade" antidrog, cu trupe parașutate și desanturi aeriene, la propriu, care distrug „în teren" culturile de coca etc., etc. Filierele traficanților continuă să facă, totuși, ravagii la scara a zeci de milioane de victime. Ar mai rămîne în discuție controversata introducere a unui test antidrog, acțiune cu efect pozitiv, temporar (imediat), dar care nu reduce, se spune, escalada flagelului, cu riscurile cumulative ale unei depersonalizări agresive a individului, într-o primă etapă, și o distrucție fizică însumată, în timp. Se va ajunge oare spre sfîrșitul acestui deceniu, cum prevăzuse Toffler, la acele droguri sofisticate cu consecința unor alienări în stare să afecteze genomul și cu o creștere a agresivității pînă spre pragul ultim al inconștientizării?

În URSS, de curînd, Societatea unională de protecție a copiilor și adolescenților împotriva stupefiantelor, a făcut cunoscute constatări și concluzii statistice de neimaginat ca amploare și periculozitate. Să consemnăm (din „Sputnik", 3. 1991), că **50 la sută din toxicomani mor înainte de a atinge vîrsta de 30 de ani; 60 la sută din adolescenții toxicomani ajung la tentative de sinucidere;** și, în sfîrșit — incredibil aproape — 10 la sută dintre elevii din Moscova ar fi încercat experiența drogării pînă la 18 ani. Capturile de stupefiante, fără a fi salutare, sînt de ordinul zecilor de tone anual. Și iată încă o cifră, într-un fel, incipient dătătoare de speranță: în 1990, numărul minorilor consumatori de droguri ar fi scăzut de la 9.100 la 7.500 de cazuri!

Faptul că n-avem la dispoziție cifre privind celelalte țări europene, inclusiv România, privitoare la consumul de droguri, nu ne absolvă de o îndreptățită stare de îngrijorare. Să fi fost excepțați prin hazard de acest flagel devastator? Înaintea prăbușirii regimurilor totalitare din toate aceste țări, statisticile lăsau falsa impresie că ne-am afla pe un tărîm fără morbiditate, sinucideri și SIDA. Și adevărul îl știm...

DOREL DORIAN

(Va urma)

„Vocc" care citește pentru nevăzători

Este o cutie mică neagră, de dimensiunea unui mic radio portativ. Racordat la un computer obișnuit poate „vorbi" nevăzătorilor grație unui scanner optic care înmagazinează paginile unor cărți sau reviste. Noul aparat, denumit Pc-Vox, urmează a fi lansat pe piață în urma unei colaborări între firmele Telesystems Datamont din grupul Feruzii și aceeași firmă cu grupul francez Radco Informatico.

Specialiștii sînt unanimi de acord că noul aparat reprezintă un pas uriaș la accesul informativ pentru nevăzători care pînă în prezent aveau ca unică metodă de „citire" metoda tradițională Braille, care nu le oferă posibilitățile dorite de investigare a textului scris.

ŞOBOLANUL

Prima necuvîntătoare care a ajuns la marele sfat ținut de Buddha nu este nici puternică, nici plăcută la înfățișare și nici nu este renumită prin înțelepciune. Și totuși, Șobolanul a luat-o înaintea tuturor, primindu-și apoi toate onorurile: este semnul nordului, primul în ciclul celor 60 de ani, prima lună a anului (corespunzătoare Săgetătorului : 22.11—21.12) și primul interval orar al zilei (domină perioada dintre orele 23 și 1 noaptea). Desigur că oamenii născuți în semnul Șobolanului — fără a fi nimic peiorativ, nimic jignitor — împrumută cite ceva din comportamentul prin care această specie supraviețuiește. În citeva etichete, este vorba de viclenie, spirit de grup, prudență și dinamism.

Iată anii Șobolanului, începînd cu : 05.02.1924 — 24.01.1925 (lemn) ; 24.01.1936 — 10.02.1937 (foc) ; 10.02.1948 — 28.01. 1949 (pămînt) ; 28.01.1960 — 14.02.1961 (metal) ; 14.02.1972 — 02.02.1973 (apă) ; 02.02.1984 — 19.02.1985 (lemn) ; 19.02.1995 — 07.02.1997 (foc).

Pentru a evita cît mai mult generalitățile, vom trece în revistă Șobolanul față în față cu lunile anului, deci în raport cu semnele lunare. Așadar :

1. Șobolan-Șobolan (născut între 22.11 și 21.12, adică în Săgetător) — carieră strălucită, persoană sociabilă, cu mult farmec și soluții pentru orice situație ;

2. Șobolan-Bou (22.11—20.01, Capricorn) — voința și fermitatea completează o înțelepciune nativă ; foarte prudent, nu-și asumă riscuri și funcții fragile, ușor atacabile. Nu face avere niciodată, mai degrabă lucid decît pasionat ;

3. Șobolan-Tigru (21.01—19.02, Vărsător) — ambiție, meschinărie, plăcerea intrigii, corupției, parvenirii prin orice mijloc ; spirit independent.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

4. Șobolan-Iepure (20.02—20.03, Pești). — singuratic, sensibil, interiorizat, nu face avere și pasiuni, narcisist, adept al confortului cu orice preț, mai mult ar medita decît ar trece la acțiune.

5. Șobolan-Dragon (21.03—19.04, Berbec) — stofă de lider, perseverent și energic, influent, nemilos, scopuri precise, voință oțelită, pasionat în amor.

6. Șobolan-Șarpe (20.04—20.05, Taur) — culmea vicleniei, înțelepciune medie dar este un descurcăreț notoriu, puțin comunicativ, are simțul momentului propice propriilor interese ; infidel în iubire, tiran al partenerului.

7. Șobolan-Cal (21.05—21.06, Gemeni) — luptător prin excelență, neiertător, exigent, aspru, se impune repede ca personalitate, lider respectat dar mai puțin iubit, ghinionist în dragoste.

8. Șobolan-Oaie (22.06—21.07, Rac) — tipul arbitrului în toate, blind, plin de umor, generos, consecvent, modest, familist convins.

9. Șobolan-Maimuță (22.07—21.08, Leu) — sensibilitate dăunătoare, pesimist, contradictoriu, orgolios, disprețuitor, înarmat oricînd cu o ironie.

10. Șobolan-Cocoș (22.08—22.09, Fecioara) — temperamental, narcisist, agresiv, joacă pe față, de multe ori cade pradă imprejurărilor, sentimental.

11. Șobolan-Ciine (23.09—22.10, Balanță) — modest, cinstit, muncitor, nu face avere, nu are inițiative amoroase, timid, se resemnează ușor, farmec personal.

12. Șobolan-Mistreț (23.10—21.11, Scorpion) — suspicios, plin de inițiative, perseverent, nemulțumit, tăcut, răzbunător, dominator, succese în amor.

Cititorul va înțelege, desigur, că în „telegramele" de mai sus se ascunde esențialul, deși detaliile aduc sarea și piperul. Dar dacă unii s-au recunoscut chiar și în această prezentare critică, asta înseamnă că, statistic vorbind, zodiacul nu poate greși.

P.I.

incursiune în paranormal

Legătura cu „lumea de dincolo" (II)

„Pentru a putea păși în mistică, omul trebuie să-și obișnuiască creierul cu paradoxul" — este de părere interlocutorul nostru, MARIUS GABRIEL TĂNASE...

— Ce poate să însemne un PARADOX atunci cînd intră în discuție, în cazul nostru, spre exemplu, însuși Universul, Divinitatea, Omul? Puteți oferi un reper?

— Desigur, vizualizați o dreaptă care pornește spre infinit. Dacă nu reușiți, vom spune că unul dintre simbolurile ascunse este că începutul și sfîrșitul sînt identice. În felul acesta dreapta ce pleacă la infinit se reîntoarce în punctul de origine dînd naștere cercului. Deci o noțiune perfect accesibilă omului.

— Putem găsi un exemplu mai exact?

— Să luăm simbolul infinitului **00.** Transformați-l într-un simbol perfect, adică dați rază infinită celor două cercuri. Ce veți obține? Două cercuri avînd ca tangență o dreaptă infinită. Este deci tot un cerc sau zero, simbolul originilor.

— Concluzia?

— Putem întui că orice corp tridimensional mărit la infinit (sau transformat **într-o** „perfecțiune") se transformă într-o sferă. Astfel vom putea înțelege de ce omul primordial sau antropomorful din care a luat naștere Universul era... rotund! Tot „umanizarea" paradoxului ne va permite să trecem peste : omul e o picătură și Dumnezeu un ocean, deci n-are cum să intre oceanul într-o picătură. Dimpotrivă, se poate, fiindcă Dumnezeu este un ocean absolut, infinit, deci poate intra într-un punct, în orice volum.

— Un alt model?

— Un alt model este cel vibratoriu. Punctul este granița între creație și increație. El nu are dimensiune, deci nu există, dar totuși el face parte din existență (paradoxal). Depărtați-vă de ideea matematică de punct și încercați să-l vizualizați interior (intuitiv). Din el pornește o vibrație fără suport material. O vom numi informație (suflet, spirit etc.) fără ca prin aceasta să ne legăm de sensul cibernetic al cuvîntului. Acest sens este caracteristic ideii pe care o prezentăm, dar nu o cuprinde în totalitate. Subliniez caracterul transcendent al ideilor ce doresc să le prezint, deci imposibilitatea de a le surprinde printr-un model. Cea mai „grosieră" vibrație a informației este energia, iar cea mai „grosieră" vibrație a energiei este materia. Spun „grosier" în sensul neputinței omului de a percepe că totul este spirit, întrucît **totul** este spirit (informație) în esență.

— Dar în fizică există un mare capitol care se ocupă de vibrații, un altul la fel de mare care include acustica, omul de știință — vreau să spun — are la îndemînă multiple instrumente și foarte exacte de altfel, pentru a măsura fenomenele materiale...

— Nu încercați să dați dimensiuni herziene acestei vibrații, să faceți analogii cu teoria undelor alfa, beta, gamma emise de creier în diferite stări! Făcînd o paralelă cu corpul uman rezultă că pentru a ajunge la esență, OMUL trebuie să „scoată" aceste vibrații perturbatorii. El își alege o poziție cît mai stabilă cu un consum energetic cît mai mic. Apoi trebuie să „calmeze" curenții cerebrali, care deși sînt cele mai subtile forme de energie, sînt totuși energii. Pentru aceasta el alege o formă de rostire monotonă, rugăciunea — spre exemplu. Dar deși e mult „atenuată", rugăciunea este totuși o perturbație, deci ea trebuie înlocuită cu un cuvînt care să însemne rostirea întregii rugăciuni sau să „numească" divinitatea. Dar chiar și acest cuvînt trebuie ca la un moment dat să se „disipeze" în nerostire. În acel moment mediantul pătrunde în starea de **fără gînduri** și realizează ce înseamnă sinele detașat...

— O întreagă evoluție în mare parte sprijinită pe acțiune, pe expresie și manifestare se prăbușește în teoria dumitale. Unde duce o asemenea inițiere?

— Aceasta este inițierea „prin moarte", o moarte spirituală, identică cu cea „reală", dar în care omul pătrunde conștient. El realizează atunci că sufletul nu înseamnă corp și că este nemuritor. Inițierea prin moarte o putem recunoaște și la Iisus, și la Buddha, și la Ulise (coborîrea în infern) sau în extazul șamanic, yoga...

— Puteți oferi un exemplu care mi-ar demonta eventual ignoranța? O ignoranță... științifică și culturală, față de paradoxurile atît de firești, observ, pentru traseul nemuririi...

— Făcînd o analogie cu modelul cinematografic, în care punctul este focarul, energia — „zborul" de lumini pînă la ecran, iar ecranul este materia. Toți cei ce au suferit moartea clinică vorbesc de urcarea (detașarea de corp), pătrunderea în rai, iad sau alte viziuni determinate de experiența vieții, sau filozofică, personală, pentru ca apoi să întîlnească **lumina** pe care o dotează cu propriul EU, dar pe care nu îl mai pot recunoaște...

ION ȚUGUI

(Va urma)

În exclusivitate pentru revista „Magazin"

SALONIC 1991. Un mesaj european al fizicii balcanice

MOTTO : „Toți oamenii au sădită în firea lor dorința de a cunoaște".
(Aristotel)

Elada. Țara de unde a pornit cu atîtea mii de ani în urmă miracolul grec, cel care avea să aducă civilizația Europei. Țara lui Platon și a lui Aristotel, a zeilor care veghează pe înălțimile Olimpului, țara care după două milenii și jumătate de democrație îți întinde încă de la sosire ramura de măslin a păcii și te primește, oricine ai fi, cu zîmbet pe buze, cu inima deschisă și cu privirea purtînd în ea ceva din strălucirea orbitoare a Soarelui reflectîndu-se pe albul caselor și al statuilor.

Uriaș muzeu în aer liber, gazdă primitoare pentru orice manifestare de cultură, Grecia ne întîmpină astăzi cu una din cele două inimi ale sale, Salonicul, pentru a participa la un adevărat eveniment științific pentru lumea noastră, a țărilor din Balcani : prima Conferință Generală a Uniunii Balcanice de Fizică (BPU).

Dar să dăm cuvîntul participanților.

Cu gîndul la fizica balcanică a mileniului trei

Domnului dr. PETRIT SKENDE, președintele Comitetului pentru Știință și Tehnologie al Albaniei, i-am adresat două întrebări : cum crede D-sa că va arăta fizica balcanică în anul 2000 și ce așteaptă de la cooperarea balcanică.

— Prima întrebare este foarte interesantă. Eu cred că în anul 2000 vom face parte dintr-o Europă unită. Și sper că Albania și România vor fi egale cu celelalte țări și că aceasta se va întîmpla și în ceea ce privește nivelul științific. Și cred că va fi o adevărată plăcere să ne îndreptăm spre anul 2000 și să întîmpinăm noile „provocări" pe care le lansează știința în țările noastre. Iată de ce adresez cele mai bune urări colegilor români pe drumul spre democrația pentru care luptăm în amîndouă țările noastre.

— Ce aștept eu de la cooperarea balcanică ? În primul rînd că Balcanii au fost pînă acum o regiune cu multe tulburări. Au fost una din zonele cele mai fierbinți ale Europei. Cred că de acum înainte ea va deveni o regiune pașnică, prosperă, cu o bună dezvoltare. Așa că de la cooperarea balcanică aștept colaborare și bună înțelegere între popoarele noastre. Mai ales între popoarele român și albanez. Am fost buni prieteni vreme îndelungată și sper ca această prietenie să continue și să se întărească și ca amîndouă țările noastre, unite, să meargă înainte spre Europa.

O șansă pentru predicția seismică

Profesorul K.C. Makropoulos, de la Secția de geofizică a Universității din Atena, a fost și președintele Comitetului de Organizare al B.P.U.-1. Întrebările pe care i le-am adresat se referă însă la preocupările sale în contextul interesului balcanic pentru seismologie. Iată ce am aflat :

— Problema cutremurelor este o problemă comună a țărilor balcanice. Desigur, ea este deosebit de importantă pentru Grecia, țara balcanică cu cea mai mare seismicitate. Am stabilit de multă vreme o cooperare în acest domeniu cu celelalte țări din peninsulă, proiecte comune de cercetare, începînd din 1970, cînd s-a inițiat un asemenea proiect de către UNESCO, lucrările încheindu-se în 1975. Dar noi am hotărît să continuăm această colaborare, și astfel seismologii din toate țările balcanice au stabilit un așa numit „Comitet permanent de coordonare". Avem întîlniri regulate în diferite țări, discutînd cu această ocazie problemele noastre comune. Aș vrea să menționez, în special, colaborarea strînsă pe care o avem cu seismologii români — îi amintesc aici pe profesorii Cornelius Radu și Vasile Mârza. De asemenea, există o serie de proiecte europene în cadrul cărora extindem colaborarea de seismologie cu colegii noștri români.

— Am înțeles că Salonicul însuși este un loc extrem de „bogat" în mișcări seismice. Probabil că acest lucru vă determină să vă ocupați și cu predicția seismică.

— O, predicția este un subiect deosebit de dificil. De fapt, cînd spunem predicție noi împărțim problema în trei părți : predicția pe termen scurt, intermediar și lung. Depinde de frecvența cu care așteptăm un anumit cutremur. Am făcut destul de mult în ceea ce privește predicția pe termen lung, în sensul că am încercat să definim „hazardul seismic" și „seismicitatea probabilă". Apoi, ne preocupă predicția pe termen intermediar, adică 10, 15, sau chiar 100 de ani. Predicția pe termen scurt, însă, respectiv cu cîteva săptămîni sau cu cîteva ore, înainte ca un cutremur să aibă loc, este o problemă departe încă de a fi rezolvată. Este o problemă extrem de dificilă, dar în urma eforturilor pe care le depunem, noi credem că ne aflăm pe drumul cel bun.

În țările balcanice, mai ales în Grecia, majoritatea eforturilor se îndreaptă însă spre predicția pe termen lung, în special evaluarea riscului seismic al zonei noastre. Pentru că, problema este că și în ipoteza că **poți** să prezici un cutremur, nu-i poți însă evita consecințele. Așa că, sarcina importantă care ne revine nouă este să dăm proiectanților sfaturile cele mai bune, pentru a putea să proiecteze clădiri capabile să facă față situațiilor de catastrofă, în cazul cînd are loc un cutremur. Trebuie să facem față acestei probleme și să ne învățăm să trăim cu ea.

Deci, acesta ar fi aspectul principal al preocupărilor pentru seismologie în Grecia în special și în țările balcanice în general. Și tot aici veți găsi și motivația pentru cercetările noastre privind predicția seismică pe termen lung și intermediar.

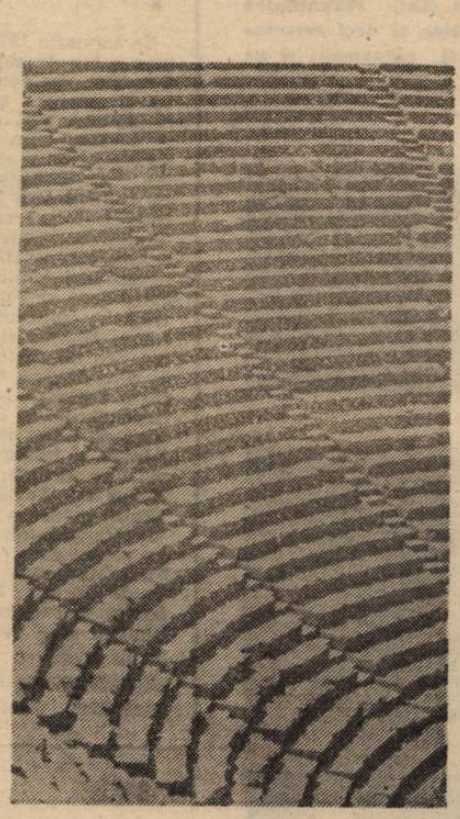

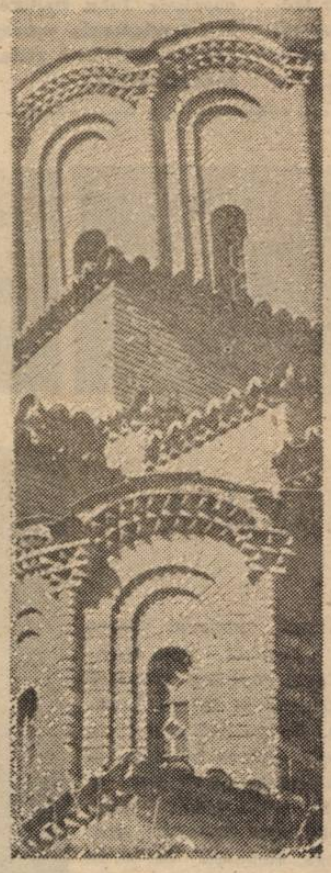

Cînd fizica se lasă purtată pe aripile muzicii...

O prezență deosebită la Salonic, atît prin tot ceea ce a făcut pentru buna desfășurare a conferinței, cît și prin... instrumente : clarinet, flaut, saxofon. Am luat lecții de teoria muzicii, de armonie etc. După vreo zece ani am ajuns profesor de liceu pentru trei-patru ani, după care am trecut la Universitatea din Salonic pentru a-mi pregăti o disertație. Primul subiect pe care profesorul meu mi l-a propus, a fost un subiect de electricitate și magnetism. Un subiect groaznic pentru mine. Într-o zi însă am văzut un film de cinci minute despre muzica pe calculator. Și mi-am spus : iată subiectul pentru disertație ! După o teză despre muzica populară grecească au urmat studii despre muzica bizantină, muzica greacă veche... Am publicat o serie de articole și de cărți pe aceste subiecte. De asemenea, predau cursuri de electroacustică și de fizica muzicii pentru studenții Facultății de fizică. Predau însă și la secția de studii muzicale, cursuri de informatică, de muzicologie, acustică muzicală, organologie.

— Rămînînd în acest fascinant domeniu, al muzicii și calculatorului, v-aș ruga să ne spuneți cîteva lucruri despre un compozitor grec celebru printre marii compozitori ai secolului nostru : Ianis Xenakis.

Xenakis este un tip special de compozitor. A încercat — într-un mod excelent — cu multă inteligență, să transfere în muzică idei din matematică și fizică. Așa că a compus muzică folosind teoria mulțimilor, probabilității, teoria informației, numerele Fibonacci — în total șapte moduri matematice de a face muzică. A fost poate primul din Europa (și al doilea din lume, după prima compoziție „pe calculator" realizată de americani, la Buffallo, dacă nu mă înșel, în 1959). Muzica lui e stranie. E o muzică pentru specialiști, nu pentru oricine. Mai ales la început, cînd folosea tot ce era în output-ul calculatorului pentru a face muzică. Acum însă el încearcă să schimbe ceva în folosirea calculatorului. De aceea, aș spune că este mai mult compozitor decît era la începuturile carierei sale. Eu lucrez cu el, îi sînt oarecum un consilier științific la Centrul de muzică contemporană din Atena.

...Gînduri pentru viitor

— „Cred în cooperarea științifică în Balcani, în rolul Uniunii Balcanice de Fizică de a promova dialogul între specialiști. Cred într-o mare putere democratică a științei în general și a fizicii în particular, în rolul lor de a promova adevăratul dialog între popoare.

Pentru aceasta doresc și sper să avem o activitate științifică mai bogată și sînt sigur că această primă conferință a BPU la Salonic, este un frumos exemplu al viitorului nostru". **Prof. Rexhep Mejdani (Albania).**

„Conferințele balcanice sînt necesare. Balcanii sînt o zonă frumoasă și liniștită a Europei. Și Europa o știe. Dar în trecut neînțelegerile între state au dus la neînțelegeri între oameni. Acum însă trebuie ca înțelegerea între oameni să ducă la înțelegere între state. Nu există altă cale pentru noi. Noi trebuie să fim împreună". **Prof. Ivan Lalov (Bulgaria).**

„Și vreau să mai accentuez un lucru. România reprezintă Nordul lumii balcanice. Dar noi românii sîntem în același timp europeni și balcanici. Republica Moldova, care este partea estică a civilizației latine, este și ea o parte a lumii balcanice. Și acum, de cînd și-a proclamat independența, sperăm că și ea își va aduce contribuția la civilizația noastră europeană și balcanică". **Prof. A. Corciovei (România).**

Peste Marea Egee spre Izmir...

La Salonic fizica a semnat integrarea sa deplină printre celelalte activități științifice, culturale și sportive (de ce nu ?) desfășurate de vreme îndelungată la nivel balcanic. A fost fără îndoială un succes. Care deschide calea unei colaborări ce ne-o dorim binefăcătoare pentru cultura și civilizația Balcanilor. Nu va fi un drum ușor, iar pentru înfăptuirea marilor proiecte comune de cercetare vor trebui depuse multe eforturi și vor trebui depășite (încă !) multe dificultăți. Dar, așa cum se spune într-un interviu al președintelui (G.K. Akdeniz) și secretarului științific (I.A. Dorobanțu) al Uniunii Balcanice de Fizică, „conferința de la Salonic a fost un pilduitor exemplu de felul cum și asemenea probleme pot fi depășite. Să sperăm că următoarea conferință generală va avea loc într-o lume balcanică într-adevăr unită".

Mai sînt trei ani pînă atunci, iar a doua conferință se va desfășura la Izmir, în Turcia. Vor urma desigur altele și altele. Pentru că, odată pornită, o colaborare nu trebuie să se oprească. De ce ? Să ne aducem aminte cuvintele așezate în fruntea unei cărți a sa de către patronul spiritual al Salonicului, Aristotel : „Toți oamenii au sădită în firea lor dorința de a cunoaște".

Pagină realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

O sofisticată chimie, cea a DORINȚEI (II)

Jean Didier Vincent, profesor de fiziologie la Universitatea din Bordeaux, autor al „Biologiei pasiunilor" punctează multitudinea funcțiilor în care este implicată dopamina, acest produs al neuronilor, identificată în creier : „dopamina este prezentă în geneza dorinței, în comportamentul sexual, în relațiile interumane, în sfîrșit, în funcția de reproducere, în lactație și chiar în controlul expresiei hormonale a creierului". Același lucru se petrece și cu nonadrenalina. S-a demonstrat importanța sa în procesele sexuale dar bine se știe că acest neuromediator este eliberat și în situațiile de stres. O întîmplare explicată de bătăile inimii îndrăgostite ? Alte surprize oferite de cercetători. Serotonina inhibă plăcerea. Lucru deosebit de curios, știut fiind că ea este în același timp implicată în derularea somnului și a viselor. Concluzia specialiștilor : echilibrul acestei misterioase „mașini" ce alcătuiește plăcerea este deosebit de fragil. Născută în creierul nostru, dorința circulă în vasele sanguine transportată de un ansamblu de hormoni. Secretarea lor este comandată de creier după un scenariu ce este departe de a fi elucidat de oamenii de știință. Fiecare dintre acești hormoni exercită un control asupra producerii altora fără a se putea stabili cu certitudine corelațiile respective. Cea care declanșează senzații amoroase este însă luliberina, o mică peptidă trimisă de hipotalamus în hipofiză. Producerea sa este reglată de hormonii sexuali masculini (testosteron) dar și de cei feminini (estradiol și progesteron). Foarte recent s-a descoperit că hormonii androgeni contribuie la declanșarea dorinței sexuale chiar și la femei. John Bancroft a emis ipoteza unui „sistem central al excitabilității" dependent de androgeni. Acest sistem ar putea fi situat în măduva spinării și ar avea o valoare reflexă. Pare-că pentru a complica lucrurile, cercetătorii au descoperit prezența la bărbați a unui hormon feminin, prolactina. Produsă de hipofiză, prolactina era cunoscută pentru acțiunea ei în dezvoltarea sînilor și a lactației în timpul sarcinii. Bărbații o fabrică și ei în cantitate mică, iar creșterea anormală a procentului este corelată cu diminuarea dorinței sexuale. În ce mod? Deocamdată mister. La femei hormonul „viril" este fabricat de ovar dar și de glandele suprarenale. Oricum, conchide John Bancroft este clar, sexualitatea are fundamente neurofiziologice și deci cercetarea creierului va putea oferi răspunsuri și pe această temă.

Indiscreții

JULIO IGLESIAS ÎNTERVIEVAT DE FIICA SA

În ianuarie 1971 Julio Iglesias o lua de soție pe Isabel Preysler, cu sentimentul că va fi pentru toată viața. Șapte ani mai tîrziu Isabel îl părăsește pe cel mai seducător dintre cîntăreți pentru... un ministru. Se pare că Julio poartă încă în străfundul inimii cicatricea nevindecată provocată de această iubire trădată. I-au rămas însă copiii, cei doi fii Julio-José și Enrique, care trăiesc împreună cu tatăl lor în Florida și Chabeli, fiica ce de curînd s-a mutat la Washington. Gelos ca toți tații, Julio „a constatat" independența pe care orice tînără de 20 de ani o afișează. Pentru că într-o zi tînăra fată care pentru tatăl său a rămas o fetiță a părăsit Miami pentru a se instala la Washington aproape de cel de care este îndrăgostită, Fadi Mudarres, un libanez de 23 de ani. Totuși, întrebarea preocupantă pentru Chabeli este dacă Julio va fi de acord cu căsătoria sa. „Vei avea acordul nostru, al părinților pentru povestea ta de dragoste. Singura preocupare este ca tu să fii într-adevăr fericită. Pentru mine cea mai mare bucurie a vieții rămîne munca de artist pe care nu aș putea-o abandona nici chiar pentru copiii mei. Ea este viața mea". «Și, dacă eu și frații mei te-am invita pentru un an la o călătorie „în jurul planetei" ?». „Imposibil. În tot cazul eu recunosc că am consacrat puțin timp copiilor mei, dar întotdeauna relațiile noastre au fost de mare afecțiune. Și dacă privesc înapoi nu am ce regreta". În uriașa sa reședință din Indian Creek, golful miliardarilor din Miami, Julio s-a ocupat foarte atent de copiii săi de cînd erau mici. Acum Julio-José (18 ani), Enrique (16 ani) și Chabeli (20 de ani) sînt mari. Tatăl lor a înțeles că foarte curînd își vor „lua zborul". Dezarmat, mai mult decît în trecut, „regele cîntecului" se consacră muzicii. „Va veni o vreme cînd vei fi bunic, îl avertizează Chabeli". „Este o lege a vieții pe care o accept"...

LECȚIA DE GIMNASTICĂ

De această dată vă sugerăm cîteva exerciții foarte ușoare pe care le puteți face dimineața, în primele minute după ce v-ați trezit. Întinse pe spate, îndoiți puțin genunchii și întindeți brațele deasupra capului răsuciți-vă ușor pe o parte inspirînd adînc. Reveniți în poziția inițială, expirînd. Repetați de trei ori. Exercițiul doi : sprijinite în mîini, cu picioarele îndoite, (foto 2) ridicați-vă încercînd să contractați mușchii fesieri. Exercițiul trei : sprijinite pe brat, ridicați piciorul drept vertical. Inspirați, apoi coborîți piciorul expirînd. Repetați exercițiul de zece ori cu fiecare picior. Exercițiul patru : așezate pe marginea patului cu picioarele sprijinite de sol și mîinile pe ceafă, rotiți trunchiul, întîi spre dreapta, apoi spre stînga. Repetați de 20 de ori. Mușchii vor deveni tonifiați, iar tonusul psihic va fi excelent pentru o nouă zi de lucru....

Dosarele frumuseții

FEMEIA „PRIMĂVARĂ"

Părul blond sau șaten arămiu, tenul deschis, ușor arămiu, alură suplă și dinamică. Acesta este portretul femeii „primăvară". Brigitte Bardot și Jane Fonda sînt incluse în această clasificare. Femeia „primăvară" iubește tot ce pune în valoare feminitatea sa : coafuri suple, îmbrăcăminte sport dar și sofisticată, bijuterii, și accesorii la alcătuirea cărora s-a făcut risipă de imaginație. Culorile potrivite cuprind o gamă amplă, de la verde la galben, portocaliu, corai, roșu-cireașă și chiar turcoaz. Pentru un machiaj potrivit se recomandă :

- **nu ezitați să folosiți culori proaspete sau insolite care captează lumina.**
- **accentuați mina dv. bună, cu un fard în tonuri portocalii**
- **pleoapele se vor farda cu două sau chiar trei tonuri aurii. Tonurile cele mai închise vor fi folosite în unghiul exterior al ochilor.**
- **pentru gene folosiți rimel maron sau chiar verde.**
- **pentru buze, două soluții : un ruj corai roze sau tonuri mai vii, portocaliu strălucitor.**

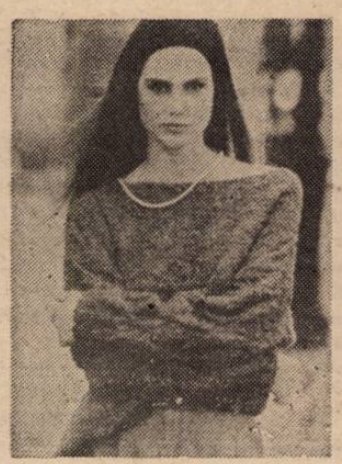

TRICOTAJE ȘI FEMINITATE

Un pulover gros, din lînă sau mohair. Lung, cu mîneci montate. Decolteul gen „bărcuță" dă o notă deosebită de feminitate...

Cel alăturat, tricotat dantelat, se înscrie în aceeași notă.

starea de VECHE

RĂZBOIUL PSIHOLOGIC

Totul începe, de regulă, cu un război al cuvintelor. Cu un uşor zăngănit de agresivităţi şi un tir de informaţii, absolut verosimile, chiar dacă nu sînt veridice, pe care subconştientul le „capitalizează" metodic. Urmează **o stare de alertă, nervoasă,** şi senzaţia ciudată că „ceva", „undeva" se pregăteşte... Împotriva cui? Cuvintelor şi frazelor patriotarde le iau locul, treptat, declaraţiile aberante, evident fără drept de apel, dezminţirile şi comentariile care converg şi diverg, ori se bat cap în cap. Atunci cînd nu mai ştii nimic, ştii suficient pentru a fi tot mai îngrijorat. Te-ai implicat, înseamnă, ajungi să ai un „punct de vedere"... Al cui? Nu are importanţă. Cel care gîndeşte oarecum altfel decît tine este duşmanul tău. Şi fiindu-ţi duşman, de la sine înţeles, trebuie combătut, discreditat, ucis. Ucis în tine, înlăuntrul tău... Pentru că în afară va rămîne în viaţă. Şi nu mai există altă soluţie: ori tu, ori el...

Gèrard Chaliand, profesor de strategie geopolitică în S.U.A. şi Canada, susţine că acest război psihologic — al cuvintelor, al invectivelor, al ameninţărilor reciproce şi al jumătăţilor de adevăr amestecate cu jumătăţi de minciună — are de partea sa o îndelungată tradiţie. Încă acum 2500 de ani, un chinez, Sun Zi, un reputat strateg fi teoretizase spectaculos necesitatea vitală, demonstrînd că **demoralizarea adversarului constituie pasul decisiv spre victorie.** Nu înainte de a fi convins, simultan, propriile trupe de şoc, care declanşează războiul la propriu, că sînt «invincibile», că au o îndreptăţire «morală» şi că zeii războiului ar fi zeii lor protectori întru eternitate.

Recentul război din Golf, în opinia lui Gèrard Chaliand, înainte de a fi confruntat în acţiune diverse tehnici şi înzestrări militare, supersofisticate, a constituit un magistral război psihologic. Dacă războiul poate fi magistral...

■

Să ne amintim, propune Challand, cum a decurs şi a sporit continuu în agresivitate, tirul de invective verbale, lunga campanie de pregătire a opiniei publice, apelul la un consens umanitar, pe de o parte, contra-apelul la fanatism, pe de alta, şi dezinformarea, ori de cîte ori s-a putut, o dată cu supralicitarea propriilor capacităţi de atac sau ripostă. Sprijinul popular, populist, şi «capitalizarea patriotismului», de la Sun Zi citire, prefaţează de secole orice înfruntare poziţională. Deci şi războiul din Golf nu a fost excepţat. Un leader charismatic, dublat de un orator incendiar sfîrşeşte prin a „intoxica" orice luciditate. Alt leader charismatic demască intoxicarea, demonstrînd la fel de incendiar etc., etc.

Dar tehnicile războiului psihologic nu bat pasul pe loc. Aducerea în studioul televiziunii irakiene a unor piloţi americani cu chipuri tumefiate de torturări şi ochi vidaţi de raţiune, dar încărcaţi de spaime, trebuie să aibă, în intenţia sunzi-ştilor moderni, un efect demoralizator de proporţii. Nu întîmplător, Peter Arnett, de la CNN, a fost acceptat la Bagdad, ca unic reprezentant al unui canal de interviziune. Cineva trebuia să transmită în direct, şi cine ar fi făcut-o mai bine, dacă nu un reputat sistem de televiziune internaţional?

■

După primele 24 de ore — rememorează acelaşi geopolitolog — trupele aliate, ale coaliţiei internaţionale, au afişat un surprinzător triumfalism, cel mai exagerat cu putinţă, deşi ştiau foarte bine că în acele cîteva ore care trecuseră de la declanşarea conflictului nu au putut distruge cvasitotalitatea forţelor irakiene. Majoritatea celor ezitanţi, pînă în acel moment, s-au încadrat, însă, imediat, cu arme şi bagaje, în logica unui război care le apărea definitiv cîştigat. Şi ce a mai urmat? Rezultate splendide la bursa de valori, preţul petrolului scade, cine-i făcut să cîştige cîştigă. Dar numai după o singură zi, Pentagonul reformulează aserţiunea iniţială: războiul, se declară acum, ar putea fi un război foarte lung, deşi strategii ştiu cît se poate de bine şi-acum că războiul nu va dura mai mult de cîteva săptămîni. Se va spune atunci că a fost o eroare de apreciere. Dar entuziasmul populaţiei faţă de viitoarele succese militare şi faţă de terminarea relativ rapidă a războiului, va deveni cu atît mai mult un succes. Pierderile proprii, insuccesele, sînt cenzurate ,din aceleaşi raţiuni psihologice, zi de zi şi absolut atent. Experienţa mediatizării exagerate a conflictului din Vietnam a costat mult prea mult şi lecţia a fost definitiv însuşită. Cînd învingem, e bine să se vadă, rapid; cînd se pierde ceva, se poate afla mai tîrziu, indirect.

Aceeaşi strategie o aplică însă în Golf şi Hussein. Are şi el geopoliticieni psihologi. Despre distrugerile provocate de aviaţia americană nu va aminti decît pentru a acuza cruzimea unor bombardamente, care ar afecta populaţia civilă, spitalele, şcolile şi copiii...

■

Invectivele cresc în agresivitate — o altă regulă de fier a confruntării psihologice, care trece adesea în faţa confruntării militare. Pentru americani, inamicul lor irakian este „un al doilea Hitler", dublat de o potenţialitate distructivă extremă, în timp ce preşedintele S.U.A. devine pentru propaganda adversă „marele Satan" al timpurilor moderne. Fiecare fapt — principiu conducător în psihologia oricărui conflict disperant — poate fi prezentat, şi este prezentat, în concordanţă strictă cu mobilurile imediate de luptă ale diverselor forţe aflate în conflict.

Războiul din Golf poate fi privit, deci, ca războiul întregii umanităţi împotriva unui sistem autocrat, cu dezlănţuiri totalitare; după cum poate fi declarat, dimpotrivă, de pe poziţii adverse, ca un război religios, întru totul îndreptăţit, al unui fanatism care vizează supremaţia şi gloria. Este momentul în care o înfrîngere ar putea deveni o victorie triumfală, iar o victorie ar putea fi copleşită, psihologic, de aparenţele unei demonstraţii de forţă, învingătorul ajungînd să fie deplîns, iar învinsul să rămînă pe mai departe în vîrful ierarhiei autocrate. Războaiele, desfăşurările militare, confruntarea în sine, au un început şi un sfîrşit; **războiul psihologic continuă şi după armistiţiu, chiar şi după moartea ultimilor beligeranţi.**

■

Strategii geopolitici nu se opresc însă aici: într-un război psihologic, condus de profesionişti de excepţie, intoxicarea cu ştiri parazite şi dezinformarea premeditată devin **un scop în sine,** constituind **preludiul** conflictului imediat următor. Dincolo de victimele imediate şi infirmii războiului propriu-zis, populaţia întregii planete va rămîne însă înfirmizată prin însăşi tehnica şi consecinţele fără scăpare ale mistificărilor şi manipulărilor pe care le-a trăit. Doamne, **nu vom** sfîrşi niciciînd acest război psihologic al unor înveninări şi radicalizări colective, care ne ucid neîntrerupt, chiar şi lăsîndu-ne, spre suferinţă, în viaţă?

DOREL DORIAN

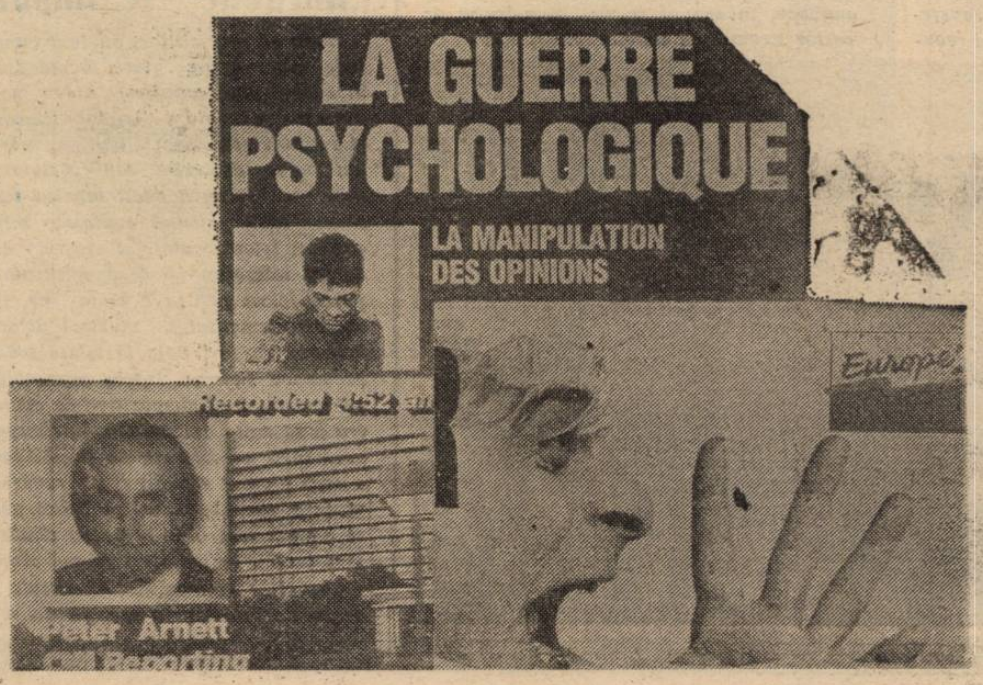

„Trimisul" planetei Venus

Ce se poate spune despre un popor — reprezentînd o anume civilizaţie — care cunoştea perioada de revoluţie a planetei Venus (cu o inexactitate de aproximativ o oră), dar nu cunoştea roata, plugul sau metalele? Este ca şi cum cineva ar cunoaşte mecanismul laserului, dar nu ar şti structura atomului.

Ce se poate spune despre un popor care şi-a făurit trei tipuri de calendare (unul mitic, altul religios şi altul laic — acesta din urmă avînd o eroare de numai 17 secunde pe an faţă de cel actual), dar care practica înfiorătoare sacrificii umane pentru a îndupleca zeii să îi fie favorabili (într-unul din sacrificii, victimei i se scotea inima pe viu, iar cu aceasta era stropită statuia idolului implorat; apoi corpul era jupuit, iar un preot dansa cu pielea victimei aşezată pe umeri)? Este ca şi cum cineva ar şti să folosească ordinatorul, dar nu a aflat încă despre rotunjimea Pămîntului.

Cele două întrebări, cu un evident caracter retoric, au menirea să atragă atenţia asupra misterului civilizaţiei mayaşe (dezvoltate în zona Americii Centrale de azi şi avînd drept loc de origine podişul Guatemalei). Discrepanţele ireconciliabile (în concepţia noastră de astăzi) dintre diversele forme de cultură complementare ale aceluiaşi popor, lasă încă loc unor interpretări mai mult sau mai puţin fanteziste. La fel ca şi brusca ridicare a civilizaţiei egiptene — o dată cu începerea succesiunilor dinastice —, cea mai captivantă explicaţie a coexistenţei unor cu-

gîlceava IDEILOr

noştinţe primitive cu unele extrem de avansate este contactul cu o civilizaţie mult superioară şi rămasă necunoscută. Sau, mai exact spus, contactul cu, fie trimişi, fie misionari independenţi, fie supravieţuitori ai unei civilizaţii incomparabil mai înzestrate cultural.

Cititorul îşi aduce poate aminte — ecourile nu se vor stinge prea curînd — de teza susţinută cu înverşunare şi pigmentată cu o listă impresionantă de exemple a lui Erich von Daniken („hotelierul" elveţian) din cartea „Amintiri despre viitor". Pentru acesta, zeii n-au fost altceva decît extratereştrii veniţi într-o misiune de colonizare pe desueta noastră planetă, în vremuri imemoriale. Un astfel de zeu ar fi fost pentru mayaşi Kukulkan (varianta azteca este Quetzalcoatl), cu o misiune asemănătoare (pentru popoarele precolumbiene) cu cea a lui Thot pentru Egiptul predinastic. Mai mult, punctul de plecare al celor doi zei (cărora le este ataşată şi o existenţă istorică) se pare că este acelaşi: continentul dispărut din zona Atlanticului de nord (?), Atlantida.

N-aş vrea să se înţeleagă din aceste articole că sînt convins de aceste ipoteze, fără să-mi păstrez foarte multe rezerve. Dar să nu uităm că şi Johannes Kepler a emis în 1610 ipoteza celor doi sateliţi ai lui Marte — Phobos şi Deimos (Frica şi Spaima, în greceşte) —, care s-a confirmat prin descoperirea lor abia în 1877, de către americanul Asaph Hall. Dar culmea, între cei doi s-a interpus Jonathan Swift, care în 1727 îi descria extrem de precis în lucrarea literară „Călătorie spre Laputa". Nici azi nu se ştie cum un scriitor a ajuns la acele informaţii. Şi, în absenţa dovezilor, cine l-a crezut pe Swift că primul satelit execută o rotaţie completă în zece ore, iar al doilea în 21 de ore şi jumătate? Cine îi crede pe mayaşi că între Kukulkan şi planeta Venus este o legătură foarte strînsă?

(Va urma)

PAUL IOAN

POPASURI ÎN JURUL LUMII

● **ESTIMĂRI O.N.U.** În anul 2000, oraşele cu peste 8 milioane de locuitori vor fi în număr de 28, din care numai 6 în ţările dezvoltate. În prezent, doar 20 de metropole ale lumii au o populaţie care depăşeşte pragul a 8 milioane. Prognozele alcătuite relevă că se va înregistra o creştere a ratei de urbanizare cu 45 la sută pînă în anul 2000 şi cu 60 la sută pînă în 2025.

● **IZVOARELE STALINISMULUI.** Ele sînt analizate şi prezentate de prof. Robert Tucker, cunoscut politolog american, în recenta sa carte editată la Moscova şi intitulată „Stalin . Drumul spre putere. 1879 —1929. Istoria şi personalitatea". Întrebările cruciale — cum se formează un director?, de ce se instaurează regimul despotic? —, dar şi altele, cu privire la personalitatea celui analizat, au primit răspunsuri în urma cercetării minuţioase a evenimentelor ce au avut loc în cadrul societăţii ruse şi apoi sovietice.

● **REUŞITELE** realizate în cadrul luptei împotriva traficanţilor de droguri nu au fost puţine în ultima vreme în întreaga lume. Arestarea unor marcanţi „boşi" ai drogului sau confiscarea de mari cantităţi de cocaină, cum s-a întîmplat pe aeroportul internaţional din Frankfurt, ne-ar putea determina să credem că lupta împotriva stupefiantelor face progrese. Dar, din păcate, nu este aşa. Numărul victimelor consumului de stupefiante este în creştere. Şi pentru brigada stupefiantelor din Germania, desfiinţarea controalelor la frontieră în cadrul „pieţei unice europene" se traduce printr-o nouă sfidare a potentaţilor drogurilor.

● **2000 — ANUL CIUMEI?** „Poluarea poate afecta sistemul nostru imunitar. Şi modificîndu-se mediul se deschid noi posibilităţi pentru activarea unor paraziţi. Virusul SIDA era în stare latentă, dar există şi alte virusuri în această stare şi care pot deveni active la un moment dat. Ne aflăm oare în pragul unei noi epidemii, o ciumă a anului 2000", astfel argumentează şi se întreabă Luc Montagnier, descoperitorul virusului SIDA, îngrijorat fiind de mutaţiile survenite în structura biochimică a virusurilor, datorate şi infestării mediului.

● **ZONĂ ECONOMICĂ SPECIALĂ.** Este vorba de Hongqaio, cea mai mică zonă specială din China, care a atras cele mai mari investiţii — 620 milioane dolari S.U.A., din care jumătate provin din străinătate. Pentru cele 23 de edificii ale Centrului de comerţ şi relaţii internaţionale economice s-a alocat un miliard de dolari. Zona economică Hongqaio va avea o suprafaţă de 65,2 ha.

● **JOCUL CIRCUMSTANŢELOR.** Vicepreşedintele partidului UCD, Lothar de Maiziere, a anunţat hotărîrea sa de a demisiona din toate funcţiile pe care le deţine în cadrul formaţiunii politice amintite. Federaţia Brandemburgului şi comisia pentru programe a partidului îşi vor alege un nou preşedinte. Demisia lui de Maiziere era inevitabilă, apreciază publicaţia berlineză Der Tagesspiegel. Dar ea se înscrie în cadrul unei logici care depăşeşte rutina politică şi soarta individuală a unui om politic. Să fie de Maiziere, unul din artizanii unificării Germaniei, victima încrederii sale naive? Sau el este, în cea mai mare parte, răspunzător de propria-i ieşire din arena politică...

Cel mai vîrstnic manechin din lume

Lauren Hutton are 47 de ani. Pentru multe femei vîrsta aceasta este sinonimă cu toamna, considerînd că tot ce-au avut mai bun au dat deja vieții. Lauren nu gîndește însă așa. „Rîdurile sînt legiuile mele de onoare, spune ea cu dezinvoltură. Dacă aș putea să le șterg pentru a reveni din nou la cele 20 de primăveri pe care le-am avut cîndva, ar trebui să renunț și la o bună parte din creierul meu de acum. Mai bine mor decît să renunț la el !".

În urmă cu... 20 de ani, firma Revlon a făcut din Lauren un manechin-vedetă. Dar frumoasa de atunci a renunțat la un moment dat la meseria de manechin. Iată însă că azi, la 47 de ani, Lauren revine la vechea ei pasiune. Ea a semnat din nou un contract cu firma Revlon, pentru mai mulți bani decît în urmă cu 20 de ani ! Cu eleganță, Lauren comentează : „Vă dați seama de true ? Eu sînt probabil manechinul cel mai vîrstnic din lume. Or, se știe, cel puțin în Statele Unite, după ce ai împlinit 25 de ani ești exclus. Deși, după părerea mea, femeile devin mult mai interesante o dată cu vîrsta, chiar și în dragoste".

De fapt, Lauren este un fenomen. Dezvăluirea sufletului celor din jurul său contează mai mult pentru ea decît să-și expună corpul. Extrem de dinamică, i-a plăcut să cocheteze cu diferite domenii: pictură abstractă, desen, teatru, cinema. Pe unde trece, lumea întoarce capul după ea. Lauren crede că privirea este elementul cel mai important al personalității sale. „În comparație cu manechinele de azi, ochii mei au cunoscut 20 de ani de dragoste suplimentară". Medicul său este tot un bărbat, regizorul cu care lucrează, de asemenea. „Cu puțin timp în urmă, povestește Lauren, acești trei bărbați (e vorba de „femeia de menaj", medic și regizor) au stat 17 ore lîngă mine pentru a-mi aplica neîncetat pungi de gheață pe fața arsă de gazul provenit de la o explozie". Totul s-a încheiat însă cu bine și firma Revlon poate fi sigură că achiziția sa, cel mai vîrstnic manechin din lume, mai are încă multe zile bune.

AURORA POPESCU

„Monstrul"...

... din imagine este un automobil supus celor mai severe teste pe poligonul de încercare al firmei „Opel" înainte de definitivarea soluțiilor tehnice constructive și de lansarea sa pe piață. În acest fel varianta proiectată cu ajutorul calculatorului este încercată „pe viu" în poligon.

■ Cea mai mare galaxie cunoscută pînă în prezent este o concentrare de stele ce se întinde pe o distanță de 6 milioane ani lumină. Ea este de peste 60 de ori mai mare decît Calea Lactee Galaxia „mamut" descoperită de cercetători americani este una centrală din grupul îndepărtat de galaxii denumit „Abel 2029". Cea mai mare galaxie cuprinde peste 100 bilioane de stele. Și pentru comparație este suficient a aminti că numărul stelelor din Calea Lactee este de numai 3 miliarde. Fotografiile realizate grație Observatorului național din Arizona au stat la baza descoperirii și comensurării uriașei galaxii.

■ Vegetarienii au o speranță de viață mai mare decît media de viață și se îmbolnăvesc mai puțin. Riscurile lor de a deceda datorită unor afecțiuni cardio-vasculare sînt diminuate în proporție de 50 la sută în comparație cu oamenii obișnuiți care consumă zilnic produse de origine animală. Riscurile mortalității datorită cancerului se diminuează cu 25 la sută pentru vegetarieni.

■ Circuit integrat care echivalează cu 100 000 de neuroni. El este rodul inteligenței specialiștilor din Țara Soarelui Răsare și a fost folosit pentru comanda brațului mecanic al unui

TELEX • TELEX

nou tip de robot, care funcționează pe baza sistemului neuronal. Este vorba de tipuri de sisteme care au un mod de perfecționare (dar și de autoperfecționare) asemănător celui uman. Grație noii tehnologii, robotul este capabil să prelucreze datele captate de senzori cu o viteză de 300 de ori mai mare decît un sistem tradițional.

■ Abuzul de tutun face mai multe victime decît actele de violență în care se includ accidente, crime și sinucideri, opinează prof. Franz-Josef Grosse-Ruken. Concluziile sale se bazează pe statisticile cele mai recente ale OMS. În fiecare an, în lume se înregistrează circa 1,8 milioane de decese datorită abuzului de tutun.

■ 7000 de calorii pe kilogram, tot atît cît cărbunele, iluminează pînă la distanța de 10 m și arde 150 de minute, fără să degaje vreun miros. Calitățile enumerate sînt ale brichetelor cilindrice combustibile, cu întrebuințări multiple, realizate de societatea „Novergy". Ele se fabrică din rumeguș de lemn și parafină și sînt o soluție pentru combaterea înghețului matinal în vii, încălzirea a 100 mp de seră, iluminarea unei grădini sau a unei piste de schi în timpul nopții.

Spitalul aventurierilor gurmanzi

Ce raport este între un astronaut și un copil spitalizat în glob steril ? Spațiul. Dar diferența ? Cel perfect sănătos zboară, cel bolnav rămîne țintuit în pat. Francis Lestienne, om de știință și specialist în comportamentul omului în spațiu, pentru a ameliora șejurul micuților bolnavi, a imaginat o stratagemă. Datorită lui, la Dijon și Bordeaux, copiii bolnavi de cancer sau leucemie trăiesc ca aventurierii. Pe un ecran video instalat în camera lor, pot descoperi imaginile debarcării pe Lună, pot plonja cu echipajul comandantului Cousteau, pot să vibreze pe traseul Paris—Dakar în motocicletă cu Hubert Auriol... Și cum trebuie să mănînci bine ca să trăiești, Francis Lestienne a prevăzut „coșulețe aventură", o veritabilă bucătărie gastronomică sterilizată 100 la sută și preparată de un renumit bucătar francez. Împreună cu Marc Meneau, restaurator „trei stele" și astronautul Patrick Baudry au fost create societăți care pun la dispoziția aventurierilor multe specialități. Copiii mănîncă precum eroii avînd ca misiune însănătoșirea.

GLOB magazin

SUPLIMENT PENTRU TOATE VÎRSTELE

Lînă sud-americană în Scoția

Oamenii de știință de la Rowett Research Institute din orașul scoțian Aberdeen, un institut renumit pe plan mondial datorită cercetărilor întreprinse în domeniul nutriției animalelor, investighează în prezent felul în care mamiferele din familia „cămilelor" sud-americane s-au adaptat la condițiile de viață din Scoția. Este vorba de binecunoscutele specii lama, guanaco și alpaca. Obiectivul urmărit prin aceste cercetări este creșterea acestor animale nu ca o sursă de hrană, ci pentru rezistența deosebită a lînei lor și pentru atracția care ar reprezenta-o în cadrul industriei turismului. Cea mai bună lînă aparține unei specii sălbatice — vicuna — un animal protejat de legislația statului Chile, în sensul că exportul acestor exemplare și a embrioanelor lor este interzisă. La rîndul său, guanaco posedă o lînă excelentă, veritabilă concurență pentru cașmir.

Rowett Research Institute întreprinde acest studiu în colaborare cu Macaulay Land Use Research Institute din Aberdeen începînd din anul 1987. Cercetările inițial efectuate implicau reproducerea „normală" a speciilor menționate. Fiziologia, comportamentul endocrin, ovulația, împerecherea și concepția, sarcina, dezvoltarea foetusului, lactația și înțărcarea sînt studiate în amănunțime. Nivelul fertilității „cămilelor" sud-americane este scăzut în comparație cu cel al altor mamifere domestice, în prezent investigându-se și cauzele acestui fenomen. În atenția cercetătorilor se află și fezabilitatea diverselor manipulări reproductive : ovulația provocată, superovulația, transferul de embrion. Embrioanele au fost recuperate cu succes de la donori — lame — și transferate în recipiente fără a se folosi proceduri chirurgicale. O altă posibilitate avută în vedere este aceea a utilizării femelelor de guanaco pe post de „mame de împrumut" pentru embrioanele de guanaco, în scopul sporirii numărului acestor exemplare valoroase. (S. F.).

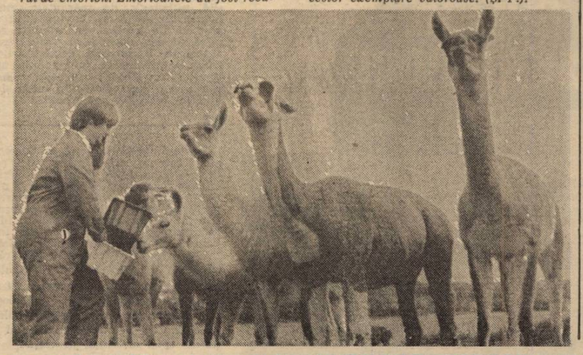

„Karaoke" se impune

Poate că unii cititori au luat cunoștință deja printr-o prezentare făcută „pe viu" în cadrul unei emisiuni „video magazin" despre noul sistem „karaoke" conceput și realizat de specialiștii japonezi pentru lectura discurilor sau casetelor video care nu difuzează decît muzica sau cîntecul ales afișînd cuvintele scrise pe ecranul televizorului. Sistemul dispune de un microfon pe care utilizatorul îl poate folosi pentru a cînta pe fondul acompaniamentului muzical difuzat. În Japonia au fost deja instalate 500 000 de asemenea sisteme. Întreg ansamblul este echipat cu două dispozitive de citire pentru a se evita eventualele întreruperi. De asemenea, el dispune de posibilitatea de a crea efectul ecoului și al reverberației și de a schimba tonul melodiei pentru a se adapta mai bine la vocea cîntărețului, fără însă a se modifica ritmul cîntecului.

Cuvintele cîntecului sînt afișate pe un ecran de televiziune sau pe un monitor.

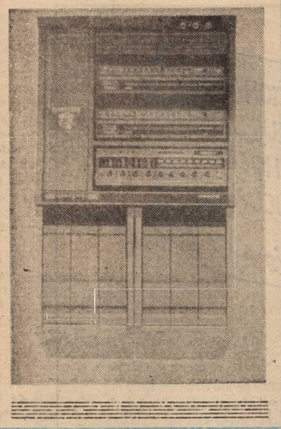

SERGIO PININFARINA, „DIRIJORUL" MAȘINILOR DE VIS!

Aceasta este ambiția — împlinită ! — designerului carosier Sergio Pininfarina, pe care o împărtășesc deopotrivă și ceilalți membri ai cvartetului de aur al „esteticii industriale" din Italia, care au lansat împreună designul de automobile „Made în Italia" — Nuccio Bertone, Giorgio Giugiaro și Giovanni Michelotti.

Și-ar fi dorit nespus să devină dirijor de orchestră simfonică. Dar n-a fost să fie, ca să zicem așa, și dorința aceasta, recunoaște azi domnul Pininfarina, rămîne marele vis neîmplinit al vieții. Totuși, e greu să-l crezi atunci cînd știi că dispune de o baghetă la fel de miraculoasă ca și aceea a dirijorului, atita doar că numită „creion", care-i preface inspirația clipei în splendide proiecte ce devin mai apoi realitate: o baghetă cu care dirijează, se zice că la fel de inspirat, destinele firmei aflate sub emblema familiei — un „F" conturat pe fond azuriu —, care anual realizează o cifră de afaceri de aproape 1,85 miliarde F.F. ! Cele mai „sexy" automobile din lume s-au... născut pe planșeta de designer a domnului Pininfarina. De la modelul „Testa Rossa" al lui Ferarri, trecînd la Spider Alfa Romeo Giulietta, Fiat Dino și pînă la Peugeot 205, el știe ca nimeni altul să îndoaie tabla și să o croiască pentru a o preface în caroserii cu forme și volume de o rară distincție și frumusețe.

Sergio Pininfarina este continuatorul unei tradiții de carosier inaugurată în familie de tatăl său, Battista. Acesta, al zecelea fiu al unui țăran piemontez, era supranumit „Pinin", diminutiv cu care îl alintau ai săi, ca mezin. „Prislea", cum am spune noi. Diminutivul, adăugat numelui de familie, Farina, a însemnat începutul unei lecții de design care se „întinde" pe aproape toată durata secolului, nostru, pentru a se transforma în renume... O „lecție" învățată în primele decenii într-un modest garaj, continuată apoi la Detroit, în atelierele imperiului stăpînit de Henri Ford, în sfîrșit aplicată **sub firmă proprie, „Carrozzeria Pininfarina"**, la Torino, acasă deci. Primul client al lui Battista a fost Lancia, al cărui model **„Cisitalia"**, „îmbrăcat" în tablă de Pininfarina, tronează azi în incinta Muzeului de Artă modernă din New York !

Sergio îi va moșteni și numele, cu diminutiv cu tot, și renumele, și talentul, și meseria, și... afacerile. Ridică în 1955 o nouă uzină la Grugliasco, apoi în 1984 înființează la San Giorgio Cavanese propriul său Centru de calcul și desen, dotat cu o modernă suflerie pentru testarea aerodinamicității prototipurilor — „unelte" de avangardă pentru studiul, concepția, proiectarea și execuția caroseriilor. E ferm încredințat că ordinatoarele sînt, de departe, cel mai bun aliat al designerului, preluîndu-i toate servitutile muncii de rutină a miilor de calcule și operații de testare și control tehnic și oferindu-i mai mult timp pentru partea nobilă a activității — creația !

Activitatea din cadrul întreprinderii sale s-a schimbat mult în ultimii ani. Sergio a fost artizanul trecerii de la „monarhia absolută" a tatălui său, la munca sub semnul echipei, la relații tip „rețea". Prin anii '50, își amintește că o păcătoasă de grijă a lui Battista nusese în pericol activitatea întregii uzine.

Azi cumpărătorul este un pic și tehnician Dacă îi vei arăta „faimosul desen frumos" al distinsului amator din anii '40—'50, te va considera neserios. Acum, încă din faza de proiect, toate detaliile sînt **adevărate** și din ce în ce mai exacte. Desenul este prezentat în plan și din orice unghi lateral, aidoma planului unei case desenate de un arhitect. Efectele de perspectivă, destinate extazului și reveriilor, au dispărut. Pe scurt, în plan artistic, desenul a evoluat spre un desen tehnic la scară. În plus, foarte important, și materialele se schimbă. La fel ca și modul de lucru. Nu se mai lucrează tabla și plasticul ca acum cinci ani numai ! Totul se mișcă foarte repede, în direcția unei tot mai depline libertăți. Chiar dacă, în contrapartidă, desenatorul este obligat să cunoască foarte bine materialele și... prețurile lor !"

ADRIAN HOAJĂ

VARA INIMILOR SFĂRÎMATE

Vara nu este totdeauna anotimpul dragostei și al soarelui. Anumite inimi sînt cuprinse de frisoane, iar pentru anumite cupluri, care au crezut în dragoste, cerul este mai puțin senin.

● **Charles și Diana :** zece ani de căsătorie fără cuvenita sărbătoare. O prințesă cu privirea tristă și un prinț îmbufnat.

● **Julia Roberts și Kiefer :** sfîrșitul poveștii de dragoste. La 11 iunie Julia Roberts ar fi trebuit să devină soția lui Kiefer Sutherland, dar în acea zi eroina din „Pretty Woman" pleca în Irlanda cu Patric, cel mai bun prieten al lui Kiefer.

Abandonatul nu mai mănîncă, nu mai **doarme și se consolează cu gin.**

● **Diego Maradona și Claudia :** drogul a distrus familia. Claudia a acceptat mereu orice, dar pînă într-o bună zi cînd a luat banii necesari pentru eliberarea lui Diego pe cauțiune și a plecat cu cele două fetițe, abandonîndu-și soțul într-un apartament, care l-a devenit închisoare.

Și asta pentru că acest om și-a ratat viața pentru un pumn de pudră albă.

● **Martina Navratilova și Judy :** „divorțează" și își disputâ pisicile și miliardele. Martina are meci cu cea care i-a fost companie oficială timp de șapte ani.

După legea californiană ar trebui să-i cedeze jumătate din averea sa ca să nu devină prima „divorțată" homosexuală ruinată de o pensie alimentară. Martina s-a îndrăgostit de Cindy Nelson, de 33 de ani, o ex-campioană de schi.

● **Vanessa Paradis și Florent Pagny** au trăit timp de trei ani o poveste de dragoste secretă, dar e dificil de menținut

prima dragoste în virtejul succesului. Vanessa tocmai a împlinit 18 ani, iar Florent a plecat singur în vacanță...

● **Brigitte Nielsen și Sébastien :** „la fiecare nouă dragoste am întîlnit omul vieții mele". Cu Sylvester Stallone, Brigitte a împărțit doi ani de pasiune toridă, cu Mark Gastineau, fost campion de fotbal american a petrecut ceva mai mult decît un an și jumătate, un love story încheiat cu un foarte frumos bebeluș. A urmat Sébastien Copeland, mai puțin atletic, dar foarte bogat, cu care sa a trăit o dragoste eternă de... opt luni ! Zvonurile spun că noul ales (un prinț saudit) este și mai bogat decît precedentii. O frumoasă „piesă" pentru colecționara de pensii alimentare.

● **Gérard Depardieu departe de Elisabeth :** un an plin de glorie, de întîlniri... Se vorbea de mult de separarea cuplului considerat ca unul dintre cele mai unite din lumea actorilor. Tulburătorul soț a fost absent la sărbătorirea celor 21 de ani de căsătorie. Pe aripile succesului, fascinat de noile circumstanțe, actorul francez numărul unu și-a făcut o altă viață.... fără Elisabeth.

● **Diana Ross își părăsește soțul după șapte ani.** În mijlocul celui de-al șaptelea an de căsătorie, Diana Ross a anunțat că îl părăsește pe Arnold Naess, un armator norvegian miliardar și cei doi copii și își va relua cariera.

● **Madonna și Michael Jackson :** nu pot continua aceeași istorie. Între blonda platinată și dopată cu energie și cîntărețul atît de ciudat, idila părea neverosimilă. Și totuși... multă vreme ei au fost nedespărțiți. Mulți și-au imaginat că Madonna și Jackson vor face un bebe, ce va avea aerul unui martian. Din fericire povestea lor de dragoste s-a terminat, iar amatorii de bîrfă spun că cele două staruri nu rateză nici o ocazie pentru a se vorbi de rău unul pe celălalt.

MANUELA SPĂTARU

Biblioteca magazin de proză scurtă

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

ORAŞUL

— după o idee din „TUNELUL DE SUB LUME" de Frederik Pohl —

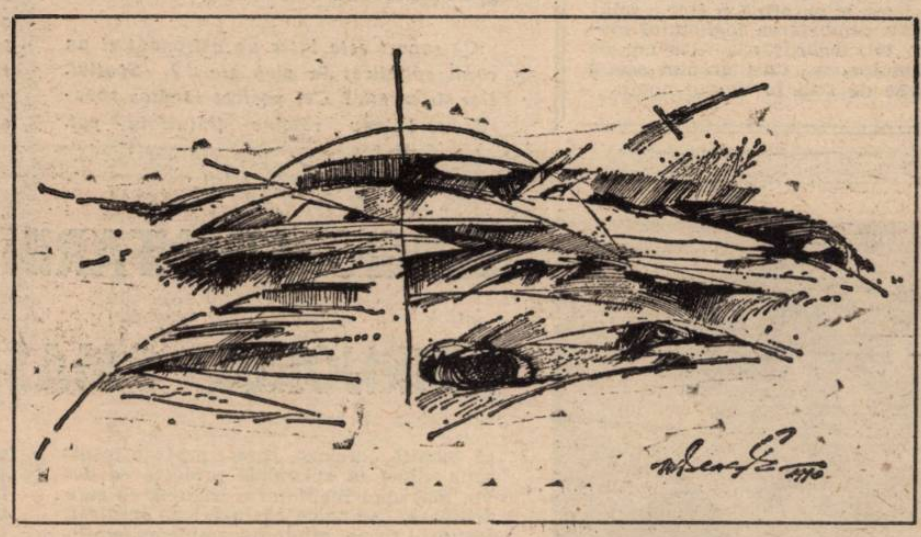

O bătrînică se scoală de la masă şi face un pas spre mine.

— Domnule căpitan, ce se întîmplă cu dumneavoastră ?

Nu aştept să mă atingă. Apăs pe trăgaci. În cîteva secunde toţi sînt întinşi pe podea. Le privesc corpurile fumegînd. Am consumat un încărcător întreg. Cînd bătrînica s-a îndreptat spre mine, atunci am simţit că sînt în pericol. Atunci mi-a fost frică.

Am spart cîteva pahare şi am găurit un tablou. Rosenberg o să facă scandal. Să-l ia dracu ! Aranjez camera cum ştiu eu mai bine. Pe bătrîni îi bag în saci şi îi duc la camionetă.

Cînd să mă urc la volan zăresc o umbră mişcîndu-se la cîţiva metri de mine. Trag fără ezitare. Cercetez locul cu lanterna. E un cîine vagabond. Îl bag şi pe el într-un sac şi pornesc. Ocolesc de cîteva ori un grup de clădiri. Totul pare în regulă. Caut mai departe.

Undeva pe şosea zăresc luminile unor faruri. Cotesc rapid pe o străduţă lăturalnică. Ascuns după colţ, urmăresc ce se întîmplă. Maşina e un taxi. Îmi scot mănuşile, verific pistolul din buzunarul de la spate şi cînd taxiul se apropie ies în stradă. Îi fac şoferului semn să oprească. Îmi deschide uşa din faţă dar eu urc în spate. Mă simt mai în siguranţă aici. Şoferul pare speriat de moarte.

— Bună, îi zic eu. Ce dracu' s-a întîmplat cu oraşul ăsta ?

— Nu ştiu, domnule. E ceva necurat la mijloc. Tocmai moţăiam, în lipsă de clienţi, şi cînd am deschis ochii oraşul era pustiu. Asta e mina diavolului, domnule. Se apropie sfîrşitul lumii...

Încet, se linişteşte. Mă priveşte blînd şi spune :

— Să ne cunoaştem. Eu sînt Peter Douglas. Îmi întinde mîna.

— Jim Collins, zic. Sînt foarte murdar, chiar acum vin de la slujbă, găsesc un pretext ca să nu-i string mîna.

— Aha. Unde lucraţi ?

— La atelierele Ford.

— Şi dumneavoastră cum vi s-a întîmplat ?

— Păi, cînd am ieşit pe poarta fabricii peisajul s-a întunecat dintr-o dată. M-am întors înăuntru dar toţi dispăruseră. Mi s-a făcut frică şi am pornit-o pe jos către casă... Să ne gîndim puţin. Unde i-aţi dus pe ultimii clienţi ?

— La barul „Trabucul şi ţigara". Erau un băiat şi o fată.

— Să mergem acolo, poate îi mai găsim.

— Poate, dar nu cred.

Şoferul porneşte şi trecem în jumătatea sudică. Sper să nu ne întîlnim cu Bullit. Ajungem la bar şi găsim faţada luminată. Oprim. Şoferul pare băiat de treabă. Păcat. Îi trag cîteva gloanţe în ceafă şi ies din maşină.

În bar muzica se aude foarte tare şi asta mă deranjează. Aş fi preferat să fie linişte şi să aud tot ce se întîmplă. Dar poate gălăgia mă avantajează şi pe mine. Intru atent înăuntru.

Arunc o privire din spatele unei perdele. Barul e pustiu, doar băiatul şi fata despre care mi-a spus şoferul dansează în mijlocul ringului. Melodia e lentă, ameţitoare. Băiatul o dezbracă treptat pe fată. Ea nu se împotriveşte. E o bucăţică bună, pe cinstea mea. Se sărută tot timpul. Par drogaţi.

Îi privesc amuzat. Trec cinci minute. Cei doi sînt întinşi pe podeaua ringului şi se simt foarte bine. Mi se face scîrbă. Fata mă descoperă speriată. Trag...

Nu uit să-mi pun mănuşile şi îi bag în portabagajul taxiului. Pe şofer îl împing pe bancheta din spate. Mă întorc în bar. Nişte cutii de bere îmi fac cu ochiul. Îmi trece prin gînd să desfac una. Dar dacă Z.U. a greşit şi a băgat cine ştie ce porcării înăuntru ? Renunţ. Opresc muzica. Sting toate luminile. Ies afară şi mă întîmpină liniştea lugubră a oraşului.

Mă îndrept spre taxi dar aud ecoul unor paşi care nu sînt ai mei şi mă opresc. Mă ascund în spatele taxiului. Văd o siluetă întunecată furişîndu-se pe lîngă ziduri. Ghinionul meu e că farurile maşinii sînt aprinse. Nu am timp să stau pe gînduri. Cînd silueta ajunge mai aproape ochesc şi trag. Umbra se prăbuşeşte cu un sunet înfundat pe trotuar. Am nimerit.

Cîteva secunde ascult încordat. Nimic. Mă duc să văd ce exemplar am doborît. Pe trotuar îl găsesc pe Bullit cu o gaură în piept ! E mort. La dracu ! Îl înjur pe Z.U. şi pe Rosenberg şi pe toţi înaintaşii lui Rosenberg ! Înjur oraşul ăsta împuţit ! În zadar Bullit nu se mai poate întoarce. Iartă-mă Bullit!

Îl iau în spate şi îl duc pînă la prima gură de canal. Îl las să alunece înăuntru şi pun capacul.

Caut camioneta lui Bullit. O găsesc repede Toţi sacii sînt goi. Bag camioneta într-un garaj din apropiere. Mă urc în taxi şi mă întorc în jumătatea nordică. Îi bag pe cei trei în saci şi pornesc aiurea prin oraş. Aş vrea să găsesc lumini şi să trag, să trag la nesfîrşit, dar totul e pustiu. Nici o urmă de viaţă. Acum cred că oraşul e cu adevărat curat.

În zori ajung la ieşire. Pinky e la post.

— Bună, Stupper. Cum ţi-a mers ?

— Şapte.

— Şi mai sînt ?

— Nu cred. Bullit ?

— N-a venit încă.

Apare Rosenberg.

— Şefule, oraşul e curat, îi spun.

— Să vedem ce zice şi Bullit.

— Să vedem. Eu mă duc să mă culc.

— În regulă. Stupper. Mîine dimineaţă la şase eşti aici. O să întîmpinăm comisia guvernamentală.

— Salut.

Plec la cabană şi mă arunc în pat. Nu mai există nici un Bullit pe care să-l aştept.

La şase fix sînt la intrare îmbrăcat într-un costum de catifea maro. Rosenberg şi Pinky sînt şi ei puşi la patru ace.

— Păcat de Bullit, îmi zice Rosenberg, nu s-a mai întors.

— Da. Păcat.

— Stupper, ai făcut treabă bună. Ieri am controlat personal oraşul. Nici o urmă de viaţă. O să ajungem mari, ascultă-mă pe mine.

Apar maşinile comisiei. Două Rolls-uri şi un camion. Din prima limuzină coboară însuşi guvernatorul. Rosenberg e roşu de emoţie. Urcă şi el în maşină şi pornesc spre centrul oraşului. În camion zăresc militari îmbrăcaţi în uniforma trupelor de intervenţie. Prudent — guvernatorul.

Trăncănesc cu Pinky pînă la prînz cînd apar maşinile. Sînt curios ce părere au tipii din comisie. Rolls-urile opresc la intrare. Rosenberg coboară şi nu arată prea bine. Părul îi este răvăşit şi privirea tristă. Coboară şi guvernatorul.

— Domnule guvernator, aproape că strigă Rosenberg, încercaţi să înţelegeţi, eu am descoperit o nouă artă, o artă în cel mai înălţător sens al cuvîntului. Oamenii vor admira ce am construit eu, vor admira oraşul acesta...

— Îmi pare rău, domnule Rosenberg, însă hotărîrea mea este luată. Ce aţi făcut dumneavoastră aici nu are nici o valoare artistică. Vom dărîma clădirile, vom recupera, cît este posibil, materialele pentru construcţii. Vom confisca terenul şi îl vom folosi pentru agricultură. Am zis.

Rosenberg e prăbuşit şi la propriu şi la figurat. Are ochii în lacrimi. Guvernatorul îi promite că îi va găsi o slujbă undeva la un trust de construcţii. Îmi zic că e momentul să intru şi eu în scenă :

— Domnule guvernator, mă numesc Stupper şi aş vrea să vă vorbesc. Ştiţi, în ceea ce priveşte oraşul, cred că am o propunere mai avantajoasă. Şi pentru oameni şi pentru guvern.

În zece zile oraşul s-a umplut de oameni. E noapte şi toate ferestrele sînt luminate, iar şoseaua e ticsită de maşini.

Mă plimb pe una din străzile principale şi mă lovesc, fără jenă, de oamenii pe lîngă care trec.

(Sfîrşit)

Aceasta fiindcă Tîrgul Internaţional Bucureşti înseamnă pentru Delta Design o sărbătoare internaţională a Bucureştiului, iar Bucureştiul înseamnă mult mai mult decît Pavilionul Expoziţional. Este motivul pentru care Delta Design a avut ideea inovatoare de a deschide, în perioada TIB '91, 10-17 octombrie, o expoziţie la sediul său din Complexul Hotelier Bucureşti. Astfel, partenerii noştri actuali şi potenţiali ne vor putea contacta fără a traversa Bucureştiul, atît de aglomerat... Desigur, pentru orice informaţii ne veţi găsi la TIB '91 în pavilionul P. Delta Design.
PENTRU CONFORTUL DUMNEAVOASTRĂ, TIB '91 S-A MUTAT LA HOTEL BUCUREŞTI. DELTA DESIGN.

Delta Design

Delta Design S.A., Hotel Bucureşti, 63-81 Victoria Street, Wing D - Agencies, Stair E 2, 4th Floor, Sect. 1, Bucharest, Phones: 15.42.26 / 40 015.45.80 Ext.2404 / Fax: 40 13.60.40.

AMADEUS MEDIA 1991

FEPER S.A.

FEPER .S.A. vă invită la Pavilionul Central Expoziţional Bucureşti, sectorul A, etajul 2, să vizitaţi standul său în perioada 10–17 octombrie 1991. Puteţi vedea şi contracta :

- **Case electronice de marcat autohtone**
- **Reţele de case de marcat (4–16 case legate de un singur calculator IBM PC)**
- **Reclame luminoase dinamice de diverse dimensiuni**
- **Plottere compatibile HEWLETT-PACKARD şi HOUSTON INSTRUMENTS, format A 2 sau A 0, 6 culori**
- **Mobilier industrial, accesorii tehnică de calcul :**
  - **masă tehnică de calcul**
  - **dulap de scule**
  - **dulap metalic tip vestiar**
- **Bunuri de larg consum :**
  - **echipament electronic pentru developare foto**
  - **suport pentru uscat rufe**
  - **container modular pentru depozitare componente şi scule**

FEPER S.A. asigură instalare şi service în perioada de garanţie şi transport contra cost.

LIVRARE imediată la sediul întreprinderii : Bdul Dimitrie Pompei nr. 8. Telefon : 88 63 95 ; 87 67 14 ; 88 42 65. Fax : 87 44 98. Telex : 10 895 ; 10 691.

HOROSCOP

Săptămîna 14.10 — 20.10

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Mare bucurie în familie.
Marți : Vă aflați sub influența totală a unei persoane de sex opus.
Miercuri : Survine un mic dezechilibru financiar, ușor de restabilit.
Joi : Soarele vă induce prospețime și multă putere de muncă.
Vineri : Reușită deosebită pe plan profesional.
Sîmbătă : O nouă inițiativă vă dă multă bătaie de cap.
Duminică : Noua afacere începe să prindă contur.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Săptămînă cu spectaculoase reușite în afaceri.
Marți : Vă pîndește o primejdie de natură sentimentală.
Miercuri : Succes financiar foarte consistent.
Joi : Vă impuneți în luarea unei decizii în familie.
Vineri : Schimbare favorabilă în cursul unei afaceri.
Sîmbătă : Duel de argumente, proiecte de viitor împreună cu un prieten.
Duminică : Fiți prudent în relațiile cu o Fecioară.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Apetitul profesional suferă o scădere, sînteți nehotărît, apatic.
Marți : Călătorie de afaceri, fără mari perspective.
Miercuri : Zi ghinionistă pe toate planurile.
Joi : Sînteți cuprins de un val sentimental față de o veche cunoștință.
Vineri : Creativitatea și inspirația stagnează îngrijorător.
Sîmbătă : Două evenimente deosebite vă „trezesc" la viață.
Duminică : Ușoară dezamăgire în relațiile conjugale.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Refugiu psihic în munca îndîrjită și perseverentă.
Marți : O mare satisfacție de ordin moral.
Miercuri : Zi norocoasă pe plan financiar.
Joi : Farmecul unei femei Scorpion vă tulbură profund.
Vineri : Bune legături afective cu o persoană foarte influentă.
Sîmbătă : Multă prudență în vehicularea unei sume mari de bani.
Duminică : Stare de iritare și insatisfacție în viața intimă.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Vă lansați în sfera unor afaceri riscante și nesigure.
Marți : Se impune o reevaluare foarte lucidă a unor proiecte recente.
Miercuri : Parcurgeți o perioadă de instabilitate psihică.
Joi : Excese temperamentale față de partenerul de viață.
Vineri : Luați din timp măsuri pentru a evita o decepție profesională.
Sîmbătă : În ciuda tăriei dv. de caracter, deveniți brusc pesimist(ă).
Duminică : Plecați urechea la sfaturile celor din jur, încă gîndiți confuz.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Începe o săptămînă cu multe evenimente fericite.
Marți : Vă sînt răsplătite din plin ambiția și tenacitatea.
Miercuri : O veste excelentă de la o rudă depărtată.
Joi : Deznodămîntul favorabil al unei afaceri mai vechi.
Vineri : Stîrniți admirație pentru o nouă inițiativă profesională.
Sîmbătă : Elanul afectiv-erotic domină viața conjugală.
Duminică : Căldura căminului vă consolidează liniștea sufletească.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Zi de lungi reflecții în fața unei decizii importante.
Marți : Evitați cu tact și bun simț un conflict colegial.
Miercuri : Dovediți intransigență în relațiile cu o femeie Scorpion.
Joi : Zi de intense încordări nervoase.
Vineri : Clipe agreabile în intimitatea conjugală.
Sîmbătă : O migrenă vă izolează și vă strică planurile zilei.
Duminică : Suprasolicitarea intelectuală în rezolvarea unor probleme acute.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni: Oboseală și surmenaj, indispoziție sufletească trecătoare.
Marți : Farmecul și prezența dv. de spirit vă avantajează din plin.
Miercuri : Reechilibrarea psihică e din ce în ce mai palpabilă.
Joi : Multă precauție în relațiile cu un Taur.
Vineri : Un răspuns mult așteptat vă clarifică o problemă sentimentală.
Sîmbătă : Se confirmă o presimțire care vă binedispune.
Duminică : Călătorii și vizite obositoare.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Disponibilități sufletești pentru o activitate bogată.
Marți : Orgoliul dv. rănește un prieten apropiat.
Miercuri : Nesiguranță și pripeală în viața amoroasă.
Joi : Triumfați într-un conflict profesional de rutină.
Vineri : Reușită profesională deosebită.
Sîmbătă : Disconfort psihic în relațiile conjugale.
Duminică : Stare de agitație și tendință de a aprinde conflicte.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Ritm de viață trepidant, activitate bogată.
Marți : Zi norocoasă, financiar și sentimental.
Miercuri : Surpriză neplăcută din partea unui amic, Berbec.
Joi : Vă surîde o nouă șansă de cîștig material.
Vineri : Vă așteaptă o decizie înțeleaptă, care va rezolva o situație neplăcută.
Sîmbătă : Zi senină, de deplină relaxare intelectuală.
Duminică : Prestigiul dv. e accentuat în cercul de prieteni.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Începe o săptămînă cu surprinzătoare oscilații sentimentale.
Marți : Relațiile cu un Scorpion se deteriorează.
Miercuri : Instabilitatea psihică e afectată de o replică hazardată.
Joi : O persoană de sex opus tinde să vă influențeze negativ.
Vineri : Se destramă speranța legării unei noi prietenii avantajoase.
Sîmbătă : Bilanțul săptămînii e foarte subțire și nesemnificativ.
Duminică : Viața amoroasă vă oferă numai satisfacții.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Stagnare intelectuală, monotonie profesională.
Marți : O întîmplare fericită vă redă pofta de viață.
Miercuri : Fantezia și inspirația vă sînt indispensabile într-o nouă afacere.
Joi : Zi norocoasă pe toate planurile.
Vineri : Sînteți nevoit(ă) să vă asumați unele riscuri profesionale.
Sîmbătă : Prospețime sufletească și pasiune în munca individuală.
Duminică : Zi monotonă, fără realizări deosebite.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Prioritate științifică mondială

Fiziologul român Nicolae Paulescu (1869 — 1931) este descoperitorul hormonului pancreatic antidiabetic pancreina (insulina). Asupra acestei descoperiri epocale, Societatea de Biologie din București a fost informată în ședințele din 21 aprilie, 10 mai, 9 și 23 iunie 1921. Totodată, în august 1921 Nicolae Paulescu a publicat la Liege memoriul „Recherches sur le rôle du pancreas dans l'assimilation nutritive", în timp ce la Paris apăruseră comunicările făcute în România. Cu toate acestea, Premiul Nobel pentru fiziologie și medicină 1923 a fost acordat altor cercetători, pentru anunțarea de către ei a descoperirii insulinei în februarie 1922. Prioritatea lui Paulescu a fost recunoscută mult mai tîrziu.

Premieră radiofonică

În anul 1921 este realizată prima emisiune experimentală de radiodifuziune din țara noastră. Posturile se aflau la Herăstrău și la Școala Politehnică din București. Cu un an înainte, în 1920, intra în funcțiune primul post de radiodifuziune din lume, la Pittsburg (SUA).

Căsnicie în al 68 -lea an

Beloiu Nicolae (născut la 21.01.1901) și Beloiu Elisabeta (născută la 18.08.1903) s-au căsătorit la 4 mai 1924, în Constanța. Ei au intrat astfel în cel de-al 68-lea an de căsnicie. La mulți ani !

Premieră medicală

În anul 1920, medicul Victor I. Anastasiu (1886 — 1972) înființează Centrul de medicină aeronautică, unul dintre primele dn lume cu acest profil (în care sînt studiate reacțiile psihice și metabolice ale piloților).

Femei celebre

Elena Densușianu, fiica omului de litere Aron Densușianu, a fost prima femeie care a primit un titlu universitar în învățămîntul superior medical. A obținut doctoratul la Iași (1899) și apoi s-a specializat la Paris (1900 — 1902). În 1910 își ia docența și apoi, între 1920 și 1940 a activat la catedra de oftalmologie a facultății de medicină din Iași. A publicat numeroase lucrări în țară și străinătate. A fost căsătorită cu profesorul Emil Pușcariu, fondatorul și conducătorul Institutului antirabic din Iași (al patrulea din lume ca dată de înființare).

Premieră tehnică

În anul 1925, Dumitru Brumărescu a inventat și construit o mașină de tăiat stuful, prima din România și una dintre primele din lume. Deși rezultatele utilizării ei au fost mulțumitoare, această invenție deosebită a fost mult mai tîrziu valorificată.

GUINNESS BOOK

MIXAJE

Problema locuințelor apare și în Guinness, desigur, într-o formă specifică recordurilor. Citindu-se revista de specialitate „World Rental Levels", se constată că cel mai scump metru pătrat de închiriat este cel din Hong Kong, care atinge valoarea de 655 dolari. În zona Manhattan a New York-ului, valoarea metrului pătrat atinge 625 dolari, iar la Londra acesta se ridică la 560 dolari. În aceste condiții (prețurile fiind în continuă ascensiune), se înțelege de ce afacerile cu spații imobiliare sînt dintre cele mai rentabile.

O ciudată întîmplare a scos la lumină cea mai scumpă cadă de baie din lume. Un fost demnitar nigerian a plecat în vacanță la Londra, în ianuarie 1984, luîndu-și cu sine cada de baie din aur ; aceasta valora atunci circa 5 milioane dolari. Transportul căzii (adică al tezaurului) s-a datorat faptului că agenții respectivului demnitar nigerian asiguraseră întreaga casă, dar uitaseră tocmai de nobilul utilaj. Pe timpul sejurului, cada a fost încredințată unei bănci.

În 1982, la Knoxville (statul Tennese, SUA), a fost prezentat cel mai mare pat din lume : lungimea lui este de 6,45 metri, iar lățimea de 5,25 metri, cîntărind 1812 kilograme. Pentru a asambla piesele din stejar care-l compun, au fost necesare — printre altele — 16 kilograme de clei.

Dar cel mai greu pat din lume este patul acvatic (umplut cu apă termostatată) al d-lui Milan Vacek din Canyon Country, California. Acest pat are dimensiunile 2,7 m lungime și 2,1 m lățime, iar greutatea lui atinge (plin cu apă) 1905 kilograme — vă puteți imagina o enormă saltea care în loc de burete sau aer e umplută cu apă caldă, a cărei temperatură e menținută constantă printr-un circuit de termostatare.

Cu gîndul mereu la cumpărături, să amintim că cel mai mare centru comercial din lume este Del Amo Fashion Center din Torrance, California, care are o suprafață de 236.424 metri pătrați. S-a inaugurat în 1981. Paradisul gospodinelor, cel mai mare magazin universal din lume se află în Dallas și se numește simplu Dallas Market Center. El deține 744.000 metri pătrați în șapte clădiri conexe.

Una din cele mai scumpe perechi de cărți de joc datează din secolul XVII și a fost tipărită de o anume familie Bowles. Subiectul cărților de joc este „Viețile Sfinților".

În imagine o puteți admira pe femeia care a ridicat cea mai mare greutate pe umerii săi : 125 kilograme ; este vorba de americanca Jan Todd, iar povara a reprezentat-o soțul ei, Terry (Jan avînd 102 kilograme).

Rubrici realizate de PAUL IOAN

ADAGRI Rom

ADAGRIROM S.R.L.

MEGAVISION Trade Mark

București Bulevardul Carol I nr. 44-46 (Hotel Modern) Telefon 15 64 70
Bulevardul 1848 nr. 39 (Piața Unirii) Telefon 12 00 99 Fax 15 91 07

VĂ OFERĂ O LARGĂ GAMĂ DE PRODUSE ELECTRONICE DE MARCĂ EN DETAIL PRIN MAGAZINELE SOCIETĂȚII MEGAVISION S.R.L. din BUCUREȘTI:

- Televizoare color SHARP, MEGA-VISION și alte mărci cu diagonala de diferite mărimi;
- Videorecorder SHARP, MEGA-VISION și alte mărci;
- Combine muzicale cu dublu casetofon, radio și pick-up cu telecomandă și două boxe anexe;
- Radioreceptoare, radiocasetofoane portabile, staționare și auto;
- Boxe auto și muzicale;
- Calculatoare, telefoane, aparate foto;
- Parabole cu suport și întreaga gamă de componente pentru recepție antenă satelit;
- O gamă variată de casete audio, video T.D.K., filme foto și casete pentru camere video;
- Frigidere, congelatoare.

ÎNTREAGA GAMĂ DE PRODUSE SE LIVREAZĂ ȘI EN GROS DIN DEPOZIT PRIN SOCIETATEA ADAGRIROM S.R.L. BUCUREȘTI, B-DUL CAROL I nr. 44-46 (HOTEL MODERN) — tel. 156470 și B-DUL 1848 nr. 39 (PIAȚA UNIRII) — tel. 120099.

— În curînd produse electrocasnice și alimentare;

PREȚURI CONVENABILE ȘI
GARANȚIE 6 LUNI
CU SERVICE ASIGURAT
DESFACERILE SE FAC ÎN LEI

MEGAVISION S.R.L.
Societate Comercială Mixtă
Elektro - Hi-Fi-TV-Video,Trading

VIZITAȚI CU ÎNCREDERE

MAGAZINELE NOASTRE DE SPECIALITATE DIN BUCUREȘTI
B-DUL 1848 (PIAȚA UNIRII), TEL. 12.00.99
CALEA VICTORIEI nr. 122, TEL. 50.38.55
ȘOS. ȘTEFAN CEL MARE nr. 2, TEL. 12.36.40

MAGAZINELE NOASTRE SÎNT DESCHISE ZILNIC ÎNTRE ORELE 10—20,
IAR SÎMBĂTA ÎNTRE ORELE 10—16.

SEDIUL SOCIETĂȚII MEGAVISION S.R.L. SE AFLĂ ÎN BUCUREȘTI,
B-DUL 1848 (PIAȚA UNIRII), TEL. 12.00.99.

POSTA by Air Mail

CONSTANTIN ROȘCA, Cluj—Napoca : Articolul dv. „Amintiri despre marele Nicolae Iorga" este interesant și scris cu o pregnantă admirație pentru savantul român; texul reprezintă mai mult un episod deosebit din viața dv. și nu din aceea a lui Nicolae Iorga. Cu primul prilej aniversar vom încerca să folosim cele relatate de dv. Vă mulțumim.

GEORGIA STADNICIUC, Iași: Vă mulțumesc pentru cuvintele frumoase de a căror sinceritate nu mă pot îndoi. Și nici dvs. să nu vă îndoiți de grija noastră de a vă satisface dorința exprimată. Pînă atunci vă rog să urmăriți rubrica la care v-ați referit; vom publica în curînd ceea ce doriți să aflați și să cunoașteți. Mai scrieți-ne..

CRISTINA MARGARETA, Găiești, Dîmbovița : Îmi îngădui o apreciere mai întîi: Dumnezeu v-a înzestrat cu o inteligență remarcabilă și cu mai rarul dar, de a și exprima frumos și convingător ce gîndiți. Pe deasupra mai și scrieți interesant, cu acea fluență care se cheamă cuvintele și ține cu ochii deschiși interesul pentru lectură. Toate astea desprinse dintr-o simplă scrisoare. Ca scriitor, pot spune că vă pindește scrisul, poate chiar literatura. Dispuneți de o zestre care către aceste direcții arată, și arată bine..

Referirile la publicția noastră ne măgulesc. Mai ales că sînt spontane și argumentate. Cititori de calitatea ce vă onorează au asupra noastră, cei care scriem această revistă, o înrîurire binefăcătoare. Avem datoria să-i ascultăm și să nu-i dezamăgim. Așteptăm alte scrisori, alte vești...

MARIA DUMITRU, București: Propunerea dvs. este foarte interesantă. La fel de interesant este modul în care gîndiți să ne aventurăm într-un dialog cu extratereștrii, dar... din păcate — dacă ei există cu adevărat și nu i-am inventat noi, oamenii! — după cum prea bine știți refuză să ne întindă o mînă, fie prietenească, fie de avertizare. În privința faptului că noi, românii, am putea face acest mare pas, spre binele Binelui universal și al păcii eterne, desigur este o idee lăudabilă un mod de a visa patriotic dincolo de cerul patriei... să nu uităm însă cîteva aspecte: marile puncte științifice de „privire" în Cosmos nu se află — din păcate — în Carpați, ci pe alte meridiane; capacitatea de a scruta tăriile cerești există actualmente, dar nu și în laboratoarele savanților români; și mai ales încă nu știm — și poate că nu vom ști niciodată — dacă pentru extratereștri **binele** și **răul** au vreo semnificație, vreun sens. Nu știm dacă acei extratereștri despre care și revista noastră a scris de atîtea ori, au sentimente, au o morală, au afecte...

Ce știm mai puțin aproximativ, este că din cînd în cînd pe cer apar niște obiecte, obiecte neindentificate și că, pe alocuri, din ele coboară niște ființe despre care nu știm de fapt nimic!

Rubrică realizată de ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 14 octombrie. Programul 1: 14,00 Actualități; 14,10 Calendarul zilei; 14,20 Worldnet USIA; 15,20 Avanpremiera săptămînii; 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni; 16,00 Casa și grădina; 16,30 Muzica pentru toți; 17,00 Știri; 17,05 Emisiunea în limba maghiară; 18,35 Invitatul săptămînii; 19,05 Tezaur; 19,30 Desene animate; 20,00 Actualități. 20,35 Sport; 20,45 Studioul economic; 21,10 METRONEX se recomandă ! ; 21,20 Teatru TV : „Caligula" de Albert Camus; 23,10 Cronica parlamentului. Actualități; 23,45 Repriza a treia. **Programul 2:** 16,00 Actualități; 16,10 Recomandări din programul zilei; 16,15 Desene animate; 16,40 Tradiții ale sticlarilor; 17,10 „Aven amentza"... pe programul doi!; 20,00 Super Channel; 20,30 Magazin auto-moto; 21,00 BBC World Service; 21,30 Telejurnalul Televiziunii Spaniole; 22,00 TV 5 Europe; 22,35 Studioul muzicii de cameră; 23,05 Închiderea programului.

MARȚI, 15 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo; 10,20 Calendarul zilei; 10,30 Super Channel; 12,40 Ora de muzică; 13,30 Interferențe; 14,00 Actualități; 14,20 Actualitatea muzicală... la început de stagiune; 14,50 Tradiții; 15,20 Avanpremieră; 15,30 Preuniversitaria; 16,00 Teleșcoală. Cursuri de limbi străine. Limba franceză. Limba rusă; 16,30 Muzica pentru toți; 17,00 Știri; 17,05 Convietuiri; 17,35 Dosarele istoriei; 18,05 Salut, prieteni!; 19,05 Cultura în lume; 19,30 Desene animate; 20,00 Actualități; 20,35 TIB '91; 20,45 Sport; 20,55 Studioul economic; 21,20 Telecinemateca „Strada mare" (Spania, 1956); 23,00 Cronica parlamentului. Actualități; 23,35 Meridianele dansului; 0,00 Recomandări din program. **Programul 2:** 16,00 Actualități; 16,10 Recomandări din programul zilei; 16,15 Desene animate; 16,40 Cercetarea științifică agricolă; 17,10 Studioul de literatură; 18,10 Film serial: „Veterinarul"; 19,10 Muzica azi; 19,40 Tribuna non-conformiștilor; 20,00 La Sept; 20,30 Sport-Magazin; 21,00 BBC World Service; 21,30 Telejurnalul Televiziunii Spaniole; 22,00 TV 5 Europe; 22,35 De-ale pieței în economia Capitalei; 23,00 Închiderea programului.

MIERCURI, 16 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo; 10,20 Calendarul zilei; 10,30 Film serial: „Ultimul meu vis va fi pentru tine"; 11,30 Super Channel; 12,40 Ora de muzică; 13,30 Vîrsta a treia; 14,00 Actualități. Meteo; 14,20 Tineri interpreți de muzică populară; 14,50 Documentar științific; 15,20 Avanpremieră; 15,30 Preuniversitaria; 16,00 Teleșcoală. Cursuri de limbi străine. Limba italiană; 16,30 Muzica pentru toți ; 16,50 Tragerea Pronoexpres ; 17,05 Televiziunea vă ascultă!; 17,30 15, 16, 17, 18; 17,55 Fotbal: România — Scoția; 19,50 TIB '91; 20,00 Actualități; 20,35 Sport; 20,45 Studioul economic TIB '91; 21,10 Memorialul durerii; 22.25 Universul cunoașterii; 23,10 Cronica parlamentului. Actualități; 23,45 Pro Musica. **Programul 2:** 16.00 Actualități; 16,10 Recomandări din programul zilei; 16,15 Desene animate; 16,40 Emisiunea în limba maghiară; 18,10 Teatru TV: „Montserrat" de Emmanuel Roblés; 20,00 Super Channel; 20,30 Dialog cu edilii Capitalei; 21.00 BBC World Service : 21,30 Telejurnalul Televiziunii Spaniole; 22,00 TV 5 Europe; 22,35 Bijuterii muzicale.

JOI, 17 octombrie. Programul 1: 10.00 Actualități. Meteo; 10,20 Calendarul zilei; 10,30 Super Channel; 12,40 Ora de muzică; 13,30 Oameni de lîngă noi; 14.00 Actualități; 14,20 Jazz-Magazin; 14,50 Audio-vizual-studio; 15.20 Preuniversitaria; 16,00 Teleșcoală. Cursuri de limbi străine. Limba engleză; 16,30 Tele-discul muzicii populare; 17,00 Știri; 17,05 Forum; 17,35 Vîrstele peliculei; 18,35 Reporter '91; 19,00 Serial științific; 19,25 TIB '91; 19,35 Desene animate; 20.00 Actualități; 20.35 Sport; 20,45 Studioul economic; 21,10 Film serial: „Dallas"(ep. 66); 22,15 În fața națiunii; 23.00 Cronica parlamentului. Actualități; 23,35 Stadion. **Programul 2:** 16,00 Actualități; 16,10 Recomandări din programul zilei; 16,15 Desene animate; 16.40 Motor!; 17,10 Emisiunea în limba germană; 18.10 Armonii corale; 18,30 Club SF; 19,00 Concert simfonic; 21,00 BBC World Service; 21,30 Telejurnalul Televiziunii Spaniole; 22,00 TV 5 Europe; 22,35 Arhive folclorice.

VINERI, 18 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo; 10,20 Calendarul zilei; 10,30 Film artistic: „Moara" (Moldova, 1990); 11,35 Super Channel; 12,40 Ora de muzică; 13,30 Medicina pentru toți; 14,00 Actualități. Meteo; 14,20 Mondo-Muzica; 14,45 Mapamond; 15,15 Reflecții rutiere; 15,30 Preuniversitaria; 16,00 Limba noastră; 16,30 Studioul muzicii ușoare; 16,50 Tragerea Loto; 17,00 Știri; 17,05 Emisiunea în limba germană; 18,05 Pro Patria. Emisiune realizată de Ministerul Apărării Naționale; 19.00 Gong!; 19,30 Desene animate; 20,00 Actualități; 20,35 Sport; 20,45 Viața parlamentară; 21,10 Film serial: „Destinul familiei Howard"; 21,15 Simpozion; 23,00 Actualități; 23,15 Varietăți la operetă; 0,05 Tele-top. **Programul 2:** 16,00 Actualități; 16,10 Recomandări din programul zilei; 16,15 Desene animate;16,40 Tradiții; 17,10 Întîlnire cu Cristian Țopescu și invitații săi; 20,00 Opera în capodopere; 21,00 BBC World Service; 21,30 Telejurnalul Televiziunii Spaniole; 22,00 TV 5 Europe; 22,35 O muzică, o țară.

SÎMBĂTĂ, 19 octombrie. Programul 1: 9,00 Bună dimineața!; 10,00 Actualități; 10,10 Tip-Top, Mini-Top; 11,10 Descoperirea planetei; 11,30 Viața spirituală; 12,30 Ora de muzică; 13,30 7 x 7; 14,00 Actualități; 14,10 Tele-Club; 15,55 Cupa mondială la rugby; 17.30 Itinerarii; 18.00 Pagini muzicale de mare popularitate; 19,00 Melodii îndrăgite...; 19,15 Teleenciclopedia; 20,00 Actualități; 20,35 Film serial: „Fantomas"; 22,10 Săptămîna sportivă; 22,30 Telerecital: Tudor Gheorghe; 23,20 Actualități; 23,35 Film artistic: „Jocul morții" (SUA, 1981). **Programul 2 :** 16,00 Actualități; 16,10 Recomandări din programul zilei; 16,15 Desene animate; 16,40 Convietuiri; 17,10 Film artistic: „Vise pierdute, vise regăsite" (Anglia, 1987); 18,50 Opera în capodopere; 21,00 BBC World Service; 21,30 Telejurnalul Televiziunii Spaniole; 22,00 TV 5 Europe; 22,35 Serenada.

DUMINICĂ, 20 octombrie. Programul 1: 8,30 Bună dimineața!; 9,30 Abracadabra!; 10,25 Film serial pentru copii: „Singur pe lume" (Franța, 1981); 10,50 Actualități; 11,00 Lumină din lumină; 12.00 Viața satului; 13,30 Hora satului; 14,00 Actualități. Meteo; 14,10 Atlas; 14,30 Video-Magazin. „Mesager"-ul; 16,00 Cupa Mondială la Rugby (sferturi de finală); 18.00 Știință și imaginație; 18.30 Convorbiri de duminică; 19,00 Film serial: „Dallas"(ep. 67); 20.00 Actualități; 20.35 Film artistic: Viața secretă a lui Kathy McCormick" (SUA, 1988); 22,25 Show-ul de duminică; 23,00 Actualități; 23.15 Duminica sportivă; 23,40 Maeștrii; 0.45 Recomandări din program. **Programul 2:** 16,00 Actualități; 16.10 Recomandări din programul zilei; 16.15 Desene animate; 16,40 Convietuiri; 17.10 Pop-Magazin; 17,30 Orașe și civilizații; 18.00 Varietăți internaționale; 18,30 Serată muzicală TV; 21.00 BBC World Service; 21.30 Telejurnalul Televiziunii Spaniole; 22.00 TV 5 Europe; 22,35 Cîntecul inimii mele. (După „PANORAMIC TV").

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina AZI

Post scriptum la

„INDIFERENȚA CARE UCIDE“

— Reporter pe frontul medicinii —

La 24 august publicam în această pagină a revistei, sub titlul „Indiferența care ucide“ un reportaj ce a avut un ecou deosebit. Zeci de telefoane, scrisori, vizite la redacție. Prezentam atunci experiența doamnei prof. **MARIA LUNGU.** Cu argumente științifice și pe baza experimentelor făcute pe propriul organism, domnia sa susține puterea tămăduitoare a unor specii vegetale în combaterea cancerului. Și tot atunci, acuzam indiferența celor care sub emblema unor foruri științifice au blocat experimentarea preparatului medicamentos propus spre brevetare ca invenție. Îi acuzam pe cei care, în indiferența lor, ucid speranța în vindecare a unui imens număr de oameni. Îi acuzam pe acei care, prin indiferența cu care au privit dosarul acestui brevet de invenție, au anulat o șansă. O șansă pentru viață, în care omul bolnav crede. Că este așa o demonstrează și ecourile disperate ce mi-au parvenit de la cei suferinzi. La fel de numeroase au fost și cele primite de la cercetători, de la medici. Spațiul limitat, din păcate, mă constrînge la o selecție.

Așadar, dr. Simona Apostol : „Am citit în săptămînalul dv. din 24 august 1991 un articol, „Indiferența care ucide“, în care vă referiți la descoperirea prof. Maria Lungu și care merită toată atenția. Consider că trebuie să fie publicate datele, iar cei ce vor beneficia de rezultatele descoperirii vor fi și cei ce o vor confirma, deși desigur un institut de cercetare științifică și Academia de științe medicale ar fi trebuit să se preocupe de problema priorităților românești în știință“.

Dr. Violeta Lucaciu — ne scrie : „Sînt medic de medicină generală, promoția 1984 și homeopat, promoția 1991... Am citit articolul dv., mi s-a părut interesant și sînt convinsă că am de învățat foarte mult din experiența doamnei profesor Maria Lungu. Susțin aceasta întrucît de patru luni practic homeopatia și, deși sînt la început, rezultatele sînt spectaculoase. Sînt convinsă că o medicină totală care să cuprindă o îmbinare între medicina tradițională, respirație corectă, alimentație corectă și alopatie ar putea face foarte mult pentru sănătatea semenilor noștri. Păcat că la terapia naturistă se apelează în ultimă instanță, cînd alopații nu mai dau șanse și cînd deja s-au instalat leziunile organice de cele mai multe ori ireversibile. Poate și insuficienta cunoaștere prin mass-media a unor principii sănătoase de viață și conduită profilactică fac ca majoritatea să privească sceptici metodele tradiționale...“.

Printre cei care au sugerat o soluție se numără și domnul chimist Cornel Pleșa : „Cu emoție am citit articolul dv. în care descrieți succint una din, aș spune, tragediile personale, destul de des scoase la lumină de presa noastră în ultimii ani cu privire la optuzitatea și indiferența unor foruri din țara noastră care au făcut să se piardă sau să se transfere în alte părți idei și realizări valoroase atît în domeniul medical cît și în alte domenii științifice sau tehnice. Unii cercetători diplomați, autodidacți, mai tineri au plecat efectiv din țară pentru a-și încerca să-și materializeze rodul gîndirii și inspirației, alții și-au dus taina cu ei dincolo în neființă.... Sînt licențiat în chimie, specialitatea chimie organică și cu unele colaborări în domeniul chimiei cu aplicații biologice și am simțit eu însumi amărăciunea acestei indiferențe în lucrări de mai mică anvergură, astfel încît mă solidarizez apelului lansat de dv. în articolul citat. „Am cîntărit“ îndelung cele descrise și ideea mi se pare rezonabilă cunoscînd și eu în literatură unele referiri la efectele „agresive“ ale unor substanțe naturale din plante (alicina din usturoi, de exemplu) asupra celulei canceroase. Avînd în vedere posiblitatea ce o am de a avea acces la dotările tehnice din laboratoarele chimice pe care le coordonez și colaborarea unor colegi sau cunoscuți care conduc laboratoarele cu aparatură destul de performantă, precum și posibilitatea de a polariza atenția unui grup de medici entuziaști m-am gîndit să mă ofer pentru a încerca să organizez unele lucrări de separare, analiză și testare a componenților activi din plantele recomandate de doamna profesoară Maria Lungu... Nu putem garanta începerea cercetării pe cobai datorită situației financiare deficitare a cercetării și argumentelor științifice și experimentale reduse ce le putem oferi, datorită lipsei unei statistici care să delimiteze spectrul de acțiune și să elimine posibilitatea intervenției întîmplătoare a altor eventuali factori favorizanți ai vindecării, mascați de tratamentul aplicat... Închei cu o notă de optimism și speranța că articolul dv. va duce la decantarea adevărului de unii factori necontrolați, cunoscînd complexitatea extraordinară a organismului uman și convins că o nouă șansă de supraviețuire va fi acordată multor mii de condamnați fără vină la suferințele fizice și psihice și la o implacabilă dispariție...“

O categorie distinctă, între cei care ne-au scris sau telefonat, poate cea mai numeroasă, o formează aceia care s-au oferit să preia cercetarea pe „cont propriu“, rezervîndu-i doamnei prof. Maria Lungu statutul de... coautor sau „prim autor“ al eventualului brevet de invenție „Sîntem un grup de cercetători, chimiști, medici, farmaciști care ne ocupăm cu separarea principiilor active din plante cu scopul de a prepara medicamente retard fără acțiune toxică secundară, fenomen ce se întîlnește la aproape toate medicamentele de sinteză. Dacă dv. dețineți o serie de materiale de la doamna prof. Maria Lungu noi sîntem dornici să cercetăm plantele pe care le-a folosit și să vedem despre ce principii active este vorba. În cazul unor rezultate pozitive avem autoritatea științifică corespunzătoare pentru a impune produsele în medicina românească. De asemenea, doamna prof. Maria Lungu va fi prim autor la brevet dacă rezultatele vor fi brevetabile“, ne asigură dr. chimist Constantin Ciobanu.

„Nu mă pot dezice de cercetările mele care reprezintă de fapt o prioritate înregistrată cu mulți ani în urmă la O.S.I.M. Nu pot accepta astfel de „oferte“.» este replica fermă a doamnei profesoare Maria Lungu.

Nu am auzit încă „glasul“ Academiei de Științe Medicale, forul științific care a scos din circuit dosarul de invenție despre care vorbim. Nu cunoaștem nici punctul de vedere oficial al specialiștilor oncologi. Motive suficiente pentru a continua demersul nostru gazetăresc convinși fiind că nu trebuie „să moară“ acest tratament ce s-a dovedit a fi un antidot al morții...

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Dialogurile Laurei

■ Am absolvit și eu, cîndva, cursurile excelentului liceu a cărui elevă ești tu astăzi dar, te rog să mă crezi, draga mea **ELA M. (București)**, pe cînd aveam 17 ani nu prea m-au muncit gînduri atît de melancolic prăpăstioase — chiar dacă am încercat și eu, ca și tine, disperarea unor „iubiri pierdute“ ! — care să mă facă să-mi scriu... testamentul !!! La drept vorbind, niciodată n-am avut asemenea gînduri. Și sper, adică nu, **sînt convinsă** că pînă nu voi împlini o sută de ani, așa cum mi-am propus, nici n-am să dau voie gîndurilor negre să se apropie de mine ! Am apreciat stilul elegant și pornirile sincere ale „ultimei“ dorințe, fapt ce mi-a confirmat buna impresie despre calitățile tale literare. Însă — mare atenție ! — să nu care cumva să confunzi viața cu o coală de hîrtie pe care așternem mai mult sau mai puțin meșteșugit, vorbe mai mult sau mai puțin frumoase. În sfîrșit, mai cred, la fel ca și tine, că „iubirea există și dacă știm s-o așteptăm — ea vine“. Aș mai adăuga doar că **rămine** dacă știm și s-o trăim, și s-o prețuim cum se cuvine...

■ Dragul meu **ADRIAN SPRINCENATU (sat Vilcele, com. Tismana, jud. Gorj, 1429)**, nu izolarea de oameni, nu mizantropia, nu valurile de tristețe sînt cele mai potrivite atitudini prin care poți lupta împotriva neînțelegerii unora față de deficiențele auditive datorate unui nefericit accident. „Am împlinit de curînd 19 ani și mi se pare că viața e un chin, nu o bucurie“, îmi scrii. Uite, nici cu asta nu sînt de acord ! Cum adică, ne lăsăm pradă complexelor de inferioritate, autocompătimirilor și disperărilor ?! Și pentru ce, dragul meu, atunci cînd amîndoi știm prea bine că există pe lumea asta mulți, foarte mulți oameni loviți de soartă infinit mai greu decît tine, dar care nu acceptă să se lase înfrînți, să se încovoaie sub apăsarea greutăților vieții pe care le poartă cu demnitate... Firește că în fața propriilor greutăți sîntem tentați să uităm de existența altora poate cu mult mai nefericiți decît noi, poate cu mult mai îndreptățiți să se plîngă de asprimile și nedreptățile soartei.. În orice caz, nu încercînd să ascunzi față de ceilalți ceea ce, oricum, nu poate fi ascuns îți vei asigura liniștea sufletească și prieteniile, ci tocmai invers, trăind între oameni așa cum ești, demostrîndu-le astfel că frumusețea sufletească, cinstea, hărnicia, demnitatea, înțelepciunea, sinceritatea și, ei bine, optimismul și încrederea în viață, în tine, în oameni sînt calități de mare preț ce nu pot fi cu nimic micșorate prin existența unor deficiențe fizice ! Și încă ceva : dacă acum, la 19 ani, gîndești astfel, mai tîrziu, cînd viața te va supune adevăratelor examene cu suișuri și coborîșuri piezișe, ce-ai să te mai faci ?!

Hai, fruntea sus, bucură-te că ai (abia) 19 ani și că, iată, ți-am publicat adresa pentru a corespunde cu tineri și tinere de vîrsta ta cu care poți lega prietenii — poate de-o viață...

LAURA

Caracterul fiecăruia depinde de grupa sanguină?

În urmă cu patru ani, un ziarist francez se deplasa în Japonia pentru a stabili un acord cu șeful unui canal al televiziunii nipone în vederea obținerii permisiunii de a realiza un documentar. Ziaristul povestește cît de uimit a fost cînd interlocutorul său l-a întrebat : „Ce grupă sanguină aveți ?“. În urma răspunsului primit a decis imediat : „De acord, faceți documentarul“. Și a semnat aprobarea. Fericit pentru succesul obținut, dar foarte surprins față de criteriul de selecție, gazetarul și-a propus să descifreze măcar o parte a sensului acelei întrebări. Cu atît mai mult cu cît a observat că anunțurile vizînd locurile de muncă vacante fac apel la o serie de referințe printre care se numără și grupa sanguină a potențialilor candidați. Bunăoară, Toyota e interesată să recruteze specialiști în comerț și marketing a căror grupă sanguină este A sau AB. JVC are nevoie de tehnicieni superiori cu grupa A obligatorie. Fuji caută comercianți grupa 0. Televiziunea japoneză este interesată și ea de grupa de sînge a telespectatorilor : persoanele din grupa B, și în special cei cu Rh negativ, sînt foarte receptivi la știri, la noutăți; grupa 0 preferă genul fiction și polițist ; grupa A este receptivă la varietăți și filme erotice ; grupa AB reprezintă categoria cea mai dificilă a telespectatorilor, greu de mulțumit.

Așadar japonezii au descifrat și țin seama de o nouă caracterologie. La baza acestui nou punct de vedere se află un nume, Masahito Nomi, cercetător japonez, biolog, și statistician, pasionat de sociologie și psihologie aplicată, care încă din anii '30 a pus la punct un sistem de studii și documentație extrem de sofisticate. După moartea lui Nomi, survenită în 1981, fiul său a continuat această muncă și, în prezent, împreună cu societatea ABO, administrează comoara de date pe care o deține. Peste 4 000 de abonați — instituții, societăți, administrații — uzează de serviciile ABO-Nomi.

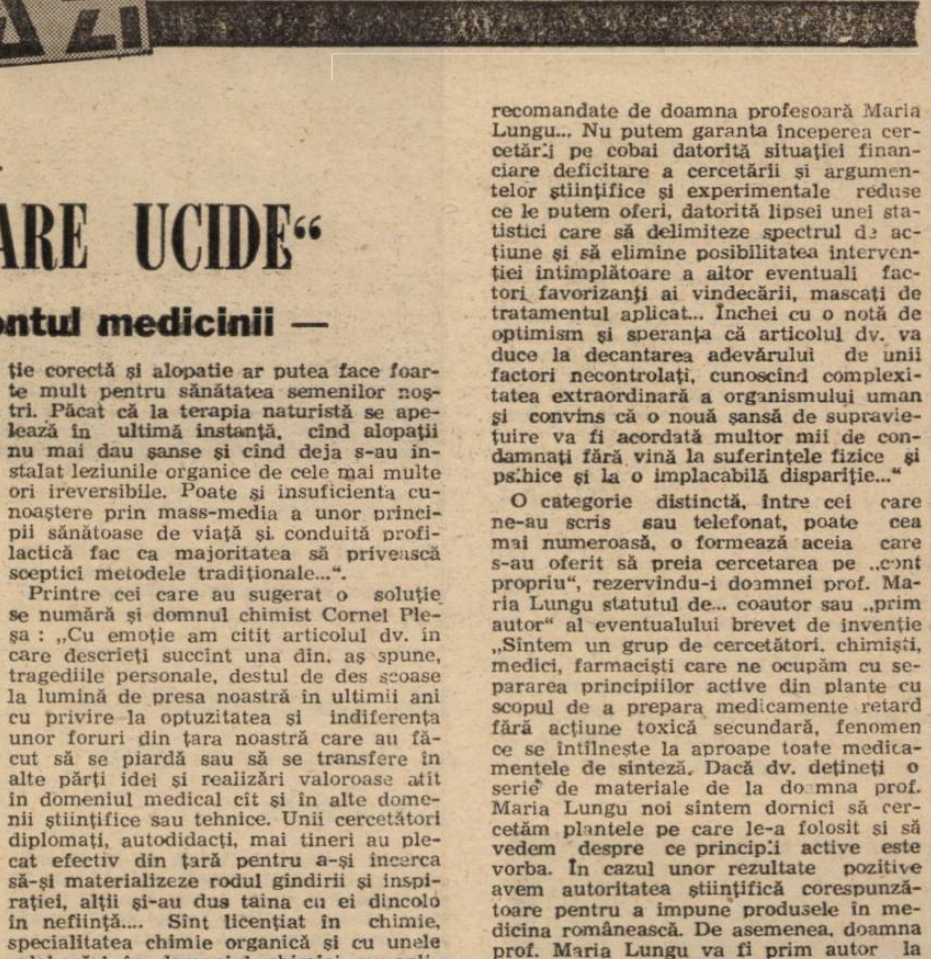

— Ce ai în borcanul acela ?
— Horoscopul meu!

Dar să vedem și noi care este caracterul exprimat de fiecare grupă sanguină. Vom începe cu GRUPA 0.

GRUPA O

Puternici, orgolioși, ambițioși

Cei ce se înscriu în grupa 0 a sîngelui sînt niște extrovertiți: persoane cu sufletul deschis, surizători, generoși, plini de vitalitate. Știu să atragă atenția asupra lor și să-și găsească locul potrivit în societate. Au un mare respect față de norme și convenții, precum și față de ierarhie. Motivația acțiunilor lor în viață este legată de aspirația de a ajunge în vîrf. Subiecții din această grupă sanguină sînt dotați cu o ambiție ieșită din comun. Foarte autoritari, știu să conducă și le place mult acest lucru. De altfel, cei mai mulți șefi de stat aparțin acestei grupe. Adesea iau însă decizii pripite sau incoerente. Își însușesc părerile și ideile altora, căutînd fără încetare să inoveze. Persoanele din grupa 0, mai mult decît oricare aparținînd altor grupe, au ceva fundamental copilăresc. Sînt capabile de cele mai rele sau cele mai minunate fapte.

Femeia din grupa 0 în dragoste

E activă, voluntară, vulcanică. Poate de aceea se îndrăgostește fulgerător. Temperamentul său vulcanic are nevoie de un adevărat mascul. Femeia din grupa 0 atinge mult mai ușor satisfacții pur sexuale, spre deosebire de femeile aparținînd oricărei alte grupe. Paradoxal însă, femeile din grupa 0 înregistrează și cele mai înalte grade de frigiditate, greu recuperabile.

Bărbatul din grupa 0 în dragoste

Au puternice impulsuri sexuale. Ca și femeile din grupa lor, se îndrăgostesc repede și, atent la convențiile sociale, propune primul încheierea unei căsătorii. Este un amant cu calități excelente Jar și un tată ireproșabil.

AURORA POPESCU

Întîmplări adevărate

Un copil de 3 ani terorizat de furtună

Culcat în patul său, micul Julien nu-şi găsea somnul. Deşi o lumină discretă emisă de o veioză îi scalda camera, copilul de numai trei ani se simte singur. În spatele ferestrelor vede umbre care îl sperie. Părinţii săi, un cuplu în vîrstă de

treizeci de ani, se află în vizită la nişte prieteni. Nu erau îngrijoraţi, ştiind că băiatul lor are de obicei un somn de plumb şi, oricum, la nevoie, ştie să telefoneze. Dar iată că se făcuse 11 noaptea şi Julien era încă treaz, singur în casă. O senzaţie de frică instinctivă începuse să-l cuprindă cînd, deodată, un zgomot îngrozitor a făcut să se cutremure pereţii. Din senin, o furtună devastatoare a cuprins totul. Un fum gros invadează încăperea. Cu lacrimile curgîndu-i pe faţă şi strîngînd la piept ursul de pluş, se repede la telefon pentru a-şi chema acasă părinţii. Pe o foaie de hîrtie, scris mare, se afla numărul de telefon. Julien ridică receptorul dar nu apucă să formeze decît prima cifră ; cade la pămînt scoţînd un strigăt de moarte. Prin fereastra deschisă lîngă care se afla instalat telefonul pătrunsese un fulger care i-a atins braţul, provocînd totodată un incendiu.

Imediat ce furtuna s-a declanşat, părinţii lui Julien au pornit alergînd spre casă. Au ajuns însă după ce dezastrul se produsese. Sub şoc şi fumul din încăpere, Julien leşinase. O parte din pijamaua sa era arsă, de asemenea buclele roşcate ce-i împodobiseră înainte chipul frumos de copil. Moment de panică, apoi de acţiune : în timp ce tatăl copilului se luptă să stingă incendiul, mama sa anunţă spitalul din apropiere pentru a primi ajutor. Copilul zace fără cunoştinţă, cu arsuri grave la braţul drept, umăr şi omoplaţi. Faţa îi e puţin afectată şi, lucrul cel mai important, copilul se află în viaţă.

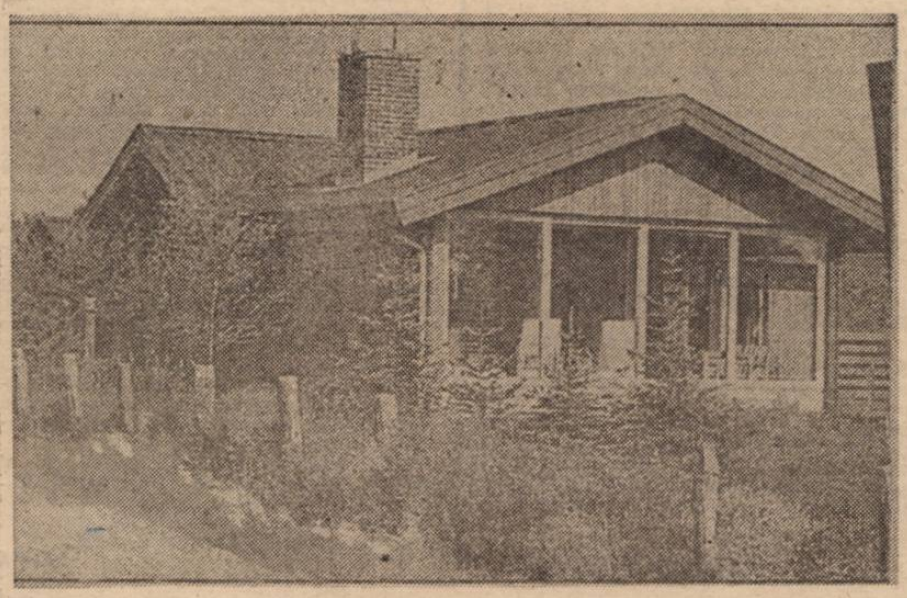

Pentru părinţi, aceasta a fost o lecţie crudă, pentru copil o dramă greu de uitat. Părinţii au înţeles, din păcate, prea tîrziu, că un copil de trei ani oricît de dotat ar fi nu este un adult.

Un brioş record

În cursul unei după-amieze toride din această vară domnul Poulleau, notar din Vittelinne, Franţa a avut plăcerea să înscrie un nou record pentru Guinness : un brioş cu diametrul de 3 metri şi 125 kg. Acest rezultat a fost obţinut printr-o mobilizare fără precedent. Cuptorul a fost construit de către voluntari sub îndrumarea specialiştilor. Artizanii şi negustorii francezi, care au avut această iniţiativă, au oferit apoi o degustare.

Din cauza coafezei, o tînără şi-a ratat căsătoria

Aline, o tînără în vîrstă de 22 de ani, urma să se căsătorească. Părinţii săi îi promiseseră o nuntă de vis. Francis, prietenul ei din copilărie, avea să-i devină soţ. Totul era pregătit : rochia de mireasă semnată de o mare casă de modă, lista de invitaţi, sala de petrecere... Un singur lucru era nerezolvat pentru Aline, coafura de mireasă. Ştia că are un păr tern, moale, subţire. Cum să-l aranjeze ? Una dintre bunele ei prietene a sfătuit-o să meargă la un salon de coafură, să încerce o tunsoare modernă. Deşi nu agrea ideea, Aline a găsit totuşi că aceasta e singura soluţie acceptabilă. Cu o revistă în mînă, s-a aşezat în faţa unei oglinzi din salonul de coafură indicat, lăsîndu-se pe mîna unei necunoscute. Cînd neplăcuta şedinţă de înfrumuseţare a luat sfîrşit, Aline s-a simţit de-a dreptul cuprinsă de disperare. Tuns şi încreţit într-un permanent, părul său devenise mai tern şi mai urît decît fusese, iar figura ei semăna cu a unei oiţe. Coafeza a încurajat-o spunîndu-i că a doua zi pieptănătura va căpăta un aer deosebit de natural şi plăcut. Obosită, Aline a revenit acasă şi, pentru că era seară, s-a culcat cu gîndul la ziua următoare, cea care trebuia să-i aducă atîta fericire. Numai că dimineaţa, trezindu-se a avut un şoc. Perna era plină de şuviţe de păr, din loc în loc bucăţi din pielea capului se vedeau ca şi cum ar fi fost arse. Disperată, mama Alinei a încercat să mascheze golurile, pieptănînd restul părului. Dar aproape în întregime, „podoaba" capilară a rămas prinsă în pieptăn. Aline a căzut răpusă de un şoc îngrozitor. Nunta n-a mai avut loc. Coafeza a luat asupra sa întreaga vină şi s-a obligat să plătească o despăgubire de 10.000 de franci.Dar prejudiciul moral nu l-a putut nimeni acoperi. Aline refuză să mai vadă lume, stînd ascunsă în penumbra camerei ei. Şi crede că această întîmplare a fost un semn rău în viaţa sa.

Cum s-au ciocnit două avioane în L.A.

În luna februarie a acestui an, pe aeroportul internaţional din Los Angeles (L. A.) s-a petrecut o teribilă întîmplare, în urma căreia, 33 de persoane au murit. Motivul ? Ciocnirea a două avioane, la ora 6,07 după-amiaza. Iată mai întîi cum s-a ajuns la această catastrofă:

1. O avionetă aparţinînd liniei Sky West a primit permisiunea să decoleze de pe pista 24 L, exact în acelaşi timp în care un Boeing 737, aparţinînd USAir se pregătea să aterizeze. Controlorii de zbor i-au indicat exact pista: 24 L (!).

2. Avionul USAir loveşte avioneta Sky West pe pistă.

3. Avioneta este zdrobită sub greutatea Boeing-ului şi ambele aparate derapează de pe pistă şi după 400 metri lovesc o clădire de beton, din fericire nelocuită.

4. Combustibilul se împrăştie în jur şi ia foc în vreme ce supravieţuitorii încearcă să scape din infern.

Acestea sînt cele 4 momente sintetizate în imaginea alăturată (reprodusă după USA TODAY).

Concluzia investigatorilor federali: controlorul de zbor a permis avionetei să intre pe pista de decolare. 72 de secunde mai tîrziu, acelaşi controlor — probabil cu atenţia distrasă de convorbirea cu un al treilea avion — a permis aterizarea Boeing-ului pe aceeaşi pistă. Unii spun că multe accidente de avion se datorează controlorilor de zbor. La rîndul lor, aceştia invocă faptul că numărul zborurilor s-a multiplicat.

O aritmetică simplă în viziunea unui specialist american arată că „dacă numărul controlorilor cu experienţă scade, iar traficul aerian creşte, situaţia devine foarte periculoasă".

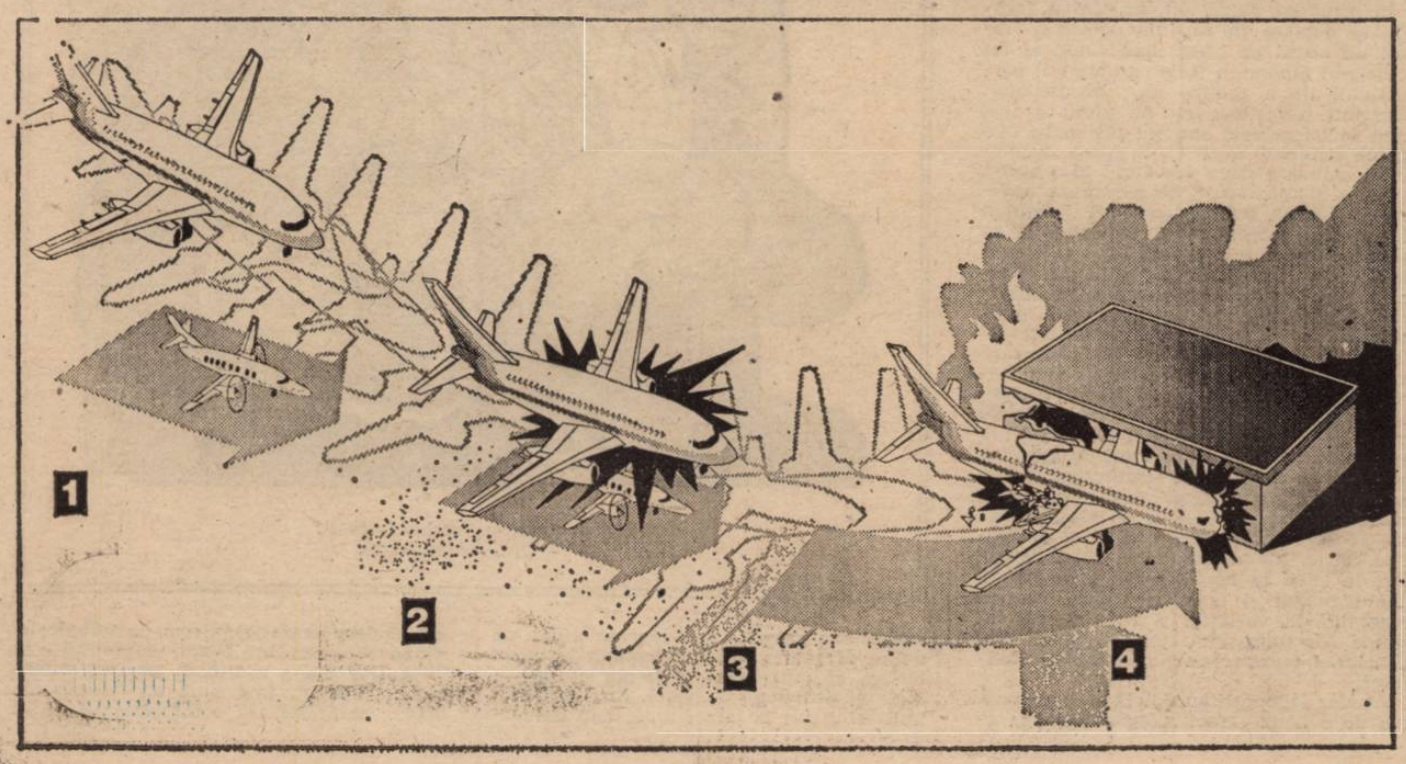

verificati-vă cunoștințele

DESRPE... DRACI, DRĂCOAICE ŞI ALTELE

Cine este de fapt acest personaj, dracul ? Există el oare cu tot alaiul său de draci, cu infernul lui, cu cazanele cu smoală fierbinte, sau cu cele de plumb topit, în care sînt chinuite sufletele păcătoşilor păminteni, post mortem ?

În general, în diverse stampe sau publicaţii, dracul este reprezentat ca un exemplar masculin viguros, păros, cu pielea de culoare foarte închisă, cu coarne relativ mici deasupra frunţii, deoarece el nu a fost creat de vreo femeie, deşi se pare că în iad ar exista şi o femeie, „talpa iadului", mama tuturor dracilor. Se pare că în iad nu prea există „drăcoaice", ci cel mult, pe Terra, unde, sub această denumire, beneficiază de ea în glumă, unele femei „mai date dracului".

După unii demonologi, bazaţi pe nu ştim ce fel de calcule se apreciază că ar exista 293 010 696 demoni, organizaţi în 66 cohorte, cu 666 companii, de cîte 6 666 indivizi, avînd ca fruntaşi personaje denumite Astarot, Esas, Celsus (bine că nu e Celsius !), Acaos, Cedon, Asmodeu, Zabulon, Naftalius, Ham, Uriel şi Ahas, fiecare dintre ei fiind specializaţi în diverse rele. Teribilă imaginaţie, nu?

Despre draci s-au scris şi lucrări literare, foarte reuşite precum a fost „Infernul" al italianului Dante Alighieri (1265—1301), în „Divina Comedie" sau „Faust" de Johann Wolfgang Goethe (1749—1832), transpusă sub forma unei opere cu acelaşi titlu, în 1859, de compozitorul francez Charles Gounod (1818—1893).

Şi acum cîteva întrebări :

1. Spre deosebire de entităţile cereşti, cunoscute sub relativ puţine denumiri, în schimb dracii poartă nenumărate denumiri, cel puţin în ţara noastră. Ştiţi care sînt acestea ?

2. Dracii există în dicţionarele mai tuturor ţărilor. Ştiţi cum sînt denumiţi, de exemplu, în limbile franceză, engleză, germană, italiană, rusă, şi chiar arabă?

Ing. LIVIU MACOVEANU

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Capriciile dragostei

1. b; 2. b; 3. b; 4. b; 5. b; 6. c; 7. a; 8. b; 9. a ; 10. d.

— Toată noaptea am visat că-ţi dictam corespondenţa. Vino!

PERSPICACITATE

Ghicitoare cu... tîlc

Cine cînd nu are apă bea apă, iar cînd are apă, bea vin?

(Răspunsul în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL 39(1771)

Cercul buclucaş

Prin răsucirea capătului benzii de hîrtie înainte de lipire se obţine un inel în care tăind cu o foarfecă după linia care separă cele două culori sînt satisfăcute cerinţele problemei date.

BALANŢA

Desenul nr. 1 : un pătrat cu două cercuri sînt egale cu un triunghi.

Desenul nr. 2 : două pătrate sînt egale cu un cerc şi un triunghi.

Examinînd cu atenţie cele două desene, respectiv cîntarele şi rezultatele înscrise de balanţă, puteţi să aflaţi cu cîte cercuri corespunde un pătrat ?

(Soluţia în numărul viitor)

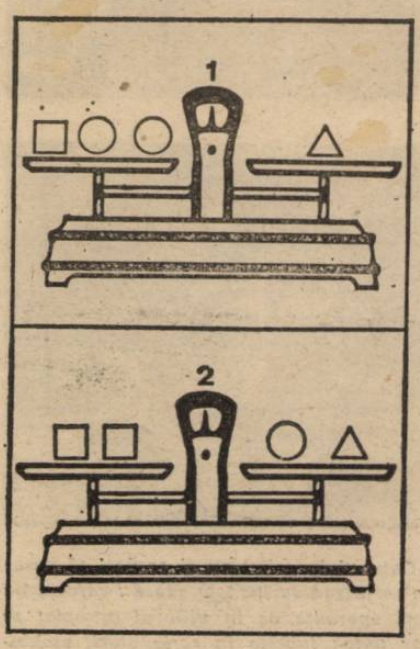

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

AUTOMOBILE ŞI PASAGERI

A = 7 B = 1, C = 8.

VITICOLĂ

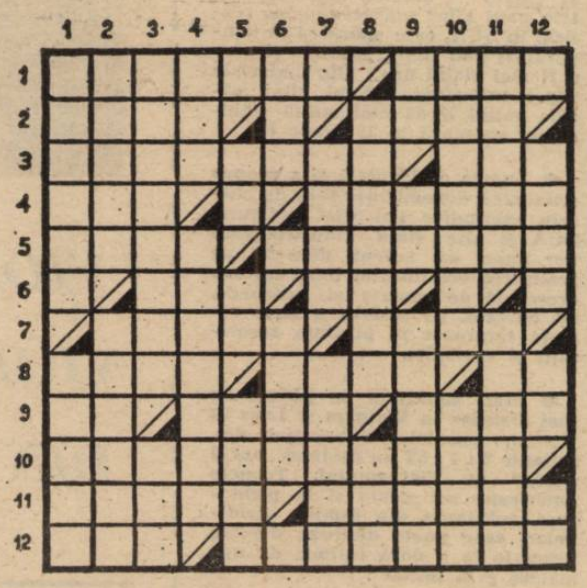

ORIZONTAL : **1) Podgorie bihoreană în apropiere de Valea lui Mihai şi Diosig — Tărie alcoolică (reg.) 2) Judeţ din vestul ţării, unde se află cunoscutele podgorii Şiria, Miniş, Păuliş, podgorii unde se cultivă în principal soiurile Creaţă Cadarcă şi Burgund Mare — Scaun împărătesc 3) Podgorie din sudul ţării, unde se cultivă soiurile Roşioara şi Sangiovese (un soi de origine italiană) — Abreviere pentru „Luteotropic Hormone" 4) Intră-n ocean ! — Important centru viticol în vestul ţării 5) Culme — Podgorie arădeană, în apropiere de Şiria şi Miniş 6) Clar — Centrul din Amărăşti ! 7) Apare după consumul exagerat de vin — Îngrijitor, păzitor de vie (reg.) 8) Vas de lemn făcut din doage, în care se poate păstra vinul (var.) — Localitate în Franţa — În temă ! 9) Emil Zidaru — Podgorie în apropiere de Alba Iulia — Element chimic în componenţa pietrei vinete, substanţă cu care se stropeşte via de vie împotriva manei şi dăunătorilor 10) Importantă podgorie în zona Curburii 11) Capitală europeană în care s-au organizat în anii 1889, 1900 şi 1937, expoziţii universale cu produse vinicole şi viticole — Alintare părintească (pl.) 12) Intrare — Podgorie în apropiere de Drăgăşani.**

VERTICAL : **1) Altă podgorie în sudul Olteniei — Riu în insula Kyushu, bogat în gheizere (var). 2) Susţin vita de vie — Important centru viticol bănăţean 3) Soi de viţă de vie pentru vinuri roşii, cu struguri mici-mijlocii, cilindro-conici, cu boabe relativ rare, sferice, de culoare neagră, soi cultivat aproape în toate podgoriile ţării — Perioadă mare de timp 4) Localitate în Ghana — Cunoscută podgorie în sud-estul ţării, la nord de Ostrov 5) Intrarea-n Lechinţa... ! — ...şi ieşirea din Odobeşti ! — Făcută scrum 6) Legendarul Corăbier — Munte în Italia 7) „Pinot ...", soi de viţă de vie originar din Franţa, producător de vinuri negre superioare — Cîndva 8) Mare podgorie transilvăneană, unde se cultivă soiurile Iordană, Fetească albă şi regală, Cadarcă, Muscat Ottonel etc. — La intrarea-n Sard ! 9) Sere ! — Alin Creţu — A suferi din lipsă de... băutură 10) Regiune viticolă, renumită prin centrele de la Iaşi, Huşi, Cotnari, Cotneşti, Panciu, Odobeşti etc. — Alt munte în Italia 11) Ce-i scris în frunte... — Soi de viţă de vie cu maturare tîrzie, remarcat prin struguri foarte aspectuoşi, cu boabe mari, ovale galben-opalescente, cu miez cărnos şi gust dulce-acrişor 12) Ambarcaţie folosită de pescarii din arhipelagul britanic Shetland — Marin Fotea — La intrarea şi ieşirea din Ineşti !**

DICTIONAR : SMAU, LTH, OCE, BOEN, BEPPU, UDU, EBRO, ULIS, HAAF.

REMUS BUTĂNESCU
Sibiu

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

MARINĂ

ORIZONTAL: Mateloţi — Ost — Ataşat — Maria — Rac — O — Serban — Imersiuni — JC — Nara — A — Spre — Ane — Ita — Ae — L — R — Armada — Cca — Ia — Ancorarî — Rada — Carena — Dana — U — Brate — Amirali — Orez — Nade — Mus — Eci

Reţeta săptămînii

Zacuscă de vinete

Ingrediente : 5 kg vinete, 5 kg gogoşari, 5 kg roşii, 1,5 kg ceapă, 3/4 kg ulei, sare, zahăr (după gust), căţei de usturoi, piper, foi de dafin.

Se coc vinetele şi gogoşarii, se curăţă şi se lasă la scurs. Se pregăteşte sucul de roşii şi se fierbe ca să fie cît mai scăzut. Ceapa se taie sau se dă prin maşină şi se înmoaie (sau se prăjeşte) în uleiul încins.

Ceapa, astfel preparată se pune într-un vas mare şi se adaugă vinetele tocate, gogoşarii mărunt tăiaţi sau daţi prin maşina de carne ; se lasă să scadă avînd grijă să nu se prindă de fundul vasului.

Se adaugă sucul de roşii, sarea, zaharul (4—5 linguri), usturoiul şi celelalte condimente.

Se lasă să fiarbă şi se toarnă în borcane curate şi fierbinţi care se leagă cu celofan şi se sterilizează 45 de minute.

Se lasă să se răcească în apa în care au fiert, acoperite cu pături.

IRINA STOICA

CRONICA modei

CONFORTABIL

Un ansamblu „trois pièces" din gabardină este o ţinută modernă şi, mai ales, confortabilă. Raglanul trei sferturi, cu revere largi şi buzunare gigant se poartă peste un blaser realizat din acelaşi material. Tradiţionala fustă este înlocuită în această variantă cu o piesă-vedetă, mult folosită în prezent de creatorii de modă : fusta-pantalon. În zilele mai răcoroase, ansamblul se poate purta cu cizme decorative, foarte înalte pe picior, ajungînd chiar să depăşească mijlocul genunchilor.

(A.P.)

BURSA IDEILOR

Imaginația și creativitatea sînt esența exponatelor prezentate în cadrul lui „Toyota Idea Expo", o adevărată bursă a ideilor organizată în fiecare an la Tokio. Inginerii reputatei firme nipone, care doresc să-și pună la contribuție cunoștințele lor tehnice și capacitatea lor profesională pentru elaborarea celor mai îndrăznețe proiecte, pot participa la un concurs de creație. Chiar dacă vehiculele proiectate de ei nu vor fi asimilate în producția de serie o parte din ideile spectaculoase și valoroase pot fi preluate și aplicate în construcția automobilelor viitoare ale firmei.

Un exemplu îl constituie automobilul din figura alăturată care nu are nevoie de spațiu de parcare atunci cînd el staționează, putîndu-se transforma în... portal !

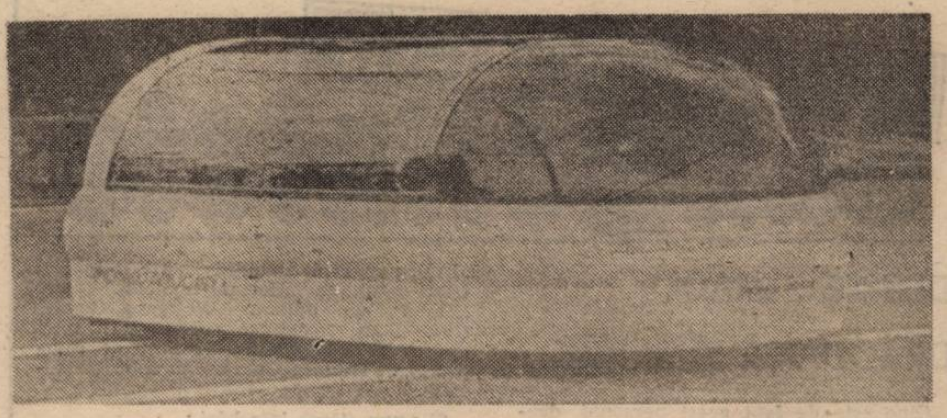

CALEIDOSCOP magazin

● **Un remediu împotriva artritei și atacurilor cardiace : o proteină naturală, adaosul receptorului 1 (CR 1) care a dat rezultate bune la animale.**

● **La Karaci (Pakistan), doar o treime din cele 5600 tone de resturi menajere se string cum trebuie zilnic. Restul rămîne pe străzile marelui oraș.**

● **O cincime din petrolul extras anual în lume este consumat de „Zeul automobil".**

● **Cantitatea de metan din atmosferă crește cu 0,9 la sută anual, iar oxidul nitros cu 0,25 la sută. Concentrația de clorofluorocarboni (C.F.C.) crește în fiecare an cu 4 la sută.**

TELEGRAME

● **Sistemul hidrologic din Madras, oraș indian cu peste 5 milioane de locuitori, care datează din 1911, a fost proiectat pentru o populație de 660 000 locuitori. Peste 3 milioane de oameni din Madras nu sînt racordați la rețeaua urbană de alimentare cu apă, procurîndu-și apa din puțuri.**

● **Galiu, oxigen, cupru, stronțiu și natriu — acestea sînt elementele unui aliaj supraconductor realizat în SUA, care operează la temperaturi mai puțin coborîte și pare a fi mai stabil decît alte materiale supraconductoare. Noul aliaj, căruia galiul îi dă mai multă stabilitate, operează la 73 grade K.**

● **Lumea occidentală și-a propus reducerea dependenței față de sursele energetice potențial nesigure. SUA și alte state industrializate vor pune un accent deosebit pe realizarea echilibrului între cererea crescîndă de energie și producția de energie, pe stabilirea unor cerințe riguroase în privința securității și ecologiei.**

● **Mari suprafețe de păduri au fost distruse în Vietnam și Laos în timpul r zboaielor. Substanțele defoliante 2 ; 4 ; 5T au decimat „aurul verde" al Vietnamului. Trupele americane au recurs și la pichloram, substanța din familia piridivelor, care poate distruge diverse vegetale la o doză infimă, de numai 60 g la hectar !**

VIORI ȘI VIOLONCELE DIN CARBON

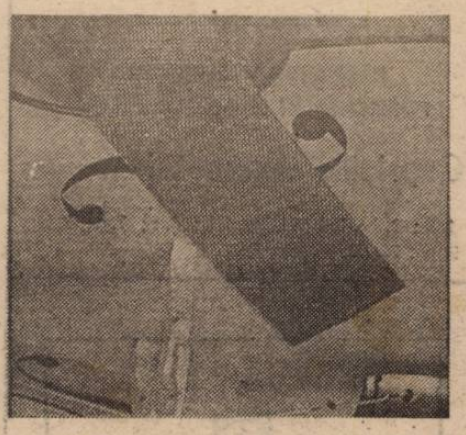

Care violoncelist nu și-ar dori să posede un Stradivarius ? O șansă : cercetările lasă speranța că în viitorul apropiat se vor putea fabrica în serie viori, violoncele și contrabasuri... din fibră de carbon, de o calitate echivalentă cu cele mai bune produse din această gamă. Deja au apărut pe piață instrumente de acest tip, deosebit de performante, care costă de două ori mai puțin decît modelele din lemn. Creatorul, Jean-Claude Lagarde își prezintă cu satisfacție opera.

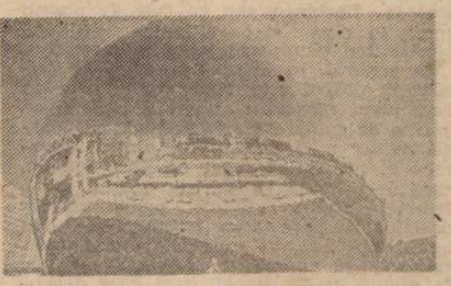

Ecran circular

Zilele acestea la Paris, la Géode de la Cité des Sciences de la Villette are loc cea de-a treia ediție a Festivalului internațional al filmului Imax-Omnimax, un procedeu unic, care permite proiecția filmelor de 70 mm pe un ecran concav. O manifestare unică în felul ei, care permite descoperirea creațiilor marelui ecran din ultimii doi ani, din întreaga lume. Statele Unite, Japonia, Elveția, Franța și Olanda sînt în competiție, iar dintre filmele care au reținut atenția în mod deosebit amintim : „La Terre vue de l'espace" și „La tournée 1990 des Rolling Stones"....

Ingeniozitate arhitectonică

Macheta din fotografia de mai jos reprezintă un turn de control, un restaurant panoramic sau un far marin ? Nu. Este o... biserică ! Macheta ei a fost realizată de către un vechi lucrător în construcții din Alsacia, Mathieu Gerges. Planurile acestei construcții originale și curioase de formă octogonală și cu opt etaje au stîrnit uimirea enoriașilor obișnuiți cu arhitectura milenară a bisericilor ! Ei vor trebui să folosească escalatoarele pentru a ajunge în vastul amfiteatru circular situat în vîrful clădirii și în centrul căruia se înalță un altar care pivotează în jurul unei axe. Dedesubt se află sacristia (unde se păstrează veșmintele preoțești și obiectele de cult) și clopotnița, iar mai jos... bucătăriile !

După părerea autorului proiectului, în primele patru etaje pot fi amenajate restaurante, garaje sau săli de conferință ! Macheta bisericii a cărei construcție sui-generis a stîrnit păreri controversate a fost remisă episcopiei, care urmează să ia o hotărîre definitivă.

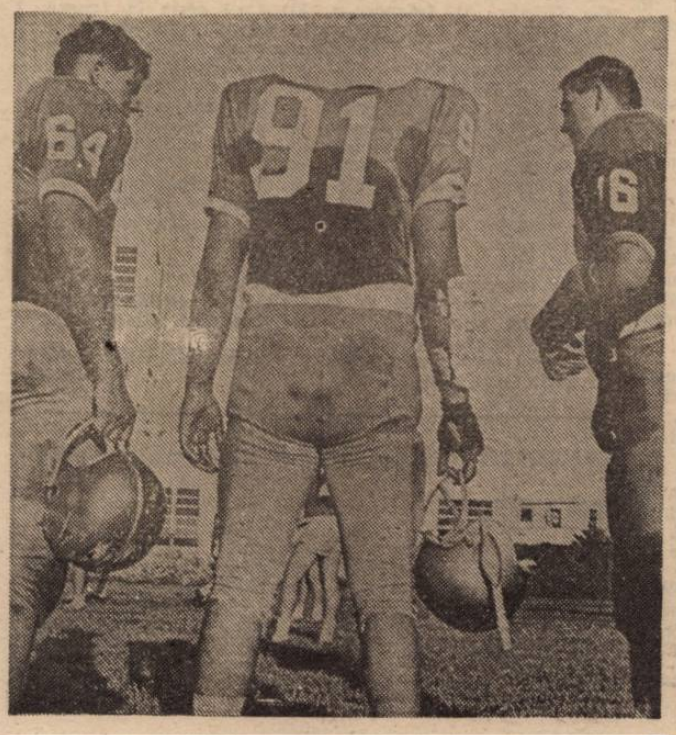

D-ale fotografiei

Obosit la sfîrșitul unui dificil meci de fotbal american, jucătorul cu nr. 91 și-a scos casca și resemnat și-a îndreptat privirea spre pămînt. De acest moment a profitat un fotograf care l-a surprins pe jucătorul dezolat, creînd această imagine insolită ce pare să fie a unui om care... și-a pierdut capul!

Surfing...

Un exemplar dintr-o specie de delfin (Delphinus orca) care are o reputație de animal răpitor și periculos a cedat totuși capriciilor americancei Carol Ray. Frumoasa înotătoare își încheie cu bine în fiecare zi numărul pe care ea îl prezintă în compania periculosului cetaceu în celebrul parc „Sea World" din Florida, așa cum se vede în fotografie.

Biblioteca județeană

● *Ce fel de partener sînteţi în dragoste* ● (Pagina a 15-a)

STAREA DE VEGHE

„Mîini albe", mîinile unor alpinişti nevăzători

(Pagina a 7-a)

magazin

ANUL XXXIV ● Nr. 42 (1774) SERIE NOUĂ – 24 SÎMBĂTĂ 19 OCTOMBRIE 1991 16 PAGINI 10 LE

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

SINGURĂTATEA, o maladie a timpurilor moderne

(Pagina a 6-a)

UN PROIECT OZN ULTRASECRET

(Pagina a 8-a)

Accidente în Cosmos şi pe Pămînt

Pagina a 5-a)

POVESTIRE © POVESTIRE SF

(Pagina a 10-a)

PROGRAM TV

Săptămîna de la 21.10. — 27.10.

- Horoscop săptămînal
- Cartea recordurilor naţionale
- Guinness Book

(Pagina a 11-a)

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

oameni...

UMBERTO ECO sau SAVANTUL CU CEI MAI MULŢI CITITORI DIN LUME (III)

— Cum oare un specialist al interpretării ajunge să aibă curajul de a construi o interpretare grotească, chiar dacă scopurile sînt nobile ?

— Dar nu există nici o incoerenţă ! Am vrut să arăt în lucrarea mea „Opera deschisă" că există o infinitate de interpretări ale oricărei creaţii. Asta însă nu înseamnă că orice interpretare este şi bună. Poţi să faci în Paris, la fel ca şi într-un text, o infinitate de plimbări, atîta doar că unele nu sînt valabile : fie se încheie în locuri care se înfundă, fie traversează Sena în locuri unde nu există poduri. Greu de precizat care e cea mai bună interpretare atunci cînd există o infinitate, în schimb e lesne de spus care din ele este proastă.

— Cititorii romanului înţeleg dacă este adevărat sau nu complotul ?

— Primesc scrisori în care sînt dezvoltate ipotezele mele. Le-am strîns într-un sertar pe care l-am etichetat „Diabolice". Cu prilejul unei întîlniri în care am acordat dedicaţii, am îndurat discuţia cu un cititor încîntat că citise în roman că Bacon a scris operele lui Shakespeare. Cum să împiedici oamenii să descopere confirmarea viselor lor ? Cred că un cititor dotat cu o inteligenţă medie înţelege că trebuie să nu aibă încredere în interpretări. De altfel, eu explic totul : „Pendulul" istoriseşte elaborarea cărţii. Cum să scrii „Pendulul" ? Răspuns : urmărind personajele. Cheile sînt în carte.

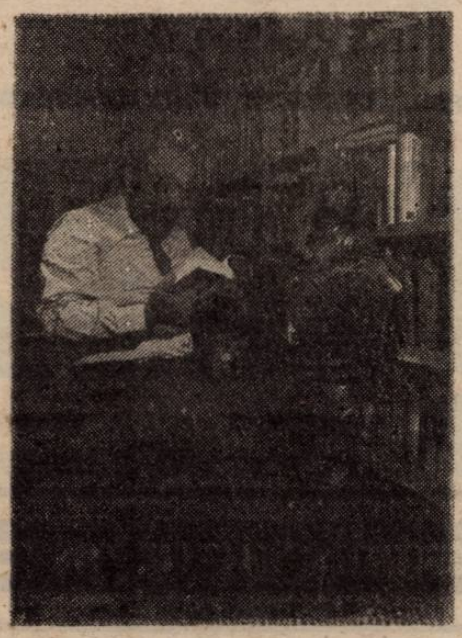

— Cum sînt aplicate teoriile dumneavoastră în...

— ...Nu mă întrebaţi cum pun în operă teoriile mele ! Stendhal n-a citit niciodată semioticii. Am scris o lucrare ştiinţifică, „Lector in fabula", pentru a spune că scriitorii ştiu fără să aibă nevoie să cunoască. Ar fi o tragedie dacă m-aş inspira din teoriile mele pentru a crea...

— Profesorul poate, totuşi, să justifice pentru ce cele două opere ale romancierului se încheie prin invocarea tăcerii ?

— Totul se termină cu şi în tăcere. O naraţiune, reflex al vieţii şi al morţii, trebuie să ţină seama de tăcerea ce urmează operei. Acum, cînd am mai îmbătrînit, apreciez mai mult tăcerea. Clipele de tăcere sînt, totuşi, clipe de mare bucurie. Mai ales la sfîrşitul unui interviu !...

Traducere şi adaptare de ADRIAN HOAJĂ

CRONICA MONDENĂ

■ **Donald Trump** se relaxează după obositorul divorţ de Ivana înconjurîndu-se cu fete frumoase. Între 30 august şi 4 septembrie el a organizat, în hotelul său de lux Plazza, un concurs mondial al celor mai bune manechine. Învingătoare a ieşit minunata Linda Evangelista...

■ **Oliver Stone** va filma, în sfîrşit, scena asasinării preşedintelui Kennedy de la aceeaşi fereastră de la etajul şase al lui „Texas School Book Depository" de unde, la 22 noiembrie 1963, a tras Lee Oswald. Pentru Oliver Stone aceasta a fost a patra încercare (reuşită de această dată!) de a se înţelege cu sindicatele care nu permiteau ca încăperea, transformată în muzeu să fie închisă (chiar şi cîteva zile) din cauza filmărilor. În rolul procurorului districtual Jim Garisson, va juca Kevin Costner.

■ **Kevin Costner**, 36 de ani, tatăl a trei copii, încearcă să repete triumful din „Dance With Wolves" filmînd în alt mare tablou de epocă, legenda vieţii lui Robin Hood, film în care, firească, va juca rolul principal. Prima reprezentare pe marele ecran a acestui subiect a avut loc acum 53 de ani, interpretul principal fiind Erol Flynn...

■ **Dana Dawson**, 16 ani, membră a organizaţiei studenţeşti de luptă contra drogurilor, este noua stea a firmei Pepsi-Cola. Totul s-a întîmplat ca-n poveşti, ea a cîştigat un concurs, şi-a întîlnit idolul — Michael Jackson şi doar după doi ani este un nume în industria muzicală. De curînd i-a apărut primul album...

■ **Giani Morandi** va debuta într-un serial italian de televiziune în rolul unui poliţist. Scenariul e făcut după romanul unui scriitor rus, Gheorghi Serbanenko, decedat în 1969, în exil...

■ **Stephanie de Monaco** şi-a prezentat de curînd, în Italia, noul său album, intitulat „Winds Of Chance", în populara emisiune „Varieta" realizată de Pipo Baudo.

■ **Be Derek** şi soţul ei John au luat o hotărîre importantă pentru a demonstra, încă o dată, că dragostea lor este veşnică şi indestructibilă: „nu ne putem imagina că am putea să ne privim, unul pe altul, cum suferim — spune Bo — de aceea am decis să ne ucidem unul pe altul dacă ni se întîmplă ceva, ceva teribil. Avem pastile la îndemînă"...

■ **Arnold Schwarzenegger** trăieşte zile grele. Cu toate că are o căsnicie fericită, o fetiţă, iar acum aşteaptă al doilea copil, Arnold este acuzat de homosexualism. Soţia lui, Maria, care vine din clanul Kennedy şi a cărei recentă carte a devenit, din nou, best-seler, expune cîteva fapte potrivit cărora Arnold, pe timpul cînd se ocupa cu body building (n.n. culturism) şi aproape că nu avea ce mînca, şi-a vîndut literalmente corpul unor bărbaţi mai în vîrstă, pentru un şnitel sau ceva de mîncare...

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Part Two — Electric Light Orchestra

Cum este posibil să fie atît de proaspeţi fără Jeff Lynn? Acest album demonstrează că ELO este o firmă mare şi nu se bazează doar pe o voce specifică şi de neînlocuit (cum este la Queen). Discul începe cu un salut prietenesc „Hello, Hello" ca şi cum n-ar fi trecut atîta timp de la ultima lor apariţie discografică. Maşina timpului din LP-ul „Time" ('81) a aterizat în iunie 1991 şi imediat sunetul grupului a „căpătat" şi un sound social, piesa „Honest Men" fiind un fel de dare de seamă a celor întîmplate în ultimul deceniu iar melodia finală „Easy Street" exprimă dorinţa spre o viaţă mai liniştită şi îndestulată (vise...) — Melodia „Every Night" ne îndepărtează de sound-ul ELO, sound la care vom reveni imediat cu „A fost odată" (Once Upon A Time) şi, pînă la sfîrşit, vom rămîne în compania Orchestrei Electrice ştiută de mulţi ani. O contribuţie deosebită la realizarea acestui LP şi-a adus-o Mick Kaminsky, cel care în 1979 a părăsit grupul, revenit acum în formaţie.. Iată-i acum pe ceilalţi componenţi: Pete Heackok (nou venit, vocal, ch. bass), Eric Trouer (clape, vocal, autor a şase din cele zece piese ale acestui LP) şi Neil Lockhood (vocal, background) care este la fel de bun ca veteranul Bevon care, pe lîngă percuţie şi background, este şi compozitor. Nou în acest LP este sunetul ceva mai dur, pe alocuri, care-mi aminteşte de Foreigner, sunet mai agresiv ca de obicei. Nu lipseşte „specialitatea casei" — povestea de dragoste. „Heartbreaker" (Distrugătorul inimii) începe cu ceva între o bătaie a inimii şi o furtună cu tunete şi se termină cu o ploaie scurtă din cer dar şi din ochi... Ştergeţi-vă ochii deoarece o nouă pasiune este la orizont în melodia „Kiss Me Red" (ei, nici chiar pînă la roşu...) după care vom fi dezamăgţi de „Heart Of Hearts", o melodie care nu este caracteristică şi nu se potriveşte deloc grupului. Din fericire, în final ni se oferă o mică perlă „For The Love Of A Woman" şi, astfel, putem adormi liniştiţi. Dacă totuşi vă treziţi, din cauza unor coşmaruri, ascultaţi şi „Thousand Eyes" şi vă garantez că veţi visa doar lucruri frumoase !

MARIAN MINCULESCU

PUNCTE

Salariu pentru cenzură

Iată ce vorbeşte lumea în America : salariul anual mediu al preşedintelui lobby-ului american se situează în jurul sumei de 200.000 dolari. Numai că salariul lui Jack Valenti, preşedintele Asociaţiei Americane a Filmului (mai exact spus al cenzurii americane, care a considerat filme ca Sailor et Lula, Îmbrăţişează-mă !, Macadam Cowboy drept producţii cinematografice cu caracter pornografic) se ridică la suma de 670.000 dolari pe an. Dar parcă mai poţi să crezi presa ? Peste tot numai manipulări, pardon de expresie.

Star la numai 10 ani

„Are mai mult sex-appeal decît Mel Gibson... E un star de calibrul lui Robert Redford, Sylvester Stallone şi Arnold Schwarzenegger la un loc... Va fi plătit cu un milion de dolari pentru următorul său film, la fel cum e plătită şi Meryl Streep... Toate marile case de filme doresc să aibă un contract semnat cu el..." Presa americană nu mai prididească cu laudele. Şi nu e vorba de Tom Cruise, ci de Macaulay Culkin. Acest actor a jucat deja în „Presupus nevinovat", „Născut pe 4 iulie" şi urmează să apară în distribuţia filmelor „Mamă, am pierdut avionul" şi „Scara lui Jacob". O filmografie veţi spune restrînsă, dar pentru un copil nu e rău. Pentru că Macaulay Culkin are doar... 10 ani. Dictonul, deci, rămîne valabil : Valoarea nu aşteaptă numărul anilor.

Fantomele sînt peste tot

Ca să vedeţi ce înseamnă să joci într-un film „ciudat". După ce a avut forţa de a trece prin pereţi în filmul „Ghost" (Fantoma), Patrick Swayze, eroul acestui film, vede acum fantome peste tot. Filmul în care a jucat i-a băgat în cap o idee năstruşnică. Iată ce zice el acum : „Mi-a intrat în minte că tatăl meu nu este mort, în ciuda infarctului cardiac care l-a răpus acum 8 ani. Mai mult, de la o vreme am început să-i cer unele sfaturi". Spiritismul a mers pînă acolo încît tatăl lui, deşi decedat, l-a sfătuit părinteşte să accepte contractul de 5 milioane pentru viitoarea serie a filmului Dirty Dancing.

Jazz-ul se dansează

Duşi de valurile rap-ului sau rock-ului am uitat că şi jazz-ul, cu cîteva decenii în urmă se dansa la fel de plin de energie, bună dispoziţie şi veselie. Dacă nu credeţi, priviţi această fotografie şi, eventual, încercaţi şi dumneavoastră. Dar nu este vorba doar de numai atît. În domeniul muzical, o informaţie destul de nouă vorbeşte despre o întîlnire : la Londra jazz-ul s-a întîlnit cu rap-ul !

O întîlnire care ar scandaliza pe teoreticienii genurilor muzicale, dar care a fost posibilă la clubul Dingwalls din Londra. Specialiştii spun că începe o nouă eră pentru jazz. Aşa o fi !

CAM SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. 1787 din 29 mai 1991.

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 (S) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANŢU, Paul IOAN (directori).

Redacţia : Piaţa Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

Administraţia „Editura Presa Liberă"

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

enciclopedie

OMUL A INVENTAT TIMPUL

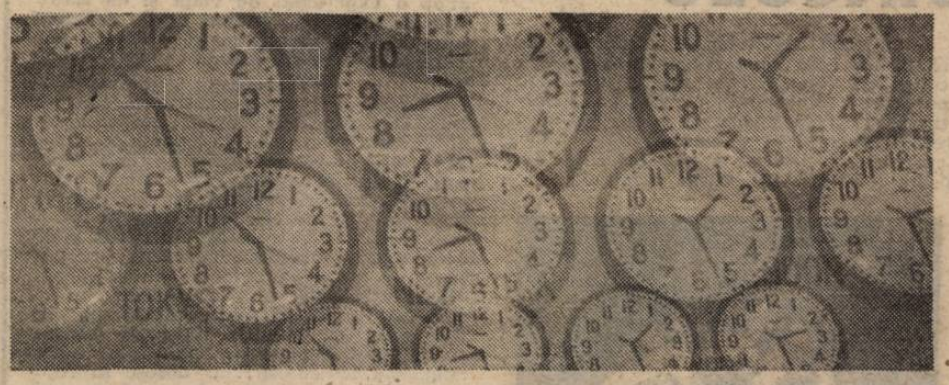

„Noi fizicienii lucrăm fără încetare cu timpul, dar nu ne cereți să-l definim : e foarte complicat" spunea laureatul Premiului Nobel, Richard Feynman. Punînd aceeași întrebare mai multor persoane se vor obține tot atîtea răspunsuri diferite. Un fizician ar putea răspunde că este a doua mare dimensiune a Universului, alta decît spațiul. Pentru amatorul de science-fiction e a patra dimensiune, iar biologul va regăsi timpul în orologiile interne care asigură sincronismul plantelor și animalelor cu natura. Cît despre bancher, timpul înseamnă întotdeauna bani.

Babilonienii bazîndu-se pe mișcările cerești și pe succesiunea anotimpurilor au inventat un an de 360 de zile, împărțit în 12 luni de cîte 30 de zile fiecare. Ameliorările datorate romanilor și papei Gregorius XIII în 1582 au condus la calendarul gregorian, pe care îl utilizăm astăzi. În secolul al XI-lea, un savant chinez, Su Song a construit unul din primele orologii cu apă. Înalt de peste 10 metri și pus în mișcare de o roată hidraulică, orologiul suna la fiecare sfert de oră. Orologiul mecanic însă, s-a născut în Occident și se pare că primul de acest gen a fost realizat de un cazangiu anonim pentru o mînăstire engleză, în secolul al XIII-lea. Acesta era antrenat de greutăți, dar nu avea cadran, iar călugării erau chemați la rugăciuni prin clopote. La Pisa, în secolul al XVI-lea, un tînăr student la medicină, Galileo Galilei a observat o lampă care se balansa și a constatat că oscilațiile aveau aceeași durată indiferent de amplitudine, descoperind astfel principiul pendulei. Dar numai 70 de ani mai tîrziu olandezul Christiaan Huygens a construit primul orologiu pendulă, deschizînd astfel calea către măsurarea precisă a timpului. Din secolul al XVII-lea orologiile au început să exercite o influență profundă asupra vieții sociale. La congresul de la Washington, în 1884, Marea Britanie și Statele Unite au cerut comunității internaționale adoptarea Observatorului regal de la Greenwich ca loc de amplasare pentru longitudinea de grad zero. Francezii însă n-au ținut seama de aceasta decît în 1911, pînă la această dată utilizînd TMP, adică „Temps moyen de Paris".

Apariția ceasurilor portabile a început în secolul al XVI-lea fiind purtate la centură, la git sau în buzunar. În ce privește ceasul de mînă, la origini el a fost purtat de către femei, iar bărbații nu l-au adoptat decît în primul război mondial, cînd soldați fiind au văzut că e greu să caute ceasul prin buzunarele uniformelor militare. Astăzi, peste o jumătate de miliard de ceasuri ies pe benzile de fabricație. În Japonia, la „Seiko", primul mare producător mondial de ceasuri, într-o uzină de 18.000 de metri pătrați ; 1150 de roboți montează piesele în ceasurile care defilează prin fața lor. La fiecare două secunde o nouă mișcare. Cheia succesului de la „Seiko" este cristalul de cuarț, folosit pentru prima dată în 1969. Activat de o baterie, cristalul vibrează de 32763 ori pe secundă. Un circuit integrat — o serie de mici comutatoare electrice — numără vibrațiile și le transmite unui cadran clasic sau digital. Astăzi un ceas cu cuarț funcționează mai bine decît cele mai bune ceasuri mecanice, cu o precizie de o secundă pe zi. La scara umană o secundă e puțin, dar lumea tehnologică are nevoie de o formidabilă precizie. Navigatorii, pe mare sau în aer sau sateliții au nevoie de semnale precise, la milionime de secundă (microsecunde). Navele spațiale sînt și ele ghidate prin semnale radio la miliardime de secundă (nanosecunde), iar fizicienii, care caută să capteze mișcările într-un nucleu de atom socotesc în miime de miliardime de secunde (picosecunde).

Sistemul global de măsurare a timpului ține seama și de viteza de rotație a Terrei. Graham Applevy, astronom la Observatorul Greenwich a demonstrat că mareele, schimbările meteorologice, curenții oceanici, variațiile calotei glaciale de la poli, toate acestea afectează mișcarea de rotație și drept urmare planeta noastră încetinește cu cîteva miimi de secundă la un secol.

Aproape de Paris, la Sévres, Biroul internațional de greutăți și măsuri calculează timpii universali, utilizînd datele provenite din 50 de centre de măsurarea timpului. Cu mult timp înainte de apariția ceasornicelor, corpul și spiritul uman învățase perceperea timpului într-un anume fel. Principalul ciclu al organismului nostru se numește ritm circadian și se pare că e controlat de hipotalamus, care este situat la baza creierului. Perturbările ritmurilor interne expun la grave necazuri. Un dezacord între orologiul intern și cel de pe perete poate avea drept consecință tulburarea somnului sau chiar o depresiune Ceasurile și calendarele ne dau iluzia că trăim într-o lume în care timpul este matematic decupat în felii : cel mai bun simbol al acestei iluzii este celebrul Big-Ben. Mecanismul acestuia este antrenat de greutăți care măsoară 5 m, iar mișcarea este ritmată de o pendulă de 310 kg. Două secunde se scurg între un „tic" și „tac". Acele cadranului măsoară în jur de 4,25 m și parcurg 191,5 km pe an în rotirea lor. Dacă Big-Ben e cel mai celebru orologiu, e bine de știut că e și cel mai zgomotos, căci se aude de la o distanță de 6 km. BBC transmitind sunetul său în direct.

Rămîne totuși o întrebare : ce este timpul ? Cine nu a visat măcar o dată să dea acele ceasornicului înapoi ca să șteargă o greșeală sau să redevină copil păstrîndu-și experiența de adult ?

Trecutul nu există decît în memoria noastră, iar viitorul în previziuni. Ceea ce ne dă ceasul e ora care a fost acum o clipă, nu cea care este acum. Ne reglăm viața pe cifrele pendulei și pe calendarele pe care le-am creat și uneori credem că am devenit sclavii pendulelor. Fără ceasornice n-ar fi lume modernă. Aceasta este diferența între o societate complexă evoluată și o societate primitivă. Pe scurt, timpul este ceea ce noi facem din el.

MANUELA SPĂTARU

DIN ISTORIA GÎNDIRII UMANE

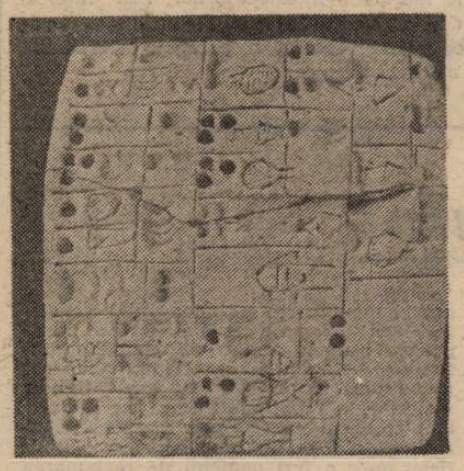

Cele mai vechi scrieri ale popoarelor Orientului Mijlociu care ne-au parvenit pînă în prezent sînt informații utile în administrație. Semnele încrustate de „librari" în Mesopotamia cu 5 000 de ani în urmă pe tăblițe de lut sînt extrem de folositoare cercetătorilor în dorința lor de a pătrunde în tainele evoluției structurii gîndirii. Pînă nu demult, era unanim acceptat faptul că, în acea epocă, nu exista încă o gîndire aritmetică independentă de obiecte.

Iată, însă, că specialiștii Institutului Max Planck, în colaborare cu cei de la Berlin Free University, avansează ipoteze și concluzii noi. Despre ce este vorba ? Cu 5 000 de ani în urmă, în Mesopotamia a fost folosit, pentru prima dată, un complicat sistem de scriere, compus din circa 1 000 de semne diferite pentru obiecte, acțiuni și titluri oficiale. În jur de 60 dintre aceste semne numerice sînt considerate drept cele mai vechi simboluri scriptice care se mai află încă în uz. Scrierea cuneiformă a apărut ulterior, pe măsura procesului de reprezentare grafică a sunetului ce desemna un obiect, în scopul simplificării sistemului.

Cercetătorii dispun, la ora actuală, de circa 5 000 de tăblițe de lut și de fragmente de tăblițe, care provin din perioada scrierii proto-cuneiforme, cele mai multe dintre ele fiind descoperite în anticul oraș Uruk. 70 dintre acestea, cu o deosebită importanță în descifrarea scrierii proto-cuneiforme, au fost cumpărate de către berlinezi. Asaltați de computer, specialiștii germani au descoperit veriga lipsă în dezvoltarea gîndirii aritmetice. Și au reușit s-o facă la capătul a cîțiva ani de muncă îndîrjită, după ce au stabilit mai întîi că sistemul primar de scriere conținea inițial reprezentări simbolice care ajutau la rezolvarea problemelor economice.

ȘERBAN FILIP

Completare la... TGV

Dintr-o eroare regretabilă — pentru care cerem scuze cititorilor noștri — în numărul trecut, articolul despre „TGV" a apărut incomplet lipsind tocmai paragraful în care era vorba despre TGV ! Atlantique care circulă astăzi cu 300 km / h. Pentru corecta informare a celor care ne citesc, publicăm acum acest paragraf.

În anul 1989 „TGV" a cunoscut a doua etapă importantă în evoluția sa ; mai întîi, viteza a crescut la 300 km / h, ceea ce înseamnă că practic s-a născut a doua generație a aceluiași tip de tren ; acestuia i s-a spus „TGV" Atlantique, a cărui rețea de linii se dezvoltă spre... Ocean. El se deosebește de primul și prin alte cîteva caracteristici și anume : are tot două locomotive, dar acestea „cară" după ele 10 vagoane ; are 485 locuri (116 și, respectiv 369) ; în momentul de față el dispune deja de cca 600 km linii noi, de-a lungul cărora s-au construit 190 poduri și 7 viaducte ; 36 orașe beneficiază de noul tren, între care Parisul, Le Mans, Nantes, Orleans și Tours sînt legate prin linii noi, ceea ce înseamnă că pe ele viteza trenului este realmente de 300 km / h. În paranteză spun că foarte recent am trăit și această experiență, călătorind de la Paris la Le Mans ; cînd am coborît am întrebat conductorul care este viteza reală cu care circulă ; mi s-a răspuns că numai pe o distanță de cca 50 km prinde această viteză... ; în rest merge cu 250 — 280 km pe oră. La timpul viitor „TGV Atlantique" va avea următoarea configurație : după ce la 24 septembrie 1989 s-a pus în funcțiune primul tronson Paris-Nantes și Paris-Rennes-Brest, iar în anul următor a fost racordat și orașul Bordeaux, în vara anului 1992 noul tren va primi „verde" pînă la Quimper ; pentru 1993 este prevăzută punerea în funcțiune a tronsonului Paris-La Rochelle.

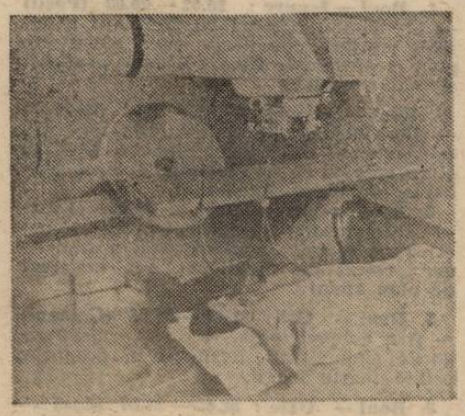

Sînt periculoase radiațiile chiar și în doze mici ?

Radiațiile ionizante, cum sînt raxele X sau radioactivitatea au fost, la început, manipulate cu indiferență de cei care le descoperiseră. Experiența dobîndită ulterior i-a determinat însă să fie mai prudenți. De ce ? Să urmărim în continuare ce spun cercetătorii...

Deși experții responsabili cu studierea riscurilor au întîmpinat dificultăți în definirea precisă a efectelor dozelor mici de radiații, în ultimii ani ei au recunoscut totuși că ipotezele emise pe plan internațional erau depășite de realitate. Ținînd seama de noile norme valabile pentru diagnosticul medical, de exemplu, pentru Germania, s-a stabilit dintr-un punct de vedere pur matematic, că 20 000 de persoane mor în fiecare an, ca urmare a unui cancer provocat de asemenea radiații. Un număr echivalent de decese datorate cancerului trebuie atribuit efectelor radioactivității naturale.

Dar cui aparțin, concret, aceste concluzii de-a dreptul îngrijorătoare ? Semnalul de alarmă vine din partea a două „școli" cu poziții diametral opuse. Care sînt ele ? Comisia de protecție contra radiațiilor a Societății de radiologie opinează că radiațiile sînt inofensive atîta vreme cît doza este inferioară radioactivității naturale care este fluctuantă. Pe de altă parte, concluzia comisiei pentru radiații a Asociației pentru protejarea mediului și naturii este total diferită de prima. În sprijinul său vine o declarație semnată de cunoscuți cercetători care invocă dovezi științifice certe și fac apel către medici îndemnînd la o corectă evaluare a riscului.

Dar în ce constau protestele unor organisme nou înființate ? Nemulțumiți de situația actuală, radiologi, fizicieni și biologi au fondat la Karlsruhe Societatea de protecție contra radiațiilor ionizante (GSS). Iată ce declară liderul acestela, el însuși specialist în radiologie: „Cancerul poate fi provocat de radiații, de un mare număr de substanțe chimice și de o serie de alți factori". Cînd mai multe cauze acționează simultan se manifestă o intensificare reciprocă a efectelor cancerigene. Iar în ultimele decenii dozele de radiații și cantitatea produselor chimice cancerigene nu au încetat să crească ! Ceea ce s-a tradus prin creșterea cu 20—25 la sută a numărului de decese datorate cancerului ! De aici necesitatea de a reduce potențialul de risc. Cum ?

De exemplu, cînd un pacient consultă un alt medic pentru aceeași boală este nevoie de noi radiografii. Unii radiologi recomandă mai mult discernămînt, eventual chiar renunțarea la examene radiologice în serie, mai ales cînd nu sînt absolut necesare. Uneori plusul de informații obținut prin investigații de medicină nucleară, de exemplu asupra funcțiilor cardiace poate fi neglijabil. Sau dentistul care face radiografia rădăcinilor dentare va trebui să procedeze cu precauție, avînd grijă ca tiroida pacientului să fie protejată de radiații. Uneori, se întîmplă să se recurgă la radiografii pentru o banală problemă de asigurare, angajare în serviciu, un accident bening, sau, pur și simplu fără recomandare medicală.

Pînă la noi concluzii ale specialiștilor, poate că înainte de a recurge la o radiografie, va trebui să mai cumpănim o dată în plus cu gîndul la sănătatea de azi și a zilei de mîine a fiecăruia dintre noi.

MIHAELA DOROBANȚU

incursiune în paranormal

LEGĂTURA CU „LUMEA DE DINCOLO" (III)

În numărul anterior încheiam cu „detașarea de corp" (fenomen vehiculat „teoretic" în parapsihologie și mai cu seamă mărturisit de marii yoghini), detașare pe care interlocutorul nostru, tînărul GABRIEL MARIUS TANASIE, o percepea puțin diferit de alte exemple și practici validate în primul rînd prin intermediul unor confesiuni.

— I-am propus cititorului cinci principii, care de fapt îți aparțin, și care în concepția dumitale par să aibă un rol crucial în accesul spiritului la o incursiune transcendentală...

— Evident sînt obligat să fac o trimitere la cele 5 Principii Transcendentale. Ele ar trebui să se transforme în cinci **stări de conștiință** care apoi să devină una singură, care să le însumeze.

— La ce anume se raportează o asemenea reprezentare ?

— Trebuie să spun că această prezentare se raportează exclusiv la experiența mea, deci nu vă cramponați de pregătirea mea într-un anumit domeniu, ci trebuie să dați naștere în **dumneavoastră** acelei idei, stări pe care eu o „vulgarizez" prin expunere, prin rostire. Ideal ar fi ca eu să tac dumneata să meditezi alături de mine și apoi să ne despărțim fără un cuvînt. Dar, întrucît nu toți oamenii au o experiență în meditație, trebuie să accept „secționarea" percepției continue. Aș putea prezenta oricîte secțiuni, dar am ales modelul cu 5 Principii Transcendentale așa cum l-am primit eu însumi.

— Deci nu ești decît translatorul unui mesaj. Faptul mă tulbură. Cititorul vrea explicații !

— Să luăm **Unicitatea** — asta înseamnă că în tot ceea ce există, este o singură conștiință (viață). Este primul principiu pe care-l descoperă candidatul la inițiere. El își dă seama că în spatele aparenței pluralității, se găsește un singur creator care deși nu se manifestă efectiv, poate fi recunoscut. Chiar și religiile politeiste **au un zeu creator** care o dată ce își termină opera, se retrage sau este detronat de chiar creația sa. Deci pe el (El) nu-l veți vedea **niciodată** în totalitate, în creație, ci numai anumite atribute ale sale. Pentru o înțelegere mai exactă, voi folosi citate din Eminescu, deoarece, după părerea mea și marele poet al românilor a efectuat — nu știu dacă conștient sau inspirat de har — o inițiere parțială: „...După ele un actor

Stă de vorbă cu el însuși, spune zeci de mii de ori

Ce-a spus veacuri dup-olaltă, ce va spune veacuri încă"

Sau „Privitor ca la teatru

Tu în lume să te-nchipui ;
Joace unul și pe patru,
Totuși, tu ghici-vei chipu-i".

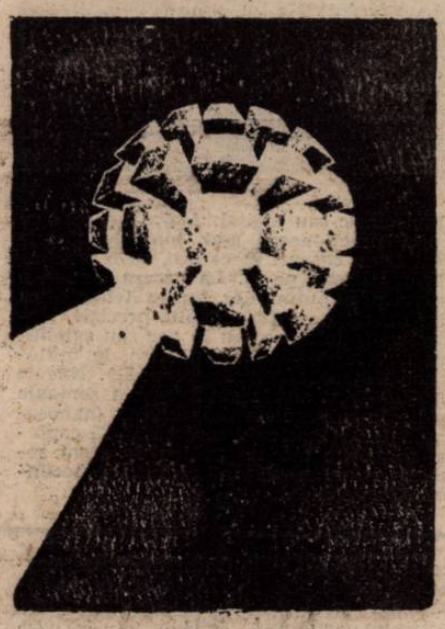

Grafică de C. VELUDA

— Ești la vîrsta cînd, după cîte știu, nu se recrutează mistici. Misticii apar după o experiență de viață și de trăire intensă, după coagularea unor revelații într-un mare adevăr pe care apoi îl vor sluji și cu care vor muri...

— În încheierea acestei prime colaborări vreau să spun că pentru cei care au trăit deja senzația primului principiu — al Unicității —, căile sînt deschise și totul este o simplă problemă de timp. Dacă înțeleg singuri și celelalte principii enumerate anterior, sau pot să răspundă la întrebarea „Cine sînt eu ?" sau la întrebările echivalente : „Cine, cînd, cum și de ce a creat Universul ?" înseamnă că pot aspira la mîntuire. Celor care cred că pot obține mîntuirea fără cunoaștere, nu le dau nici o șansă... Sînt convins, pe de altă parte, că făcînd o afirmație sinceră și cu toată certitudinea, mulți mi-o vor nega sau ridiculiza. Dar doresc să rețineți că de la intuiție, la revelație, eu trăiesc cu convingerea că „lumea cealaltă", o simt, o percep, locuiesc în ea. Asupra acestui fapt (fenomen) nu am nici o îndoială de aceea nici nu ezit să mă exprim în acest sens.

ION ȚUGUI

P.S. Începînd cu numărul viitor, vom publica un lung serial dedicat în continuare „experimentului G.G. Albu", dar cu alți interlocutori. Mulți dintre ei ne roagă să le păstrăm anonimatul, și le vom respecta dorința. Însă amploarea luată de experiment ne-a impresionat pe noi înșine, iar „dialogurile" rezultate vor face obiectul noului serial. Noul serial aminat puțin, din nevoia unei certitudini elementare : calitatea psihică, intelectuală și morală a interlocutorilor. Am înțeles deci să continuăm acel serial numai după ce ne-am asigurat în privința celor enumerate mai sus...

BOUL

Dacă am compara viața cu tabla de șah (două lumi absolut compatibile) atunci Boul ar reprezenta acel pion liniștit și disciplinat, nu de puține ori ignorat, care într-un moment de criză poate deveni piesa de bază. Modest și înaintînd cu pași mici dar siguri, Boul nu face valuri în jurul lui, nu cere mai mult de la viață decît atît cît i se cuvine. Dar pentru acel puțin și suficient își găsește întotdeauna forță și tenacitate.

Iată acum cîțiva ani ai Boului din acest secol : 25. 01. 1925 — 12. 02. 1926 (lemn) ; 11.02.1937 — 30.01.1938 (foc) ; 29.01.1949 — 16.02.1950 (pămînt) ; 15.02.1961 — 04.02. 1962 (metal) ; 03.02.1973 — 22.01.1974 (apă) ; 20.02.1985 — 08.02.1986 (lemn) ; 08.02.1997 — 28.01.1998 (foc).

Boul face parte din ramura pasivă a necuvîntătoarelor, este nordic (mai precis, se află la Nord—Nord—Est pe cercul zodiacului) și este specific anotimpului de iarnă. Organul guvernat este cel uro-genital, iar intervalul orar pe care-l domină este de la 1 la 3 noaptea. Principala metamorfoză a Boului este Apa. În aceste condiții, anii cei mai nefavorabili sînt cei de Pămînt și de Metal. Principalii lui aliați în afaceri și în căsnicie (sau anturaj) sînt Șarpele și Cocoșul. Dușmanii lui potențiali sînt Dragonul, Oaia și Cîinele.

Înainte de a trece în revistă relațiile lunare ale Boului, ar trebui să punem cîteva „etichete" generalizatoare, și anume: cumpătare, devotament, oameni care nu riscă niciodată și de aceea șansele lor de a străluci sînt foarte rare.

1. Boul — Șobolan: 22.11 — 21.12 (Săgetător — este cel mai comunicativ și mai sociabil. Este întotdeauna plin de bunăvoință, are un dezvoltat simț al umorului;

2. Boul — Bou: 22.12. — 20.01 (Capricorn) —este cel mai talentat, exercită întotdeauna meseria pentru care are vocație, radiază în jurul lui înțelepciune și echilibru sufletesc ;

3. Boul — Tigru : 21.01 — 19.02 (Vărsător) — este unul dintre puținii care își permit să fie aroganți și infatuați, fire independentă și care nu are o ascensiune socială remarcabilă.

4. Boul — Iepure : 20.02 — 20.03 (Pești) — predomină oameni cu înclinații artistice, visători, dar foarte conștiincioși pe plan profesional. Sînt cei mai prudenți și mai retrași.

5. Boul — Dragon: 21.03 — 19.04 (Berbec) — tipul încăpățînat, se lasă greu contrazis sau convins. Este sincer pînă la naivitate și nu acceptă să fie „bîciuit", este un simbol al orgoliului exacerbat.

6. Boul — Șarpe: 20.04 — 20.05 (Taur) — este persoana cu cea mai probabilă ascensiune socială spectaculoasă, posibil lider prețuit de subalterni, dar neagreat pe plan afectiv.

7. Boul — Cal : 21.05 — 21.06 (Gemeni) — fire bolnăvicioasă, retrasă, preferă rigorile singurătății, deziluzii în dragoste, psihic foarte fragil.

8. Boul — Oaie : 22.06 — 21.07 (Rac) — persoane pline de contradicții și prejudecăți, nu este un bun partener în afaceri, simbolul egoismului.

9. Boul — Maimuță : 22.07 — 21.08 (Leu) — personalitate ștearsă, se remarcă mai ales prin viclenie decît printr-o inteligență nativă.

10. Boul — Cocoș: 22.08 — 22.09 (Fecioară) — omul bun la toate, marile lui calități ies în evidență în legăturile amoroase, în căsnicia trainică.

11. Boul — Cîine: 23.09 — 22.10 (Balanță) — persoană plină de voință, care poate suporta vitregiile destinului fără să clipească. Inteligență ascuțită.

12. Boul — Mistreț: 23.10 — 21.11 (Scorpion) — poziții sociale deosebite adaptabilitate și abilitate în relațiile inter-umane, bun psiholog.

P. I.

Lumea magiei și a ocultismului

BABYLON, BABYLON...

■ Drept mărturie mai mult decît grăitoare pentru locul de onoare pe care magia îl împărțea împreună cu religia și științele în vremurile de glorie ale Orientului antic, să ne amintim că în Babylon magia a fost o instituție de stat — regii întreținînd la curte magi „oficiali". Acestia erau socotiți ca fiind solii marilor zei, în frunte cu Ea și fiul său, Marduk, precum și ai spiritelor protectoare Lamassu și Shedû. Rolul magilor „de stat" era cu precădere acela de a lupta împotriva cohortelor de demoni și entități ale răului aflate sub sceptrul lui Nergal, stăpînul absolut al Infernului mesopotamian, de a tămădui oamenii și de a-i apăra de urmările nefaste ale acțiunilor întreprinse de vrăjitorii „ilegali" care puteau face mult rău fie prin utilizarea abuzivă și necontrolată a practicilor magiei negre, fie prin „neștiință". Combaterea energică a vrăjitorilor de către magii oficiali — prin prin excelență practicanți ai magiei albe — este un aspect interesant ce atestă că mijloacele admise ale magiei albe sînt contrapuse ferm practicilor malefice ale magiei negre, ultimele nerecunoscute și supuse interdicției, așa cum o demonstrează de altfel și **Codul lui Hammurabi**, care conține prevederi cu caracter juridic foarte clare, ce interzic sub pedeapsă aspră vrăjitoria. ■ Invocarea ajutorului și bunăvoinței marilor zei în folosul omului și al cetății era însă o întreprindere foarte laborioasă, ajutorul benefic fiind consecința unor ritualuri magico-religioase anevoioase, pîndite de tot felul de complicații, fapt ce făcea necesară prezența și acțiunea unui „personal de specialitate" relativ numeros, cu atribuții profesionale bine precizate. Astfel, preotul („**barû** — văzător, vizionar, profet), era prezicător, presupus a avea relații directe cu marele zeu Shamash, divinitate solară considerată a fi și patronul oracolelor și al artei divinatorii. Și, ca orice prezicător, preotul babylonian era obligat să facă permanent proba că este încercat de **iluminări / viziuni**. Aceste revelații erau apoi comunicate preoților-magi („**așipu**"), cărora le revenea misiunea de a capta bunăvoința divină în favoarea împlinirii neîntîrziate și eficiente a viziunilor, cu ajutorul incantațiilor (descîntecelor) și al altor practici specifice magiei albe. Treptele ierarhic superioare erau destinate marelui preot prezicător („**rab-barû**") și marelui mag („**rab-mashmashu**"). Un medic întregea „echipa" și numai prin acțiunea unită a tuturor, zeii invocați consimțeau să lupte pentru oameni împotriva demonilor infernului. O dată ritualul împlinit fără greș, succesul obținut cu trudă trebuia menținut cît mai mult timp cu ajutorul amuletelor și talismanelor menite să „reamintească" zeilor binevoitori ce au de făcut spre a feri oamenii de răzbunarea demonilor și de eventuala lor reîntoarcere. ■ Demn de remarcat este și faptul că exorcismele aparente, practicate în aceste forme complicate de magii Babylonului, se vor dovedi mai apoi că au urmat firul potecilor abia conturate pe care știința de mai tîrziu le va preface în drumuri largi, bine bătătorite... Intuiție ? Premoniție ? Înțelegere ? Din toate cîte puțin... ■ Să mai menționăm — înainte de a trece spre alte coordonate geografice și spirituale — că, pe lîngă practicile amintite (invocații, exorcisme, incantații, arta divinației etc.), între aspectele formale cu un acut caracter spectacular ale magiei chaldeene erau incluse și practicile delimitării spațiului magic virtual cu ajutorul baghetei magice („Cercul magic al lui Ea este în stăpînirea mea !", susținea magul) și, deseori, ritualuri de substituție de genul „țapului ispășitor" — personaj magic care, cum știm, a supraviețuit pînă azi, fie și cu alte conotații decît cele inițiale. (De altfel, acest amărît de „țap ispășitor" a cunoscut o foarte mare răspîndire pe vaste spații culturale, fiind întîlnit în multe religii, ca ritual expiator, fie pentru izbăvirea omului de păcate — inclusiv de apăsarea crimei ! —, fie pentru exorcizarea demonilor din trupurile păcătoșilor posedați). ■ Și totuși, cum vom avea prilejul să vedem, practicile magiei — albe sau negre — deseori n-au fost altceva decît manifestări ale unor însușiri și mijloace paranormale (sau, cu alte cuvinte, ceea ce numim astăzi „energii subtile"). Din păcate, în privința puterilor paranormale atribuite mai tîrziu magiei babyloniene (levitație, telekinezie etc.), textele scrise care au supraviețuit prin negurile istoriei rămîn mute, poate pentru totdeauna, într-un orizont mult prea îndepărtat...

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Dicționarul rubricii

A

ABSTINENȚĂ : Magia antică pretindea că marii, adevărații magi pot să se abțină de la mîncare, băutură și erotism. De altfel, practica posturilor rituale alimentare este frecvent întîlnită sub diverse motivații — unele extrem de întemeiate din punct de vedere sanogen — în toate marile religii. Istoria ocultismului consemnează legenda potrivit căreia o anume Marie Pelet du Laval, care se zice că ar fi trăit în Hainaut, Belgia, a postit în mod miraculos timp de 32 de luni (între 6 noiembrie 1754 și 25 iunie 1757), fără să mănînce sau să bea !

AEROMANCIE : Arta de a prezice viitorul prin observarea fenomenelor atmosferice (vînturi, nori etc.). La greci, **A.** era practicată prin cercetarea jocului curenților de aer pe suprafața unui lichid aflat într-o cupă. Vechii persi practicau **A.** prin observarea aburilor emanați de un lichid care fierbe.

AETITĂ : Numită și „piatra vulturilor" întrucît se credea că vulturii zburau să o aducă tocmai din India, spre a o pune în cuiburi întrucît **A.** ușura clocirea ouălor. **A.** era folosită pentru ușurarea nașterilor (dacă era prinsă deasupra genunchiului viitoarei mame) sau pentru a o întîrzia (dacă era prinsă pe piept). Dioscoride afirmă că, prefăcută în pulbere și amestecată în plămada pîinii, **A.** îi demasca pe hoți întrucît se credea că aceștia n-ar fi în stare să înghită dumicații pîinii.

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

Impozitul pe poluare a devenit o realitate

Pe parcursul a mai multor luni, mari cantități de date și informații au fost introduse în superordinatorul CRAY 2S. A urmat prelucrarea lor, obținîndu-se rezultate cu privire la climatul mondial pe o perioadă de 30 de ani, 1985—2015. Ce spun prognozele elaborate ? Principala concluzie este aceea că în emisfera sudică a „planetei albastre" condițiile de viață nu se vor schimba. În schimb, locuitorii emisferei nordice vor trebui să se pregătească pentru a face față unor transformări dramatice. O creștere a temperaturii între 3—4°C la Polul Nord va duce la topirea rapidă a ghețarilor.

Înregistrarea unor mici diferențe de temperatură pe glob — în jur de 0,3°C în medie pînă în anul 2015 — ar putea provoca, în primii ani ai mileniului al treilea, schimbări vizibile în sfera pluviometriei. Climatologii sînt de părere că vor fi martori ai unor secete dezastruoase în estul S.U.A., în Mongolia Manciuria, dar și în Africa centrală și în nordul Americii de Sud. Vestul muntos al Statelor Unite, Sudanul și Etiopia. Peninsula Arabiei și Israel, precum și o zonă întinsă, situată între Munții Ural și Asia de sud —est vor înregistra un surplus de umiditate.

După cum susține prof. Klaus Hasselmann, reputat climatolog german, pe baza calculelor efectuate cu aceleași modele, dar pe perioade de timp mai lungi, omenirea se va confrunta cu un sistem atmosferic serios perturbat. Deosebit de interesante sînt pronosticurile realizate de Centrul de cercetare asupra mării și climatului al Universității din Hamburg. Prof. Klaus Hasselmann, care a condus cercetările întreprinse de experții în domeniul chimiei, aprecia, printre altele : „S-a putut calcula maniera în care curentul Golfstrom se transformă cînd pătrunde în apa rece, rezultat al blocurilor de gheață care circulă în Apele Atlanticului de Nord și se topesc." Curent maritim cald de suprafață în nordul Atlanticului, Golfstromul se formează în strimtoarea Florida și străbate oceanul de la vest la est, cu o viteză de 3—9 km. Lățimea sa este cuprinsă între 75 — 205 km.

Oamenii de știință din Hamburg au pus la punct trei scenarii diferite. Potrivit scenariului „A", emisiunile de dioxid de carbon și alte gaze contribuie la efectul de seră, precum CFC și metanul ar urma să sporească ca și în anii trecuți, cu 1,3 la sută. În cazul în care această ipoteză se va adeveri, temperatura medie a atmosferei va urca cu 0,3°C pînă în anul 2020. Nivelul oceanului planetar se va ridica în această perioadă cu 1,5 pînă la 2,3 cm.

Scenariul „P" este mai optimist. El se bazează pe șansa omenirii de a putea reduce emisiunile de CO_2 după ce va păși în secolul XXI. Din motive de ordin teoretic s-a simulat o a treia experiență, ținîndu-se seama de posibilitatea dublării pe neașteptate a concentrației de dioxid de carbon în atmosferă. Diferențele între scenariile A și D nu sînt prea importante pentru primii 30 de ani calculați. Oceanele se vor dovedi a fi în continuare uriașe „aspiratoare" pentru diferiții poluanți ai atmosferei. Oamenii de știință sînt de părere că sînt necesare amănunte suplimentare și precise despre cei o sută de ani anteriori anului 1985, deoarece numai astfel se va putea ajunge la un răspuns cît mai exact cu putință, științific desigur, cu privire la evoluția climei în viitor.

Globul terestru se încălzește, în medie, mai lent decît s-a anticipat în anii trecuți, dar în zone geografice mărginașe sînt posibile, în viitor, transformări dramatice. Asupra evoluției climatului există numeroase incertitudini.

D. FILIP

■ Statele Unite intenționează să mărească volumul rezervelor lor petroliere strategice (SPR) de la 750 de milioane la un miliard de barili. Și stocurile Japoniei urmează să crească de la 30 milioane tone pînă la jumătatea deceniului actual.

■ Țările membre ale Agenției Internaționale pentru Energie (AIE) au fost sfătuite să-și diversifice sursele de aprovizionare cu petrol, să folosească alți combustibili, să nu fie refractare la energia nucleară și, în același timp, să acorde un loc important cărbunelui, ținîndu-se seama de tehnologiile noi de depoluare. Se urmărește prin aceste sfaturi să se prevîntîmpine declanșarea unei noi crize a petrolului ?

■ La nord de fluviul Orinoco, în Venezuela desigur, se găsesc ascunse în măruntaiele pămîntului cele mai mari rezerve de petrol greu ale planetei, apreciate la 298 miliarde de barili. Există, în regiunea amintită, și rezerve de petrol ușor.

■ Cele două centre nucleare aflate în exploatare în Olanda au economisit 1000 barili de țiței pe zi și peste un miliard de metri cubi de gaze naturale pe an.

■ Dacă cantitatea de electricitate produsă de centralele atomoelectrice ale lumii în cursul anului 1990 ar fi fost realizată în termocentrale pe cărbune, emanațiile de la anhidridă carbonică în atmosferă ar fi crescut cu 9 la sută. Și Terra ar fi fost mult mai poluată.

■ În Marea Britanie, unde 20 la sută din electricitate este produsă de forța atomului, emanațiile de anhidridă carbonică sînt, în medie, de 0,78 kg pe kilowat / oră. În Franța, unde potențialul nuclear produce 70 la sută din necesarul de electricitate, aceste emanații nu sînt decît de 0,09 kg pe kilowat / oră.

■ În anul de grație 1991, mai puțin de 0,3 la sută din energia primară consumată în lume provine de la surse regenerabile.

■ Țările industrializate sînt responsabile în proporție de 80 la sută de emanațiile de anhidridă carbonică în atmosfera planetei noastre.

■ Societatea de stat „Petroleos de Venezuela" a realizat în 1990, cu cei 45 000 de angajați ai săi, o cifră de afaceri de 23,1 miliarde de dolari.

■ Cel mai mare producător de energie din lume este Uniunea Sovietică. Petrolul și gazele naturale asigură trei pătrimi din totalul energiei. Cărbunelui îi revine 19 la sută, iar centralelor atomoelectrice și hidrocentralelor numai 5 la sută. Toate aceste trei sectoare sînt afectate de perturbări datorită unor motive diferite.

ACCIDENTE ÎN COSMOS ȘI PE PĂMÎNT

În anul 1982, la cîteva luni după apariția primei sale cărți „Steaua roșie pe orbită", scriitorul american James Oberg a primit de la unul din colegii săi din Moscova o fotografie deosebită. Aceasta îl reprezenta pe cosmonautul Alexei Leonov care ținea în mînă cartea respectivă și privea atent fotografia primilor șase viitori cosmonauți sovietici. Fotografia fusese făcută în mai 1961, doar la cîteva săptămîni după zborul lui Iuri Gagarin. În cartea lui J. Oberg, sub respectiva fotografie, se afla o copie ulterioară a acesteia, din care „dispăruse" unul din cei șase viitori cosmonauți. Oficialitățile sovietice care conduceau programul cosmic au depus eforturi mari pentru a ascunde de ochii opiniei publice episoadele neplăcute din activitatea cosmonauților și numele celor indezirabili. În cazul despre care este vorba n-au reușit, totuși, să ascundă tot adevărul.

În decursul multor decenii nimeni în afară de persoanele implicate nemijlocit în cercetările cosmice nu l-a cunoscut și n-a știut nimic despre Grigori Neliubov. Iar acesta a fost un chipeș pilot de avioane cu reacție. Și probabil ar fi devenit un demn urmaș al lui Gagarin. Totuși, a avut loc un incident neprevăzut, Neliubov și alți doi colegi ai săi din grupul de cosmonauți au fost reținuți de o patrulă militară cînd se întorceau dintr-o învoire duminicală. N-aveau la ei documentele necesare pentru intrarea în zonă și, în plus, erau și băuți. A avut loc o ceartă. Toți au fost luați sub pază și sfătuiți să-și ceară scuze. Dar Neliubov a refuzat (doar era cosmonaut) și ca urmare a fost înaintat un raport superiorilor lui. El a fost exclus din grupul cosmonauților și trimis într-o unitate de aviație, undeva în Orientul Îndepărtat. În cele din urmă... a băut prea mult și a nimerit sub roțile unui tren (nu se știe dacă a fost un accident sau o sinucidere). Numele și persoana lui au fost șterse din toate listele și fotografiile. Ceilalți doi colegi au avut o soartă asemănătoare : au fost scoși din echipa de „cosmonauți stagiari" și ulterior li s-a pierdut definitiv urma.

Sovieticii au declarat întotdeauna că programele lor cosmice se îndeplinesc cum nu se poate mai bine, fără nici un fel de probleme. Totul se desfășura conform planului, totul se rezolva cu succes... În Occident, însă, circulau zvonuri contrarii, chiar înainte de articolele lui Golevanov din presă. Se vorbea chiar de faptul că în U.R.S.S. ar exista un loc special de înmormîntare a cosmonauților căzuți în misiune.

Incendiu în barocamera

În 1986, Golovanov descria în ziarul „Izvestia" modul în care și-a pierdut viața cosmonautul Valentin Bondarenko. Accidentul a avut loc la 23 martie 1961. Bondarenko avea 24 de ani. Era cel mai tînăr component al primei grupe de cosmonauți. În ziar era publicată fotografia lui făcută cu cîteva zile înainte de moarte. Valentin Bondarenko și-a pierdut viața în următoarele împrejurări... La sfîrșitul unui antrenament în barocameră după luarea parametrilor medicali, el a scos din funcțiune emițătoarele și a șters locurile lor de cuplare cu vată îmbibată în spirt. Apoi a aruncat neglijent această vată care a nimerit în cercul încălzit de plăcuțele electrice. A avut loc o explozie. În atmosfera camerei încărcată cu ioni de oxigen s-a aprins momentan întregul volum. A luat foc îmbrăcămintea cosmonautului. Nu s-a reușit deschiderea ușii camerei (din cauza diferenței de presiune), iar reducerea presiunii a durat cîteva minute. Din cauza șocului și arsurilor Bondarenko a murit peste 8 ore. A fost înmormîntat la Harkov. În urma lui a rămas soția sa Ania și fiul său Alexandr în vîrstă de cinci ani.

Informațiile cu privire la acest caz nu mai constituie demult un secret pentru serviciile speciale și pentru presa occidentală. Încă din 1982, emigrantul sovietic S. Tikin a publicat, într-un ziar vest-german de limbă rusă, un articol despre cosmonautul care a ars de viu în barocameră. În anul 1984, „Martin's press" a editat cartea intitulată „Doctorul rus", al cărei autor era chirurgul Vladimir Goleahovski, un emigrant din URSS. Și el a descris acest caz, confirmînd că respectivul cosmonaut a decedat la spitalul „Botkin" din Moscova. El, chirurgul, nu l-a mai putut ajuta cu nimic la secția de terapie intensivă. Din scrierile lui Tikin și Goleahovski lipseau detaliile întîmplării. Dar faptul era descris destul de obiectiv, multe lucruri coincideau. Amănunte cu privire la moartea lui Bondarenko au fost date de Golovanov în aprilie 1986. În articolul său, acesta a descris și alte fapte interesante din etapa inițială a cosmonauticii sovietice. Astfel, rezultă că din cei 20 de candidați selecționați în martie 1960, în grupul final pentru primul zbor cosmic au rămas numai șase persoane. Unul dintre candidați, Anatoli Kartașov a fost exclus din grup după ce i s-a descoperit o scurgere de sînge în țesuturi în timpul antrenamentelor la centrifugă. Altul, Valentin

Varlamov și-a rupt gîtul după un accident stupid (a făcut o plonjare nereușită în apă). Apoi, după cîțiva ani a încetat din viață. Un al treilea, Mars Rafikov, a părăsit grupul cosmonauților din motive personale. Altuia, Dmitri Zaikin, i-a fost depistat un ulcer în anul 1968. Fotografiile lor nu sînt cunoscute de nimeni pentru că n-au fost publicate niciodată. Lipsa informațiilor cu privire la aceste accidente a făcut ca în Occident să se răspîndească tot felul de zvonuri, adesea exagerate și denaturate.

VASILE OROIAN

UN PĂR SUPERB

Blonde, brunete sau roşcate, părul dv., lung sau scurt este un atu major. Pentru a rămine suplu şi strălucitor nu trebuie neglijat, ci dimpotrivă, trebuie întreţinut cu grijă. În afara şamponării regulate cu şamponul cel mai potrivit, specialiştii recomandă masaj zilnic al pielii capului şi pieptănat de cîteva ori pe zi. Acestea să fie singurele secrete ale frumuseţii capilare ?

LECŢIA DE GIMNASTICĂ...

...o soluţie simplă pentru a rămîne suple. Făcute cu consecvenţă, zilnic, exerciţiile pe care vi le sugerăm pot contribui la tonifierea musculaturii. În egală măsură coloana vertebrală va dobîndi o mai mare mobilitate, iar ţinuta dv. va cîştiga în eleganţă. Exerciţiul 1 : aşezate ca în imaginea 1, cu genunchii strînşi, îndreptaţi bustul şi ridicaţi piciorul. Repetaţi de şase ori, schimbînd picioarele. Exerciţiul 2 : cu mîinile pe ceafă şi piciorul sting în poziţia din foto 2, întindeţi spre spate piciorul drept. Repetăm de zece ori cu fiecare picior. Exerciţiul 3 : în genunchi, sprijinite în mîini, ridicaţi piciorul la orizontală fără să-l îndoiţi. Specialiştii ne sfătuiesc să începem cu piciorul sting. Se repetă de zece ori. Exerciţiul 4 : cu picioarele depărtate aplecaţi-vă încercînd să atingeţi cu palma dreaptă glezna stîngă şi cu cea stîngă pe cea dreaptă (foto 4). Repetaţi de zece ori.

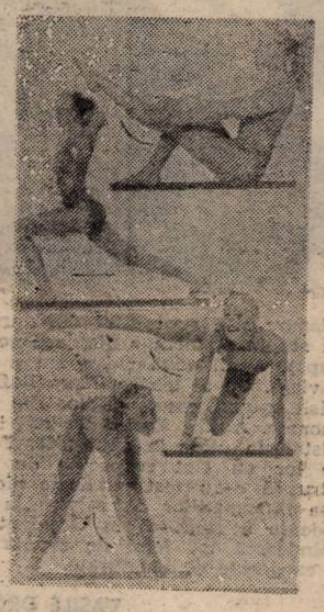

SINGURĂTATEA, o maladie a timpurilor moderne

Un adevăr reconfirmat de multe dintre ele, starurile sînt adesea fără un bărbat alături de ele. Prea frumoase pentru ei ? Este posibil. Sau poate este prea dificil pentru un bărbat să trăiască celebritatea lor ? Oricum sociologii şi psihologii consideră că este dificil astăzi pentru foarte multe femei să găsească un echilibru între activitatea profesională şi viaţa personală. Nici starurile nu se abat de la această regulă. Şi ele cunosc singurătatea, această maladie a timpurilor moderne, rareori dorită dar absolut întotdeauna trăită dureros. Iată însă ce gîndesc despre singurătate cîteva vedete. Am nevoie de o persoană alături de mine, mărturiseşte Mireille Darc. Cînd singurătatea încearcă să mă stăpînească mă comport ca în faţa bolii. Nu mă las învinsă". Timp de 15 ani, împreună cu Alain Delon, a dat imaginea cuplului ideal. În apogeul carierei ea împărţea cu el toate bucuriile celebrităţii. Un copil ar fi putut să-i lege pentru totdeauna. „Era imposibil să mă gîndesc la maternitate", spune Mireille Darc. Probleme grave cardiace i-au pus viaţa în pericol. După o pasiune nebună cele două staturi ale ecranului au alunecat spre tandreţe şi apoi spre despărţire. Ea a trebuit să facă faţă unei operaţii pe cord deschis. O nouă lovitură a destinului. „Şi totuşi, am nevoie de cineva lîngă mine", mărturiseşte actriţa. De cineva care să-i respecte temperamentul, independenţa. Avea să găsească acest om. Jocul destinului a făcut ca după cîţiva ani el să moară bolnav de cancer. Lăsa în urmă o femeie al cărui principal însoţitor este azi singurătatea. Cu toate că, aşa cum afirmă încă celebra stea, „nu se poate trăi fără iubire".

Karen Cheryl, susţine că „înflorirea unei femei este condiţionată de un cămin, un soţ, de copii". Ea visează o fericire foarte simplă, o viaţă în doi.

„Marcel Bozzufi era bărbatul vieţii mele", spune Françoise Fabian, care acum participă la turnarea unui film în Italia. A avut nevoie de trei ani pentru a se restabili după moartea lui Bozzufi. „Nu m-am obişnuit cu singurătatea pe care o consider o boală de care trebuie să mă feresc. Din fericire, nativ sînt o luptătoare. Acum însă mă simt mai fragilă".

„Vedetele, actriţe sau cîntăreţe, explică cercetătorul sociolog Christine Castelain Meunier sînt orbite de succesul lor. Ele îşi concentrează toată atenţia asupra lor pentru a reuşi. Dezvoltă în acest fel un enorm sentiment de narcisism. Ele sînt obligate să-şi schimbe continuu imaginea, înfăţişarea pentru a evolua profesional. Aceasta presupune un consum enorm de energie, fapt ce explică pe plan psihologic marea lor fragilitate. Ele au întotdeauna nevoie de un bărbat care să le susţină eforturile cu afecţiune, cu tandreţe. Dar ce gîndesc ei. Este dificil de trăit zilnic alături de o stea, spun cei mai mulţi bărbaţi. Cei mai mulţi dintre ei nu suportă să fie mereu în umbră. Imaginea lor este adesea mai mică decît cea reală alături de cea hiperbolizată a starului. Fără a mai vorbi de „arsurile" geloziei...».

Starurile sînt cu certitudine mai fragile decît cele mai multe dintre femei. Sînt într-o perpetuă căutare de emoţii puternice. Aceasta este opinia psihologilor şi sociologilor. Să reuşească oare aceasta să ne vindece de amalgamul de admiraţie şi invidie cu care le privim ?

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

STRĂLUCIRI DE VIS

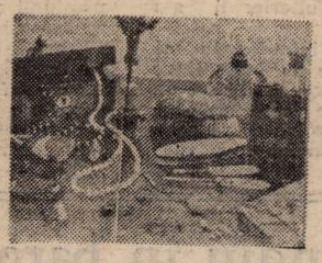

Scurtă incursiune în lumea pietrelor preţioase. Să poposim puţin în universul magic al pietrelor preţioase, cele ce închid secrete pasionante. Altădată simbol al puterii, talismane, „monede de schimb" aflate la originea unor averi colosale, pietrele preţioase le fascinează mai ales pe femei, dar nu numai pe ele, din cele mai vechi timpuri. Cercetările despre primele utilizări ale pietrelor preţioase ne îndreaptă privirea spre preistorie. Artiştii erelor glaciare sculptau obiecte din os şi fildeş, materiale care în epoca aceea trebuie să fi avut aceeaşi valoare pe care o au azi sideful şi perlele. Cu 4 000 de ani înaintea lui Cristos babilonienii erau cunoscuţi pentru arta de a tăia pietre, amuletele lor fiind dovezi de nătăgăduit în acest sens. Egiptul este cel unde au fost descoperite primele bijuterii adevărate. Aurul şi pietrele preţioase abundă în vecinătatea Mării Roşii. Totul este decorat cu jad, smaralde, turcoaze, lapis-lazulis. Grecii au fost cei care au perfecţionat arta de a tăia pietrele preţioase. Romanii au extins aceste cunoştinţe, iar Pliniu cel Bătrîn în a sa „Istorie naturală" a fost primul care a descris bogăţia de cristale şi forme a pietrelor preţioase. După căderea Imperiului Roman, Bizanţul va deţine prioritatea preocupărilor legate de pietrele preţioase. Occidentul, în acele timpuri uită pînă şi amplasamentele zăcămintelor. La începutul Evului Mediu numai suveranii, înalţii nobili şi marii demnitari ai bisericii aveau astfel de comori. În Europa secolelor XII—XIV interesul pentru comerţul cu pietre preţioase va spori şi mai mult.

Pe parcursul secolului al XVII-lea diamantul, puţin răspîndit pînă atunci, circulă din Indiile de Vest spre Europa. În această epocă tehnica tăierii se îmbunătăţeşte punînd în valoare strălucirea acestor pietre transparente. Aţi remarcat, nu puteam începe prezentarea pietrelor preţioase fără situarea, în fruntea lor, a diamantului. Grecii credeau că diamantele ar fi praf din stele căzut pe Terra. Unii mergeau pînă acolo încît pretindeau că preţioasele pietre ar fi „lacrimile lui Dumnezeu". Gema cea mai limpede şi cea mai dură, singura de natură inalterabilă, diamantul, este un mineral compus din carbon cristalizat în stare pură asupra căruia o „zînă bună" a pus bagheta sa magică. Descoperite în India cu aproximativ 2 800 de ani în urmă diamantele provin azi din Australia, prima dintre ţările producătoare, din Zair, Bostwana şi Uniunea Sovietică, Africa de sud plasîndu-se pe locul cinci cu 11 la sută din producţia mondială.

Vom continua incursiunea noastră în universul pietrelor preţioase în numărul viitor.

Jacuard şi... stele

Culori vii, modele seducătoare, uşor de realizat. Suficiente argumente pentru a vă îndemna să, încercaţi să le tricotaţi. Mineci raglan, cu „stele de mare", stilizate gen jacuard, pe suprafaţa lor...

starea de VEGHE

„Mîini albe", mîinile unor alpinişti nevăzători

Ură, droguri, o criminalitate organizată care frizează prin strategii şi anvergură un nedisimulat magnocid... **Nu există, însă** — putem fi întrebaţi — **şi o replică pe măsură, a unui civism şi a unei moralităţi în stare să înfrîneze intoleranţa şi fanatismele, indiferent de culoare, absurdul violenţei (dacă nu cumva, invers, violenţa absurdului) şi toată acea lăşitate, la nivel social, care pregăteşte în adînc abandonul şi victimizarea ?**

Întrebarea, întîlnită frecvent şi încărcată de bune intenţii, ca atîtea alte concesii, alimentează însă un contra—curent dizolvant al stării colective de veghe, incitîndu-ne să dormim liniştiţi : „există legi şi forţe care rezolvă tot..." Rezolvă ? Ce rezolvă? Se află starea de infracţionalitate, statistic, pe o curbă descendentă? Corupţia este cumva în scădere ? Exploziile în lavină ale urii nu mai iradiază malign ?

Un specialist în cercetarea disfuncţiilor sociale ne asigura de curînd, într-o emisiune TV, că, totuşi, comparativ — nu cu noi înşine, ci cu alţii — ne-am afla încă în „norme". Deci anormalul se mai plasează încă în norme internaţionale de anormalitate....

■

Ca antidot al degradării şi ca negare a unui regres moral, colectiv, sînt formulate, nu odată, în replică, variate fapte de bine, emoţionante desigur, care ne-ar sugera, prin exemplul lor umanist, fie şi singular, că lumea devine, sub ochii noştri, din ce în ce mai fără prihană.

Exemplele nu-s inventate, există, şi n-ar fi bine să le escamotăm.

Doi tineri alpinişti, doi buni instructori sportivi, Andy Evans şi Patrick Berthault, ultimul un cunoscut performer, şi-au asumat de curînd — iată primul exemplu — răspunderea unei tentative fără precedent. Ca risc, ca grad de dificultate, ca şansă pentru cei aflaţi în pragul disperării, ori, cel puţin într-o acută dificultate socială. Cunoscînd experienţa unor instructori sportivi americani, care au iniţiat cu succes diverşi tineri handicapaţi fizic în tainele alpinismului, Patrick Berthault şi-a propus o experienţă similară, de astă dată cu 10 tineri nevăzători, şapte băieţi şi trei fete între 14 şi 18 ani. Au urmat săptămîni şi luni de antrenamente, de efort stăruitor, de exerciţiu meticulos, condus de la distanţă, cu indicarea precisă a fiecărei mişcări, a fiecărui gest : „Atenţie! Deplasează-ţi mîna spre stînga! Puţin mai sus... Aşa! Ai un punct de sprijin, fixează-l... Acum, încet, ridică piciorul drept..." etc., etc. Cei 10 tineri, elevi ai Institutului naţional pentru nevăzători, au ajuns treptat să simtă asperităţile stîncii, punctele de sprijin din peretele vertical, nevăzut şi — element decisiv — să-şi înfrîngă spaima de necunoscut.

■

Rezultatele au fost incredibile. Reuşitele obţinute în alpinism au determinat, la rîndul lor, reuşite şi mai spectaculoase în viaţa lor cotidiană.

Denumirea operaţiunii sportive — „Mîini albe" — a avut în vedere, probabil, dubla puritate a unei astfel de ascensiuni: o încredere totală în vocea care te conduce, solidară cu propriul tău efort, şi o încredere în acea putere lăuntrică, o altă puritate, care te ajută să te înalţi. Un exerciţiu pur, alb, eliberat de întunericul spaimei, un antidrog volitiv, o relansare a condiţiei umane.

Da, este indiscutabil splendid. Dar numărul bestiilor dispuse să violeze o fată nevăzătoare, fie şi alpinistă, nu este nicăieri în scădere. Partea cumplită nu o mai relatăm.

■

Şi un alt exemplu de bine, de excepţională solidaritate umană, care ne-a fost sugerat deopotrivă ca un mod de contracarare a spaimelor care ne însingurează, ori ne împiedică să mai întindem o mînă celor în suferinţă.

Este vorba în fapt — o recunoaştem prompt — de o acţiune umanistă, sporită în semnificaţie prin nobila discreţie a gestului. Într-adevăr, tîrziu, foarte tîrziu, s-a aflat şi s-a scris cîte ceva în presă — dar şi atunci fără voia celor implicaţi în acţiune — despre cele cîteva zeci de familii franceze din Montigny, Guyancourt, şi din Saint Quentin—en—Yvelines (opt comune) din apropierea castelului Versailles, cîteva sute de oameni de bine care au invitat în oraşelele lor, din

proprie iniţiativă şi pe contul lor personal, grupuri de copii ucrainieni grav iradiaţi la Cernobîl. **„Verişorii noştri din Cernobîl"**, cum avea să-i numească revista „La Vie", atunci cînd avea să se afle despre acest act umanist. În fotografie — Iulia şi Alexei, doi copii, două zîmbete chinuite, alături de ospitaliera lor gazdă din Voisins le Bretonneaux, doamna Ertog, dacă ne amintim bine numele. Şi fie ca zîmbetul lor de azi, parcă fără încredere încă, să anuleze puţin, cît de puţin, din efectele iradierii... Acesta ne-a fost gîndul dintîi.

Dar faptul excepţional ne impresionează, şi ne intimidează aproape, tocmai prin caracterul său de excepţie. Este un eşantion al unei legi morale încă neînsuşite. Majoritatea părinţilor îşi retrag copiii din şcolile în care a fost admis să înveţe un copil care duce cu sine nefericirea de a fi seropozitiv (SIDA)... Şi nu trăim într-o lume în care situaţia criminală şi agresiunea ar fi devenit excepţii, confirmînd regula moralităţii. Mai curînd, dimpotrivă.

Cît despre efectul propulsiv al faptului de bine, oferit ca exemplu, nu-i vom răpi noi şansa. Ceva ne aduce însă în memorie, grija lăudabilă a creatorului de modă, care prezintă în reviste de mare tiraj, modele de rochiţe splendide pentru păpuşi... Modele pentru toate fetiţele lumii care-şi pot îngădui să-şi îmbrace splendid măcar păpuşile, atunci cînd au şi păpuşi. Am privit îndelung suita de modele ... Toate erau frumoase — publicăm fotografia — şi totul era îngrozitor de trist.

DOREL DORIAN

Straniul abandon al unei civilizaţii evoluate

Oraşul reprezintă astăzi un fel de oglindă a nivelului de civilizaţie atins de un anume popor. Concură la evaluarea generală atît numărul oraşelor, cît şi modul lor de organizare şi de sistematizare arhitectonica şi edilitar-funcţională. Cu atît mai mult pare absolut surprinzătoare urbanistica civilizaţiei mayaşe : oraşele lor, concepute după scheme riguroase, geometrice, nivelul artistic impresionant (şi mult superior celorlalte civilizaţii precolumbiene) sînt elemente care confirmă o dată în plus nivelul foarte înalt al spiritualităţii acestui popor. Au fost descoperite şi identificate pînă în prezent peste 120 de aşezări urbane mayaşe, de unde rezultă o anume obstinaţie pentru a construi chiar şi acolo unde pădurea virgină, jungla sau apele ridicau serioase probleme tehnice. Această trudă civilizatoare a elitei conducătoare, atenţia deosebită arătată artei şi ştiinţei trebuiau să aibă un mobil sau, mai degrabă, o motivaţie aparte, un „motor spiritual" foarte percutant. Căutînd cauza atunci cînd cunoaştem efectul, rămîn în continuare două mistere de nepătruns : 1) excelenta reţea de drumuri practicate mai peste tot în regiunea Maya (au fost găsite tăvăluguri de piatră folosite pentru a da pavajului un aspect cît mai elegant şi mai practic) care vine în flagrant conflict cu lipsa vehiculelor cu roţi ; 2) inexplicabila părăsire a locurilor de baştină, în plin apogeu al civilizaţiei.

Problema foarte riguroaselor reţele de drumuri, dar inutile pentru un popor care n-a cunoscut roata, incită în continuare la speculaţii greu acceptabile din perspectivă modernă. Dacă mayaşii s-au bucurat de contribuţiile unor misionari ai unei civilizaţii superioare — ceea ce pare să fie unanim acceptat —, atunci ce moduri de locomoţie foloseau aceştia ? Firul logic ne conduce spre varianta deplasării cu mijloace a căror propulsie se

gîlceava IDEILOr

face astfel încît frecarea la contactul cu solul să nu diminueze randamentul energetic al vehiculului ; de aici şi pînă la ideea maşinilor cu pernă magnetică sau la aparatele de zbor (utilitar) nu este prea mult, dar riscăm ca fantezia să ne ducă prea departe.

Părăsirea globală a vechilor aşezări, ridicate cu atîta efort şi inteligenţă, pare mai degrabă rezultatul (gîndindu-ne la epoca respectivă) unui blestem, al unei premoniţii catastrofale — care se pare că în cele din urmă nu s-a adeverit. Neexistînd urme de invazie, de războaie cu alte popoare, o explicaţie mistică sau religioasă revine pe prim plan. Mitologia ne spune că zeul civilizator şi-ar fi părăsit adepţii, întristat şi dezamăgit de decăderea morală la care asista. Quetzalcoatl şi-a impus singur o perioadă de 40 de zile de meditaţie şi asceză la reşedinţa sa din Tollan, iar apoi a plecat spre „casa cerească" de pe Steaua Dimineţii, planeta Venus. Este oare întîmplător că la Palenque, pe lespedea funerară a lui Kukulkan (varianta maya a lui Quetzalcoatl) se află o schemă ce imaginează un vehicul de zbor (să spunem o rachetă), iar ambianţa conducătorului acestui vehicul sugerează o cabină de comandă ? Cercetătorul japonez Yesuko Matsimura identifică toate detaliile de la bordul aparatului „cu reacţie" : manşe, antene, cadrane şi scheme de orientare ; în coada aparatului se află duzele de eşapare a flăcărilor rezultate din combustie. Pe de altă parte, în acest templu piramidal a fost găsit singurul sarcofag gol, deşi se afirmă în legendă că aici a fost înmormîntat Kukultan.

Oraşe, drumuri, temple, piramide, observatoare astronomice — toate impresionante — au fost abandonate în favoarea nimănui, ca şi cum motivele realizării lor au dispărut. S-a produs dezrădăcinarea. Aceşti „greci ai Americii precolumbiene" au vrut parcă să-şi uite trecutul. De ce ?

PAUL IOAN

■ **CUSĂTURI ÎN STOMAC.** Nu este nici o exagerare, specialişti din Marea Britanie au realizat o maşină de cusut miniaturală (diametrul — 10 mm), care poate ajunge la „locul de muncă" — stomacul unui bolnav — prin înghiţire. Ea se montează la capătul unui endoscop, ce poate fi înghiţit. Endoscopul este realizat din fibre optice, care permit medicului să urmărească ceea ce se întîmplă în zona în care se intervine. Mini-maşina poate fi utilizată în tratarea cazurilor de ulcer perforat sau de hemoragie stomacală, renunţîndu-se astfel la intervenţii chirurgicale. Ea absoarbe peretele stomacului, formînd un pliu pe care îl coase cu fire de nailon.

■ **VIITORUL BUNDESWEHRULUI.** Dimensiunile sale vor fi reduse în paralel cu retragerea trupelor sovietice din Germania, pînă la sfîrşitul anului 1994 şi va ajunge la 370 000 de soldaţi. Se are în vedere o reformă fundamentală a conducerii organismelor de comandă şi a dislocării. Bundeswehrul va fi în viitor mai bine instruit, dotat şi motivat, se apreciază la Bonn.

■ **DUPĂ ANUL 2000.** Situaţia politică şi economică dificilă cu care se confruntă URSS nu permite în prezent, o restructurare a sistemului energetic, în sensul remedierii ineficienţei sale. Se apreciază că o restructurare va fi posibilă la în-

POPASURI
WORLD
ÎN JURUL LUMII

ceputul mileniului următor. În acest deceniu va continua scăderea consumului la cărbune şi petrol. În schimb va creşte ponderea gazelor naturale. Sporul energiei nucleare va fi foarte mic, ca urmare a impoctului nefavorabil al tragediei de la Cernobîl asupra populaţiei.

■ **REMEMBER.** „Nici un partid nu posedă monopolul adevărului", astfel se exprima Gorbaciov în aprilie 1987, la Praga. Să fi intuit de pe atunci că şi comunismul este pe ducă ? Dacă este aşa, încercările sale de reformare lansate au fost doar mijloace de a obţine răgazul necesar pentru aplicarea supremei lovituri, din august 1991, date comunismului sovietic ? Şi prin propagarea undelor politice, comunismului în general ? Bine ar fi să fie aşa.

■ **INTERVIU.** Realizarea unui interviu cu Mihail Gorbaciov, părintele „perestroikăi, nu este la îndemîna oricărui ziarist. Gabriele Krone-Schmalz corespondenta radiodifuzunii germane, a reuşit această performanţă. Ataurile sale nu sînt de neglijat. Gabriela este o bună cunoscătoare a realităţilor sovietice pe care le comentează în direct în studiourile Televiziunii germane ARD din Moscova. Multe din reportajele sale s-au bucurat de o bună apreciere în Germania, unele fiind chiar distinse cu premii. Dintre aceste reuşite se remarcă reportaje sub genericul „Acte de forţă — femei în Uniunea Sovietică".

■ **UNICA SOLUŢIE.** Pentru umanitate, unica soluţie a existenţei sale pe „planeta albastră" constă într-un nou concept : „eco-nomia", este de părere canadianul Maurice Strong, reprezentantul ONU pentru „RIO—92". În opinia lui Strong, se impune promovarea unei noi economii, de către toate statele lumii, care să incorporeze ecologia ca factor principal în procesul de dezvoltare. „RIO—92" este genericul Conferinţei Naţiunilor Unite pentru mediu ambiant şi dezvoltare, reuniune ce va fi găzduită de Rio de Janeiro în iunie 1992. Va fi „RIO—92" ultima ocazie de a se evita o catastrofă ecologică la dimensiuni planetare în secolul XXI ?

UN PROIECT ULTRASECRET
OZN

■ OZN observat in apropiere de Colorado de sistemul spațial de supraveghere al SUA (1986) ■ Informația confirmată „retroactiv" de trei persoane cu calități psihice speciale ■ Grup de lucru ultrasecret – DIA pentru studierea OZN – ■ Carte consacrată de H. Blum acestei „povești adevărate" cu concluzia : „guvernul SUA minte" ■ Ipoteza – „expediată" ca neserioasă (P. Klass) ■ Și totuși : într-un oraș din Wisconsin se organizează anual un „festival OZN" ■ Colectă publică în scopul construirii unui aeroport pentru... aterizarea OZN-urilor !

Undeva în inima munților Cheyenne, în apropiere de localitatea Colorado Springs, acolo unde NORAD — Comitetul American pentru Apărare Aerospațială — urmărește informațiile primite de la o rețea globală de sateliți și de instalații radar proiectate pentru a semnala orice rachetă și a preveni orice atac, un obiect necunoscut este detectat, executînd manevre neobișnuite în spațiul aerian. Observațiile aparțin Sistemului Spațial de Supraveghere, un adevărat „gard" electronic străbătînd sudul Statelor Unite, de la Atlantic pînă la Pacific. Alertată, Divizia pentru Contraspionaj a Pentagonului (DIA) recurge la serviciile a trei persoane cu capacități psihice speciale care făcuseră dovada că „văd" submarine sovietice în stare de submersie și le detectează de la mare distanță poziția exactă. Li se cere să-și folosească puterile... „retroactiv", adică să încerce să identifice obiectul observat de sistemul de supraveghere al marinei cu 48 de ore mai devreme. Toți trei reușesc să, independent unul de altul, desenează silueta obiectului, care nu este alta decît cea a unui OZN tradițional.

Rezultatul — DIA înființează un grup ultrasecret de lucru pentru studierea OZN, a cărui existență trebuia să rămînă strict secretă pentru public.

Așa începe cartea „Out there : The Government's Secret Quest for Extraterestriais» publicată anul trecut de către Editura „Simon and Schuster" și al cărei autor, Howard Blum, a fost într-o vreme reporter la „New York Times". Mai mult, autorul se adresează cititorului cu următoarele cuvinte : „Aceasta este o poveste adevărată. Am verificat fiecare nume, eveniment, dată și conversație care sînt relatate aici". Iar prezentarea făcută de editură pe manșeta cărții specifică : „de ani de zile Guvernul a negat în mod repetat orice interes pentru OZN sau orice altă investigație militară secretă asupra posibilității existenței vieții pe alte planete. Ca rezultat al unor cercetări extraordinare, fostul reporter de la „New York Times", Howard Blum, deținător al unor numeroase premii, a adus însă la lumină adevărul : guvernul minte !... El (autorul cărții) dovedește existența unui grup secret de lucru în probleme OZN, înființat în decembrie 1987 și al cărui membri—oficialități din domeniul contraspionajului, oameni de știință, ofițeri — se întîlnesc în mod frecvent la Pentagon pentru a evalua rapoartele de observare a unor OZN—uri".

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

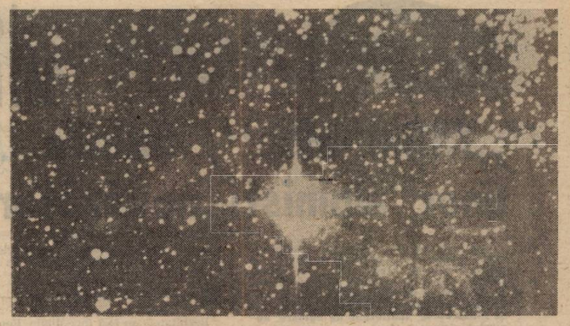

Ce vîrstă are Universul?

O echipă de cercetători de la Institutul de astrofizică din cadrul Universității din Bonn, condusă de prof. Wolfgang Priester, a avansat un nou model pentru originile Universului. Înainte de toate ei susțin că apariția Universului se plasează cu 34 miliarde de ani în urmă, nu cu 13—20 de miliarde așa cum s-a susținut pînă în prezent. Calculele anterioare care stabiliseră vîrsta Universului la 13—20 de miliarde de ani se corelau cu ipoteza expansiunii acestuia cu o viteză constantă, fapt care nu putea explica, însă, formarea norilor de gaz ce au constituit nebuloase în formă de spirală și s-au condensat apoi cu materia grea, formînd stele.

Modelul de la Bonn a fost elaborat pe baza teoriei generale a relativității a lui Albert Einstein și susține că primul Big —Bang, produs cu 34 de miliarde de ani în urmă, a eliberat energie extrem de densă și temperaturi foarte ridicate. La început, existau doar hidrogenul și heliul. Expansiunea Universului s-a produs după cinci miliarde de ani pînă cînd a atins a șasea parte din dimensiunile sale actuale. Vreme de 80 miliarde de ani, a existat un echilibru, timp în care norii de gaze s-au comasat formînd nebuloase în formă de spirală. A urmat îmbogățirea gazelor de către supernove cu elemente grele, carbon, nitrogen, oxigen, siliciu, fier, thoriu și uraniu. Materia s-a condensat în stele. Galaxia noastră s-a format la 20 de miliarde de ani după Big Bang, iar Soarele după alte nouă miliarde de ani. Prof. Priester a avansat o cifră și în ceea ce privește viteza actuală de expansiune a Universului; considerînd o unitate de distanță de 30 de trilioane de kilometri, aceasta se dilatează cu 90 de kilometri pe secundă sau cu 324 000 de kilometri pe oră.

Modelul Bonn poate fi verificat numai de telescoapele cele mai puternice. Cele mai mari telescoape aflate în prezent în exploatare au cinci metri în diametru, dar se așteaptă construirea, în următorii 10 ani, a unuia ce va avea 12 metri în diametru. Costul realizării acestui gigantic telescop se va ridica la circa 300 milioane de DM. El va fi capabil să observe stele care pîlpîie de 10 milioane de ori mai slab decît cele care pot fi detectate cu ochiul liber.

ȘERBAN FILIP

CELE MAI MARI FALSIFICĂRI DIN TOATE TIMPURILE

Născut la New York, fiul unui bine cunoscut caricaturist, CLIFFORD IRVING a urmat cursurile universității Cornell, devenind un scriitor notoriu după publicarea romanelor „Invinșii", „Valea", „Etajul 38" și mai ales răspînditul „Fals!". A făcut mare vîlvă în 1971 — 1972 cînd a vîndut o autobiografie — chipurile scrisă de Howard Huges cu ajutorul lui Irving — care s-a dovedit a fi o fantastică înșelătorie. În lista celor mai mari falsificatori ai tuturor timpurilor Irving se include și pe el însuși și ne mărturisește versiunea sa asupra acestui episod.

Scaunul Romei

Datorită audienței, simplității și răspîndirii ca efect de-a lungul secolelor, nici un fals nu poate egala cu Constitutum Constantini, așa numita Donație a lui Constantin cel Mare. Constantin, primul împărat roman care a devenit creștin, nu numai că a legalizat religia sa de-a lungul imperiului dar cîndva, între anii 315—325 e.n., a dat scaunului Romei comanda spirituală asupra întregii lumi și o secular dominație asupra Europei. El a făcut asta într-un document conținînd 3 000 cuvinte — Donația; deși, ciudat actul nu a fost făcut public de Biserică pînă în secolul al IX-lea, cînd Roma s-a certat cu Biserica Ortodoxă. Donația a fost folosită ca să se cistige multe din contestările din acel timp ale Bisericii. Primele dubii au apărut în secolul al XV-lea, și din secolul al XVIII-lea Voltaire putea numi-o deschis „cea mai uluitoare și magnifică înșelătorie". În primul rînd a ieșit la lumină că împăratul Constantin a investit Roma cu autoritate asupra capitalei sale, Noua Romă (care mai tîrziu a devenit Constantinopole și ulterior Istanbul), cu cel puțin o decadă înainte ca Noua Romă să fie fondată. Autorul adevărat al textului din Constitutum Constantini a rămas necunoscut.

I. TABĂRĂ

GLOB magazin
SUPLIMENT PENTRU TOATE VÎRSTELE

Barbara Streisand minioasă:

„FIUL MEU S-A CĂSĂTORIT CU UN BĂRBAT"

La 24 de ani, Jason, fiul celebrei actrițe Barbara Streisand, s-a desprins definitiv de fusta mamei. Între Jason și mama sa raporturile au fost totdeauna foarte dificile. Jason decisese de cîtva timp să locuiască singur într-un cartier din Los Angeles. După părerea Barbarei, acesta ar fi un cartier frecventat de homosexuali. Mai nou, Jason a hotărît să se căsătorească ! Actrița vede în căsătoria fiului său o provocare sau o greșeală de tinerețe. Tînărul, decepționat de reacția intransigentă a mamei sale s-a lipsit de binecuvîntarea ei, așa încît actrița-cîntăreață-realizatoare și producătoare de filme nu a asistat la ceremonie. Jason este copilul pe care cu l-a avut cu actorul Eliot Gould, „Logodnica" se numește David Knight, are 26 de ani și este manechin de lenjerie masculină! Barbara Streisand, care s-a bucurat totdeauna la Hollywood de o reputație de femeie forte, își simte acum piedestalul zdruncinat. Emoția a făcut loc mîniei și în orice caz ar fi pezitat, un don juan decît un homosexual. Această căsătorie cu gust de scandal o deranjează peste măsură, și nu mai are nici un control al situației. De altfel „mirii" vor un copil și în acest sens au început deja să pregătească actele pentru a adopta cît mai rapid copilul. În toată nefericirea sa, Barbara va avea cel puțin consolarea că va fi bunică... Dar nu e sigur că va aprecia !

MANUELA SPĂTARU

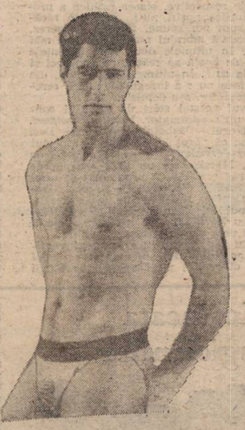

Virgină și cu trei copii!

„Pot afirma cu siguranță că nu sînt lesbiană și că bărbații nu mă dezgustă. Am hotărît să trăiesc singură, dar să am copii", a spus englezoaica Sara Marshall, 34 ani. Și adaugă : „niciodată nu am avut legături intime cu vreun bărbat, sînt virgină, mă simt pe deplin realizată din moment ce am născut trei copii"... Asemenea declarații par halucinante astfel că Sara trebuie să se explice : „Știința a făcut minuni, îndeosebi în domeniul „însămînțării" (!) artificiale". Sara este profesoară, a fost logodită de două ori, logodnicii fiind doar niște simpli parteneri intelectuali (de partea fizică nici n-a fost vorba...). Sara nu simte nici o atracție spre dans, nu i-au plăcut plimbările cu „băieții", n-a iubit decît cărțile. „Anii au trecut și mi-am dat seama că în curînd se va încheia perioada favorabilă pentru a deveni mamă așa că m-am adresat unei clinici din Birmingham unde am fost însămînțată artificial. Mi-au spus că sperma este a unui student la medicină și mi-am zis : minunat, cel puțin, copilul meu va fi inteligent". După nașterea lui Irene, care astăzi are șapte ani, Sara a repetat încercarea cu sperma aceluiași bărbat și a născut-o pe Carol (azi în vîrstă de cinci ani). „Cum aveam două fete, am hotărît că trebuie să am și un băiat". Numai că la clinica din Birmingham închiseră totul deoarece unul din donatori contaminase cu SIDA rezervele existente. Sara trebuind să caute o altă clinică și astfel l-a născut pe Vincent (care are astăzi doi ani). Ea spune că este fericită „deoarece prin această metodă femeile nu mai sînt condamnate să ducă o viață cu sau fără copii, dar obligatoriu și cu bărbați"...

MARIAN MINCULESCU

Colecții și colecționari

SÎNTEȚI CUMVA TYROSEMIOFIL?...

„Nu cunoașteți termenul ? Ce-i drept, puțin îl cunosc, fiind (încă) foarte rar. Dar nici o problemă ! Vi-l „traducem" : tyrosemiofilii sînt colecționarii de etichete de... brînză ! În cartea sa „Les Collectionneurs» (Colecționarii), Maurice Rhemis, celebrul „comisaire-priseur" (prefuitor-conducător de licitații) parizian, descrie cum ia naștere o colecție într-un domeniu nou, atît de insolit cum este, să spunem brînza : „Într-o bună zi, un om — oricînd !, fără îndoială dotat cu multă fantezie — se apucă să strîngă etichete de brînză și un altul îl urmează. Cei doi intemeiază o grupare (asociație sau cum doriți să-i spuneți) și astfel moda e lansată !" La ora actuală, în întreaga lume nu sînt mai mulți de o sută de tyrosemiofili. Unii dintre ei au ajuns să dețină peste 25 000 de piese în colecție, dintre care cele mai vechi „urcă" pînă la sfîrșitul secolului al XIX-lea. Și, de ce să nu recunoaștem, pînă și astfel de piese își au farmecul lor istoric : bunăoară, o etichetă preamărește gloria Triplei Alianțe din 1882, o altă notează vestea alianței ruso-franceze din 1893 s.a.m.d.

Anul 1960 a consemnat consacrarea tyrosemiofililor, recunoașterea drepturilor depline, în lumea colecțiilor și colecționarilor, ale etichetelor de brînză. În acel an, la Hotel Drouot din Paris, locul marilor licitații, a avut loc prima licitație cu astfel de piese, în cadrul căreia au fost puse în vînzare 29 de planșe de camembert din Mayenne și Sarthe la un preț final de 3 100 FF, 20 de planșe datînd din 1900 (adjudecate cu 3 300 FF) și etichete de la sfîrșitul secolului al XIX-lea achiziționate cu suma de 4 500 FF (circa 750 dolari la valoarea actuală de schimb). Fără îndoială, la astfel de prețuri, nimeni nu riscă acolo, pe malurile Senei, să cunoască dezechilibre sau ruină financiară, fiindc prețuri rezonabile pentru... amuzament ! **Acolo**, fiindcă la noi... alteeva ne „spun" azi cei circa 225 000 de lei ! Dar dacă ne gîndim că un automobil **Bugatti royale** din 1927 întrece azi sensibil suma de 500 000 FF, mai că ne devin de-a dreptul simpatici tyrosemiofilii...

DANIEL VERBINA

Știință și divertisment

Vizitatorii complexului Temple Newsam Rare Breeds Farm, situat lîngă orașul englez Leeds, au ocazia de a oferi iarbă unor ponei. Este lesne de înțeles că această reprezintă în special plăcerea copiilor. Selecționați și hrăniți cu grijă, ei ajung la maturitate în medie 70 de centimetri în înălțime. Recordul absolut înregistrat pînă în prezent a fost... 30 de centimetri.

Conacul Newsam a fost atestat pentru prima dată în Domesday Book, în anul 1086. În secolul al XVI-lea, pe locul său a fost construit așezămîntul iacobin de azi. Domeniul fermei de astăzi numără și cele 364 de hectare dobîndite de Lancelot „Capability" Brown. Este cea mai mare fermă aflată în custodia lui British Rare Breeds Trust, o organizație al cărei scop este conservarea bogatului potențial mostenit de fermele britanice. Din păcate însă, din motive financiare, în multe țări cu o agricultură dezvoltată, printre care se numără și Marea Britanie s-a redus considerabil numărul trusturilor se acționează în acest scop. Fondat în 1973, British Rare Breeds Trust a deschis bănci de conservare a informației genetice pentru vite, oi, porci și păsări de curte. Trustul oferă totodată informații practice pentru creșcătorii de animale, cum ar fi analize ale structurii branhiei animalelor, stocarea de embrioni, polimorfisme. (S.F.)

■ Prin intermediul unei „suveici" cosmice pe itinerarul Pămînt—Marte—Pămînt s-ar putea observa, pe parcursul unei perioade lungi de timp, variațiile mediului cosmic pe traseul interplanetar, s-ar explora zonele circumplanetare, și s-ar cartografia „planeta roșie". Parcurgînd nu doar o singură dată traseul viitoarei expediții pilotate spre planeta Marte, un cosmonaut ar putea furniza, relevă oamenii de știință sovietici, date extrem de importante referitoare la condițiile de mediu sub aspectul radiațiilor din această regiune a sistemului solar.

■ Ideea unui super model al climei se află în activitate de doi ani. Rick Anthers, președintele lui University Cooperation for Atmospheric Research, care coordonează lucrările a 53 de laboratoare americane, canadiene și europene axate pe climă, vede în ideea supermodelului mijlocul de a se ameliora prognozele de lungă durată.

■ Au fost descoperite genele răspunzătoare de apariția diabetului juvenil, respectiv de predispoziția la alcoolism. Reperarea segmentului-de genă „vinovat" de apariția diabetului a fost posibilă în urma studiilor efectuate de specialiști francezi asupra a 50 de diabetici și 73 martori. Segmentul

TELEX • TELEX

cu pricina s-a dovedit a fi cel care codifică aminoacidul arginină. Cu trei ani în urmă, doi cercetători americani au evidențiat că un alt aminoacid, aspartic, este deseori absent la diabetici.

■ „Țara cantoanelor" dispune de importante dotări militare și spitale îngropate în munți, relevă agenția DPA. Este aceasta una din fațetele apărării — 3,5 milioane de oameni se pot adăposti în caz de război. În anul 2000, întreaga populație (6,7 milioane locuitori) va avea un loc asigurat în adăposturi subterane. Oricine construiește o casă în Elveția este obligat să prevadă la subsol o încăpere costisitoare destinată adăpostirii în caz de război sau catastrofă.

■ Din zăcămintele de gaze naturale epuizate se pot pompa, după 20 — 30 de ani, în funcție de structura geologică a „capcanelor" și zăcămintelor de bază, aproximativ o treime din volumul gazelor extrase anterior, susțin specialiști sovietici în materie. Ar fi vorba de a doua viață a zăcămintelor epuizate de hidrocarburi, deloc neglijabilă pentru exploatarea lor și asigurarea necesarului de energie. „Capcanele" sînt legate de zăcămintele de adîncime prin canale naturale. Prin ele urcă, din adîncurile pămîntului, petrolul și gazele, care apoi se concentrează la adîncimi relativ mici.

„Fabrică de petrol"

Conform teoriei în general adoptate, se estimează că zăcămintele de țiței s-au format în mai multe zeci de milioane de ani, din deșeuri organice vegetale și animale. Totuși, în apele oceanice de pe coasta Californiei a fost descoperit recent un zăcămînt vechi de numai 4 200 de ani! Cauza o constituie temperatura foarte ridicată a apei (între 300 și 330°C), care a determinat transformarea cu o asemenea viteză a compușilor organici în țiței. „Este cea mai eficace uzină de producere a hidrocarburilor pe care am văzut-o vreodată", comentează un om de știință american.

Ferestre holografice

În scopul de a ajuta lumina zilei să pătrundă în birouri sau locuri de lucru și de a limita apelul la iluminatul artificial, cercetători de la Advanced Environmental Research Group din Davis, California, au pus la punct niște ferestre holografice. Dotate cu un sistem laser, aceste geamuri speciale descompun radiația solară într-un spectru colorat, apoi recompun lumina albă naturală, pe care o întorsc, o focalizează și o trimit în interiorul clădirilor. Lămpile de birou devin inutile, deoarece lumina astfel întărită poate fi dirijată către niște suprafețe albe destinate s-o reflecte spre planșeta sau masa de lucru. Prin acest procedeu pot fi iluminate și camerele fără ferestre, transportînd lumina solară astfel „dopată" prin intermediul fibrelor optice.

El Dorado groenlandez

Geologii canadieni au descoperit un zăcămînt de aur, consistent după cum se estimează în Groenlanda. După părerea ziarului danez „Jyllands — Posten", el este situat pe coasta orientală a insulei și se întinde pe o suprafață aproximativă de 40 de kilometri pătrați, adică o întindere comparabilă cu cea a unuimitor mine, de aur din Africa de Sud. Exploatarea prețiosului metal ar putea să înceapă în 1995 și specialiștii apreciază că zăcămîntul ar putea produce 12 tone de aur anual.

Rampă de lansare

Specialiștii firmei finlandeze „Vaisala" au conceput și realizat un sistem de lansare automată a baloanelor meteorologice de pe puntea navelor maritime. Acest sistem dispune de un aparat cu umple cu heliu sonda. Același aparat „catapultează" sonda cu ajutorul aerului comprimat plasînd-o la înălțime împreună cu traductoarele sinoptice și radioemițătorul miniatural care o echipează. Viteza de lansare a aparatului permite catapultarea unei sonde la fiecare două minute, chiar și pe timp de furtună. Cînd nava este balansată de valuri puternice sau bat vînturi pătrunzătoare, purtătoare de ploi și zăpadă, operatorul care lansează baloanii meteorologice se află într-o cabină comodă ferită de intemperii.

Banca elevilor

„Twiglet Bank" din Fairchild (S.U.A.) nu este o bancă ca toate celelalte. Într-adevăr, este o bancă creată de către copii, condusă în întregime de copii, de la casier și pînă la președinte și deschisă în exclusivitate pentru copii. Instalată într-un vechi vagon de tren restaurat inedita bancă stă la dispoziția a 600 elevi ai școlilor elementare din Fairchild, cărora le propune deschiderea de conturi personale de economii. Atît prin destinația sa cît și prin modul său de lucru, „Twiglet Bank" a fost creată pentru a-i învăța pe copii importanța și gestiunea

Biblioteca magazin de proză scurtă

RĂZBOIUL CU ZORFII

de STAN DRYER

în traducerea lui MIHAI-DAN PAVELESCU

Mesaj Rețeaua Megalo
10 iunie 1977
De la : P.T. Warrington, Sediul Central, Los Gringos, California
Către : W.S. Halson, Serviciul Programare, Wrapping Falls, New York
Referitor la : Reclamații în privința respectării termenelor de programare:

Bill, bătrîne, cred c-ai necazuri. Azi dimineață, J.L. a trecut pe-aici și-a făcut scandal. Imprimanta PERT arată c-ai depășit cu două luni termenul pentru Proiectul 8723. În plus, utilizarea de către voi a extensiilor calculatorului central a depășit bugetul cu 42 la sută. Nu uita că Corporația Megalo nu face afaceri doar ca să-și umple timpul. Proiectul 8723 trebuie să urmărească profitabilitatea întregii Secții de Calculatoare.

Mesaj Rețeaua Megalo
10 iunie 1977
De la : W.S. Halson
Către : P.T. Warrington
Referitor la : Reclamații

Park, moșule, cînd mesajul tău mi-a apărut pe display, tocmai mă pregăteam să-ți trimit o explicație în legătură cu aparenta depășire de termene și buget din rapoartele Centralei. Ceea ce-ai citit sînt rezumatele făcute de calculator ale progresului nostru, simple hîrtii ce nu reflectă întreaga situație. De pildă, în rapoartele respective, starea psihică a programatorilor noștri nu-i evaluată nicăieri. Acum pot spune, fără să exagerez, că niciodată moralul nostru n-a fost mai ridicat. În ultimele două luni, absențele pe caz de boală au scăzut cu douăzeci și șapte la sută. În ultimele patru luni, din secția mea nu s-a înregistrat nici o cerere de transfer, sau demisie.

Motivul acestei stări de spirit îl constituie un programator, Morris Hazeldorf, inventatorul Războiului cu Zorfii. Deși recunosc că părul lui ciufulit și aspectul exterior dezordonat te pot șoca la prima vedere, Morris este un tînăr extrem de talentat și prietenos. A programat de unul singur SADIC (Sistemul De Acces la Dosarele Confidențiale). Iar de un an de zile, în timpul lui liber, perfecționează Războiul cu Zorfii, un joc excitant ce poate fi rulat pe sistemul nostru.

Pentru a-ți face o idee asupra inventivității acestui tînăr, am aranjat ca jocul să fie disponibil pe Displayul Terminal al Interactivității Executive din biroul tău. Ca s-ai acces la joc, după ce te-ai conectat la Centrul de Calculatoare, bate pur și simplu „ZORF".

Să-ți rezum ultrarapid jocul. Este anul 2783. Rasa umană a colonizat mii de planete răspîndite prin galaxie. Deodată, brusc, galaxia este invadată de o hoardă de extratereștri, Zorfii. Ei înrobesc toate planetele din calea lor. Cele care opun rezistență sînt distruse fără milă. Tu, Căpitanul **Răzbunătorului**, uriașul crucișător terestru, vei străbate spațiul interstelar, urmărind și distrugînd forțele Zorfe.

Pe ecran o să-ți apară situația sectorului galactic în care te afli, precum și poziția stelelor din sectorul respectiv. Pentru a determina coordonatele navelor Zorfe, poți lansa o serie de sonde laser. Ai la dispoziție mai multe arme, incluzînd raze cuantice, proiectile cu antimaterie și, pentru situații disperate, torpile apocaliptice. Nava îți este protejată împotriva oricărui atac prin cîmpuri de forță, dar trebuie s-ai grijă să-ți păstrezi rezerva energetică. Orice Zorf din sectorul tău te va ataca, și fiecare atac va consuma o cantitate din rezerva energetică. Dacă rămîi fără ea, cîmpurile de forță încetează și următorul atac Zorf te va distruge. Îți poți completa rezerva energetică, revenind la una dintre baze. Poți sări peste sectoare întregi, folosind hiperspațiul, deși vortexurile te pot rătăci prin spațiu și timp. În plus, trebuie să rezolvi o serie de probleme legate de navă, cum ar fi : invazia unor ființe telepate, defectarea generală a sistemului energetic și revolte ale echipajului. Comenzile de pe consolă care asigură controlul navei sînt simple și apar în instrucțiunile transmise imprimantei voastre.

Acum să nu rămîi cu impresia că toți cei de-aici joacă Zorf toată ziua. Nici vorbă de așa ceva. Deși în ultimele două luni am întîrziat puțin cu termenele, moralul este la înălțime. Cînd ai o echipă de programatori satisfăcuți, cred că nimic nu-i prea greu.

În final, te rog ca înainte de-a lua o hotărîre, să treci la consolă și să încerci Războiul Zorf. Baftă !

Mesaj Rețeaua Megalo
30 iunie, 1977
De la : P.T. Warrington
Către : W.S. Halson
Referitor la : Promovarea în funcția de Căpitan al Flotei

Billy : După cum se menționează la pagina 12 a **Manualului Zorf**, orice Căpitan care îndeplinește șase misiuni consecutive încununate de succes împotriva Zorfilor, are dreptul să promoveze în funcția de Căpitan al Flotei. Dacă verifici dosarul Misiunilor mele de Luptă, o să constați că, în cele șase jocuri desfășurate ieri după-amiază, am distrus toți Zorfii din galaxie. Te rog să-mi trimiți dovada atestării mele în funcție.

În privința termenelor, am discutat problema cu J.L. și i-am făcut o demonstrație cu Zorfii. Amîndoi sîntem de acord cu analiza ta. Menținerea unui moral ridicat reprezintă, într-adevăr, unul dintre principalele noastre obiective și sîntem convinși că ții totul sub control. Apropo, pe J.L. îl interesează să aibă și el acces la joc. Sînt convins c-o să te ocupi tu de asta.

Acum trebuie să mă întorc la Zorfi. Încă douăzeci de misiuni reușite și devin Comandant de Sector !

(Va urma)

Dimineața magicienilor

LANȚUL DE AUR

S-au înființat expediții costisitoare în folosul științei, în teritorii îndepărtate și condiții dintre cele mai grele, dar nimeni nu s-a gîndit să stipendieze o echipă de istorici, matematicieni, fizicieni, lingviști, biologi, care, împreună, să ia în serios bibliotecile alchimiei, să decodeze fantasticele afirmații ce se găsesc în ele. Avem cel puțin două exemple, pentru sceptici, pe care știința le-a făcut indubitabile. În primul rînd, alchimiștii vorbeau despre necesitatea distilării apei, de mai multe mii de ori, pentru preparea celebrului elixir ; a trebuit să fim stimulați de barbaria unui război, pentru a „inventa" **apa grea**, obținută cu metode asemănătoare, din apă ordinară. Apoi, tot după metode alchimice, cunoaștem astăzi procesul de rafinare a germaniului și siliconului, folosiți la tranzistori, cît și faptul că purificînd un metal și adăugîndu-i cîteva milionimi de gram de impurități, anume selectate, substanța astfel obținută va fi înzestrată cu proprietăți revoluționare.

NEWTON era convins de existența unui anume **Lanț de Inițiați**, ce conducea către începuturi, cînd au fost descoperite secretele transmutației și dezintegrării materiei. Atomistul DA COSTA ANDRADE, într-un discurs rostit la celebrarea tricentenarului Newton, la Cambridge, în iulie 1946, a exprimat foarte clar ideea că, descoperirea, de către Newton, a legilor gravitației, nu era întîmplătoare, că Newton nu era străin de acel Lanț și, că a dat lumii numai o mică parte din cunoștințele sale.

ATTERBURY, un contemporan al lui Newton vorbea, de asemeni, despre faptul că, acesta din urmă, avea un respect deosebit pentru antici și-i cunoștea pe dinafară.

S-ar părea că ceea ce s-a pierdut din scrierile vechi, conținea lucruri de mult mai mare valoare decît ceea ce descoperim astăzi.

Un inginer german, angajat pentru a construi o rețea de canalizare la Bagdad, a descoperit, din întîmplare, la muzeul local, înregistrate ca „obiecte de cult", niște... **baterii electrice** : construite cu zece secole înaintea lui VOLTA, în timpul dinastiei Sassanide !

JOHANN FRIEDRICH SCHWEITZER, alias HELVETIUS, un antialchimist convins, povestește cum, în 27 decembrie 1666 a fost vizitat de un străin. După ce l-a întrebat pe doctor dacă crede în Piatra filosofală, acesta răspunzîndu-i, evident, că nu, străinul a deschis o cutie de ivoriu, conținînd trei bucăți de substanță, semănînd a sticlă sau opal, declarîndu-i că acestea formau faimoasa piatră și că amestecul acestor mici cantități era suficient pentru a produce douăzeci de tone de aur. La rugămintea lui Helvetius, de a-i lăsa ca amintire o bucățică din materia respectivă, individul i-a spus că îi este imposibil, din motive pe care nu le poate discuta. Rugat apoi să probeze măcar afirmațiile sale, el a promis să revină în trei săptămîni, pentru a-i arăta ceva ce o să-i uimească. Și a revenit, într-adevăr, dar pentru a-i spune că nu-i este permis să facă demonstrația. Totuși, i-a lăsat lui Helvetius o bucată din substanța adusă și, la dubiile acestuia privind efectul pe care l-ar putea avea o cantitate atît de mică, străinul a rupt-o și pe aceea în două, spunîndu-i : „Asta ajunge !" Nu mai lungim povestea : Cert este că ciudatul vizitator a dispărut pentru totdeauna, iar Helvetius, la insistențele nevestei sale — firește — a realizat singur experiența, urmînd indicațiile pe care le primise : a topit o cantitate de plumb, a acoperit fragmentele de piatră cu o vopsea galbenă și le-a aruncat în metalul lichid — acesta s-a transformat în AUR ! AUR, pe care celebrul doctor l-a verificat la un giuvaergiu, ce l-a considerat de cea mai bună calitate.

SPINOZA, care auzise și el vestea, a verificat-o la rîndu-i, a văzut bucata și creuzetul în care mai rămăseseră urme ale fuziunii — chiar și o bucată de argint, întîmplător aruncată în amestec, se transformase în aur — și, în cele din urmă s-a convins că transmutarea avusese loc, cu adevărat.

— Va urma —

Traducere și adaptare de AUGUSTIN FRĂȚILĂ

FEPER S.A.

FEPER S.A. – pune la dispoziția celor interesați următoarele produse :

- **Case electronice de marcat autohtone**
- **Rețele de case de marcat (4–16 case legate de un singur calculator IBM PC)**
- **Reclame luminoase dinamice de diverse dimensiuni**
- **Plottere compatibile HEWLETT-PACKARD și HOUSTON INSTRUMENTS, format A 2 sau A 0, 6 culori**
- **Mobilier industrial, accesorii tehnică de calcul :**
  - **masă tehnică de calcul**
  - **dulap de scule**
  - **dulap metalic tip vestiar**
- **Bunuri de larg consum :**
  - **echipament electronic pentru developare foto**
  - **suport pentru uscat rufe**
  - **container modular pentru depozitare componente și scule**

FEPER S.A. asigură instalare și service în perioada de garanție și transport contra cost.

LIVRARE imediată la sediul întreprinderii : Bdul Dimitrie Pompei nr. 8. Telefon : 88 63 95 ; 87 67 14 ; 88 42 65. Fax : 87 44 98. Telex : 10 895 ; 10 691.

SPORT UNIVERS

ROMÂNIA ÎNVINGE SCOȚIA CU ZGÎRCENIE

Partida de miercuri seară de pe stadionul din Ghencea a avut o miză foarte mare: doar victoria echipei noastre îi mai menținea pe tricolori în cursa calificării la EURO '92. Acesta este și motivul, cred, pentru care antrenorul Mircea Rădulescu a făcut apel la „floarea cea vestită" a fotbalului românesc. Practic, cu două-trei excepții pe teren, contra Scoției s-a aflat puternica echipă a României de la Mondialele din Italia. E adevărat, puțin mai îmbătrînită, timpul trece repede, dar oricum, o echipă valoroasă, experimentată, sigură pe ea, foarte bine pregătită psihologic. Noi, care vorbeam cîndva de necesitatea unei echipe tinere din jucători ai campionatului intern, trebuie să recunoaștem că tricolorii au fost superiori la toate capitolele : și-au creat cîteva ocazii de gol (din păcate ratate), au stăpînit mijlocul terenului, au stăpînit și zona de apărare. Tehnic, ce să mai vorbim, diferență de cel puțin două clase. La capitolul tactic putem spune că meciul a fost egal. Veți spune că dacă nu era penalty-ul, șansa de calificare era pierdută. Nu e mai puțin drept însă că o partidă se cîștigă chiar și cu un penalty, am văzut noi și în alte părți. Totuși, o analiză mai „la rece" nu poate să nu amintească un cusur mai vechi, acela al lipsei unui om de gol. Această lipsă nu se poate remedia peste noapte sau chiar în partidele care vin. Dar ea dă de gîndit cel puțin în perspectiva meciului de la Sofia, cu Bulgaria, pe care trebuie să-l cîștigăm, deci să marcăm. Răducioiu ar putea îndeplini acest rol, de marcator, el a avut cîteva faze în careu, dar deocamdată pare fragil. Hagi poate prelua și el acest rol, șutul lui cu stîngul este mereu periculos, ca și acțiunile lui Lăcătuș (în zi bună). În rest, toată echipa a funcționat cum a trebuit și bănuiesc că aceeași echipă va fi și cea care va putea aduce calificarea mult dorită la Campionatul european din Suedia. Mai sînt de trecut două dealuri...

GEORGE CUȘNARENCU

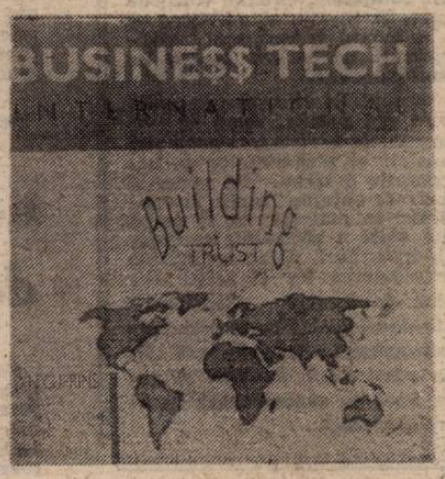

Ca replică a recentei apariții în S.U.A. a publicației „Business Tech Romania", în aceste zile a apărut în România revista „Business Tech International", prima revistă de acest profil realizată exclusiv în S.U.A. pentru România și **prima apariție de acest gen** în Europa de est.

Cuprinzînd articole semnate de oameni de afaceri, academicieni, universitari și specialiști americani cu renume pe plan mondial, „Business Tech International", realizată de compania americană ASE World Entreprises, este o revistă dedicată prezentării celor mai avansate tehnologii precum și manierei de implementare a acestora într-o societate modernă, bazată pe economia de piață, facilitînd cunoașterea și contactul cu posibili parteneri americani de afaceri.

Doriți să descifrați secretul succesului în afaceri al Companiei americane „Delta", al parcului de distracție „Disney" sau al modului de concesionare în afaceri ?

Rubrici permanente precum „Noutăți în cercetare", „ABC-ul afacerilor", „Codul manierelor în afaceri", „Marketing", „Management", „Bursa performanțelor", „Taxe vamale S.U.A." răspund acestui interes și conferă primului număr al revistei „Business Tech International" un înalt grad de atractivitate și utilitate.

Universitatea Yale, Motorola Hewlett Packard, Smith Corona, Bursa din New York, Departamentul Agriculturii S.U.A., sînt cîteva din instituțiile și firmele de răsunet care contribuie la prima ediție a revistei „Business Tech International".

Pentru informații suplimentare, adresați-vă în scris partenerului român „Știință & Tehnică" S.A. — București, Piața Presei Libere nr. 1, tel. 17 72 44.

HOROSCOP

Săptămîna 21.10 – 27.10

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Începe o săptămînă a regăsirii de sine, cu unele convulsii psihice.
Marți : Lipsă de curaj în luarea unei decizii importante, ezitări.
Miercuri : O șansă în plus pentru a vă reface financiar.
Joi : Anturajul vă pune în fața unei situații delicate, de ordin moral.
Vineri : Zi ghinionistă, e de preferat să nu aveți inițiative.
Simbătă : Îndelungi explicații și controverse cu partenerul.
Duminică : Refugiul psihic cel mai sigur e în singurătate.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Multe probleme își așteaptă soluții urgente. Suprasolicitare nervoasă.
Marți: Excese temperamentale, nervozitate dăunătoare dv. însivă.
Miercuri : Se impune un compromis financiar într-o afacere curentă.
Joi : Pasiune trecătoare pentru o femeie Balanță.
Vineri : Scurtă perioadă de tristețe și inactivitate.
Simbătă : Perioada de pesimism se prelungește, apar unele obsesii.
Duminică : Venus vă întinde o mînă de ajutor, destindere sentimentală.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Începe o săptămînă cu multe reușite profesionale.
Marți : O veste surprinzătoare vă taie respirația. Stare euforică.
Miercuri : Proiecte de viitor, optimism fără margini.
Joi : Nevoia de luciditate se face din plin simțită în fața unei decizii importante.
Vineri : Excelenta dispoziție sufletească vă sporește productivitatea.
Simbătă : Se confirmă loialitatea unui prieten apropiat.
Duminică : Intermezzo amoros în compania unei persoane foarte agreabile.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Deprimare trecătoare pe fondul unor neînțelegeri colegiale.
Marți : Sensibilitatea dv. accentuată suportă încă un șoc.
Miercuri : Farmecul și tactul sînt arme decisive astăzi.
Joi : Psihicul dv. se redresează printr-un mare efort de voință.
Vineri : Puneți la cale un plan foarte ambițios.
Simbătă : Circumstanțe erotice foarte captivante, irezistibile.
Duminică : Prospețime sufletească, perfectă armonie conjugală.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Începe o săptămînă fără evenimente deosebite.
Marți : Situație favorabilă pe plan material.
Miercuri : Deveniți brusc combativ în fața unei injustiții.
Joi : Muncă îndîrjită, dar elanul sufletesc este modest.
Vineri : Stare de iritare, posibile conflicte colegiale.
Simbătă : Zi anostă, plictisitoare, fără nici o ispită.
Duminică : Somnolență și inactivitate, totală pasivitate.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Săptămînă cu numeroase ocazii de afirmare și șanse de cîștig.
Marți : Puternic atașament față de o persoană de sex opus.
Miercuri : Reușită profesională deosebită.
Joi : Zi foarte norocoasă, exploatați-o din plin.
Vineri : O mare bucurie pe plan familial.
Simbătă : Vigoarea sufletească vă sporește productivitatea.
Duminică : Un exces de orgoliu vă întunecă ziua.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Proiecte noi, activitate foarte rodnică.
Marți : Eforturile dv. se dispersează în prea multe direcții.
Miercuri : Polemici acute pe plan profesional.
Joi : Dați dovadă de mult curaj în luarea unei decizii.
Vineri : Zi senină, cu cîteva satisfacții morale.
Simbătă : Fantezie și creativitate în activitatea individuală.
Duminică : Mic incident familial, deveniți arbitru și dați verdicte.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Stare de oboseală și lipsă de inspirație.
Marți : Vă „cîștigați" un adversar într-o polemică colegială.
Miercuri : Noi solicitări vă impun un consum nervos deosebit.
Joi : Un succes financiar vă reechilibrează psihic.
Vineri : Culegeți roadele unei afaceri reușite.
Simbătă : Suportați capriciile partenerului cu mult stoicism.
Duminică : Confortul familial beneficiază de o veste foarte bună.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Începe o săptămînă în care imprevizibilul joacă un rol important.
Marți : Două știri contradictorii vă pun pe gînduri.
Miercuri : O decepție trecătoare în viața amoroasă.
Joi : O surpriză neplăcută pe plan financiar.
Vineri : Conflict de principii cu partenerul de viață.
Simbătă : Supapa psihică a unui spectacol de calitate.
Duminică : Nevoie acută de izolare, vă caută muzele.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Dezamăgire sentimentală care vă afectează profund.
Marți : Luna vă induce o sensibilitate primejdioasă.
Miercuri : Dați dovadă de multă înțelepciune și tact în colectiv.
Joi : Temperamentul dv. echilibrat vă scoate dintr-un impas.
Vineri : Sînteți cooptat într-o afacere destul de îndoielnică.
Simbătă : Starea sănătății vă îngrijorează, dar nu vă alarmează.
Duminică : Zi foarte activă, rezolvați multe probleme personale.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Multă surescitare și agresivitate.
Marți : Căutați ultimele resurse de autoredresare psihică, stare maladivă.
Joi : Zi norocoasă pe plan sentimental, evadați într-o oază de tandrețe.
Vineri : Confuzia și deruta psihică se risipesc treptat.
Simbătă : Vă lăsați pradă hobby-ului dv., metodă sigură de relaxare.
Duminică : Vă reintegrați cercului de amici pentru sprijinul lor moral.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Zi cu multe satisfacții de ordin profesional și afectiv.
Marți : Confortul psihic vă permite o aventură sentimentală efemeră.
Miercuri : Creativitate maximă, capacitate sporită de efort intelectual.
Joi : Zi de referință pentru șansa la loterie.
Vineri : Sînteți plin de viață, cu simțul umorului foarte ascuțit.
Simbătă : Probleme minore vă umplu toată ziua.
Duminică : Intimitate absolută, armonie conjugală perfectă.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Prioritate științifică mondială

În anul 1938, medicul militar Ștefan Odobleja (1902—1978) difuzează la Paris, prin librăria „Maloine", lucrarea sa fundamentală (tipărită la Lugoj) „Psychologie consonantiste". Este primul tratat din lume unde, fără să fie prezent termenul de cibernetică, sînt aplicate principii și legi fundamentale ale acesteia în psihologie și psihopatie (este analizat și principiul conexiunii inverse). Ștefan Odobleja devine astfel întemeietorul psihociberneticii. Abia în 1948, Norbert Wiener fundamentează matematic cibernetica, al cărei precursor este românul Odobleja. În 1982 se înființează la Lugoj prima filială a Academiei Internaționale de Cibernetică din Lugano (Italia), în semn de recunoaștere a savantului român drept precursor, al ciberneticii generalizate.

Navigație

La 1 august 1895 a fost inaugurată linia fluvială de pasageri ce unea orașele Brăila și Galați, prin cursa navei românești „Orient" (cu echipaj format, numai din români cu meseria de marinar învățată pe navele de război). La vremea aceea, mai circulau încă pe Dunăre navele cu pînze, fapt care a obligat constructorii podului de la Cernavodă să țină seamă de înălțimea catargelor.

Cea mai lungă căsnicie

Recordul de 68 de ani de căsnicie a căzut ! Vasile Dumitru (născut la 03.06. 1895) și Vasile Sora (născută la 17.12.1900) s-au căsătorit la data de 3.02.1921, în Constanța. Ei au intrat astfel în cel de-al 71-lea an de mariaj. Le urăm la mulți ani !

Femei celebre

Prima cîntăreață română de operă care a cîntat pe scena Scalei din Milano este Elena Teodorini (1858—1925). Ea a debutat la București, la 10 octombrie 1877, în „Rigoletto". La 29 martie 1880. Elena Teodorini interpretează rolul Margaretei din „Faust", pe cea mai celebră scenă lirică a lumii, Scala din Milano. După triumfalele sale turnee, ea va fi considerată de însuși Verdi drept „prima voce a Europei din toate timpurile".

Fotbal

România a fost prima țară înscrisă la primul turneu final al Campionatului Mondial de Fotbal desfășurat în Uruguay în anul 1930 ! Secretarul Federației Române de Fotbal era atunci Octav Luchide. Din lotul de 15 jucători (care a făcut deplasarea la Montevideo cu transoceanicul „Conte Verdi") făceau parte N. Covaci, Vogl, Stanciu, Rudy Wetzer etc. Ai noștri au cîștigat cu 3—1 în meciul cu Peru, dar au pierdut cu 0—4 în fața Uruguay-ului, care avea să cîștige titlul suprem.

Petrochimie

În anul 1906 intră în funcțiune prima mare rafinărie modernă din țara noastră, în orașul Cîmpina. Constructorul a fost Societatea petrolieră „Steaua Română". Această rafinărie funcționează și astăzi.

Medicină veterinară

Pentru prima oară în lume, medicul veterinar Gheorghe Udrișchi procedează la amputarea unui membru inferior al unui cal, creînd totodată o proteză ortopedică specifică funcțională — în anul 1906.

GUINNESS BOOK

MIXAJE

Mărturisesc că un nestăpînit dor de ducă m-a determinat să caut în Cartea Recordurilor Lumii detalii privind călătoriile și drumurile cele mai lungi. La un volan imaginar, să începem și noi să sofăm prin acele zone ale planetei pe unde nu știu dacă ne vor răsfăța vreodată proprii noștri pași.

Țara cu cea mai lungă rețea de drumuri practicabile de către autovehicule este — nimic surprinzător — SUA. Nu mai puțin de 6,3 milioane de kilometri străbat această patrie a automobilului de toate tipurile. Există însă un anumit mod de trafic automobilistic care depășește orice imaginație (europeană). Este vorba de faimoasa zonă de est a orașului Los Angeles, unde o sublimă intersecție de autostrăzi (patru dintre ele suspendate) face legătura între autostrăzile ce leagă localitățile : Los Angeles, Santa Ana, Pomona, Golden State și Santa Monica. Aș vrea să-l văd pe un bucureștean reușind să-și imagineze că în 24 de ore trec prin această intersecție-miracol 458.000 de vehicule, adică aproximativ 318 vehicule pe minut !

Mai punem la încercare imaginația cititorului cu recordul de trafic de toate categoriile, inclusiv camioanele grele. Celebra (pentru americani) autostradă Dan Ryan Expressway, unde se întîlnesc străzile 43 și 47 ale orașului Chicago, suportă în 24 de ore nu mai puțin de 254.700 vehicule de toate gabaritele.

Din punct de vedere al densității de trafic în linie dreaptă, orașul Hong Kong este pe primul loc. Pe o distanță de 1175 kilometri, s-au înregistrat 278.952 vehicule !

Cea mai largă stradă din lume se numește Monumental Axis și leagă Municipal Plaza de Plaza of Three Powers. Se află în capitala Braziliei, Brasilia. Este, în accepția noastră, un bulevard cu șase benzi de circulație, a căror lățime totală este de 248 metri. În mod paradoxal, artera cu cele mai multe benzi de circulație este Bay Bridge Toll Plaza, care leagă San Francisco de Oakland și care are nu mai puțin de 23 de culoare de circulație, dar nu este cea mai largă !

În compensație, cea mai strîmtă stradă din lume se află în Anglia, mai exact în localitatea Cornwall ; aceasta se numește „Squeeze-Belly Alley" și are lățimea de 49,5 centimetri (ați citit bine) !

O placă aflată la intrarea într-o localitate a Noii Zeelande poartă numele cel mai lung din lume, format din nu mai puțin de 57 de litere Încercați să le numărați în fotografie.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Ceasuri
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele

Magazinele

"MEGA VISION"

vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 05
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

Prezența dvs. va constitui întotdeauna o mare cinste pentru noi și ne obligă la o servire ireproșabilă.

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN–gros întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediul din B-dul Carol 44, Hotel Modern, etaj 7, tel. 14.51.42, 14.21.78
B-dul 1848 nr. 39-tel. 12.00.99, 15.91.07

Dialogurile Laurei

■ Dacă toți părinții din lume s-ar dovedi mereu la înălțimea morală cuvenită unor oameni **mari**, dacă ar ști să fie cu adevărat **mari**, adică generoși, dacă s-ar gîndi cît **rău** pot face uneori, convinși fiind că, dimpotrivă, ei fac **tot binele** pentru copiii lor, atunci, draga mea **ELA (Arad)**, probabil (nu „probabil", ci **sigur!**) ne-ar fi, i-am simți, cei mai buni și mai minunați **prieteni** pe care ni i-am putea dori în viață; generoși deci, fără să uite că au fost și ei cîndva tineri, ne-ar înțelege visurile, temerile, ezitările, dorințele, iubirile și durerile; ar fi în stare să retrăiască prin noi o a doua tinerețe și nimeni n-ar mai sufla măcar o vorbă despre păcătoasa „luptă" între generații! Dacă...

.. „M-am despărțit de el pentru că părinții lui și ai mei nu au fost de acord cu prietenia noastră sinceră și frumoasă. De ce? Pentru că el era mai mic cu doi ani ca mine și nu avea decît opt clase (asta din partea alor mei) și că eu eram dintr-o familie cu o situație materială mai bună (din partea alor lui). Pe noi doi nu ne-au interesat astfel de lucruri și ne-am întîlnit pe ascuns, pînă cînd n-am mai putut îndura vorbele urîte pe care mama lui le scornea despre mine..." Trist cînd pornim în viață cu balastul unor neîmpliniri provocate de o mentalitate (deloc rară, din păcate) care pune accentul pe aspecte cu totul **exterioare** sufletului omenesc — „bani", „situație materială", „avere", „nume" de familie etc. — și mai puțin sau chiar deloc pe ceea ce este și **cum** este omul respectiv... Trist dar tocmai ei, părinții uită că greutățile materiale au împiedicat — și vor împiedica pe tot mai mulți — să-și urmeze în viață drumul pe care-l visează Trist, dar de înțeles: asprimile vieții îi aspresc sufletul — și lor, și nouă. Dar un accident în viață rămîne un accident — și nu un capăt de țară! Așa încît dezorientarea ta, însingurarea, refuzul fie inconștient — de a accepta realitatea ne fugiindu-te în lumea viselor și fantasmelor sînt dovezi de slăbiciune...

Cel mai simplu e să dăm vina pe alții și chiar dacă am avea dreptate, tare bine ar fi să ne gîndim că sîntem răspunzători **noi** de propriul nostru echilibru sufletesc și nimeni, niciodată altcineva. Asta vrea să însemne că, acum și mereu, pînă nu vei reuși prin propriul tău efort să-ți restabilești liniștea sufletului (aproape) inutil să o cauți sau să o ceri (și la cei din jur, fie ei și... imaginari. Dar nu uita că liniștea sufletească nu înseamnă izolare, însingurare, răceală. Deci caută să cunoști cît mai mulți oameni, să înțelegi și, o dată și o dată, mai devreme ori mai tîrziu, îți vei afla printre ei pe cel sortit iubirii sufletului tău! Altminteri, sîntem singuri numai dacă vrem să fim singuri! În rest — cînd și cu cine vei accepta să faci dragoste fără sentimentul compromisului sau al zădărniciei, este propria ta problemă (care, sincer să fiu, pe mine mă depășește!)...

LAURA

POSTA by Air Mail

■ **EDUARD ȚARĂ, Iași, 6600, str. Străpungere Silvestru 8, bloc CL 20, et. 6, ap. 21.** Mulțumiri pentru aprecierile exprimate. în privința celor trei rugăminți, am hotărît ca întregul spațiu al acestei rubrici să vă aparțină. Regret că prima dorință nu v-o pot îndeplini — deocamdată, dl. G.G. Albu nefiind accesibil unui dialog; își pregătește cartea, deci nu poate fi abordat. Interesantă este sugestia pe care ne-o comunicați. În speranța că ea va găsi ecou în rîndul cititorilor, o reproduc în întregime:

„...organizarea unui concurs de jocuri matematice și logice distractive, în genul celui organizat de revista „Science et Vie". Concursul ar urma să aibă anumite reguli (etape, punctaj, categorii de participanți, mod de desfășurare, eventual etapă finală reunind cei mai buni 10—20 „iști", premii etc.). Sponsorizarea concursului s-ar putea face, în lipsa unor sponsori interesați, de chiar participanții la concurs prin achitarea unei taxe (cum, de altfel, procedează și „Science et Vie" în Franța, aceasta organizînd anual campionatele internaționale — și nu doar naționale — de jocuri matematice și logice. Ar fi o inițiativă care ar mări cu siguranță numărul cititorilor revistei „Magazin" și un prilej de bucurie în plus pentru cititorii mai vechi, care au putut participa prin anii '70 la unele concursuri mult mai puțin importante ca motivație și amploare".

Am reprodus această sugestie cu intenția evidentă de a mobiliza pe cei dornici să materializeze această inițiativă, redacția noastră angajîndu-se în acest sens. Așteptăm deci ecouri la ideea d-lui Eduard Țară din Iași. Așteptăm mai ales mobilizarea imaginației matematicienilor, funcție de problemele propuse și publicate în revista noastră, vom reuși să organizăm atît concursul, cît și acele mecanisme organizatorice necesare. Jocuri matematice și logice distractive e bine (nu depășească o filă de text și, pe cît cu putință, să nu aibă o desfășurare critică sau excesiv ezoterică. Autorii dispuși să colaboreze în ideea de mai sus cu revista noastră și implicit cu cititorii revistei noastre, sînt rugați să expedieze corespondența lor pe adresa publicației...

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 21 octombrie. Programul 1: 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Woldnet USIA 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Cheia succesului 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Teatru TV. Livada cu vișini de A.P. Cehov 23,15 Cronica parlamentului. Actualități 23,50 Confluențe **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi... în studioul 1! 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Studioul muzicii de cameră 23,00 Închiderea programului

MARȚI, 22 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități 14,20 Muzica pentru părinți 14,50 Tradiții 15,20 Avanpremieră TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Convorbiri 17,35 Drumuri în memorie 18,05 Salut, prieteni! 19,05 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,05 Revoluția română în direct 22,05 Film serial. Cine e băiatul ăsta? (Franța, 1987) 23,05 Cronica parlamentului. Actualități 23,40 Jazz-Fan. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Documentar științific 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial Veterinarul 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20,00 Super Channel 20,30 Muzica azi 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 De-ale pieței în economia Capitalei 23,00 Închiderea programului.

MIERCURI, 23 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Ultimul meu vis va fi pentru tine! 11,30 La sept 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Festivalul de folclor 14,50 S.O.S. Natura! 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Toamna muzicală 17,00 Știri 17,05 Cărți și idei 17,30: 15, 16, 17, 18 18,00 Itinerarii 18,30 Reflector 19,00 Arte vizuale 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,40 Sport 20,50 Studioul economic 21,25 Fotbal: Genoa — Dinamo București, în turul al II-lea al Cupei UEFA. Transmisiune directă de la Genova. În pauză: Actualități 23,20 Cronica parlamentului 23,35 Pro Musica 0,00 Recomandări din program. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Micul Eyolf de H. Ibsen 19,55 Worldnet Usia 20,30 Dialog cu edilii capitalei 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Bijuterii muzicale 23,00 Închiderea programului.

JOI, 24 octombrie. Programul 1: 10,00 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități 14,20 Jazz-Magazin 14,50 Cartea naturii 15,20 Avanpremiera TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoala 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Forum 17,30 Telediscul muzicii populare 17,50 Vîrstele peliculei 18,35 Reporter '91 19,05 Serial științific. Revoluția vieții (V) 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Dallas 22,15 În fața națiunii 23,00 Cronica parlamentului. Actualități. 23,35 Stadion. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Dicționar de personaje 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,30 O viață pentru o idee 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Muzică populară în concert 23,00 Închiderea programului.

VINERI, 25 octombrie. Programul 1: 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Ancheta inspectorului Goupil (Franța, 1988) 12,10 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități 14,20 Mondo-Muzica 14,45 Mapamond 15,15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Studioul muzicii ușoare 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro patria 19,00 Ecranul 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Viața parlamentară 21,15 Film serial. Destinul familiei Howard 22,15 Simpozion 23,00 Actualități 23,15 De 4 ori muzică! **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,00 Întîlnire cu Cristian Topescu și invitații săi 20,00 Seară de balet 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 O muzică, o țară 23,00 Închiderea programului

SÎMBĂTĂ, 26 octombrie. Programul 1: 9,00 Bună dimineața! 10,00 Actualități 10,10 Universal șotron 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Stare de trecere 12,30 Ora de muzică 13,30: 7x7 14,00 Actualit 14,10 Tele-Club 18,00 Salut, adolescenț 20,00 Actualități 20,40 Teleenciclopec 21,25 Film serial. Fantomas 22,55 Săp mina sportivă 23,15 Actualități 23,30 Fi artistic. Lagărul (SUA, 1986) 1,10 Re mandări din program. **Programul 2:** 15 Actualități 15,35 Recomandări din prog mul zilei 15,40 Desene animate 16,05 Co viețuiri 16,35 Film artistic. Căpitar Apache (SUA, 1971) 18,20 Opera în podopere 21,00 BBC World Service 21 TVE Internacional 22,00 TV 5 Euro 22,35 Serenada 23,00 Închiderea prog mului

DUMINICĂ, 27 octombrie. Program 1: 8,30 Bună dimineața! 9,30 Întrețți-mă! 10,25 Film serial pentru co Singur pe lume 10,50 Actualități 11 Lumină din lumină 12,00 Viața satu 13,30 Itinerar folcloric românesc 14 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Ma zin 16,25 Cupa mondială la rugby (ser finală). Transmisiune directă de la I blin 18,00 Știință și imaginație 18,30 C vorbiri de duminică 19,05 Film ser Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film ar tic. Martingala (Elveția, 1983) 2 Show-ul de duminică 22,45 Actualit 23,00 Maeștrii 0,10 Fotbal: Rezuma meciului Rapid — Dinamo din etapa X-a a Diviziei A. **Programul 2:** 16 Actualități 16,10 Recomandări din prog mul zilei 16,15 Desene animate 16,40 C viețuiri 17,10 Pop-Magazin 17,30 Orașe civilizații 18,00 Divertisment internațional... 18,30 Serată muzicală TV 21,00 B World Service 21,30 TVE Internacio 22,00 TV 5 Europe 22,35 Cîntecul îni mele 23,00 Închiderea programului.

(După „Panoramic TV")

În funcție de evenimentele la zi, t dioteleviziunea își rezervă dreptul de efectua unele modificări ale progra lui.

medicina la zi

CARACTERUL FIECĂRUIA DEPINDE DE GRUPA SANGUINĂ (II)

• JAPONEZII VOR DEMOLA HOROSCOPUL TRADIȚIONAL ? •

Potrivit studiilor întreprinse, cercetătorii japonezi au pus în circulație ipoteza potrivit căreia caracterul fiecăruia depinde de grupa sa sanguină. În numărul trecut al revistei noastre am vorbit de grupa 0. Azi ne vom opri la grupa A. Dar, înainte de aceasta să ne reamintim ce reprezintă din punct de vedere medical fiecare grupă. O (zero) este grupa „donatorilor universali", deoarece este compatibilă cu toate celelalte. În schimb, ea nu poate primi sînge decît de la donatori din propria sa grupă. Spre deosebire de 0 (zero), AB este grupa „primitorilor universali", deoarece poate primi sînge din orice altă grupă, dar nu poate oferi decît celor din AB. Grupele A și B, incompatibile între ele nu pot dona decît în interiorul propriei grupe, dar pot primi și de la grupa 0.

La toată această clasificare se adaugă un alt sistem, denumit Rhesus, pe care o parte din populație nu-l posedă. Acești subiecți denumiți Rh negativ încep să fabrice anticorpi imediat ce sîngele lor intră în contact cu un Rh pozitiv. O problemă gravă este atunci cînd o femeie cu Rh negativ rămîne însărcinată cu un bărbat Rh pozitiv; copilul ce urmează să se nască este Rh pozitiv. La această situație se produce un fenomen deosebit de curios, neexplicat științific pînă în prezent, care contrazice toate legile vieții, ale biologicului : fetusul este singurul „corp străin" tolerat de organism. Totuși, încă de la prima sarcină, mama începe să fabrice anticorpi contra factorului Rhesus al copilului său. La sarcina următoare, dacă fetusul are tot Rh pozitiv, anticorpii produși de mamă ajung să distrugă globulele roșii ale acestuia și drept urmare se poate ajunge la moarte **in utero** sau la anemii severe ce necesită transfuzie totală de sînge la nașterea copilului sau, dacă e posibil, chiar înainte de naștere. În prezent există tehnici de desensibilizare a femeii încă de la prima ei sarcină, apoi și la următoarele prin administrarea de imunoglobulină ce împiedică organismul să fabrice anticorpi.

Și acum să revenim la...

GRUPA A

INTROVERTIT, CALM, PUDIC

Cei din grupa A sînt tot atît de introvertiți pe cît cei din 0 (zero) sînt orientați spre lumea exterioară. Ei au nevoie de reguli, de norme, de structuri prestabilite. Scoși din mediul pe care îl frecventează de obicei, devin spre surprinderea celor din jur, cu totul alți oameni. Cu stupefacție, se constată că persoanele terne și rezervate care erau devin prin schimbarea mediului de-a dreptul strălicitoare. Extraordinar de pudici și rezervați, cei din grupa A pot aluneca foarte ușor în ipocrizie. Minciuna este unul dintre defectele lor cele mai supărătoare pentru alții. În ce-i privește, sînt mari suspicioși. Se simt veșnic amenințați în existența lor și de aceea, cu mare greutate își fac prieteni. În viața de zi cu zi sînt în general lipsiți de intuiție și inițiativă. E nevoie de timp pentru ca persoanele din alte grupe să-i înțeleagă și să poată trăi alături de ei.

FEMEIA DIN GRUPA A, ÎN DRAGOSTE

Adesea timidă, temătoare, femeii din această grupă îi trebuie destul timp pentru a se îndrăgosti, cu adevărat. O dată însă atinsă de misterul iubirii, devine o pasionată fără egal. Este romantică, dar și foarte orgolioasă.

BĂRBATUL DIN GRUPA A, ÎN DRAGOSTE

În dragoste bărbatul din grupa A este tot atît de complex pe cît de contradictoriu. În fața unei femei își pierde întreaga putere de inițiativă. De teama de a nu fi refuzat bate adesea în retragere. Acasă, în mijlocul familiei, poate fi complet imprevizibil.

AURORA POPESCU

— Ce rușine ! Întregul meu caracter, întreaga mea viață privată, expuse la vedere...

Despre celelalte șase „fețe" ale omului

Din punct de vedere biotipologic, adică al tipului biologic ce caracterizează ființa umană omul dispune de mai multe „fețe", și nu de una singură, aceea obișnuită. După unii numărul acestora se ridică la șapte. Cum de prima dintre aceste fețe am vorbit deja ne vom opri, acum la celelalte. Prima dintre aceste șase ține de desenul palmar și digital, propriu fiecăruia dintre noi. Arhitectura și configurația amprentelor noastre digitale și palmare, fac din fiecare dintre noi un unicat. Priviți cu o lupă puternică extraordinara configurație a crestelor și a șanțurilor care ne brăzdează reliefurile palmare și digitale și veți rămîne uimiți de inepuizabila și irepetabila diversitate pe care o veți constata ! Aceste însemne somatice, cunoscute de antropologi cu numele de dermatologie, alcătuiesc un veritabil sigiliu biotipologic, aidoma aceluia reprezentat de față. Din această realitate provine practica infailibilă a amprentelor digitale în criminalistică. Și tot din această realitate provine și o altă practică, mai recentă, aparent hilară și paradoxală, însușită de anume bănci, constînd din faptul că la ridicarea de bani, semnătura obișnuită este dublată și de semnătura cu... degetul.

Un alt sigiliu biotipologic, deci o altă „față", ne este furnizată de către buze, dar nu de configurația morfologică a acestora, așa cum am fi înclinați a crede, ci de arhitectura desenului lor. Astfel, amprentele buzelor ne individualizează într-o manieră tot atît de precisă ca cele palmare și digitale. Aceste amprente exact ca în cazul feței nu se aseamănă nici măcar cînd e vorba de gemeni.

O a treia față, în afară de cea obișnuită, este reprezentată de voce. Varietatea infinită a vocilor umane se datorează faptului că acest complex aparat fonorespirator, în special segmentul faringo-buco-nasal al acestuia, ni se prezintă într-o suită practic infinită de morfologii și funcționalități, de unde și **enorma varietate a vocilor umane.** De unde, de asemenea, folosirea amprentelor sonore, constînd din fixarea pe film a jocului de o mare originalitate al curbelor determinate de vibrațiile vocii, în aceleași practici bancare de returnare a banilor, cînd semnătura obișnuită este dublată fie de semnătura cu... degetul, fie de aceea cu... vocea.

Microscopul ne-a demonstrat apoi că pînă și banalul fir de păr ne individualizează într-o manieră extraordinar de precisă, acesta constituindu-se așadar în cea de-a patra față a noastră. Și tot microscopul ca și chimia biologică ne-au demonstrat, că pînă și o banală picătură de sînge, provenind din oricare cel 5—7 litri de sînge ce revin unui adult, ne individualizează într-o manieră tot atît de precisă ca și cele enumerate pînă în prezent, picătura în cauză deținînd în structurile ei intime întreg cifrul somatic al personalității noastre. De unde și folosirea acestui alt sigiliu sau a acestei alte semnături, atît în criminalistică cît și mai ales în cercetarea paternității. **Banala picătură de sînge se constituie deci într-o altă „față" a noastră,** în cazul nostru a cincea.

Cercetări de ultim moment, demonstrează că și retina, respectiv pătura receptivă pentru lumină a globului ocular, prin desenul vascular ce o caracterizează, se constituie și ea într-o „față", a șasea în enumerarea noastră și asta pentru că s-a dovedit că nu există doi oameni din multitudinea de oameni care populează planeta, care să dispună de același desen, respectiv de aceeași arhitectură a vaselor sanghine ce brăzdează structura oculară.

Aceste șase „fețe", plus cea obișnuită de care am vorbit într-un articol anterior, par să ne individualizeze impresionant de precis, dar asta numai sub raport somatic. Nu trebuie să uităm însă de fața psihică, interioară, care ne individualizează pe oricare dintre noi tot atît de precis sub raportul alcătuirilor noastre sufletești. **Este în afară de orice îndoială, că așa cum nu se aseamănă om cu om din punctul de vedere al structurilor somatice, sau cel puțin al unora dintre ele, așadar pe dinafară, nu se aseamănă om cu om nici pe dinăuntru, respectiv din punctul de vedere al alcătuirilor psihice.** Dacă însă ar exista posibilitatea fotografierii și a feței noastre interioare, așadar a feței noastre psihice, indiscutabil că ar exista posibilitatea alcătuirii unor alte buletine de identitate, incomparabil mai precise.

ARCADIE PERCEK

Propolisul și virtuțile sale

Reconsiderarea anticului propolis, sau „cleiul de albine" ca sursă naturală în terapeutică era necesară mai ales în practica medicală. Propolisul este utilizat de harnicele albine lucrătoare din stup ca material de fixare, acoperire și îmbalsămare. Se prezintă în stare nativă ca o materie rășinoasă de culoare maronie-brună, galben-brun sau verde, cu o consistență solidă compact-ceroasă provenind de la particule maleabile și aderente, alteori granuloasă-friabilă, avînd un aspect de firimituri pulverulente. Are un miros balsamic, amintind ceara, micrea și vanilia. Dacă este ars, degajă un fum ce poartă o aromă de balsamuri și rășini de cea mai bună calitate. Propolisul este insolubil în apă și parțial solubil în alcool și alți dizolvanți selectivi.

Nu s-a stabilit încă lista întreagă a substanțelor chimice pe care o conține propolisul. Se cunosc următoarele componente : rășini, enzime, săruri minerale, vitamine, impurități, precum și alte substanțe. Propolisul este un produs apicol bioactiv, pe această proprietate a sa bazîndu-se virtuțile terapeutice. Dar cu toate dovezile privind proprietățile terapeutice ale propolisului, șansa de a fi transformat dintr-un remediu empiric într-un medicament (sau mai multe medicamente) deosebit de eficace, depinde de posibilitatea lui de a fi purificat, de standardizare (titrare) și de trecerea lui prin toate celelalte etape de cercetare și control ; chimică, tehnologică, toxicologică, de experiment preclinic și de clinică. Spunem toate acestea deoarece epoca utilizării produselor naturale brute în practica medicală este de domeniul trecutului.

Care sînt preparatele farmaceutice pe bază de propolis, omologate, aprobate de Ministerul Sănătății și la ce afecțiuni se pot utiliza ? Extractul de propolis standardizat (EPS) nu este un produs toxic, ci din contră, are o acțiune hepatoprotectoare, este epitelizant, antiinflamator, antiviral și ridică foarte mult pragul permeabilității vasculare și, din acest punct de vedere, este un antitoxic. Cele opt medicamente cunoscute sub numele de „Candiflor" se dovedesc eficiente în terapia multor afecțiuni : boala hemoroidală, diabetul, herpes zoster, parodontapatii marginale cronice, plăgi atone, stări hemoragice, stomatite aftoase și alte afecțiuni.

Dr. FILEA IOAN IVANA

Fibrele alimentare contra cancerului de colon

37 de studii efectuate recent de cercetători francezi adaugă noi date la o teorie unanim acceptată . se poate diminua cu 40% riscul de a contracta un cancer de colon, recurgînd la o alimentație bogată în fibre (cereale, fructe, legume) și săracă în grăsimi animale. Rezultatele acestor studii sînt deosebit de importante în ideea de a diminua numărul de persoane afectate de cancer de colon, maladie aflată pe primele locuri în „topul" deceselor datorate cancerului.

Proteină antistres

O echipă de cercetători de la INSERM a pus în evidență existența și structura unei proteine (cromostatina) care ar putea să blocheze mecanismele biologice ale declanșării stresului.

Ciocolata îmbată?

Surprinzător ! Un studiu publicat în „The Lancet" emite ideea potrivit căreia ciocolata ar putea crește rata de alcool din sînge. Dr. Hunnisett care s-a ocupat de această cercetare a efectuat experimentul pe un lot de voluntari și a ajuns la concluzia că singura explicație (plauzibilă deocamdată) privind declanșarea acestui fenomen este legată de procesul de fermentare a zahărului din ciocolată cu ajutorul florei intestinale. Șoferi, atenție așadar la consumul exagerat de ciocolată!

Favorizanți ai cancerului la vezică

Este foarte probabil să existe o legătură între expunerea la două produse chimice și cancerul de vezică. Aceste produse sînt ortoloduina și grupa derivaților anilinei, utilizați la fabricarea vopselelor, cauciucului, a anumitor medicamente și pesticide. Riscurile sînt de 6,5 ori mai mari în cazul muncitorilor care lucrează în ramurile menționate decît pentru ceilalți oameni.

Întîmplări adevărate

Je n'ai personne à qui adresser cette lettre, mais je veux simplement dire que ma vie n'a plus de sens. Je ne supporte plus cette maison vide... Je vais rejoindre Valentin et Gérard. Et seule la mort, aujourd'hui, peut me rapprocher d'eux. Je demande qu'on m'enterre à leur côté, au cimetière de Pantin.

Marie-Josée Chapuis.
Bagnolet, le 10 septembre 91.

Ultima scrisoare

Adeseori vecinii ar fi dorit să sune la ușa lui Marie-Josée Chapuis, căci de două luni, de cînd își pierduse soțul și fiul într-un accident, starea ei era din ce în ce mai rea. Marie-Josée pleca din casă la ora 16 și se așeza pe o bancă în fața școlii lui Valentin... Toți locuitorii cartierului Bagnolet, din Seine-Saint Denis, Franța își amintesc de cuplul lor minunat. Un cuplu de 29 de ani, cu aer tineresc, încît puteau fi luați drept adolescenți. Intimii știau că Marie-Josée și Gérard se cunoscuseră la 16 ani și de atunci nu se mai părăsiseră. Gérard era șofer de autobuz. Într-o seară, un urlet de fiară rănită urmat de alte strigăte disperate puse capăt fericirii lor prin acel oribil accident. Gérard și Valentin plecaseră de două ore, la o rudă, într-o localitate apropiată, ca să petreacă cîteva zile de vacanță. Era 8 iulie. După numai cîțiva kilometri avusese loc coliziunea cu un camion, iar în urma acestui impact, sub teribilul șoc, Fiatul lui Gérard explodase. Marie-Josée a rămas pietrificată. Revedea fotografiile lor de îndrăgostiți, apoi pe Valentin la maternitate, la ora biberonului, cu tricicleta, pe umerii tatălui său, la școală în luna iunie... Pe 22 iulie trebuia să plece cu toții în Spania. Marie-Josée nu asculta pe nimeni. Pentru ea nu mai exista nimic. Pentru cine? Pentru ce? Să înceapă lucrul și seara să găsească apartamentul gol, fără rîsul lui Valentin, fără tandrețea lui Gérard?

În ziu de 10 septembrie, la ora 17 a mai trecut o dată pe la școala băiatului, apoi a scris o scrisoare, a luat somnifere și s-a întins în patul fiului său. În zadar a sunat poliția la ușă. Marie-Josée adormise pntru totdeauna cu un ursuleț în brațe și cu surîsul pe buze.

De trei ani trăiește cu inima și plămînii altcuiva

„Niciodată n-am crezut că voi deveni femeia care sînt astăzi", spune Patricia. Cu cinci ani în urmă, Patricia ducea o viață „la ralenti". „Sufeream de o boală de inimă, o cardiopatie congenitală cu hipertensiune arterială pulmonară. La 25 de ani, starea sănătății mele s-a agravat mult iar la 30 de ani am început să espectorez sînge provenit din plămîni. Abia mai puteam să respir. Orice mic efort mă costa imens. Nu mai puteam să urc o scară, de fapt nici să merg cinci-șase metri. Cardiologul care mă îngrijea, profesorul Jean-Yves Neveux, mi-a propus grefa de inimă-plămîni ca singura soluție salvatoare și m-a recomandat medicilor Philippe Dartevelle și Pascal Vouhe (chirurgi), precum și pneumologului Jacques Cerrina, toți de la Centrul chirurgical Marie-Lannelongue. Am fost de acord.

Era în noiembrie 1987. Ceea ce m-a costat cel mai mult a fost, de necrezut poate, insuportabila așteptare, își amintește Patricia. Cînd, la începutul anului 1988, dr. Cerrina m-a chemat pentru a mă anunța că era în posesia unui bloc cord-plămîni și că grefa ar fi posibilă, m-a potopit panica. Le-am împărtășit părinților mei întreaga mea spaimă, dar și bucurie. Trăiam o stare extrem de ambiguă. Am decis să iau singură o hotărîre, era vorba de viața mea în fond. Totul a decurs neașteptat de bine. Soțul meu m-a ajutat enorm. Îi datorez cel puțin jumătate din reușită. După trei săptămîni eram în picioare. După o lună și jumătate ieșeam din spital și, șase luni mai tîrziu, reîncepeam activitatea

profesională. Mă simt atît de bine încît uneori am impresia că n-am trecut niciodată prin ce-am trecut. Fac o mulțime de lucruri: de trei ori pe săptămînă am program în sala de gimnastică, din cînd în cînd îmi petrec ore bune pe terenul de tenis și pot să spun, fără să exagerez, că muncesc continuu. Cred că așa îmi păstrez viața! Oamenii din jurul meu continuă să mă socotească fragilă, dar eu știu cel mai bine cîtă energie posed".

Patricia se gîndește adesea la donatorul care i-a salvat viața: o femeie nițel mai tînără decît ea, ai cărei părinți au acceptat transplantul. „Este darul cel mai minunat pe care cineva poate să-l facă cuiva. Ce cadou mai prețios poți face pe lumea asta decît suflul vieții?" Patricia nu poate fi contrazisă.

Spărgătorul devine milionar

Patrik Bourson a avut sentimentul reușitei, dar pînă aici nimic surprinzător, cu atît mai mult că numai cu un an în urmă sosea la Saint-Bris-le-Vineux, un mic sat viticol aproape de Auxerre (Franța), fără un ban în buzunar. Cu un trecut dificil, căci ispășise cinci ani de închisoare pentru atac cu arma în mînă la casetul Clairevaux, s-ar fi putut crede că Patrik are puține șanse. La 35 de ani, Patrik Bourson s-a decis însă să abandoneze sertarele caselor de bani și să devină viticultor. Avînd această idee în cap, a achiziționat domeniul Luc-Sorin, care produce reputatul „Julius-César". Influențat de Catherine, soția sa, proprietară a unei suprafețe viticole din regiunea Champagne, Patrik a obținut un credit de 100% de la un bancher și rezultatele nu s-au lăsat așteptate. Într-un an producția a trecut de la 400 de mii la 700 de mii de sticle. Ex-răufăcătorul își extinde acum visul și domeniul, construind lîngă un castel botezat „Château Bourson" un hotel, terenuri de tenis, o pistă pentru elicoptere și o uzină de „foie gras". Costul acestei gigantice operații: 440 de milioane de franci. „Înainte spărgeam bănci ca să iau bani, acum scot stiloul și rambursez", declară Patrik, care este privat de drepturi civile. După numeroase cereri și scrisori, în mai a fost primit la Ministerul de Justiție și speră într-o reglementare a situației sale. Mai mult, crede că ar putea deveni chiar primar la Saint-Bris-le-Vineux și, de ce nu, deputat de Auxerre. Supranumit „domnul 100%" datorită creditelor care finanțează proiectele sale, Patrik ar futea fi un candidat serios. Deja el a creat circa patruzeci de puncte de desfacere în regiune, ceea ce nu displace localnicilor. Anul acesta a organizat o serbare cu participarea lui Boy George, unde cele 20 de mii de persoane invitate au văzut și cel mai mare grătar din lume: 350 de metri! „Anul viitor o voi invita pe Madonna" a promis Patrik Bourson.

„Am fost terorizată de propriul fiu"

Nu este singurul caz din lume, în care părinții sînt terorizați de fii, și cu siguranță nici ultimul, de aceea vi-l prezentăm ca atare. Brigitte își trece absentă degetele peste ghitară în camera decorată cu afișe a fiului ei. Totul este aranjat, dar Olivier nu mai locuiește aici, de cîteva luni este internat într-un centru de supraveghere. Născută la Metz, în Lorraine, Brigite a sosit la 19 ani în trepidantul Paris. În vara lui '72 îl cunoaște pe Robert un băiat blond și simpatic de 28 de ani. Ea tocmai împlinise 23 de ani. În 1974 se naște Olivier. „Copilul a rupt totul între noi", spune Brigitte. Soțul nu a dorit copilul, nu-l suportă începe să plece în deplasări tot mai lungi. Femeia află că și-a găsit o amantă. În 1985 cere divorțul. „Din acel moment, Olivier nu mai face decît ce-l taie capul. Nu mai ascultă de nimeni, chiulește de la școală, începe să plece singur în weekend, fără să-și anunțe mama. Într-o zi Olivier își obligă mama să-i dea cîte 500 de franci, bani de buzunar, pe săptămînă. „Îmi era aproape imposibil", spune Brigitte, dar el mi-a spus că nu-l interesează. Pînă la urmă, băiatul începe să-i fure bani din poșetă. Iar în loc de explicații, insulte. „Veneam acasă seara, obosită, și mă găseam de fiecare dată în fața insolenței fiului meu, tot mai pornit împotriva mea". După un timp, Brigitte este convocată la colegiu, de psiholog. Află că fiul ei consumă droguri și a fost prins în flagrant delict. „Vezi-ți de treaba ta, mie dă-mi mălaiu și taci", răspunde Olivier în timpul discuției cu mama sa. Brigitte observă peste cîteva zile că unele dintre bijuteriile sale au dispărut. Este furioasă și disperată. Provocînd o altă discuție, are loc o scenă teribilă: ca turbat, Olivier, rupe un scaun, sparge un geam, își înjură mama și termină prin a o lovi. Îngrozită Brigitte fuge în camera ei. Cum să-l recunoască pe fiul ei din care drogul a făcut un monstru? Vorbește cu o asistentă socială și află că nu e singura mamă în situația asta. Vrea să-l vadă pe băiat, dar acesta refuză amenințînd că va da foc casei, dacă nu e lăsat în pace. Într-o seară vine și vestea cea mai gravă: este invitată la comisariat pentru că fiul ei a fost arestat pentru trafic de droguri. Femeia își apără fiul, dar decizia este luată de autorități. Olivier va fi internat într-un centru de reeducare. Băiatul are 16 ani și un viitor incert pentru că drumul drogului, odată început, nu sfîrșește în Paradis.

Cum au fost salvați niște schiori...

Suspendați la 40 de metri de sol și la o altitudine de 1400 m, schiorii aflați în telefericul din Les Flegere priveau aproape neputincioși peisajul frumos, dar dintr-o dată, periculos. Cabina cu care coborau în vale s-a oprit brusc, au bănuit că e vorba despre o pană de curent, dar gîndurile negre nu le dădeau pace. Noaptea începea să cadă. Norocul a venit însă din cer. Un elicopter al jandarmeriei a sosit la fața locului, însoțit de o echipă de salvamontiști. Operațiunile de salvare au început, rînd pe rînd fiecare schior a fost tras de troliul montat pe elicopter. Totul a decurs normal și grupul salvat a ajuns seara la Chamonix. În spatele lor au rămas doar clipele dramatice.

verificati-vă cunostintele

CE FEL DE PARTENER SÎNTEȚI ÎN DRAGOSTE?

Autocunoașterea în sfera atît de delicată a dragostei și a actului sexual devine unori esențială pentru o viață armonioasă, din toate punctele de vedere. Multe din concepțiile lui Freud sînt inatacabile. De aceea, un sondaj de tip TEST asupra propriului nostru comportament în dragoste este foarte util din cînd în cînd. Se dau mai multe întrebări, fiecare cu un grupaj de răspunsuri. Fiți sinceri (azi ne adresăm bărbaților, va veni și rîndul doamnelor) și alegeți răspunsul care vă caracterizează cel mai fidel. Deci :

1. Cînd sînteți îndrăgostit, aveți chef: A) să mîncați B) să visați C) să alergați D) să urlați E) să cîntați.
2. O excelentă iubită trebuie să : A) sărute senzațional B) știe de toate C) fie o gazdă perfectă D) fie o bună bucătăreasă E) fie o bună prietenă.
3. Pentru dv. prezervativul este: A) ecranul iubirii B) o mică bestie C) o mănușă de mătase D) un colac de salvare E) o borsalină
4. Sexul iubitei vă aduce aminte de : A) o păpușă B) o floare C) o prăpastie D) un fruct E) un boschet
5. Ați dori să vă mușcați iubita de : A) umăr B) ureche C) nas D) pulpă E) sîni
6. După dragoste, iubita vă apare precum: A) o cățea rănită B) o ursoaică C) o bibilică D) o năpîrcă E) un purceluș de lapte
7. La femeia iubită, prostia este : A) excitantă B) jenantă C) nu contează D) fermecătoare E) insuportabilă
8. O preferați pe iubita dv : A) dimineața B) seara C) oricînd D) în mijlocul nopții E) la serviciu
9. Dacă s-ar pune problema, ați împrumuta iubita : A) celui mai mare dușman B) dentistului dv. C) celui mai bun prieten D) tatălui dv. E) fratelui
10. În timp ce faceți dragoste, nu suportați : A) să urle B) să mormăie C) să tușească D) să zgîrie E) să sughițe
11. În timp ce faceți dragoste, preferați ca iubita să : A) tremure B) să tacă C) să geamă D) să comenteze E) să vă dea sfaturi
12. Prima oară cînd ați văzut-o, vi s-a părut că este : A) o frumusețe B) o inocentă C) o pretențioasă D) interesantă E) amuzantă
13. A doua oară cînd ați văzut-o, vi s-a părut că este: A) ofilită B) deziluzionată C) insignifiantă D) ramolită E) prefăcută.
14. În acest moment ați dori să o : A) tachinați B) evitați C) spălați D) pudrați E) îmbrățișați
15. Sînteți de acord să pozeze goală unui pictor ? A) dacă are peste 80 de ani B) în prezența dv. C) nici în ruptul capului D) doar în tmpul menstruației E) pentru o vilă la mare
16. Cum ați pedepsi-o, dacă merită : A) prin tăcere B) prin bătaie C) prin părăsire D) prin jignire E) luîndu-vă o amantă.

Cred că cititorul a înțeles că acest test este de origine franțuzească. Îl rugăm să încercuiască răspunsul adecvat lui. Data viitoare va afla dacă, în acest domeniu delicat, este : pervers, sentimental, narcisist, cerebral sau excentric.

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL 39(1771)

Despre... draci, drăcoaice și altele

1. Entitățile cerești ale Creatorului, sînt mai puțin nominalizate, toate acestea fiind benefice. Însă diversele necazuri ale omenirii, destul de numeroase, pentru că nu pentru toți viața este „pe roze", au creat nenumărate denumiri diavolilor, creatorilor tuturor necazurilor, cel puțin teoretic. În țara noastră dracul este cunoscut cel puțin sub următoarele denumiri : Ucigă-l crucea, Ucigă-l toaca, Impielițatul, Belzebut, Scaraoschi (șeful dracilor) Tartarici, Mefisto, Necuratul, Diavolul, Dracul (sau Dracii), Satana, Duhul rău, Aghiuță, Sarsailă, etc.

2. Denumirile dracului, în diverse limbi, în general de circulație internațională sînt : Diable (franceză), Devil (engleză) Teufel (germană), Diavolo (italiană), Ciort (rusă), El șaitan (arabă). De altfel în toate aceste limbi există și blesteme legate de existența dracilor, comparabile în mare măsură cu cele din limba română.

— La primul atac am crezut că e vreun niscai senatorul. Cînd colo, un biet deputățel de nici 300 de grame...

CRONICA modei

FEMEIA CUCERITĂ DE GHEPARD

După cum se vede și din fotografia noastră, imprimeurile sînt în continuare, „la modă". După mulțimea de „inscrisuri", după flori și desene post-moderniste, a venit rîndul imprimeurilor exotice. Probabil că filmul „Out of Africa" a contribuit și el cu ceva. Niște gheare de ghepard și frumoasa felină imprimată cu discernămînt dau, cel puțin atunci cînd le privim, o ușoară tentă erotică : femeia pare stăpînită sau luată în posesie de suplețe, forță și virilitate. Acest mesaj subtil este completat de o eșarfă „safari" din mătase, de o jachetă largă din același material. Manechinul pare provocator chiar și atunci cînd pare că este „dominat". (A.P.)

Test

CE A ZIS FIECARE ?

Cele patru persoane (indicate prin litere) au spus (dar nu în ordine cronologică) următoarele fraze : 1) Vîrful este aproape ca și cucerit ; 2) Ce vedere minunată ! ; 3) Fii atent, există pericolul să se desprindă pietre ; 4) Această brînză este într-adevăr minunată ! Puteți să indicați fiecare persoană cu fraza respectivă ?

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

BALANȚA

Un pătrat corespunde cu trei cercuri. Substituind cercul din desenul nr. 2, în primul desen se obține: două pătrate sînt egale cu un pătrat și trei cercuri. Excluzînd apoi cîte un pătrat din fiecare combinație se obține: un pătrat egal cu trei cercuri.

PERSPICACITATE

Moneda plutitoare

Fiecăruia dintre dv. v-a trecut prin mînă o monedă de 5 lei. Îi cunoașteți valoarea, dimensiunile, greutatea, compoziția, culoarea etc.

Întrebarea este : O monedă de 5 lei plutește pe apă ? Unii susțin că da. Menționăm că nu este vorba de-o speculație lingvistică.

(Soluția în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Ghicitoare cu tîlc

Proprietarul unei mori de apă sau al oricărei ale instalații acționate de forța apei.

Rețeta săptămînii

Zacuscă de țelină

Ingrediente : 10 țeline măricele, 3 kg gogoșari, 3 kg roșii, 3 kg ceapă, 1/2 kg ulei, sare, zahăr, piper, foi de dafin.

Se dă ceapa prin mașină, se moaie în ulei încins și se adaugă gogoșarii dați prin mașina de carne (copți sau cruzi).

Se rade țelina, se toarnă peste ceapă și gogoșari și se lasă să se înmoaie complet.

La urmă se adaugă sucul de roșii, bine scăzut, se pun sarea, zahărul și mirodeniile și se lasă să scadă pînă iese uleiul deasupra.

Se pune în borcane curate și fierbinți, se leagă cu celofan și se sterilizează 30—45 minute.

IRINA STOICA

SUNĂ CLOPOȚELUL

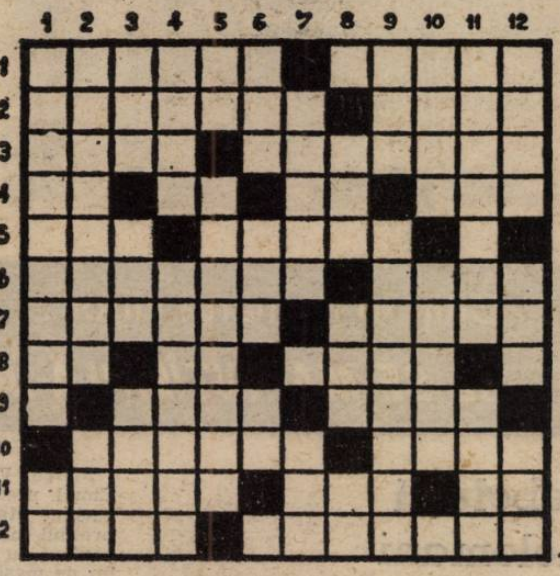

ORIZONTAL : 1) Sursă de noi cunoștințe din toate domeniile — Planeta roșie. 2) Așa cum trebuie (pl.) — Oră. 3) Program de ore — Guri de apă. 4) La intrare în librărie ! — Dînsul — Tel fără final ! — Baltă mai mare. 5) Ofiter din vechea armată otomană — Aparat de gimnastică (pl.). 6) Redare succintă scrisă — Flori roșii. 7) Bun, mărinimos — Intră în tipăritură ! 8) Teodor Teodorescu — Clasă studențească — Prenume feminin. 9) Oraș în Japonia — Nota maximă. 10) Localitate în județul Constanța — Glumă (reg.). 11) La locul natal (fig.) — Unealtă de scris cu cerneală — Aurel Rău. 12) Potolit — Cărți.

VERTICAL : 1) Elevă de școală — Alb la față ! 2) Își dă examenele în toamnă (= promovează toamna anul școlar) — Măsura lui Cuza. 3) Lecție, curs — După ieri — În josul apei. 4) Fumuri personale — Mișcare culturală din epoca Renașterii care apela la tradițiile culturii clasice greco-romană. 5) Liceu comercial — Băutură răcoritoare preparată din zeama de lămîie, apă și zahăr. 6) Bronzate... pe spate ! — Nun — Nicolae Iorga. 7) Priceput — Fostă glorie a fotbalului arădean (abr.). 8) Scop — Persoană care are același nume cu alta, considerată în raport cu aceasta — Octavian Nistor. 9) În acest moment — Autorul basmului „Făt-Frumos din lacrimă". (Mihai). 10) Adevărat — A prinde. 11) „...voioasă", pictură de N. Grigorescu — Neschimbat, statornic. 12) Insucoes — Pisc în U.R.S.S. — Fluviu în Suedia.

DICȚIONAR : AGA, ANAN, U.T.A., IRU, ARE.

Pof. MIHAIL RADU
Pitești

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

VITICOLĂ

ORIZONTAL : Săculeni — Smau — Arad — O — Tron — Dăbuleni — LTH — Oce — E — Oradea — Virf — Pincota — A — Net — Ra — V — F — Beție — Vias — Bute — Boen — Em — EZ — Sard — Sulf — Pietroasele — Paris — Tatici — Ușa — Amărăști.

SCHIMBAŢI COAFURA!

Iată sfatul pe care l-a dat revista niponă magazin „Shukan Bunshun" moștenitorului tronului Japoniei. Prințul Naruhito, fiul cel mai mare al împăratului Akihito și al împărătesei Michiki este încă celibatar la 31 de ani. Această situație neliniștește într-o oarecare măsură și, în speranța că principele va găsi o soție, revista amintită a publicat zece fotografii ale prințului cu pieptănături diferite. Clișeele au fost apoi supuse părerilor a o sută de femei interogate pe străzile din Tokio. Rezultatul acestui sondaj de stradă a fost foarte clar : numai 5% din femeile intervievate apreciază actuala coafură a lui Naruhito. Majoritatea îl găsește mult mai seducător cu părul scurt, ușor ondulat, pieptănat spre spate. Ce gîndește prințul despre această îndrăzneață inițiativă, nimeni nu știe. În schimb, purtătorul de cuvînt al serviciului de presă al familiei regale a declarat că : „retușarea fotografiilor prințului constituie un adevărat ultraj". Aceasta însă nu-i va împiedica pe japonezi să gîndească că însurătoarea prințului lor nu ține decît de un fir de păr !

CALEIDOSCOP magazin

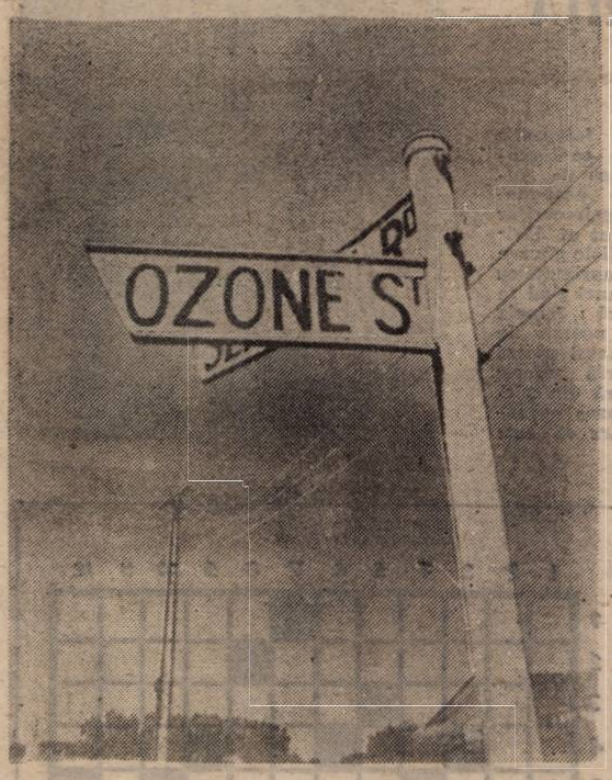

Strada Ozonului

Locuitorii unui oraș din sudul Australiei au avut ideea de a boteza astfel o stradă. Nu este o acțiune insolită, ci de real interes cetățenesc, în sensul ca oamenii să-și aducă aminte, ori de cîte ori păşesc pe strada cu pricina, că stratul de ozon care înconjoară ca o platoşă Terra, ferind-o într-o mare măsură de acțiunea razelor ultraviolete, se diminuează tot mai mult din cauza efectului de seră, mai exact spus a nesăbuinței omului care infestează atmosfera cu diverși poluanți, în special clorofluorocarboni (CFC) și bioxid de carbon.

DARURI NEOBIŞNUITE

O mulțime de americani trimit președintelui lor daruri cu ocazia diferitelor sărbători. Fiecare președinte american a fost pur și simplu copleșit de sute de obiecte, făcute de mîinile celor care le și trimit. Spre exemplu, Harry Truman a primit un bust al său dintr-o nucă de cocos. Un fan din Carolina de Nord i-a trimis lui Jimmy Carter un baston din lemn de singer, cu un capăt ce redă o mînă care apucă o arahidă. Richard Nixon a primit portrete în miniatură aparținînd soției sale Pat și lui însuși, realizate pe două boabe de orez ! Trei președinți au fost blagosloviți tot cu boabe de orez, pe care era scris „Tatăl nostru". (Ş.F.)

ÎNTOARCEREA LUI TARZAN

Cu cine va semăna cel de-al 19-lea Tarzan din istoria cinematografiei și televiziunii ? Producătorii celor 25 de episoade „Tarzan" în regia lui Gérard Hameline n-au stat mult pe gînduri și l-au ales pe Wolf Larsen (secretarul lui Joan Collins din „Dinastia"). Pe adevăratul său nume, Wolfgang von Visczecki este fiul unui mare fizician german. Crescut în Canada, el este un frecvent al sălilor de atletism și teatru de amatori și face studii economice la un nivel foarte ridicat. Este un demn succesor a lui Cristophe Lambert.

Wolf Larsen, care va fi pe ecrane un Tarzan musculos, curajos și seducător, este blond cu ochi albaștri, are 33 de ani, este celibatar și face să bată multe inimi.

Elveţienii, campionii lumii în longevitate

O statistică a Organizației Mondiale a Sănătății afirmă că elvețienii dețin recordul absolut la longevitate cu o durată medie de viață de 80,8 ani, Japonezii și islandezii îi urmează cu 80,7 și, respectiv, 80,6 ani. O precizare, însă : e vorba de vîrsta femeilor ! La bărbați, japonezii sînt pe locul I, cu 74,8 ani, urmați de elvețieni (73,8 ani) și islandezi (74,4 ani).

TELEGRAME

■ **Cu 500 de milioane de locuitori va crește populația urbană a lumii în acest deceniu. Sînt necesare, deci, noi eforturi financiare pentru rețelele de alimentare cu apă, canalizări, energie electrică.**

■ **Recoltarea arbuștilor de mangrove în Benin în scopul obținerii lemnului pentru foc, a dus la slăbirea protecției naturale a malurilor la Oceanul Atlantic. Litoralul Beninului este erodat cu o viteză de 16,6 metri pe an, afirmă specialiștii pe baza cercetărilor efectuate.**

■ **Creșterea demografică anuală în Ruanda (stat african) a ajuns la 3,7 la sută (în Europa creșterea demografică este de 0,55 la sută). Ruanda a ajuns să aibă peste 7,5 milioane de locuitori, densitatea medie fiind evaluată la peste 365 locuitori pe km².**

■ **Specialiștii lui „Atlantic Richfield", cea de-a opta mare companie de petrol din S.U.A., au reușit să pună la punct un combustibil tip benzină care este în măsură a reduce emisia de noxe cu circa 50 la sută.**

■ **Temperatura în centrul Soarelui e cuprinsă între 10—40 milioane grade Celsius. Soarele este un uriaș reactor termonuclear care emite energie în spațiu sub formă de radiație electromagnetică.**

■ **Fondurile consacrate în 1992 programelor spațiale ale SUA urmează să crească cu 15 la sută față de anul precedent, ajungînd la 16,5 miliarde dolari. Din această sumă, „partea leului", adică 15,7 miliarde dolari, este preconizată a fi alocată pentru NASA. Zborurile cu echipaj uman (navetele spațiale) vor dispune de un buget de 8,2 miliarde de dolari.**

■ **În 27 de țări, în afară de Germania și Austria, au fost recenzate 8,8 milioane de persoane care mai vorbesc limba lui Goethe, una din derivatele ei sau le înțeleg mai mult sau mai puțin.**

■ **În America de Nord, limba germană nu a rezistat în fața englezei. Același lucru s-a întîmplat și în America Latină. În Argentina, de pildă, se apreciază la 300 000 persoanele de „limba germană" dintr-un milion de „origine germană". Este vorba de asimilare.**

■ **Germana este departe de a avea pentru tineretul european aceeași atracție ca limba engleză, cu toate că zidul Berlinului a căzut. Germania este unificată și are o mare putere economică.**

■ **Se apreciază că marele seism care s-a produs în Alaska în 1964 (magnitudinea : 9,2 grade pe scara Richter) a provocat decelarea rotirii Terrei. Durata zilei ar fi crescut după acest seism, susțin unii cercetători, cu 7 milionimi de secundă.**

■ **În Grecia există colectoare solare cu o suprafață de peste 1 milion de metri pătrați.**

Citiți în numărul viitor :

CE SE MAI ÎNTÎMPLĂ ÎN UNIVERS?

Bebeluşii melomani

Pierre Faraggi, profesor la Saint — Cloud predă lecții de muzică nou-născuților. Maestrul deschide ședința interpretînd melodii simple pe care le acompaniază cu dictoane ușoare. În timpul orelor de masă execută „opera" propriu-zisă și observă că toți pruncii „manifestă interes pentru muzică". Pierre Faraggi și-a dat seama de această curiozitate a copiilor pe cînd se afla într-un spital. Vrînd să mulțumească personalului medical pentru grija ce i-o purtase, el a dat un concert și cu această ocazie a remarcat că în sală se afla un nou-născut, care devenise deosebit de atent la muzica sa.

De la primele note, bebeluşii care plîng își regăsesc calmul și ascultă muzica cu atenția unor adulți. Mai mult Faraggi a demonstrat că nou-născuții recunosc chiar melodia pe care o ascultau mamele în timpul sarcinii. Această constatare l-a determinat pe profesorul de pian să primească o dată pe săptămînă, pentru o jumătate de oră, viitoarele mame, pentru auditii. Ascultînd muzica, bebeluşii melomani încep să se miște și nu încetează mișcările decît în momentul în care Pierre nu mai cîntă.

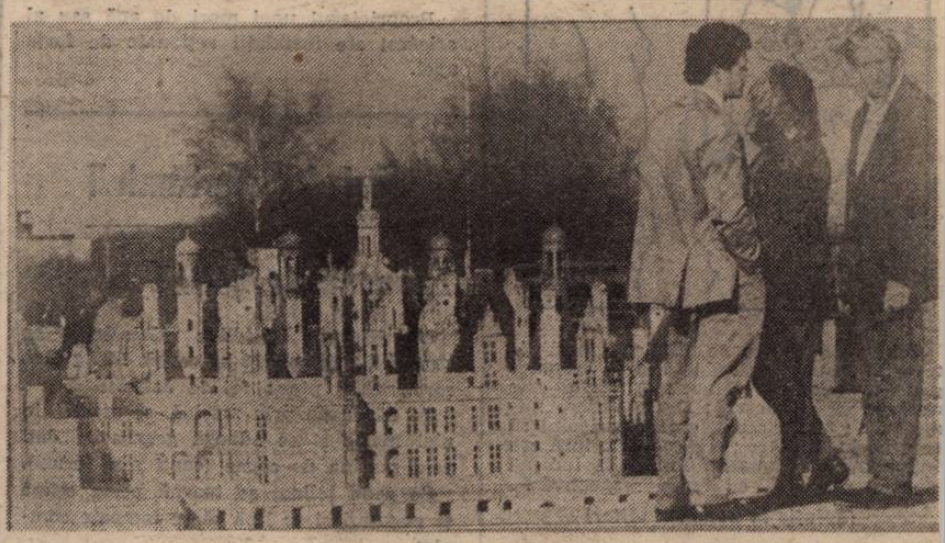

FRANŢA... ÎN MINIATURĂ

Ocupînd o suprafață de 3,5 ha., expoziția „Franța în miniatură" deschisă în luna mai a acestui an, prezintă la scara 1/30 toate valorile arhitectonice pe care le cuprinde patrimoniul acestei țări din vechime și pînă în prezent. La cele 150 de monumente și opere de artă se adaugă 15 sate, realizări industriale, toate prezentate în mijlocul peisajului care le înconjoară, reconstituit cu o mare fidelitate : munți și cîmpii, fluvii, și mări. Iată ce pot descoperi vizitatorii în țara miniaturală din micul parc din Elancourt.

Biblioteca Județeană MUREŞ

magazin

ANUL XXXIV ● Nr. 43 (1775) SERIE NOUĂ – 25 SÎMBĂTĂ 26 OCTOMBRIE 1991 16 PAG. NI 10 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

UN EXTRATERESTRU LA ARAD?

Fapt senzaţional tăinuit vreme de 9 ani

(Pagina a 10-a)

Ce se mai întîmplă în Univers?

(Pagina a 3-a)

Piramida lui Keops își dezvăluie tainele

(Pagina a 8-a)

Cosmoplanul „Hotol“ revine în actualitate

(Pagina a 5-a)

Medicina la zi

NOI SPERANŢE PENTRU VINDECAREA CANCERULUI

(Pagina a 13-a)

POVESTIRE © POVESTIRE SF

(Pagina a 10-a)

OAMENI...

România salută Europa... în continuare

(Pagina a 2-a)

Cartea recordurilor naționale
Horoscop săptămînal
Guinness Book (Pagina a 11-a)

PROGRAM TV.

Săptămîna 28.10. — 03.11.

(Pagina a 12-a)

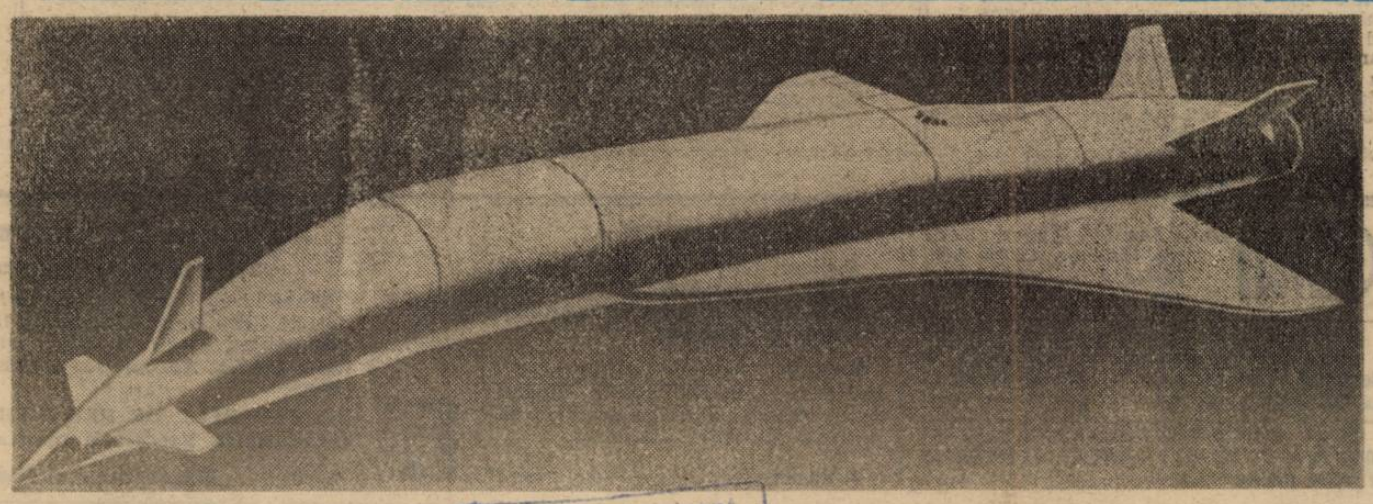

Biblioteca Județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ

oameni...

ROMÂNIA SALUTĂ EUROPA... ÎN CONTINUARE

Bucureşti, 16 septembrie. Forfotă, lume multă, mii de maşini parcate în zona Combinatului Poligrafic. Tîrgul Internaţional Bucureşti este în derulare. La Hotel Parc îl întîlnesc pe TONI RANIERI, cunoscută stea a muzicii uşoare italiene, cîştigător al mai multor premii internaţionale. Dialogul se va purta însă pe tema spectacolului, a show-biz-ului, cum se spune în lume. Fostul cîntăreţ italian îşi continuă cariera ca impresar artistic şi prima întrebare apare de la sine :

— Cu ce ocazie în Bucureşti ?

— Între două drumuri, printre altele, să-l salut pe colegul şi prietenul meu, Constantin Duţu. După aceea pornesc spre Australia. **(la ora 13, Toni Ranieri va pleca de la Otopeni**, n.a.). În ultimii doi ani m-am străduit să organizez două spectacole „România salută Europa". Este o idee mai veche pe care am putut-o realiza doar datorită întîlnirii cu maestrul Constantino, pe care îl cunosc de la Festivalul de la San Remo. Mărturisesc că urmăream această ocazie de a lucra cu el de mai mulţi ani, dar asaltat fiind de impresarul Hugo Vanacore şi cunoscuta casă Thea Magiolli a fost imposibil să-l abordez. După Revoluţie, la iniţiativa maestrului, primarul oraşului San Remo, dl. Aragotzini a organizat „San Remo Libertă".

— Să ne oprim puţin la turneul „România salută Europa".

— Cele două spectacole au fost un succes real, atît de serios încît l-am planificat şi pentru anul viitor în Italia. Dar cum am început ? Atras de faima şi numele său în televiziunea italiană,

cu spectacolele mult gustate de public, ca **„Bonasera Italia", „Lotteria di cappo d'anno", „Studio Uno"** şi culminînd cu celebrul spectacol **„Fantastico"**, am cerut maestrului Duţu să formeze un grup de balet care să facă turnee în toată lumea. Dl. Duţu a răspuns cu entuziasm şi a hotărît ca spectacolul să se numească **România salută Europa.** Surprinzător pentru mine care trăiesc într-o ţară capitalistă, nu ? este faptul că deşi maestrul Constantino este realizatorul acestui spectacol el este, totodată, şi finanţatorul întregului turneu. Lucru puţin obişnuit la noi, iată că poate să facă aşa ceva un român şi pentru mine acest lucru se traduce printr-o mare dragoste faţă de ţara sa şi de arta pe care o slujeşte. Vreau să spun că în acţiunile pe care le-am întreprins în comun, inclusiv festivalul de muzică uşoară „Bucureşti '91", la care am adus şi eu cîţiva cîntăreţi străini de muzică uşoară , dl. Duţu a contribuit cu mai bine de 250.000 dolari. Un gest care poate că a trecut neobservat, dar fără de care festivalul nu putea avea loc. Apoi, trofeul „Ponte d'Oro"...

— Am scris şi noi cîteva rînduri despre acest important premiu internaţional pe care compatriotul nostru l-a dobîndit în Italia. Pentru că veniţi din Italia, spuneţi-ne cîteva amănunte mai interesante, dacă vreţi.

— Poate că în România acest trofeu este mai puţin cunoscut. Apropos, ştiţi cred că premiul Oscar s-a acordat pînă acum cîtorva sute de artişti, regizori şi scenografi, dar să nu uitaţi că **Ponte d'Oro** a fost atribuit doar regizorilor Carlo Ponti, Franco Zeffirelli şi... lui Constantin Duţu. Revenind însă la importanţa care s-a dat în Italia acestui premiu atribuit unui român, vreau să vă spun că la Frosinone au fost prezenţi cu acea ocazie domnii Amleto Coronella şi Lucio Attanasio din partea cabinetului preşedintelui Cosiga,dott. Massino Felici, procurorul general al Republicii, primarii oraşelor Roma şi Frosinone, eu, ca impresar italian. După aceea am fost invitaţi la castelul Cormorano, invitaţie venită din partea Guvernului italian şi a marelui industriaş Enrico Facchini. A fost o seară memorabilă.

— Înţeleg după cum îmi vorbiţi, că aţi avut nişte satisfacţii în ceea ce priveşte colaborarea cu laureatul nostru. Greşesc ?

— Mari satisfacţii artistice, ca oricînd ceea ce faci iese foarte bine. Altfel, nici o satisfacţie. Sînt însă surprins într-o oarecare măsură de ecoul slab pe care acest frumos turneu „România salută Europa" (de mare succes în străinătate). l-a avut în ţara dumneavoastră, cum ar fi de pildă în cadrul Ministerului Culturii sau în diferite medii ale Guvernului. Este curios acest fapt, de vreme ce maestrul Duţu are porţile deschise în orice televiziune din Europa şi din lume, iar premiul Ponte d'Oro i-a fost conferit pentru cei 14 ani de muncă, dedicaţi spectacolului internaţional de televiziune.

(Să spunem cititorilor că în anul care a trecut, dl. Constantin Duţu a adus în România : Marele Premiu de la Amantea, Calul de Aur, de la Locri şi Premiul oraşului Giovanni di Gerace pentru corpul de balet al Operei Române. O colecţie demnă de invidie şi pe care o prezentăm în imaginea alăturată. În mijloc elegantul trofeu Ponte d'Oro).

— Ca să nu pierdeţi avionul pentru Australia, vă mai întreb un singur lucru : ce proiecte de viitor aveţi, bineînţeles legate de ţara noastră ?

— Intenţionez să realizăm în România, depinde de ecoul pe care îl vom primi din partea radioului şi televiziunii, o emisiune televizată intitulată **„La Canzone dell'Anno"**, anul viitor, într-o suită de 10 emisiuni, în fiecare simbătă seara, pe parcursul a două ore, între orele 17 şi 19, cu cîte un invitat străin în fiecare spectacol. Va fi, cred, ceva foarte interesant. Continuăm, în organizarea maestrul Duţu, turneul **România salută Europa** în Italia, dar ne-am gîndit şi de aceea plec în Australia, şi la un şir de spectacole intitulate **România salută Australia.** Apoi, poate chiar **România salută America.** Iar spectatorilor români vreau să le spun că la festivalul „Bucureşti '92" vreau să aduc şi alte stele prodigioase ale muzicii uşoare atît din Italia, cît şi din alte colţuri ale lumii. Îi urez succes prietenului meu, sînt alături de el şi salut din inimă poporul român atît de aproape de inima mea. Ciao !

Plec, ocolind puzderia de maşini parcate aproape alandala şi las în urma mea doi prieteni care-şi iau rămas bun. Unul pleacă spre Australia, celălalt spre casă. Doi oameni, un italian şi un român pe care îl leagă arta spectacolului şi profesionalismul. Cineva ar putea spune că e prea puţin. Dar nu e.

Convorbire realizată de
GEORGE CUŞNARENCU

COCKTAIL MUZICAL

■După ce, în ultimii ani, adresele unor foste glorii muzicale s-au lansat cu succes în show—business (mă gîndesc la Chesney Hawks, Wilson Phillips şi duetul Nelson) iată că, de curînd, unul din fiii marelui John Lennon a amintit lumii de existenţa sa. Este vorba de Julian, aflat la cel de-al patrulea album solistic. Fiul lui John Lennon şi al Cyntiei Lennon s-a născut la 8 aprilie 1963 la Liverpool, încă din copilărie fiind atras spre rock-and-rool. Cînd Julian avea cinci ani, părinţii lui se despart el rămînînd să locuiască cu mama sa, pînă în 1981 cînd, după trecerea în eternitate a lui John, pleacă la New York să-şi împartă durerea cu fratele său vitreg Sean şi cu Yoko Ono... După întoarcerea în Regat, lucrează cu diverşi producători şi obţine un contract cu casa de discuri Charisma (formă franceză), primul său LP. produs de Phil Ramon (cel care mai lucrează şi cu Billy Joel, Bob Dylan şi Paul Simon...) intrînd în Top 20 din U.K. Urmează la intervale de cîte doi ani, alte două albume de valoare medie iar acum, după aproape şapte ani (mai în vîrstă şi mai înţelept) Julian are din nou ce spune lumii, criticii apreciind că a făcut un mare pas înainte în cariera sa muzicală.

■Brian Adams a bătut toate recordurile sale personale menţinîndu-se 11 săptămîni pe primul loc în Billboard cu „Evertything I Do". Pe 26 septembrie a apărut şi LP-ul fintitulat „Trezesc vecinii") care durează 75 minute şi conţine 15 piese, remarcabile fiind baladele. La începutul acestei luni Brian a plecat într-un turneu ce-l va purta prin 40 de oraşe din SUA, turneu ce se va încheia fireşte anul viitor...

■Simply Red a încheiat lucrul la albumul „Stars", Mick Huckneu, solistul grupului, spunînd că „este cel mai bun de cînd Dumnezeu a creat lumea muzicii..." Să-l auzim!

■Pe 21 septembrie a avut loc la Paris un concert de binefacere la care au participat, printre alţii, Bob Geldoff, David Bowie, Dave Stewart, Eros Ramazzotti şi Zuchero. Concertul a fost dedicat celor trei tineri ucişi în dramaticele evenimente din URSS în luna august.

■Potrivit publicaţiei americane **Focus**, NKOTB sînt starurile muzicale cel mai bine plătite; de la începutul acestui an au cîştigat 114 milioane de dolari .Pe locul patru este Madonna, cu 63 mil., iar Michael Jackson este „abia" al cincilea, cu 60 mil. Problema „Puştilor" este că suma se va împărţi la cinci, rezultînd **doar...** 23 milioane de „căciulă"...

■În curînd vor apărea următoarele discuri: Emotions—Mariah Carey, Power of Rhythm—BG & The Prince Of Rap, No More Tears—Ozzy Osborne, Mister Lucky—John Lee Hooker.

TOP TEN REGGAE

Nu prea v-aţi „înghesuit" cu scrisorile pentru concurs... Nu vă place muzica reggae? Mă îndoiesc... Cei care ne-au scris se pot felicita, au cîştigat cîte o casetă cu muzica lui UB. 40! Vali Liţă — Sinaia, Gabriel Bede — Sf. Gheorghe, Gheorghe Kovacs — Braşov, Elisabeta-Simona Deac — Jibou şi Constantin Muclea — Bucureşti, aceştia sînt cîştigătorii...

Tema lunii octombrie este **Top Nostalgie.**

Cîteva răspunsuri: Andei Tohanu — Bucureşti: fiecare om are dreptul să-şi spună părerea în legătură cu un anumit subiect. O.K.? Felicitări pentru modul în care l-ai apărat pe Thomas! Te aştept cu o nouă scrisoare.

Diana Oarga — Cluj: ţi-am scris.

Dorin Pirghie — Gălăneşti: din păcate, răspunsul este negativ.

Dan Pîrvu — Buzău: nu-l am decît pe „Violator"...

Orania Trandafir — Bucureşti: în curînd vom publica noi date despre „Depeche Mode".

Sandi Bibi — Timişoara: nu deţin datele solicitate de tine în legătură cu Laserdance şi Koto. Poate te ajută vreunul din prietenii rubricii noastre...

MARIAN MINCULESCU

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Jungle Fever — Stevie Wonder

Super ! Ce altceva am putea spune despre un geniu ca Stevie Wonder ? Unul din zeii în viaţă ai „vocii negre" (black voice) ne serveşte o nouă chintesenţă muzicală, albumul Jungle Fever (Febra junglei) coloana sonoră a filmului omonim regizat de celebrul Spike Lee. Cei doi şi-au dat mîna la realizarea acestui film, unul cu camera, celălalt cu glasul şi împreună cu gîndul... Stevie a scris cele 11 melodii ale albumului în doar trei săptămîni şi jumătate, fiecare piesă reprezentînd un desen muzical al iubirii celor doi eroi şi al reacţiilor celor din lumea înconjurătoare... Stevie este un compozitor excepţional de muzică de film (să ne amintim de „Secret Life of Plants" — '79 şi de „Woman In Red" — '84) şi nu numai... Din cele 25 (!) de albume aş putea enumera pe „Tribute To Uncle Ray" — '64, „Signed, Sealed, Delivered" — '70, „Where I'm Coming From" — '71, „Hotter Than July" — '80 „In Square Cirele" — '85, „Characters" — '87. Maestrul şi-a păstrat stilul inconfundabil chiar dacă a cîntat în duet cu Michael Jackson, Whitney Houston sau Willie Nelson. Primul single al acestui nou disc este intitulat „Gotta Have You", o melodie în stilul funk, urmat de „Queen In Black" şi de „Fua Day" (cu o asemenea melodie ziua va fi sigur veselă !). Melodia „Chemical Love" ne arată că şi durerile au culoarea lor...

Puţini sînt muzicienii care contează pe influenţa muzicii lor asupra spiritului şi nu pe emoţie, unul dintre aceştia fiind Stevie Wonder, baladele sale fiind excepţionale ! „They Won't Go When I Go" (preluată şi de George Michael), „Screeeepin", „Lately", „Overjoyed", „Joy Inside Your Tears" te cuceresc din primul moment.

CM SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. 1787 din 29 mai 1991.

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANŢU, Paul IOAN (directori).

Redacţia : Piaţa Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

Administraţia „Editura Presa Liberă"

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.